

ELTE EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

KÉPZÉSI PROGRAM

III/A. KÖTET

MESTERKÉPZÉSI SZAKOK

Tanulmányaikat a 2017/2018-as tanévben, illetve azt követően első évfolyamon megkezdő hallgatók számára

A felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet alapján tanulmányaikat a 2017/2018-as tanévben, illetve azt követően első évfolyamon megkezdő hallgatók számára.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Alkalmazott matematikus.....	4	28. Filozófia.....	130
2. Alkalmazott nyelvészet.....	12	29. Finnugrisztika.....	133
3. Amerikanisztika.....	16	30. Fizikus.....	138
4. Andragógia.....	20	31. Fordító és tolmács.....	142
5. Anglisztika.....	25	32. Francia nyelv, irodalom és kultúra	146
6. Angol nyelvoktató.....	29	33. Geofizikus.....	150
7. Anyagtudomány.....	33	34. Geográfus.....	154
8. Arabisztika.....	37	35. Geoinformatika.....	163
9. Asszíriológia.....	40	36. Geológus.....	168
10. Autonómrendszer-informatikus.....	44	37. Gépészmérnöki.....	172
11. Balkán-tanulmányok.....	49	38. Gyermek kultúra.....	178
12. Beszédtudomány.....	54	39. Gyógynevelés.....	182
13. Biológus.....	58	40. Hebraisztika.....	189
14. Biotechnológia.....	63	41. Horvát nyelv és irodalom.....	194
15. Biztosítási és pénzügyi matematika	69	42. Humánökológia.....	198
16. Bolgár nyelv és irodalom.....	74	43. Hungarológia.....	201
17. Buddhizmus tanulmányok.....	78	44. Indológia.....	206
18. Cseh nyelv és irodalom.....	81	45. Iranisztika.....	210
19. Csillagászat.....	85	46. Irodalom- és kultúratudomány.....	214
20. Egészségpolitika, tervezés és finanszírozás.....	90	47. Iszlám tanulmányok.....	218
21. Egyiptológia.....	96	48. Japanológia.....	221
22. Elméleti nyelvészet.....	100	49. Jogász.....	227
23. Emberi erőforrás tanácsadó.....	107	50. Kisebbségpolitika.....	232
24. Esztétika.....	113	51. Klasszika-filológia.....	237
25. Európai és nemzetközi üzleti jog.....	116	52. Kommunikáció- és médiatudomány.....	241
26. Európai társadalmi terek, fejlesztés és örökség.....	119	53. Koreanisztika.....	247
27. Filmtudomány.....	123	54. Könyvtártudomány.....	253
		55. Környezettudomány.....	258

56. Közép-Európa tanulmányok.....	263	86. Programtervező informatikus.....	401
57. Közgazdasági elemző	267	87. Pszichológia.....	407
58. Közösségi és civil tanulmányok.....	272	88. Régészet.....	424
59. Kriminológia	276	89. Rekreatív	428
60. Kulturális antropológia	281	90. Román nyelv, irodalom és kultúra.....	432
61. Kulturális mediáció.....	285	91. Ruszisztika	436
62. Kulturális örökség tanulmányok.....	290	92. Sinológia	440
63. Lengyel nyelv és irodalom	294	93. Skandinavisztika	443
64. Levéltár	298	94. Spanyol nyelv, irodalom és kultúra ...	447
65. Logika és tudományelmélet	302	95. Sportmenedzser	452
66. Logopédia	305	96. Survey statisztika és adatanalitika.....	456
67. Magyar nyelv és irodalom	313	97. Számítógépes és kognitív idegtudomány	461
68. Marketing.....	317	98. Számvitel.....	465
69. Master of Business Administration (MBA)	322	99. Szemiotika	470
70. Matematikus	327	100. Szerb nyelv és irodalom.....	474
71. Meteorológus.....	333	101. Színháztudomány	478
72. Mongolisztika	338	102. Szlavisztika.....	482
73. Művészettörténet	342	103. Szlovák nyelv és irodalom	486
74. Néderlandisztika.....	346	104. Szlovén nyelv és irodalom	490
75. Német nemzetiségi nyelv és irodalom.....	350	105. Szociális munka	494
76. Német nyelv, irodalom és kultúra	354	106. Szociálpedagógia	499
77. Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás.....	358	107. Szociálpolitika	504
78. Nemzetközi tanulmányok.....	363	108. Szociológia.....	510
79. Néprajz.....	368	109. Társadalmi befogadás tanulmányok.....	514
80. Neveléstudomány	374	110. Térképész	519
81. Olasz nyelv, irodalom és kultúra.....	379	111. Történelem.....	524
82. Orosz nyelv és irodalom	383	112. Történeti muzeológia.....	528
83. Pénzügy.....	387	113. Turkológia.....	533
84. Politikatudomány	392	114. Ukrán nyelv és irodalom.....	537
85. Portugál nyelv, irodalom és kultúra ..	397	115. Vallástudomány	541
		116. Vegyész	545
		117. Vezetés és szervezés	550

1. ALKALMAZOTT MATEMATIKUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: alkalmazott matematikus (Applied Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles alkalmazott matematikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Applied Mathematician
- választható specializációk: alkalmazott analízis, sztochasztika, pénzügy-matematika, diszkrét matematika, operációkutatás, számítástudomány, műszaki matematika

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány, a műszaki, az informatika képzési területek alapképzési szakjai, a gazdaságtudományok képzési terület gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szakja.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési, mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹: 461/0540

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja alkalmazott matematikusok képzése, akik tudományos kutatási szintet elérő szakmai felkészültségükkel magas szintű matematikai ismereteik és modellezési tapasztalataik birtokában képesek alkotó módon a gyakorlatban felmerülő matematikai problémák megoldására. Nyitottak szakterületük és a rokon területek új tudományos eredményeinek kritikus befogadá-

¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.1.

sára. Felkészültségük alapján képesek a gyakorlati problémák modellezésére, megoldására és a megoldások gyakorlati kivitelezésének irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az alkalmazott matematikus

a) tudása

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a matematika tudományának módszereit az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.
- Összefüggéseiben ismeri az alkalmazott matematika eredményeit az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.
- Ismeri az alkalmazott matematika különböző részdiszciplínái közötti mélyebb, átfogóbb kapcsolatokat, egymásra épülésüket.
- Ismeri az absztrakt matematikai gondolkodást, az absztrakt matematikai fogalmakat.
- Ismeri az alkalmazott matematikai modellek megalkotásához és szimulálásához szükséges informatikai, számítástechnikai ismeretanyagot.

Specializáció választása nélkül továbbá

- Ismeri a differenciálegyenletek, a közelítő számítások elméletének alapjait és ezek legfontosabb alkalmazásait természeti, műszaki és gazdasági jelenségek modellezésében.
- Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait.
- Ismeri a kódoláselmélet és kriptográfia alapjait, a gyakorlatban legelterjedtebb kódok és titkosítások elméleti hátterét és alkalmazhatóságát.
- Ismeri a kiszámíthatósági kérdések elméleti hátterét.
- Ismeri a legfontosabb matematikai és statisztikai szoftverek használatát és azok matematikai hátterét, alkalmazhatóságuk korlátait.

Alkalmazott analízis specializáción továbbá

- Ismeri a matematikai analízis természettudományos, ipari és üzleti szférában történő alkalmazásait.
- Ismeri az egyes alkalmazási területeken felmerülő problémák közös és parciális differenciálegyenletekkel történő modellezési lehetőségeit, a modellek matematikai tulajdonságait.
- Ismeri a matematikai modellezéshez szükséges fontosabb matematikai programcsomagokat.

Sztochasztika specializáción továbbá

- Ismeri a valószínűségszámítás, a statisztika és a sztochasztikus folyamatok természettudományos, ipari és pénzügyi alkalmazásait.

- Ismeri az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló sztochasztikus, véletlenszerű törvényszerűségeket, megfelelő tudással rendelkezik e jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozásához és elméleti értelmezéséhez.
- Ismeri a statisztikai törvények elemzésére alkalmas programcsomagokat.

Diszkrét matematika specializáció továbbá

- Ismeri a diszkrét matematika klasszikus és aktuális elméleti eredményeit.
- Ismeri a diszkrét matematika algoritmikus módszereit, a kriptográfia, algoritmuselmélet, kódelmélet, diszkrét optimalizálás hatékony módszereit.
- Ismeri a diszkrét matematikai modellezésekhez használatos fontosabb matematikai programcsomagokat.

Operációkutatás specializáció továbbá

- Ismeri az ipari, kereskedelmi, pénzügyi, mezőgazdasági, kommunikációs rendszerek irányítási, működtetési és optimalizálási problémáinak megoldása során alkalmazható matematikai modelleket, azok számítógépes megoldását.
- Ismeri a különféle operációkutatási algoritmusok matematikai hátterének elemeit, ezek a hatékonyságának elemzési módszereit.

Számítástudomány specializáció továbbá

- Ismeri az algoritmuselmélet, bonyolultságelmélet szakterületét.
- Rendelkezik a számítógépes problémák modellezéséhez, innovatív megoldásaihoz szükséges tudással.

Pénzügy-matematika specializáció továbbá

- Mikro- és makroökonómiai, valamint pénzügyi alapismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait. Ismeri a sztochasztikus jelenségek, folyamatok modellezésének eljárásait.
- Tisztában van a sztochasztikus és pénzügyi folyamatok, idősorok, a kockázati folyamatok, az életbiztosítás és a nem-életbiztosítás matematikai elméletével.
- Ismeri a pénzügyi folyamatok, biztosítási kérdések matematikai elemzéseit, modelljeit.

Műszaki matematika specializáció továbbá

- Ismeri a műszaki problémák matematikai modellezésének lehetőségeit.
- Ismeri a differenciálegyenletek, a közelítő számítások elméletének alapjait és ezek legfontosabb alkalmazásait természeti, műszaki és gazdasági jelenségek modellezésében.
- Ismeri a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika modern elméletének alapjait. Ismeri a számítógép geometriai és grafikai alkalmazási módjait.

b) képességei

- Képes a matematika tudományának módszereit alkalmazni az algoritmuselmélet, az alkalmazott analízis, a diszkrét matematika, az operációkutatás, a valószínűségszámítás és a matematikai statisztika területén.
- Képes a környező világban adódó jelenségek matematikai modelljeinek megalkotására, a modern matematika eredményeinek felhasználására a jelenségek megmagyarázása, leírása érdekében.

- Képes a gyakorlati életben megfigyelhető összefüggések absztrakt szinten történő megragadására.
- Képes a matematika alkalmazási területein megszerzett ismereteit alkotó módon kombinálni és felhasználni az élő és élettelen természetben, a műszaki és informatikai világban, a gazdasági és pénzügyi életben felmerülő problémák megoldásában.
- Képes a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére. Képes a problémák belső törvényszerűségeinek megértésére, feladatok megtervezésére és magas szintű végrehajtására.
- Képes a gyakorlati életben adódó döntéshelyzetek mögött esetlegesen rejlő optimalizációs problémák megfogalmazására, az azokból levonható következtetések nem-szakemberek számára való kommunikációjára.
- Képes a számítástechnika eszközeinek felhasználásával a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő számítási feladatok elvégzésére.
- Képes a nagy számításigényű, illetve nagy tárkapacitású feladatok felismerésére, alternatív megközelítések elemzésére.
- Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására, a magyar és idegen nyelvű (angol) szakmai kommunikációra.
- Képes a matematikai szakterület problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazni.

c) attitűdje

- Törekszik az alkalmazott matematika új eredményeinek megismerésére.
- Törekszik az alkalmazott matematika eredményeinek minél szélesebb körű alkalmazására.
- Törekszik arra, hogy megszerzett alkalmazott matematikai ismeretei segítségével megkülönböztesse a szakterületén a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.
- Törekszik az alkalmazott matematika modern alkalmazási lehetőségei közötti további összefüggések meglátására, a felismert összefüggéseinek szintézisére és azok magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.
- Nyitott és fogékony az alkalmazott matematika területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új alkalmazási területeken való felhasználására, új eredmények elérésére.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új matematikai kompetenciák megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősen, önkritikusan és reálisan ítéli meg az alkalmazott matematikai területén megszerzett tudásának mértékét.
- Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterületek képviselőivel.
- Magas szintű alkalmazott matematikai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes alkalmazási problémák megoldása során használható módszereket, eljárásokat.

- Tudományos kutatásai, illetve a matematika alkalmazásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végezze.
- Tisztában van egyfelől a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, másfelől a matematika alkalmazása során adódó modellek korlátaival, így véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.
- A matematika alkalmazása során a megszerzett ismeretei alapján kialakított véleményét felelősen képviseli.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az alkalmazott matematikus képzést alapozó ismeretek (algebra és számelmélet alapjai, analízis alapjai, geometria alapjai, valószínűségszámítás és matematikai statisztika alapjai, informatika és operációkutatás alapjai) 15-25 kredit;
- alkalmazott matematikusi szakmai ismeretek 20-30 kredit

(az alábbi, a képzés tantervében meghatározott legalább három ismeretkörből legalább három témakör ismeretanyaga választandó):

- a) diszkrét matematika és algoritmuselmélet (Testbővítések elmélete és alkalmazásai. A véges testek elmélete és alkalmazásai. Kriptográfiai alapfogalmak. Gráfok magasabb összefüggősége, diszjunkt fák és fenyők, az összefüggőség növelése. Gráfok és hipergráfok színezései, perfektn gráfok. Párosítás-elmélet. Gráfok beágyazásai. Erősen reguláris gráfok. Az egészségi feltétel és alkalmazásai. Véletlen módszerek: várható érték és második momentum-módszer, véletlen gráfok, küszöbfüggvény. Extremális kombinatorika: extremális halmazrendszerekről és gráfokról szóló klasszikus tételek. Az algoritmuselmélet alapfogalmai és alkalmazásai. Gráfalgoritmusok: szélességi és mélységi keresés, feszítőfák, legrövidebb utak, folyamatok. Kereső-fák, amortizációs idő, Fibonacci-kupac.) 5-15 kredit;
- b) operációkutatás (Folytonos és sztochasztikus optimalizálás, Alternatíva tételek, Minkowski-Weyl-tétel, pivot és belsőpontos algoritmusok, elipszoid-módszer; konvex optimalizálás: szeparációs tételek, konvex Farkas-tétel, Karush-Kuhn-Tucker-tétel, Lagrange-függvény és nyeregpon-tétel, Newton-módszer, belső pontos algoritmus; a sztochasztikus programozás alapmodelljei és megoldó módszerei; gyakorlati problémák. Diszkrét optimalizálás. Max folyam min vágás, Egerváry-dualitás, poliédes kombinatorika, teljesen duális egészértékűség, párosítás-poliéder; gráfalgoritmusok, Magyar-módszer, Edmonds-Karp-algoritmus; NP-teljes problémák algoritmikus megközelítései: dinamikus programozás, Lagrange-relaxáció, korlátozás és szétválasztás, mohó algoritmusok; gyakorlati problémák.) 5-15 kredit;
- c) alkalmazott analízis (Ortogonalis polinomok. Trigonometrikus és ortogonalis polinom-sorok pontonkénti és egyenletes konvergenciája. Fourier-transzformáció. Az approximációelmélet elemei. Stone-tétel, Bohmann-Korovkin-tétel. Legjobb approximáció polinomokkal. Jackson tételei. Interpoláció. Spline-függvények. Approximáció racioná-

lis függvényekkel. Lagrange-interpoláció Lebesgue-függvénye. Erdős–Bernstein-sejtés az optimális alappontokról. Grünwald–Marzinkiewicz-tétel. Stabilitáselmélet. Periodikus megoldások. Peremérték-feladatok lineáris differenciálegyenletekre. A variációszámítás alapfeladata. Euler–Lagrange-differenciálegyenletek. Geometriai módszerek a mechanikában. Lagrange- és Hamilton-rendszerek. Legendre-transzformáció. Euler–Lagrange-egyenletek, Hamilton-egyenletek. Szimmetriák és megmaradási tételek. Alapfogalmak a parciális differenciálegyenletek elméletében. Karakterisztikus függvény, első integrálok. Elsőrendű lineáris és kvázilineáris egyenletek. Elsőrendű egyenletek karakterisztika elmélete, Cauchy-feladat. Másodrendű lineáris parciális differenciálegyenletek osztályozása és kanonikus alakra hozása. Goursat- és Cauchy-feladat hiperbolikus egyenletekre. Vegyes feladat hullámegyenletre. Fourier-módszer. Vegyes feladat hőegyenletre, maximum-tétel. Cauchy-feladat hőegyenletre, Duhamel-elv, Peremérték-feladatok potenciálegyenletre. Fixponttételek és alkalmazásaik.) 5-15 kredit;

d) sztochasztikus folyamatok (Négyzetesen integrálható folyamatok. Gyengén stacionárius folyamatok, lineáris szűrők. Az idősorok analízisének elemei. Erősen stacionárius folyamatok, ergodik tételek. Diszkrét és folytonos idejű Markov-láncok és alkalmazásaik. Az Itô-féle sztochasztikus integrál, sztochasztikus differenciálegyenletek, diffúziós folyamatok.) 5-15 kredit;

9.1.2. A képzés követelményei specializáció nélkül vagy specializációs modul felvételével teljesíthetők. A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 40-60 kredit.

a) specializáció választása nélküli ismeretkörök:

- numerikus matematika (algebra numerikus módszerei, függvényminimalizálás, differenciálegyenletek numerikus megoldása) 7-15 kredit,
- differenciálegyenletek (peremértékfeladatok, stabilitás) 7-20 kredit,
- matematikai statisztika fogalmai és módszerei (becslési módszerek, likelihood-hányados próba, nemparaméteres próbák) 6-15 kredit,
- információelmélet, algoritmusok és bonyolultságuk (Shannon-tétel, hibajavító kódok, bonyolultsági osztályok) 6-15 kredit,
- integrálgeometria (Santalo-féle klasszikus eredmények, Radon-féle integráltranszformáció) 6-15 kredit,
- alkalmazott matematika legalább 6 kredit;

b) a specializációk ismeretkörei:

ba) alkalmazott analízis specializáció:

- modellezés, természettudományos ismeretek (modellalkotás és természettudományos alkalmazások, információtechnológiai és vállalati ismeretek) 9-15 kredit,
- differenciálegyenletek numerikus módszerei (a közönséges differenciálegyenletek numerikus megoldási módszerei, elliptikus és időfüggő parciális differenciálegyenletek numerikus megoldási módszerei) 5-15 kredit,
- differenciálegyenletek (dinamikai rendszerek, parciális differenciálegyenletek elmélete) 10-20 kredit,

- alkalmazott matematika legalább 5 kredit;

bb) sztochasztika specializáció:

- statisztika (a matematikai statisztika fogalmai és módszerei, többdimenziós statisztikai eljárások, statisztikai programcsomagok) 15-25 kredit,
- időfüggő sztochasztikus rendszerek (sztochasztikus folyamatok, sztochasztikus analízis, pénzügyi folyamatok, idősorok elemzése) 15-25 kredit,
- alkalmazott matematika területéről legalább 6 kredit;

bc) pénzügy-matematika specializáció:

- statisztika (a matematikai statisztika fogalmai és módszerei, statisztikai programcsomagok) 5-10 kredit,
- sztochasztikus rendszerek (sztochasztikus folyamatok, idősorok elemzése, biztosításmatematika) 15-25 kredit,
- gazdaságtudományok (mikroökönómia, makroökönómia, pénzügyi alapismeretek) 15-25 kredit,
- alkalmazott matematika legalább 6 kredit;

bd) diszkrét matematika specializáció:

- kombinatorikai algoritmusok (mélységi és szélességi keresés, hálózati folyamatok, maximális folyam-minimális vágás tétel) 5-15 kredit,
- Gröbner-bázisok (polinomgyűrűk, Nullstellensatz) 5-10 kredit,
- véges testek és polinomok 5-10 kredit,
- diszkrét optimalizálás (algoritmusok lineáris diofantikus egyenletekre, Khachiyan-módszer, ellipszoid-módszer) 7-15 kredit,
- algebrai kódelmélet 6-15 kredit,
- algoritmuselmélet (digitális információ kódolása és dekódolása, konvolúciós kódok) 6-15 kredit,
- kriptográfia (privát kulcsú kriptorendszerek, nyilvános kulcsú kriptorendszerek, RSA) 5-10 kredit,
- alkalmazott matematika legalább 5 kredit;

be) operációkutatás specializáció:

- diszkrét optimalizálás (egész értékű programozás, dinamikus programozás, gráf
- algoritmusok, matroid-elmélet) 9-24 kredit,
- folytonos optimalizálás (lineáris és nemlineáris optimalizálás, szemidefinit programozás, minimax-tételek) 9-24 kredit,
- operációkutatás számítógépes módszerei 2-6 kredit,
- operációkutatási (alkalmazott matematikai) projekt 3-6 kredit,
- alkalmazott matematika területéről legalább 10 kredit;

bf) számítástudomány specializáció:

- adatbányászat 3-6 kredit,
- WWW és hálózatok matematikája 3-6 kredit,

- bonyolultságelmélet (algoritmusok és alsó becslések az erőforrás-használatra, véges automaták, bonyolultságosztályok) 6-9 kredit,
- algoritmusok és adatstruktúrák tervezése, elemzése és implementálása (max-vissza sorrend és alkalmazásai, minimális súlyú fenyők, keresőfák) 6-9 kredit,
- kriptográfia és adatbiztonság (szimmetrikus kulcsú rendszerek, nyilvános kulcsú titkosítás, hazai és nemzetközi szabványok) 6-9 kredit,
- információelmélet, kódok és szimmetrikus struktúrák 4-6 kredit,
- alkalmazott matematika területéről legalább 10 kredit;

bg) műszaki matematika specializáció:

- műszaki mechanika és fizika (Lagrange-mozgásegyenletek, Hamilton-elv, Maxwell-egyenletek) 7-15 kredit,
- Fourier-analízis, differenciálegyenletek (Fourier-sorok, inverziós formula, Fourier-transzformált, wavelet) 7-15 kredit,
- lineáris algebra és irányításelmélet (lineáris rendszerek, optimális irányítás, Pontrjagin-féle maximumelv) 7-15 kredit,
- numerikus matematika (numerikus lineáris algebra, variációs feladatok, Ritz-módszer, numerikus és szimbolikus számolások) 7-15 kredit,
- sztochasztika (többváltozós statisztikai módszerek, kontingenciatáblák, idősorok elemzése, tömegkiszolgálási rendszerek) 7-15 kredit,
- alkalmazott matematika területéről legalább 5 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 65 kredit a korábbi tanulmányokból az algebra, analízis, geometria, halmazelmélet, kombinatorika, matematikai logika, operációkutatás, számelmélet, valószínűségszámítás, statisztika területeiről. Ezen belül legfeljebb 10 kredit tartalommal beszámíthatók kiterjedt matematikai apparátusra épülő más tárgyak ismeretei is.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

2. ALKALMAZOTT NYELVÉSZET

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: alkalmazott nyelvészet (Applied Linguistics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles alkalmazott nyelvészet szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Applied Linguist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe²: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, az amerikanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák, a romológia, a szlavisztika, a kommunikáció és médiatudomány alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési területéről az ókori nyelvek és kultúrák, a keleti nyelvek és kultúrák, a néprajz, a pedagógia, a pszichológia, a szabad bölcsészet, a társadalomtudományok képzési területéről a politikatudományok, a szociálpedagógia, a szociológia, az informatikus könyvtáros, a pedagógusképzés képzési területéről a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógia alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.2. a).

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti és nyelvészeti kutatás-módszertani ismereteik birtokában képesek a társadalom bármely szegmensében felmerülő nyelvi problémákhoz kapcsolódó igények kielégítésére, ezek kezelésére, aktuális társadalmi igények szerinti alakítására, fejlesztésére. Előmozdítják a társadalmi szintű információáramlást, segítve ezzel az információhoz való jutáshoz fűződő jogot. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Alkalmazott nyelvészet szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a nyelv és a gondolkodás, a megismerés, illetve a nyelv és nyelvhasználat társadalmi kapcsolatának szerteágazó kérdéseit.
- Részleteiben is ismeri a személyes, intézményi, társadalmi és kultúrák közötti kommunikáció sajátosságait.
- Átlátja a digitális társadalom modern kommunikációs kihívásait, megismeri a hatékony és a továbbhaladást biztosító válaszok változatait.
- Ismeri a nyelvi teljesítmény és hatás méréstechnikai problémáit és a szaknyelvek legfontosabb ismérveit.
- Ismeri egy-egy szakmai közösség általános kommunikációs szokásait és ezek jellegzetességeit.
- Változataiban is tisztázta a nyelvészeti kutatások metodológiai és metodikai eszköztárát.
- Ismeri a nyelvi sokféleség, nyelvészeti elméletek és metodológiák sokféleségének általános és részdiszciplináris összefüggéseit.

b) képességei

- Képes nyelvfejlesztési munkálatok végzésére, irányítására egyéni és intézményes szinten.
- Képes a nyelvi tervezés elvégzésére mind az anyanyelv, mind az idegen nyelv (nemzetiségi, környezeti, regionális) vonatkozásában.
- Képes tantervfejlesztésre és nyelvi tanácsadásra, képességei kiterjednek a tanórai és tanórán kívüli közoktatási és felsőoktatási, valamint az iskolarendszeren kívüli képzésre is.
- Képes az alap- és alkalmazott kutatások és elemzések végzésére az anya- és idegen nyelvi területeken.
- Képes a nyelvi szocializáció sokoldalú és sokirányú segítésére.
- Képes helyzetértékelésre mind a civil, mind a politikai szféra számára a médianyelvészeti ismeretek révén.

³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.2. b).

- Képes a szakterület tudományos életébe való bekapcsolódásra, konferenciákon való részvételre, prezentációkra, publikációs tevékenységre.
- Képes ismeretterjesztő és tudományos írásművek létrehozására, a szakterület problémáinak és eredményeinek a szélesebb közönséggel történő megismertetésére.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, különös tekintettel a kulturális-nyelvi sokszínűsége, a nyelvi jogok fontosságára.
- Tudatosan és kritikusan értelmezi a nyelvészet és a nyelvhasználat hagyományos és korszerű eredményeit; elfogulatlanul és a lényegre koncentrálva elemzik a jelenségeket.
- A szakterület iránt magas fokú érdeklődést, elkötelezettséget és motivációt tanúsít.
- A hallgatói években megszokott tanulási készsége megmarad, ennek jegyében a szakmai továbbképzéseket és az egyéni önképzés lehetőségeit is felhasználja.
- Széles körű műveltség, problémafelismerő és -megoldó képesség jellemzi.
- Kreativitás, intuíció és módszeresség együttes alkalmazása jellemzi.
- Igényli az elmélyült és minőségi munkát, rendelkezik a csoportmunka vezetéséhez és a csoportmunka végzéséhez szükséges személyes tulajdonságokkal.
- A szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére és társadalmi problémák megoldására is felhasználják.
- Érzékeny a más tudományok nyelvi problémáira.
- Szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánul meg.
- Színvonalas információfeldolgozási képességgel, rugalmas és hatékony kommunikációs készséggel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Szemléletének meghatározó sajátossága az ember és a kultúra tisztelete, a civil társadalom értékeinek megbecsülése és védelme.
- Az értelmiség autonómiájának elvét követi: a helyzetértékelésben és a nyelvi, nyelvészeti feladatok megoldásában a lényeglátás és a részletek elemzése együtt érvényesül.
- Tisztában van a nyelvek és a nyelvváltozatok egyenrangúságával: ennek jegyében nyelvünk értéket és más nyelvek értékeit egyaránt megbecsüli.
- Abban a szellemben dolgozik, hogy a csoportmunkában irányítóként és résztvevőként is megállja a helyét.
- Magyarország és az Európai Unió polgáraként felelősséget érez minden magyarért és minden európaiért.
- Etikai és szakmai felelősséggel végzi munkáját a helyi és a tágabb közösség javára.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

- A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: lingvisztikai részdiszciplínák [a nyelvleírás elmélete, leíró nyelvtani ismeretek (fonetika-fonológia, grammatika, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, szemantika, pragmatika,

diskurzuselemzés, kontrasztív nyelvészet, nyelvtipológia, a nyelvészeti kutatások módszertana, a nyelvtudomány, alkalmazott nyelvészet története, nyelvészeti alkalmazások, nyelvészeti statisztika] 18-22 kredit;

- általános alkalmazott nyelvészeti szakmai ismeretek 28-36 kredit:
 - nyelv és gondolkodás: pszicholingvisztika, első- és második nyelvelsajátítás, neurolingvisztika, alkalmazott pszicholingvisztika, kétnyelvűség;
 - nyelv és társadalom: szociolingvisztika, nyelvpolitika, nyelvi jogok, kétnyelvűség, alkalmazott szociolingvisztika, kommunikációelmélet (interperszonális, társadalmi, intézményi); internet- és médiakommunikáció;
 - a nyelvi kód: számítógépes nyelvészet, korpuszlingvisztika, az írott nyelv, netnyelvészet;
- választás szerinti szakmai modul 38-46 kredit
 - nyelv és gondolkodás: neurolingvisztika, két- és többnyelvűség, jelnyelv, a nyelvi teljesítmény mérése, értékelése, nyelvi ontogenezis;
 - nyelv és társadalom: etnolingvisztika, nyelvészeti antropológia, ökolingvisztika, verbális agresszió, nyelvi kontaktusok, nyelvtervezés, hungarológiai ismeretek, szaknyelvek;
 - a nyelvi kód: terminológia, nyelvtechnológia

A szakképzettséghez szükséges követelmények mindhárom témakör ismeretköreiből teljesíthetők.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 10 kredit a lingvisztikai részdiszciplínák (nyelvtudomány) területéről alapképzési tanulmányok alapján.

3. AMERIKANISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: amerikanisztika (American Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles amerikanisztika szakos bölcsész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in American Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anglisztika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető⁴: a magyar, a germanisztika, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák, a történelem, a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

Az amerikanisztika mesterképzés célja olyan szakemberek képzése, akik magas szinten, tudományos igényvel ismerik az amerikai angol nyelvet és az Egyesült Államok kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, az amerikai jelen és múlt valamennyi lényeges vonatkozását. Ismereteik révén alkalmasak az önálló kutatásra, önálló tudományos és publi-

⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.4. a).

⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.4. b).

cisztikai munka végzésére. Szaktudásukat a médiában, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az üzleti életben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi és országos önkormányzati hivatalokban és általában a kulturális életben alkalmazzák. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az amerikanisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Átlátja az amerikanisztika elméleti problémáit és kutatási irányzatait, valamint ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Tudományos igényvel és magas szinten képes megérteni, használni az amerikai angolt, jártas annak kulturális és történeti vonatkozásaiban.
- Alaposan és átfogóan ismeri az észak-amerikai kultúrkör történelmét, irodalmát, kultúráját és ezen területek összefüggéseit, illetve a mai amerikai kultúra és társadalom struktúráit és folyamatait.
- Megalapozott összehasonlító ismeretekkel rendelkezik Észak-Amerika és más angolszász többségi és kisebbségi kultúrák, valamint az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszer történelmi és kulturális vonatkozásairól.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az amerikanisztika területére vonatkozó nyomtatott, elektronikus és vizuális forrásokról mind a primer szövegek, mind a szakmunkák és elméletek terén.
- Az amerikanisztika legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően használja és képes megérteni az angol nyelvet.
- Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az amerikanisztikához szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Az amerikanisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában olyan interkulturális világlátásra tesz szert, amellyel képes az észak-amerikai kultúrák dinamikáinak, ütközéseinek, ellentétes történelmi perspektíváinak feltárására és megértésére és azok magyar relevanciájának értelmezésére.
- Az amerikanisztikára vonatkozó ismereteit képes globális kontextusba helyezni, ezen belül is különös tekintettel az egyéb angolszász kultúrákra, illetve az európai és speciálisan a magyar-amerikai kapcsolatrendszerre
- Képes az információk kritikus elemzésére, önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggésekre feltárására.
- Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az amerikanisztika problémáinak megfelelő módszereket.
- Önállóan és kritikai szempontok szerint képes feltárni résztemája összefüggéseit, és az elsajátított ismereteket képes hazai társadalmi és kulturális kontextusokban alkalmazni.

- Véleményét képes az amerikanisztikával kapcsolatos szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, illetve releváns szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes amerikanisztikai kutatásainak szakközönség előtti bemutatására.
- Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

c) attitűdje

- Az észak-amerikai, illetve angolszász kultúrkör vonatkozásában szerzett tudása birtokában szakmai tevékenysége során tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Az amerikanisztika speciális helyzeténél fogva a magyar és európai folyamatokat globális kontextusban tanulmányozza, ismereteit továbbfejleszti.
- Az amerikanisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
- Az amerikanisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
- Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg.
- Szem előtt tartja amerikanisztikai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy szakmája gyakorlása során előnyt jelentő másik idegen nyelv ismeretének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseit kritikusan kezeli.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit, és ezekért etikai és szakmai felelősséget is vállal.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az észak-amerikai irodalom, kultúra, történelem és kutatómódszertani alapismeretek legalább 10-25 kredit;
- amerikanisztikai szakmai ismeretek (az amerikanisztika mint tudományág, nemzetközi irányzatai és módszerei; az amerikanisztika társadalomtudományi komponensei; észak-amerikai irodalomtörténet és irodalomelmélet; észak-amerikai kultúrtörténet és kultúraelmélet; észak-amerikai politika- és társadalomtörténet; észak-amerikai politikai rendszerek; nyelvtudomány) 15-30 kredit;
- választás szerinti szakmai modul (etnikai és multikulturális ismeretek, észak-amerikai irodalom és irodalomtudomány, észak-amerikai kultúra és média, észak-amerikai történelem és politika, kanadisztika, Észak-Amerika és Latin-Amerika történelmi és kulturális kapcsolatai,

amerikai angol nyelv és nyelvészet, összehasonlító tanulmányok, specializációkhoz tartozó ismeretek) 45-60 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – az angolon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az anglisztika és az amerikanisztika ismeretköreiből, amelyekből az amerikai angol nyelv, valamint az amerikai irodalom és kultúra ismerete együttesen legalább 30 kredit értékű.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az 50 kreditből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

4. ANDRAGÓGIA

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: andragógia (Andragogy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles andragógus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Andragogue

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és a közösség-szervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó szak, illetve ezek-
kel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember),
a bölcsészettudomány képzési területéről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok
képzési területéről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területéről a szocio-
lógia, a politológia, az informatikus könyvtáros és a kulturális antropológia alapképzési szak, a
pedagógusképzés képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:
a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területéről bármely alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok
az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény
szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése
alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶: 142/0111

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja andragógusok képzése, akik megszerzett tudományos ismereteik és gyakorlati tapasztalataik birtokában képesek az andragógia mint tudomány és a felnőttképzés mint praxis értelmezésére, viszonyrendszerének feltárására és megértésére. Képes felnőttoktatási és -képzési intézmények és szervezetek vezetésére és irányítására, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak teljes körű ellátására, felnőttképzési kurrikulumok fejlesztésére, a képzési folyamat minőségbiztosítási feladatainak koordinálására, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására, felnőttképzés kutatások tervezésére és megvalósítására, előzetes tudásmérési eszközök használatára, hagyományos és elektronikus tananyagok és módszerek innovációjára. Ismerik az emberi erőforrás fejlesztésre irányuló európai tendenciákat, a felnőttképzés stratégiai- és feltételrendszerét, felnőttoktatás és -képzés jogszabályi környezetét, finanszírozási formáit, a képzési folyamat tervezési és irányítási folyamatait, a különböző felnőttképzési célcsoportok jellemzőit és igényeit, a leghátrányosabb helyzetű rétegek és csoportok társadalmi beilleszkedésének problémakörét. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására, andragógiai kutatások megvalósítására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az andragógus

a) tudása

- Ismeri az egész életen át tartó tanulás szerepét a társadalom és az egyén életében.
- Ismeri a felnőttképzés gazdasági, közgazdasági, politológiai, politikai és etikai vonatkozásait és jogi aspektusait.
- Ismeri az andragógiai elméleteket (gazdasági, humán erőforrás-fejlesztési, tanuláselméleti, kommunikációs aspektusok).
- Ismeri a felnőttképzés didaktikáját és módszertanát [tanítási, tanulási módszerek, infokommunikációs megoldások, teljesítményértékelés, előzetesen megszerzett tudás, munkatapasztalt elismerése].
- Ismeri a felnőttek tanulásával kapcsolatos elméleteket és a felnőttképzés speciális célcsoportjait és a velük való foglalkozás különleges eljárásait.
- Ismeri a felnőttképzés területén szerzett tapasztalatok rendszerezésének eljárásait.
- Ismeri az andragógia kutatómódszertanát, az andragógia területén folyó aktuális kutatásokat (statisztikai elemzéseket) és a legfontosabb tudományos munkákat.
- Ismeri az Európai Unió felnőttképzéssel kapcsolatos dokumentumait és stratégiáját és a különböző nemzetközi felnőttképzési rendszereket.
- Ismeri az andragógia filozófiai, antropológiai, társadalomelméleti és tudományterületi vonatkozásait.

⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.5.

- Ismeri a felnőttképzési szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatos gazdasági és irányítási feladatokat.

b) képességei

- Képes rendszerszerűen és kreatívan foglalkozni az andragógia új és összetett problémáival.
- Képes a felnőttképzésben társadalmi, politikai, gazdasági döntések előkészítésére, valamint következtetéseiket és javaslataikat szakmai és nem szakmai közönségnek bemutatni.
- Képes tudományos munkák létrehozására, az andragógia mélyebb összefüggéseinek megértéséhez szükséges információ-források felkutatására, a társtudományok eredményeinek értelmezésére és felhasználására.
- Képes új információk gyűjtésére magyar és idegen nyelvű szakanyagokból, a felmerülő új problémák, új jelenségek kritikus feldolgozására, véleményének a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelő megfogalmazására.
- Képes eredeti ötletekkel és önálló tevékenységgel hozzájárulni a felnőttképzéssel kapcsolatos speciális problémák megoldásához.
- Képes a felnőttképzéssel foglalkozó intézmények irányítási, stratégiai tervezési és szervezési feladatainak teljes körű ellátásra, a felnőttképzési programok és a képző intézmények menedzselésére.
- Képes a felnőttképzésben adekvát célok megfogalmazására, a célok elérését szolgáló andragógiai folyamatok megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes teljesítményértékelési és minőségbiztosítási rendszerek működtetésére, valamint önműveléssel és folyamatos önfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek átadására.
- Képes felnőttképzési kurrikulumok célcsoportra szabott fejlesztésére, a felnőttképzési szolgáltatásokkal összefüggő tanácsadás nyújtására,
- Képes előzetes tudásmérő eszközök fejlesztésére, alkalmazására és felnőtt csoportok vezetésére, mentorálására.
- Képes felnőttképzési célú pályázatok kidolgozására, projektek menedzselésére.

c) attitűdje

- Elfogadja a felnőttkori tanulás szükségességét és a különböző tanulási környezetek és formák egyenrangúságát.
- Tudatos a tevékenységek és emberek irányításában, koordinálásában a felnőttképzési folyamatok során.
- Innovatív beállítottságú a felnőttképzési szakmájában, kész a folyamatos fejlődésre a személyes és szakmai területen egyaránt.
- Rendelkezik az előítéletei felismerésének és kezelésének szemléletével a felnőtt tanulók megítélése kapcsán.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a felnőttképzési szakma értékeit, a társadalmi sokszínűség és esélyegyenlőség fontosságát.
- Munkáját hivatástudattal, a szakmai normáknak megfelelően végzi.
- Munkájában empatikus, toleráns, rugalmas, önreflektív általában és kiemelten a felnőtt tanulók és felnőtt oktatók kapcsán.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a felnőttképzésben a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködés fontosságának érvényesítésével.
- Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel a felnőttképzések tervezése, szervezése során.
- Szakmai és erkölcsi felelősséget vállal saját munkájáért és az általa vezetett, mentorált csoport munkájáért.
- Képes önálló, felelős döntéseket hozni a felnőttképzésben, valamint belátni és viselni döntéseinek következményeit.
- Munkavégzését a kreativitás és a kezdeményezőkészség jellemzi.
- Tudatosan reflektál saját felnőttképzési tevékenységére, munkáját a minőség- és kapcsolatorientáltság, az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása jellemzi.
- Képviseli a felnőttképzési szakmai identitását, saját szakmai eredményeit, véleményét.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az andragógia fogalom-, intézmény- és tevékenységrendszere, jogi szabályozása, finanszírozása, európai oktatáspolitikai trendek 20-25 kredit;
- felnőttképzés-menedzsment 15-25 kredit;
- a felnőttképzés módszertana 20-25 kredit;
- minőségmenedzsment 10-15 kredit;
- szociálandragógia 10-15 kredit;
- andragógiai kutatások 10-15 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a harmadik vagy negyedik félév során egy alkalommal felnőttképzési intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes legalább 160 óra, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat. A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: felnőttképzési és humánfejlesztő szervezetek, oktatási intézmények, valamint bármely települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben felnőttképzési tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, és a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területekről:

- bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;
- felnőttképzési ismeretek;
- kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés;
- informatika, könyvtárismeret;
- társadalomtudományi alapismeretek: társadalomismeret, szociológia, antropológia, politológia;
- gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

5. ANGLISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: anglisztika (English Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles anglisztika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in English Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az anglisztika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett elméleti, módszertani, gyakorlati ismereteik birtokában magas szinten ismerik és alkalmazzák az angol nyelvet. Ismerik az angol nyelvű országok, közöttük Nagy-Britannia, Írország és Kanada irodalmát, kultúráját, társadalmi-politikai berendezkedését, történelmét, továbbá a modern elméleti és alkalmazott nyelvészet alapelveit, főbb mai irányzatait, kutatási területeit és azoknak elsősorban az angol nyelvre vonatkoztatott eredményeit. Képesek arra, hogy az üzleti életben, a médiában, az oktatásban, a könyvkiadásban, a diplomáciában, a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményekben, az idegenforgalomban, pályázati irodákban, a helyi regionális és országos önkormányzati hivata-

⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.6.

lokban és általában a kulturális közéletben alkalmazzák megszerzett ismereteiket. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az anglisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja az anglisztika elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Az anglisztika vonatkozásában átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit. Az anglisztika sajátos volta miatt speciális ismeretekkel rendelkezik diszciplínája belső multikulturális jelenségeiről, és ennek viszonyáról más multikulturális jelenségekhez, ide értve az Európán kívüli angol nyelvű kultúrákat is, elsősorban az Amerikai Egyesült Államokat, Kanadát és Ausztráliát.
- Érti és átlátja irodalmi, filozófiai, politikai, történeti-történelmi, elméleti és alkalmazott nyelvészeti szövegek és kulturális jelenségek (film, média, stb.) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait. Érzékeny a stílusvariánsokra, jártassága van az angol nyelv történetében, globális, regionális és társadalmi változataiban.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az anglisztika, valamint az idegennyelv-elsajátítás területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az anglisztika igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Alaposan és átfogóan ismeri az anglisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait.
- Az anglisztika legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Az angolon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az anglisztikához szükséges szinten.

b) képességei

- Az anglisztikában képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikus értelmezésére. Elemzi és kritikusan képes értelmezni a magyar, az európai és az anglisztika szempontjából releváns más identitásképződési konstrukciókat.
- Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú, szintetizáló elemzésére.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- Képes információk kritikusan elemzésére és önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására.
- Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni az anglisztika problémáinak (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatokhoz) megfelelő módszereket.

- Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére. Résztemája összefüggéseit képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni.
- Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az angol nyelvet.
- Szakmája művelése során az angolon kívül még egy idegen nyelvet képes szakmai szempontból hatékonyan használni.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Az anglisztika speciális helyzeténél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.
- Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.
- Az anglisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult. Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
- Az anglisztikára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
- Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg. Szem előtt tartja anglisztikai résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik angol nyelvtudásának, valamint egy másik idegen nyelv szakmai ismeretének elmélyítésére. Eredeti meglátásokra törekszik.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára. Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport szellemi termékeiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az angol nyelv társadalmi és kulturális kontextusban; a modern brit társadalom és annak történelmi gyökerei; nyelv-, irodalom- és kultúratudományi alapfogalmak és elméleti háttérük; kutatómódszertan; az angol értekező stílus és formátum 10-20 kredit;

- angol alkalmazott nyelvészet, angol elméleti nyelvészet, angol irodalom, angol kultúra és társadalom, angol nyelvű irodalmak és kultúrák (ír, skót, kanadai, ausztrál stb.) specializációkhoz tartozó ismeretek; a választott specializációhoz kapcsolódó angol nyelvészeti, irodalomtudományi és kultúraelméleti irányzatok; az angol nyelv, irodalom és kultúra specializációtól függő történeti aspektusai 70-80 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – az angolon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél angol nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján anglisztikai ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 38 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

6. ANGOL NYELVOKTATÓ

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: angol nyelvoktató (Instruction of English as a Foreign Language)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles angol nyelvoktató bölcsész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Instructor of English as a Foreign Language

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány vagy pedagógusképzés képzési területek alapképzési szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

- a szak orientációja elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 3 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja az angol nyelvhez kapcsolódó oktatási, nyelvelsajátítással kapcsolatos pedagógiai, valamint kutatási, tervezési és fejlesztési feladatokra való felkészítés.

⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.7.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az angol nyelvoktató bölcsész

a) tudása

- Ismeri a nyelvtanulással és a nyelvelsajátítással kapcsolatos legfrissebb alkalmazott nyelvészeti kutatások eredményeit.
- Ismeri az angol leíró nyelvészetet és annak nyelvpedagógiai vonatkozásait.
- Ismeri az angol nyelvű népek kultúráinak legfontosabb jellemzőit, és a kultúra, mint élet- és viselkedésforma kapcsolatát a nyelvvel (interkulturális ismeretek). Ismeri a nyelvtanulás és a nyelvtanítás elterjedt módszertani megközelítéseit.
- Ismeri a különböző technikákat az olvasás-, írás-, beszéd- és hallottszöveg-értési készség, illetve a recepció, produkció, interakció és a közvetítőkézség fejlesztésére.
- Ismeri a tartalomalapú nyelvoktatás legfontosabb elveit és gyakorlatát (pl. kéttannyelvű oktatás).
- Ismeri az információs és kommunikációs technikák speciális, nyelvtanuláshoz kötődő, integrált alkalmazásának lehetőségeit (a tanulói autonómia erősítése, az interaktív tábla lehetőségei, virtuális tanulási felületek, kevert tanulási módok).
- Ismeri a nyelvtudás mérésével és értékelésével kapcsolatos kutatások legfontosabb eredményeit, a Közös Európai Keretrendszer elfogadott szintleírásait, a nyelvi mérés és vizsgáztatás alapelveit.
- Ismeri a tantervkészítés elméleti és gyakorlati megközelítését. Ismeri a külső és belső programértékelés elméletét és gyakorlatát. Ismeri az angol nyelvkönyveket és kiegészítő tananyagokat.
- Ismeri a célzott megfigyelés és adatgyűjtés módszereit.
- Ismeri a kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtés és elemzés alapvető technikáit.
- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az angol nyelvet.
- Megfelelő szintű nyelvtudással rendelkezik, amelyet autonóm módon folyamatosan fejleszt, alkalmazva az önértékelés és az önfejlesztés módszereit.

b) képességei

- Képes az infokommunikációs taneszközök, az audiovizuális eszközök használatára a megfelelő tanulási célok eléréséhez.
- Képes a tanulás és a tanítás kritikai és vizsgálódó megközelítéseinek alkalmazására (kooperáció, a partnerekkel való információ csere, különböző megközelítések kritikai elemzése, reflektív gyakorlat, osztálytermi kutatás).
- Képes az osztálytermi eljárások a különböző képességű, érdeklődésű, szociális felkészültségű tanulók tanulási céljainak megfelelő alkalmazására (órávezetés, tananyagok használata, speciális igényű tanulók, szakmai nyelvhasználat).
- Képes a „tanulás tanulása” módszereinek átadására (időmenedzselés, a haladás dokumentálása, gyengébb és erősebb területek azonosítása, tanulási technikák).
- Képes az autonóm nyelvtanulás stratégiáinak készség szintű megismertetésére és alkalmazására.

- Képes a nyelvtudás méréséhez kapcsolódó feladatok ellátására, mérőeszközök előállítására és értékelésére az egyes nyelvi készségek területén, illetve a fejlesztő értékelés eljárásainak alkalmazására.
- Képes a reflektív gyakorlat és az önértékelés technikáinak alkalmazására (a tanulási célok elérésének vizsgálata, az értékelésnek mint a fejlődés eszközének alkalmazása, kollégák megfigyelése és szakmai értékelése, tanári napló).
- Képes személyes és hivatalos kapcsolatok kialakítására és fenntartására a célországok oktatási szakembereivel és oktatási intézményeivel (projektek, tananyagok, ötletek cseréje).
- Képes tanterv értékelésére, illetve saját tanítási céljainak integrálására, hozzáigazítására a meglévő tantervekhez.
- Képes az interkulturális kommunikatív kompetenciához szükséges ismeretek átadásán kívül az interkulturális készségek és attitűdök fejlesztésére.
- Képes akciókutatás tervezésére, lebonyolítására, angol nyelvű kutatási beszámoló írására
- Képes angol nyelvű óravezetésre, angol nyelvű szakmai kommunikációra
- (szakirodalom olvasása, kutatási jelentés írása, konferencia részvétel).

c) attitűdje

- Speciális szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul.
- Felhasználja az angol nyelv tanításával kapcsolatos szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit. Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Törekszik arra, hogy másokat is önreflexióra, önkorrekcióra készítsen.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.

d) autonómiája és felelőssége

- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben. Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, szakterülete elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.
- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.

- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Autonóm módon bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai ismeretek jellemzői:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a meglévő nyelvi ismeretek és készségek fejlesztése (bevezetés a nyelvpedagógiába, alkalmazott nyelvészet, szakmódszertan, az osztálytermi nyelvhasználat fejlesztése, nyelvi vizsga) 8-14 kredit;
- a nyelvoktatói munkához szükséges alapismeretek és készségek fejlesztése (szakmódszertan, osztálytermi megfigyelés, tanítási gyakorlat, tanítási gyakorlatot kísérő szeminárium, angol leíró nyelvészet, az angol nyelvű szakmai íráskészség fejlesztése) 24-32 kredit;
- a speciális ismeretek és készségek fejlesztése (a nyelvtudás mérése, értékelése, tanulói különbségek, a kulturális ismeretek tanítása, az információs és kommunikációs technológiák használata, tananyagfejlesztés) 6-16 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés angol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele angol nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél, külföldiek esetében az ezzel egyenértékű nyelvtudás igazolása.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit bölcsészettudományi, neveléstudományi ismeretkörökből.

7. ANYAGTUDOMÁNY

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: anyagtudomány (Materials Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles anyagkutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Materials Scientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a fizika, a kémia és az anyagmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: a természettudomány képzési területéről a biológia, a környezettan, a földtudományi alapképzési szak, a műszaki képzési területéről a vegyészmérnöki, a biomérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, a gépészmérnöki, a villamosmérnöki, a mechatronikai mérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹: 443/0530

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja anyagkutatók képzése, akik kellő mélységű természettudományos, anyagszerkezeti, anyagismereti, és anyagvizsgálati ismeretekkel rendelkeznek, értik a technológiai folyamatok mögött álló kémiai és fizikai alapjelenségeket. Alkalmasak a különböző technológiákban használt

⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.2.

anyagok, végtermékek (fémek és ötvözeik, félvezetők, kerámiák, műanyagok és polimerek, illetve az ezekből összeállított kompozitok, új funkcionális anyagok) tulajdonságainak vizsgálatára és az anyagi tulajdonságokat meghatározó fizikai és kémiai összetételek, szerkezetek tervezett befolyásolására. Széles körű természettudományos ismeretek birtokában képesek anyagtudományi kutató-fejlesztő munkára a természettudományok (fizikus vagy vegyész), illetve mérnöki tudományok területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az anyagkutató

a) tudása

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri az anyagtudomány modern elméleti és kísérleti módszereit.
- Ismeri a kémia és a fizika folyamatait leíró fogalomrendszert és terminológiát, valamint szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.
- Ismeri az anyagok szerkezete és tulajdonságai közötti összefüggéseket, és ezen összefüggések felhasználásával új tulajdonságú, új szerkezetű anyagok előállításának lehetőségeit.
- Tisztában van az anyagok atomi-, nano-, mikro- és makroszerkezetének alapvető vizsgálati módszereivel.
- Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik az anyagvizsgálati módszerek elméletében és gyakorlatában.
- Elmélyült ismeretekkel bír az anyagokban lejátszódó folyamatok fizikai és kémiai alapjairól, a folyamatok irányításának és tervezésének módszereiről.
- Ismeri az anyagtudományi kutatáshoz vagy tudományos munkához szükséges matematikai és informatikai technikákat.
- Tájékozott a számítógépes kommunikációban, elemzésben és a modellezés módszereiben.

b) képességei

- Képes a természeti jelenségekben megnyilvánuló kémiai és fizikai törvényszerűségeket azonosítására, az összefüggések komplex megértésére, a jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozására és elméleti értelmezésére.
- Felkészült a szakirodalom információinak feldolgozására, önművelésre, önfejlesztésre, a felmerülő új problémák megértésére és az új jelenségek megismerésére.
- Megfelelő tudással rendelkezik a laboratóriumi, félüzemi és kísérleti üzemi feladatok elvégzésére, új kísérleti metodikák fejlesztésére.
- Képes új szerkezetű, új funkcionalitású termékek kialakítására, tervezésére.
- A megszerzett ismeretei birtokában képes az anyagkutatás problémáinak matematikai megfogalmazására, a területhez kapcsolódó informatikai feladatok ellátására.
- Legalább egy idegen nyelven szakmai dokumentációt (tudományos cikket, tanulmányt, pályázatot) tud írni, tudományterületén kommunikálni.

- Képes az anyagok fizikai-kémiai jellemzőinek meghatározására, adekvát vizsgálati technikák és módszerek alkalmazására, illetve kezelésére, a mérésekhez szükséges standardok kiválasztására és a mérések elvégzésére.

c) attitűdje

- Elkötelezett a minőségi munkára, és érzékeny a környezetével szemben. Pozitív hozzáállású a szakmai továbbképzéshez.
- Kritikai és rendszer szintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterülete, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Az ismeretek átadásában jó kommunikációs készséggel bír.
- Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.
- Nyitott és fogékony az anyagtudomány területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új alkalmazási területeken való felhasználására, új eredmények elérésére.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új kompetenciák megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Az anyagtudomány területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések megértésében, megoldásában, szakmai nézetek ismertetésében, alkalmazásában.
- Önállóan kialakítja saját munkájában alkalmazható tudományos nézeteit, véleményeit. Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat képes ellátni.
- Kísérleti, laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el, felelősen működteti a kísérleti, ipari berendezéseket, műszereket.
- Irányító és szervező munkáját magas szinten, felelősséget vállalva látja el.
- Képes az alap-, illetve alkalmazott kutatást végző kutatócsoportok munkájába való bekapcsolódásra, a feladatok önálló megtervezésére és végrehajtására.
- A megszerzett ismeretek és problémamegoldó készség segítségével alkalmas önálló munkára és irányító munkakörök betöltésére az anyagtudomány és -technológia sokirányú területén.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi, gazdasági ismeretek (kémia, fizika, számítógépes módszerek, gazdaság és menedzsment) 20-35 kredit;
- anyagkutatói szakmai ismeretek (fizikai anyagtudomány, kémiai anyagtudomány, anyagszerkezet vizsgálati módszerek, kerámiák, polimerek, bioanyagok, funkcionális és intelligens anyagok, szilárdtest-fizika, fémek és félvezetők, nanoanyagok és -technológia, anyag és anyagszerkezet vizsgálati módszerek a laboratóriumi gyakorlatban) 20-40 kredit;
- a képző intézmény által ajánlott speciális ismeretek (anyagszerkezeti vizsgálatok és módszerek, bioanyagok, felületmódosítás, az új anyag előállítási módszerek, a fémek és félvezetők,

a funkcionális és intelligens anyagok, a kerámiák, a kompozit és hibridanyagok, a mágneses és optikai anyagok, a nanoszerkezetű anyagok, a polimerek, a matematikai módszerek az anyagtudományban, a számítógépes anyagtudomány) 20-30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A 4.1. pontban megadott alapképzésektől eltérő szakokról az anyagtudományi mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- fizikai ismeretek (általános fizika, szilárdtest-fizika, elektronika, műszaki fizika, statisztikus fizika, kvantummechanika, anyagfizika, fizikai laboratórium) területéről 20 kredit
- kémiai ismeretek (általános kémia, anyagismeret, kémiai anyagtudomány, szervetlen kémia, szerves kémia, kolloidika, felületkémia, kémiai laboratórium) területéről 20 kredit;
- matematikai, informatikai ismeretek területéről 10 kredit;
- egyéb szakmai ismeretek (ásványtan, nukleáris technika, környezetvédelem, mérés technika, folyamatszabályozás, irányítástechnika, automatizálás, biológia) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen a felsorolt területekről. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

8. ARABISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: arabisztika (Arabic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles arabisztika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Arabic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembevehetők: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹⁰: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a klasszikus és modern arab nyelv, a közel-keleti és észak-afrikai iszlám-arab világ történelmét és műveltségét. Az arabisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.8.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az arabisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri az arab országok történetét és mai helyzetét.
- Ismeri a klasszikus arab nyelvű forrásokat a szépirodalom, történelem, nyelvészet, iszlám vallás területén.
- Ismeri az iszlám történetét és politikai és kulturális aktualitásait.
- Ismeri a magyarokra vonatkozó, arab eredetű történeti és földrajzi forrásokat.
- Ismeri a közel-keleti és észak-afrikai térségbeli népek történetét és műveltségét.
- Ismeri a modern irodalmi arab nyelvet és az egyiptomi nyelvjárást.
- Ismer egy másik sémi nyelvet vagy az iszlám egy másik nyelvét középfokú szinten.

b) képességei

- Képes mind az írott, mind a beszélt arab nyelv magas szintű használatára.
- Képes tudományos előadásokat tartani és szakcikkeket írni.
- Képes tolmács- és fordítói feladatok ellátására.
- Képes szakmai feladatok, problémák önálló megértésére és megoldására.
- Képes feladatait szakmailag magas szinten, önállóan megtervezni, és a tervet végrehajtani.
- Képes az arab nyelvvel és az iszlám kultúrával kapcsolatos specifikus problémák felismerésére és kreatív kezelésére.

c) attitűdje

- Magas fokon motivált és elkötelezett az iszlám-arab műveltség és kultúra iránt.
- A megismert nyelvek és kultúrák használatának és átadásának fontosságát illetőleg minőségtudatos és sikerorientált.
- Céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai munka során személyes felelősséget vállal.
- A szakmai munkája során szükség esetén döntéseket hoz. Szakmai kvalitásait önálló tanulással fejleszti.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül: nyelvi, irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi ismeretek, amelyekből:

- nyelvi és nyelvészeti ismeretek 20-24 kredit,
- irodalomtudomány 6-10 kredit,
- történelem, az arab-iszlám kultúra: 6-14 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció az irodalom-, nyelv-, vallás- és történettudomány, az antropológia területén; valamint további arab nyelvi tanulmányok és egyéb, a bölcsészettudomány területén személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan

sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeretek. A választható ismeretek kreditaránya 50 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja arab nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon diplomával rendelkező esetében mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányaiból a keleti nyelvek és kultúrák alapszak arabisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A 4.3. pont szerinti egyéb előtanulmányokkal rendelkezők az 50 kredit tanulmányi követelményt államilag elismert, középfokú (B2), komplex nyelvvizsgával vagy azzal egyenértékű arab nyelvtudás birtokában is teljesíthetik úgy, hogy a mesterszakra történő belépéshez a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arabisztika szakirányának irodalomtudományi, történelemtudományi, valamint vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből 20 kreditet szereznek. Ezen ismeretek a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint a mesterképzési tanulmányokkal párhuzamosan is teljesíthetők.

9. ASSZÍRIOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: assziriológia (Assyriology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles assziriológia szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Assyriologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókor nyelvek és kultúrák alapképzési szak assziriológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20
- kredit a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az assziriológia általános ismeretanyagából megszerzett nyelvi, történelmi, régészeti, irodalmi, vallástörténeti és kultúrtörténeti ismereteik birtokában képesek szakmájuk művelésére (könyvtárakban, múzeumokban kutatói állások betöltésére), önálló kutatómunkára, tudományos ismeretterjesztésre (pl. könyvkiadóknál, felnőttképzési fórumokon). Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.9.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az assziriológia szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri az akkád és sumer nyelvet, illetve az ezen nyelvek lejegyzésére használt ékírásos írásrendszert olyan szinten, hogy az képessé teszi az ezeken a nyelveken írt szövegek legfontosabb típusainak olvasására, megértésére, értelmezésére és fordítására, továbbá rendszerezett tudással bír az ókori Mezopotámia történetének és kultúrájának egészéről.
- Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamat-szerű összefüggéseit.
- Jó ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereiről.
- Tisztában van tudományterületen felmerülő új megközelítésekkel és az azokkal kapcsolatos tudományos vitákkal.
- Szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ír le.
- Legalább két modern idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Ismeri legalább egy másik sémi vagy ékírásos nyelv rendszerét (például: héber, arámi, arab, ugariti, hettita) középszinten.
- Alapfokú szinten ismeri az ógörög nyelvet.

b) képességei

- Képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.
- Képes önállóan és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának megfelelő interdiszciplináris módszereket.
- Képes a magyar és idegen nyelvű szakirodalom folyamatos követésére.
- Képes a saját kutatásai, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk alapján új tudományos eredmények elérésére.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit.
- Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes magyar és legalább egy idegen nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az assziriológia tudományterülete iránt.
- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása és a következő korok számára való átadása iránt.

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Speciális szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvi ismeretek [leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, akkád és sumer szövegolvasás, sumer lexikográfia] 20-30 kredit;
- történeti, kultúrtörténeti ismeretek (Mezopotámia vallástörténete, régészete, művészettörténete, kultúrtörténete, Mezopotámia irodalomtörténete) 10-20 kredit;
- specifikus assziriológiai tanulmányok (az ókori Mezopotámia történetének írott forrásai (az írott források elemzésének kérdései), az ókori Mezopotámia tárgyi emlékei (régészeti és művészettörténeti problémák), az ókor Mezopotámia irodalma (különös tekintettel a kortárs irodalomtudomány alkalmazására), az ókori Közel-Kelet hadtörténete, az ókori Mezopotámia nyelveinek nyelvészeti kutatása (akkád nyelvtörténet, összehasonlító sémi nyelvészet, sumer nyelvtani problémák), írástörténet, az ékírásos szövegek filológiai problémái (paleográfia, szövegkritika és kiadás) 35-45 kredit;

- választás szerinti szakmai ismeretek (sémi nyelvészet, további sémi nyelvek tanulmányozása, paleográfia, összehasonlító vallástörténet, régészet, művészettörténet, történeti szemináriumok) 5-15 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak assziriológia szakirányának ismeretköreiből. A képzés tanterve – a hallgató előtanulmányainak áttekintése alapján, azok kiegészítése céljából – legfeljebb 20 további kredit megszerzését írhatja elő, amelyeket a hallgatónak a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

10. AUTONÓMRENDSZER-INFORMATIKUS¹²

Informatikai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: autonómrendszer-informatikus (Computer Science for Autonomous Systems)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles autonómrendszer-informatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Scientist for Autonomous Systems¹

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a programtervező informatikus, a mérnökinformatikus, a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.2. A 9.4 pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 481/0613

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja szoftverfejlesztő szakemberek képzése, akik a tudásuk fejlesztését hosszú távon biztosító elméleti alapokra építve autonóm rendszerek szoftvereinek fejlesztési, létrehozási, alkalmazási, bevezetési, működtetési, szervizelési tevékenységét önállóan és csoportmunkában képesek magas szinten ellátni. Rendelkeznek továbbá az alkalmazási területük fejlesztési feladatainak megoldásához szükséges együttműködési és modellalkotási készségekkel, képesek informatikai célú kutatási feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹² Beiktatta: 31/2017. (XII. 5.) EMMI rendelet 2. §, 2. melléklet 7. Hatályos: 2017. XII. 6-tól.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az autonómrendszer-informatikus

a) tudása

- Komplex és aktuális ismeretekkel rendelkezik a szoftvertechnológia területén, az intelligens rendszereket vezérlő szoftverek tervezése, megvalósítása, üzemeltetése, karbantartása terén a szoftverarchitektúrák és tervezési minták, a modellvezérelt szoftverfejlesztés, az UML (Unified Modelling Language) és annak az objektumorientált és komponensalapú tervezésben történő alkalmazása, a beágyazott és valós idejű rendszerek, az agilis szoftverfejlesztési módszerek, a követelményelemzés, a minőségi szabványok és normák [így az autóiipari SPICE (Software Process Improvement and Capability dEtermination)], a szoftverek megbízhatósága és validációja, a tesztelési módszerek, a valós idejű jellemzők (jelzések, nagy pontosságú időzítők, üzenetküldés, prioritások, határidők) megjelenési formája normál [SLE RT (Suse Linux Enterprise Real Time)], illetve beágyazott környezetben témakörökben.
- Átfogóan és naprakészen ismeri és érti a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás szakterületének általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert az adatbányászat és adatelemzés, a klasszikus és modern tanulási módszerek területén, a folyamatautomatizálás mesterséges intelligencia módszereinek terén, a mély tanulás, a kognitív robotikai rendszerek területén.
- Rendelkezik a szükséges matematikai és folyamatirányítási ismeretekkel, különösen a rendszer- és irányításelmélet, numerikus módszerek, optimalizálási módszerek területén.
- Rendelkezik a számítógépes érzékelés specifikus eszközeinek átfogó és naprakész ismeretével, különösen a 3D látás, a kép- és videoelemzés, a szenzoradatok aggregációja területén.
- Rendelkezik a számítógépes grafika és számítógépes geometriai számítások szakterület specifikus eszközeinek átfogó és naprakész ismeretével, különösen a számítógépes grafika általános elméleti alapjai, a masszívan párhuzamos architektúrák programozása, a valós idejű vizualizációs rendszerek tervezése és megvalósítása területén.
- Rendelkezik a számítógépes jel- és képfeldolgozás szakterület specifikus eszközeinek átfogó és naprakész ismeretével.
- Ismeri a mérési adatsorok hatékony, valós idejű feldolgozásának módszereit. Jártas a különböző alkalmazási területeken felmerülő analóg és digitális jeleknek, valamint képeknek a felhasználói szempontoknak megfelelő feldolgozásában. Ismeri a szakterület modern, hatékony módszereit.
- Rendelkezik az üzleti, szervezeti, vállalati folyamat-, információ-, adat-, szoftver-, és műszaki-technológiai architektúra elveinek, az architektúra-leírás és -tervezés módszereinek ismeretével.
- Rendelkezik azokkal az alapvető szervezési és menedzselési, minőségbiztosítási és kontrolling ismeretekkel, amelyek segítségével szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el.
- Ismeri az autóiipari szoftverek minőségi alapvetéseit.

- Rendelkezik olyan vállalkozási ismeretekkel, amelyek informatikai területen üzleti elemzésekre, vállalkozás létrehozására és működtetésére teszik képessé.
- Magas szinten, részleteiben ismeri és érti az informatikai szakterület szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelven és legalább angol nyelven.
- Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati tudásszervezés módszereit és eszközeit.
- Ismeri az informatikai rendszerekkel kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.

b) képességei

- Képes matematikai, számítástudományi, informatikai ismereteinek újszerű megközelítési módot igénylő alkalmazására intelligens rendszertervezési, így járműautomatizálási, informatikai kutatási, fejlesztési feladatok során.
- Képes szoftvertechnológiai elvek és módszerek professzionális alkalmazására komplex szoftver modellezési és architektúratervezési feladatok ellátása során, különös tekintettel az agilis alapelvek és módszerek használatára. Képes olyan alkalmazások készítésére, amelyek a valós idejű rendszer tulajdonságokat használják.
- Képes a különböző alkalmazási területeken felmerülő analóg és digitális jeleknek, valamint képeknek a felhasználói szempontoknak megfelelő hatékony feldolgozására.
- Képes az intelligens rendszerekkel kapcsolatos informatikai szakterületen felmerülő komplex szakmai problémák formalizálására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a probléma megoldására.
- Képes tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási feladatok ellátására komplex szoftverrendszerek, adatbázis-kezelő rendszerek esetében.
- Képes az informatikai szakterületéhez tartozó folyamatok átfogó, vezetői szintű értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes kezdeményező együttműködésre, projekt- és csoportmunkára informatikai és más szakterületek szakembereivel.
- Képes felmérni a tervezett, megvalósított informatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelését, validálni az elkészült szoftverterméket.
- Elemezni és alkalmazni tudja az informatikai szakterületének új problémamegoldási módszereit és eljárásait.
- Képes informatikai ismereteit alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.
- Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább angolul írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni, tudományos és műszaki szakmai anyagokat (köztük szakmai könyvet, cikket) feldolgozni, azokat alkotó módon hasznosítani.
- Képes az informatikai szakterületéhez tartozó minőségirányítási részfeladatok megtervezésére és kivitelezésére.

- Képes a szakmai információforrások professzionális használatára, a megoldandó problémához szükséges ismeretanyag kinyerésére, annak kritikai értelmezésére, értékelésére.
- Képes szakmai irányítás mellett önálló tudományos kutatómunkát végezni, felkészülni tanulmányainak posztgraduális képzés keretében történő folytatására.

c) attitűdje

- Figyelemmel kíséri a képesítésével, informatikai szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést.
- Elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolás és értékelés iránt.
- Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás iránt, nyitott új informatikai szakmai kompetenciák elsajátítására.
- Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra, továbbá az informatikai tudományos kutatás etikai elveit.
- Saját tudását megosztja, fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás és társadalmi felelősségvállalás közvetítését és megvalósítását, mindennek az informatika eszközeivel történő elősegítését.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartatására és informatikai eszközökkel történő elemzésére.
- Nyitott a kezdeményező együttműködésre, az informatikai és más szakterületek szakembereivel.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal az informatikai tevékenysége során hozott szakmai döntéseiért.
- Felelősséget vállal a határidők betartásáért és betartatásáért.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben) tevékenykedő munkatársai munkájáért.
- Működéskritikus informatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: matematikai, számítástudományi, informatikai ismeretek (matematika 10-30 kredit, számítástudomány 10-30 kredit, informatikai ismeretek 30-60 kredit) 50-120 kredit, amelyből az autonómrendszer-informatika szakmai területeinek speciális ismeretei:

- numerikus optimalizáció, kép- és jelfeldolgozás, folyamatirányítás terület 10-30 kredit;
- szoftvertechnológia terület 10-30 kredit;
- számítógépes grafika és érzékelés terület 15-30 kredit;
- mesterséges intelligencia és gépi tanulás terület 10-30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az informatikának tudományos szakirodalma van, államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő, legalább hat hétig tartó, 240 igazolt munkaórát tartalmazó, projektstruktúrájú gyakorlat.

9.4. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- matematika és számítástudomány területéről 40 kredit;
- informatika területéről 40 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

11. BALKÁN-TANULMÁNYOK

ELTE Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: Balkán-tanulmányok (Balkan Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése ¹³:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles Balkán-tanulmányok szakos bölcsész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Balkan Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe ¹⁴: a bölcsészettudomány képzési területéről a történelem alapképzési szak, a szlavisztika alapképzési szak bolgár, horvát, szerb és szlovén szakirányai, a romanisztika és az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak román szakiránya, a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak újjörög és török szakirányai; a társadalomtudomány képzési területéről a nemzetközi tanulmányok és politikatudományok alapképzési szak; a gazdaságtudományok képzési területéről az alkalmazott közgazdaságtan és nemzetközi gazdaságtan alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban figyelembevehető: a bölcsészettudomány, társadalomtudomány, gazdaságtudományok képzési területek további alapképzési szakjai; az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai; továbbá a jogi képzési terület osztatlan jogász szakja.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

¹³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.10. a).

¹⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.10. b).

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹⁵: 313/0312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a balkáni és a tágabb délkelet-európai régió történetét, mai helyzetét és Magyarországgal való kapcsolatrendszerét, ezért képesek a térséggel kapcsolatos önálló kutató- és oktatómunka megkezdésére. Gyakorlatias szakértői ismereteket szereznek, amelyek birtokában képesek elhelyezkedni a köz- és a versenyszférában, megállva helyüket a régióval kapcsolatos jól hasznosítható tudásuknak köszönhetően. Képesek arra, hogy ne csak a világnyelvek (elsősorban az angol) segítségével tudjanak kommunikálni a térségben, hanem a régió legalább két nyelvén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A Balkán-tanulmányok szakos bölcsész

a) tudása

- Rendszerezett, átfogó és a részletekre is kiterjedő tudással rendelkezik a balkanisztika általános és specifikus tartalmáról, diszciplináris sajátosságairól és határainról, legfontosabb fejlődési irányairól, a szakterület és a rokon diszciplínák kapcsolódásairól.
- Behatóan ismeri a Balkán történetét, szociokulturális sajátosságait, aktuális társadalmi és politikai viszonyait.
- Mély tájékozottsággal rendelkezik a térség belső, szubregionális tagoltságáról, az egyes államokra és nemzetekre vonatkozó specifikumokról.
- Kiválóan ismeri a régió és Magyarország történeti és aktuális kapcsolatrendszerét, valamint a térségben élő magyar nemzeti közösségek helyzetét.
- Magas szinten elsajátította a balkanisztika szakspecifikus kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, terminológiáját, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Birtokában van a balkanisztika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokkal, bibliográfiákkal kapcsolatos ismereteknek, s szakterületének legalább egy résztemájában további elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet elsajátított a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgató képes szakmája önálló és multidiszciplináris művelésére, valamint tanulmányai doktori képzésben való folytatásra.
- Képes a köz- és versenyszféra Délkelet-Európa-ismereteket igénylő munkaköreinek betöltésére.

¹⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.10. c).

- Képes elvégezni a szakterülete ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, szintetizálva megfogalmazni az átfogó és speciális összefüggéseket, s ezekkel adekvát értékelő tevékenységet végezni.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Magas szinten képes használni a balkanisztika ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációit és forrásait.
- Képes a véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni és megvédeni, szakterülete egyes résztemáiról önálló, szaktudományos jellegű összefoglalókat, elemzéseket készíteni.
- Szakmája művelése során legalább két idegen nyelvet hatékonyan használ, mind az írásbeli, mind a szóbeli kommunikáció tekintetében.

c) attitűdje

- A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgatót szakmai és társadalmi tekintetben egyaránt magas fokú motiváltság és hivatástudat, valamint nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus attitűd jellemzi.
- Rendelkezik a térség iránti érdeklődéssel és elkötelezettséggel, s vallja a délkelet európai régió kulturális és társadalmi sokszínűségének fontosságát.
- Határozottan és elkötelezetten vállalja szakmai identitását, azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek a Balkán-tanulmányok sajátos diszciplináris karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.
- Hitelesen közvetíti a balkanisztika összefoglaló és részletezett problémaköreit, s kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni, szakmai kommunikációjában ennek megfelelően megnyilvánulni.
- Folyamatosan törekszik az önképzésre: arra hogy szakmai érdeklődését elmélyítse, az új megközelítések iránti nyitottságát fenntartsa, szakterületének legújabb eredményeit elsjátítsa, nyelvtudását bővítse.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát, tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, szem előtt tartja témájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

d) autonómiája és felelőssége

- A Balkán-tanulmányok mesterképzési szakon végzett hallgató tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként és magyarként képviseli szakmai és szellemi identitását.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit, szolgálja a szakmai érdekeket, önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében.

- Felelősen végzi átfogó és speciális balkanisztikai kérdések végiggondolását, adott források alapján történő kidolgozását.
- Bekapcsolódik a kutatási és fejlesztési projektekbe, s a cél elérése érdekében kezdeményező és autonóm módon, a projektcsoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért, s vállalja döntéseinek szakmai, környezeti és társadalmi hatásait.
- Tudatosan vállalja és aktív részvételével segíti a nemzetközi (európai és Európán kívüli) balkanisztikai közösséggel és a délkelet-európai partnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül történelem (a Balkán története, kultúrája, vallási és civilizációs tradíciói) 18-32 kredit;

- politikatudomány (országismeret, a régió politikai rendszerei és államközi kapcsolatai, interetnikus, szociális és gazdasági viszonyai) 18-32 kredit;
- nemzetközi tanulmányok (a térség a nemzetközi kapcsolatok rendszerében, magyar-balkáni kapcsolatok) 18-32 kredit;
- nyelvismeret (legalább két élő délkelet-európai nyelv elsajátítása) legfeljebb 25 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, vagy egy további, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvtől eltérő nyelvből szerzett államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

Amennyiben a hallgató nem a régió élő nyelveiből (albán, bolgár, bosnyák, horvát, macedón, montenegrói, román, szerb, szlovén, török, újjörög) teljesíti a nyelvvizsgakövetelményeket, akkor azok közül kettőnek az alapszintű elsajátítása érdekében részt kell vennie a képzés tantervében előírt nyelvi képzésen.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹⁶:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján az alábbi diszciplínák délkelet-európai vonatkozású ismeretanyagából:

¹⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.10. d).

történelem, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politikatudomány, szlavisztika, újlatin nyelvek és kultúrák, keleti nyelvek és kultúrák.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

12. BESZÉDTUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: beszédtudomány (Speech Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles beszédtudomány szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Speech Science

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe¹⁷: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák, a szlavisztika alapképzési szak, a gyógypedagógia alapképzési szak logopédiai szakiránya, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti magyar nyelv és irodalom szakos tanár, a főiskolai szintű idegen nyelv szakos tanár szak, a gyógypedagógia szak logopédia szakiránya.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány képzési terület bármely alapképzési szakja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma¹⁸: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁹: 223/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti és nyelvészeti kutatási ismereteikkel előmozdítják a társadalmi szintű információáramlást a beszédtudomány területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.11. a).

¹⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.11. b).

¹⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.11. c).

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A beszédtudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a beszédtudományok (fonetika, pszicholingvisztika) általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a beszédtudományok kapcsolódását a rokon szakterületekhez (fonológia, logopédia, beszédtechnológia).
- Részletekbe menően ismeri a fonetika és a pszicholingvisztika összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri a beszédtudományok sajátos kutatási módszereit, mérési technikáit.
- Alaposan és átfogóan ismeri a beszédtudományok jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Szakterületének legalább egy résztemájában (artikulációs fonetika, zöngképzés, koartikuláció, akusztikai fonetika, a beszéd szupraszegmentális elemei, beszédpercepció) elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet (ebből az egyik az angol) ismer a beszédtudományok műveléséhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális fonetikai és pszicholingvisztikai problémákat.
- Képes feltárni és megfogalmazni a megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret (mérésekkel, kísérletekkel).
- A beszédtudományok egyes résztemáiról (fonetika, pszicholingvisztika, alkalmazott beszédtudomány) képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.
- Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) megfogalmazni és megvédeni.
- Képes önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve feltárni résztemája (artikulációs fonetika, zöngképzés, koartikuláció, akusztikai fonetika, a beszéd szupraszegmentális elemei, beszédpercepció) összefüggéseit.
- Szakmája művelése során képes két idegen nyelvet (ebből egyik az angol) hatékonyan használni.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban képes önállóan alkalmazni a módszerek (akusztikai mérések, percepció vizsgálatok, statisztika) és technikák széles körét.

c) attitűdje

- Speciális szakmai érdeklődése a beszéd kutatás iránt elmélyül, megszilárdul.
- Törekszik arra, hogy szakterülete (a fonetika és a pszicholingvisztika) legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állításában (részlet vesz társadalmi hasznosságú beszédtechnológiai fejlesztésekben, a patológiás beszéd tudományos leírásában).

- Új, komplex megközelítést kívánó döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni (mindig betartja a beszéd kutatásokhoz kapcsolódó adatkezelésre vonatkozó törvényi előírásokat).
- Nyitott saját tudományterületének, a beszédtudományoknak az interdiszciplináris megközelítéseire (kapcsolat más nyelvészeti ágakkal, tudományokkal, a gyógypedagógiával, a mérnöki tudományokkal).
- Szem előtt tartja fonetikai avagy pszicholingvisztikai résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását (így a beszéd univerzális és nyelvspecifikus jellemzői) és adott források alapján történő kidolgozását.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe (beszédtechnológiai fejlesztésekbe, logopédiai diagnosztikai eljárások kidolgozásába), a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a beszédtudományhoz kapcsolódó kérdésekben.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért (különös tekintettel az adatközlő jogairól és az adatvédelemről szóló törvényi szabályozásra).
- A beszéddel kapcsolatos tudományos információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők²⁰:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- fonetika, alkalmazott fonetika, pszicholingvisztika, alkalmazott pszicholingvisztika, kutatásmódszertan.

A nagyobb szakterületi komponensek közötti kreditarány:

- fonetika 35-45 kredit
- pszicholingvisztika 35-45 kredit;
- választás szerinti szakma-specifikus ismeretek 8-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges, amelyekből az egyik nyelvvizsga angol nyelvű.

20 Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 2. Hatályos: 2019. II. 19-től.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat beszédtechnológiai fejlesztésekkel, beszéd diagnosztikai központokban vagy a felsőoktatási intézménytől független meghatározó kutatóintézetekben, illetve egyéb helyszínen végzett legalább négy hét időtartamú szakmai munka, összesen 10 kredit.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A beszédtudomány angol nyelvű szakirodalmának megismeréséhez, feldolgozásához a megfelelő szintű angol nyelvi szakszöveg-értés szükséges.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit nyelvtudományi ismeretekből. Továbbá egy államilag elismert általános középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szükséges.

13. BIOLÓGUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: biológus (Biology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biologist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a biológia alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területéről a környezettan, az agrár képzési területéről a természetvédelmi mérnöki, a műszaki képzési területéről a biomérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²¹: 421/0511

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja biológusok képzése, akik természettudományos, matematikai, informatikai valamint humán és nyelvi ismereteik birtokában szupra- és infraindividuális biológiai, biotechnológiai, biomonitoring, közegészségügyi, gyógyszer- és környezetipari valamint rokon területeken tervezői, alap- és alkalmazott kutatási, kutatás-fejlesztési, innovációs és magas szintű szakmai menedzseri feladatok ellátására alkalmasak. Felkészültek a biológia hatókörébe tartozó új problémák és jelenségek kritikai feldolgozására, biológiai és megfelelő gyakorlat megszerzése esetén

²¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.3.

kémiai technológiai rendszerek biztonságos és környezettudatos működtetésére, továbbképzésben kiegészített ismereteik és szakmai gyakorlatuk alapján szakhatósági felügyelet feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A biológus

a) tudása

- Rendelkezik az élő rendszerek egyed alatti és egyed feletti szintjeihez kapcsolódó magas szintű ismeretekkel és rendszerezni, alkalmazni és szintetizálni tudja azokat.
- Ismeri azokat a terepi, laboratóriumi és félüzemi gyakorlati eszközöket és módszereket, melyeket a modern biológia alkalmaz.
- A biológia részterületeinek (sejtbiológia, ökológia, környezet- és természetvédelem, mikrobiológia, immunológia, élettan, etológia, genetika, evolúciobiológia, biotechnológia, szerkezeti biológia, szintetikus biológia, botanika, zoológia) ismeretköreivel és terminológiájával tisztában van, azokat szakszerűen alkalmazza.
- Ismeri az összefüggéseket a különböző tárgyak keretében elsajátított ismeretkörök között, érti az interdiszciplináris megközelítés fontosságát.
- Az élő anyag evolúciójának elméleteit és a földtörténeti, tudománytörténeti vonatkozásokat ismeri, a terület tudományos megalapozottságú érvrendszereit készságszinten birtokolja.
- Tisztában van a modern biológiai vizsgálati módszerek alkalmazási területeivel, érti a módszerek fejlesztésének jelentőségét, ahhoz lehetőségei szerint érdemben hozzájárul. Rendelkezik rendszerszerű természettudományos ismeretekkel. Érzékeli és érti azokat a társadalmi problémákat, melyek biológiai gyökereűek.

b) képességei

- Képes a különböző természettudományos szakterületek tudás- és ismeretanyaga közötti összefüggések felismerésére, integrációjára.
- Képes a természet, élő rendszerek és az ezekkel összefüggésben lévő társadalmi folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek feltárására, megfogalmazására.
- Képes a tudományos kutatásban érdemi szerepet játszani és kompetens vezetés mellett új tudományos eredményeket létrehozni.
- Képes alapvető vizsgálati módszerek és eszközök alkalmazására, használatára, vizsgálatok tervezésére és fejlesztésére, az elért eredmények értelmezésére és bemutatására, új eljárások elsajátítására és kidolgozására.
- Képes interdiszciplináris gondolkodásra, meg tudja határozni a kollaborációs munkákba bevonandók körét, koordinálja a munkamegosztást a különböző tevékenységet végző személyek között.
- Képes minőségorientált gondolkodásra és tevékenységre, a minőségfejlesztés elveinek folyamatos szem előtt tartására, a minőségfejlesztés legfontosabb irányainak kijelölésére.
- Tudományos szempontok szerint képes rendszerezni adatokat, ismerethalmazokat, azokat elemzi és értékeli.

- Birtokolja és folyamatosan fejleszti a kísérleti munkavégzéshez szükséges kezűgyességet, mérés technikai készséget.
- Képes állásinterjúkon szakmailag magas szinten megnyilatkozni, nézeteit ismeretei birtokában kifejezni, megvédeni.
- Képes a biológia témakörében szakszerűen kifejezni magát mind szóban, mind írásban. Kommunikációs készsége és idegennyelv (preferenciálisan angol nyelv) tudása segítségével bekapcsolódik hazai és a nemzetközi tudományos közéletbe, képes eredményeit szóban és írásban magas színvonalon közölni.
- Képes a munkakörnyezetet fenntartható módon megtervezni és működtetni, a környezet- és természettudatos szemléletet a napi gyakorlatba átültetni, kollégáit ezen elvek mentén irányítani.

c) attitűdje

- Törekszik a természet és az ember viszonyának, az ember és más élő szervezetek testfelépítésének, működésének, evolúciójának megismerésére.
- Törekszik arra, hogy környezetében a természet és az ember viszonyának témakörében felelős véleményt nyilvánítson, annak létfontosságú elemeit a lehető legszélesebb körben megismertesse, a közvélekedését a legújabb helytálló szakmai álláspont konzekvens képviselésével pozitívan befolyásolja.
- Példamutató környezet- és természettudatos magatartást tanúsít, másokat ennek követésére ösztönöz. Aktívan részt vesz ilyen jellegű rendezvényeken, terjeszti azokat a módszereket, melyek segítenek a környezet és a természet állapotának megőrzésében és javításában.
- Betartja és betartatja a kutatásetika szabályait.
- Aktívan terjeszti a szaktudomány eredményeit, ismereteit akár a médiában is magabiztosan teszi közzé, szakmai álláspontjának védelmében szükség esetén síkra száll más irányzatok és az áltudományok képviselőivel szemben.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége, tanulási folyamatai során környezettudatos magatartást mutat, másokat annak követésére ösztönöz.
- Nyitott az új biológiai és más természettudományos kutatási eredmények megismerésére, a szakmai együttműködésre. Törekszik a meglevő eredmények továbbfejlesztésére, aktívan segíti új kutatási irányok kialakulását.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, igényes saját maga, valamint munkatársainak szakmai ismeretei és előmenetele ügyében.
- Nyitott a szakterületével kapcsolatos kutatási szolgáltatások kidolgozására és végzésére, szakmai tanácsadás nyújtására és vállalkozásfejlesztésre.
- Nyitott az új ismeretek befogadására, tanulásra és művelődésre, más szakmai csoportokkal történő folyamatos együttműködésre. Aktívan keresi a szakmai fejlődés lehetőségét, segíti a szakmai információ hatékony áramlását környezetében.

d) autonómiaja és felelőssége

- Rendelkezik kisebb munkacsoportok irányításához, munkájuk megszervezéséhez szükséges önállósággal, fejlesztési irányok kijelöléséhez szükséges felelősségtudattal.

- Szakmai és nem szakmai körökben felelősen nyilvánít véleményt biológiai, kutatásetikai és bioetikai kérdésekről.
- Biztonságos munkavégzést biztosít és igényel mind terepi, mind biológiai laboratóriumi körülmények között, segíti a folyamatos módszertani és technológiai megújulást a balesetmentes és minél hatékonyabb munkavégzés érdekében.
- Rendelkezik a kisebb munkaközösségek munkájának megszervezéséhez szükséges önállósággal, vállalja a felelősséget egyes projektek vagy részprojektek vezetésért.
- Ismeri a biztonságos munkavégzés törvényi feltételeit, másokat is felhív a munkabiztonságot növelő jogkövető magatartásra. Képviseli maga és munkatársai érdekeit a megfelelő fórumokon, javaslatokat fogalmaz meg a munkakörülmények javítása érdekében.
- Szakmai gyakorlat megszerzése után eligazodik a munka világában, segíti partnereit a tudatos, célorientált feladat-végrehajtásban.
- Tudatosan építi karrierjét és segíti ebben kollégáit is.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (biomatematika, bioinformatika, biofizikai és méréstani ismeretek, biológiai kémia, sejt- és molekuláris biológia, genetika) 6-24 kredit;
- biológusi szakmai ismeretek (szabályozásbiológia és fiziológia, immunológia, növénybiológia, biotechnológia és mikrobiológia, etológia, zoológia, szerkezeti biológia, szintetikus biológia, evolúcióbiológia, ökológia, természet- és környezetvédelem, tudományos kommunikáció és pályázatírás) 15-30 kredit;
- a képző intézmény által a biológia tudományág területéről ajánlott speciális ismeretek, amelyek kreditaránya a képzés egészén belül 20-56 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma a korábbi tanulmányokból 100 kredit az alábbi területekről:

- matematika területéről legalább 6 kredit
- informatika területéről legalább 6 kredit
- fizika területéről legalább 4 kredit
- kémia területéről legalább 20 kredit
- biológia területéről legalább 60 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 70 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

14. BIOTECHNOLÓGIA

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: biotechnológia (Biotechnology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biotechnológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Biotechnologist
- választható specializációk: gyógyszer-biotechnológia, környezet-biotechnológia, mezőgazdasági biotechnológia, orvosi biotechnológia, biotechnológiai vállalkozás.

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természettudomány képzési területről a biológia, a környezettan, a műszaki képzési területről a biomérnöki, a környezet-mérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a természettudomány, az agrár, a műszaki, az orvos- és egészségtudomány képzési terület alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²²: 421/0511

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja biotechnológusok képzése, akik elsősorban a regionális és magyarországi, biotechnológiai eljárásokat alkalmazó és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek igényeinek megfelelően képesek a XXI. század színvonalának megfelelő tervezési, kutatási és technológia fejlesztési tevékenységek elvégzésére, illetve, megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően, ezen tevékenységek kezdeményezésére, koordinálására és vezetésére is a biotechnológia területén. Felkészültek továbbá tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.4.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A biotechnológus

a) tudása

- Ismeri a biotechnológia történetét, a hagyományos és új biotechnológia elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a biotechnológia egyes részterületeinek, így a gyógyszer-biotechnológiának (gyógyszeralapanyagok biotechnológiai módszerekkel történő előállítása), az orvosi biotechnológiának (orvosi diagnosztikai, továbbá terápiás eszközök előállítása biotechnológiai módszerekkel), a környezet-biotechnológiának (talajok és vizek kármentesítése biotechnológiai módszerekkel, környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása), a bioenergia biotechnológiának (bioüzemanyagok előállítása), a mezőgazdasági biotechnológiának (növényi, állat- és élelmiszer-biotechnológiai alapismeretek), ezen belül kiemelten az élelmiszer-biotechnológiának (élelmiszer-összetevők és -adalékok előállítása mikrobákkal, starterkultúrák és probiotikumok előállítása és alkalmazása), továbbá a fermentációs technológiának (a fermentorok jellemzői és felhasználásuk), illetve az ezekhez a területekhez kapcsolódó bioanalitikának (biomolekulák analitikája és szerkezetvizsgálata) az elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri az új, alapvetően molekuláris biológiai szemléletű biotechnológia kialakulását és fejlődését lehetővé tevő biokémia, sejtbiológia és genetika diszciplínák legújabb kutatási eredményeit, fejlődési irányait, a genetikailag módosított szervezetek előállításának az elméletét és gyakorlatát, továbbá felhasználásának a környezeti kockázatát.
- A biotechnológia egy-egy részterületén (gyógyszer-biotechnológia, a környezet-biotechnológia, a mezőgazdasági biotechnológia, az orvosi biotechnológia és a biotechnológiai vállalkozások) bővebb speciális ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a munkavégzéshez szükséges szakmai ismeretekkel az alkalmazott matematika, az anyagvizsgálati módszerek, a bioinformatika, a kémiai biológia, a produkció biológia és fenntartható fejlődés, a toxikológia és ökotoxikológia, a vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek, valamint a kommunikáció területén is.
- Ismeri a tudományos problémafelvetés, a multidiszciplináris problémamegközelítés és -megoldás módszereit.
- Ismeri a tudományos igényű kísérlettervezés és -kivitelezés módszereit, valamint a kísérleti eredmények kiértékelésének és diszkussziójának eszközrendszerét.
- Ismeri az interdiszciplináris koncepcióalkotást és módszerfejlesztést.
- Tisztában van a biotechnológiai tevékenységek jogi, etikai, közgazdasági, minőségbiztosítási és biztonsági, valamint az élelmiszerlánc-biztonsági környezetének a szabályozásával.
- Tájékozott a biotechnológiai tevékenységek közvélemény általi megítélésével kapcsolatban. Tájékozott a diszciplína aktuális legfontosabb globális és magyarországi fejlődési irányait illetően.

b) képességei

- Képes tervezési, kutatási és technológiafejlesztési tevékenységek elvégzésére, megfelelő szakmai gyakorlat megszerzését követően ezen tevékenységek kezdeményezésére, koordinálására és vezetésére is a biotechnológia számos részterületén, beleértve a gyógyszer-biotechnológiát (biotechnológiai úton gyártott gyógyszeralapanyagok fejlesztése és előállítása), az orvosi biotechnológiát (orvosi diagnosztikai és terápiás eszközök fejlesztése és előállítása biotechnológiai módszerekkel), a környezet-biotechnológiát (kármentesítő technológiák fejlesztése biotechnológiai módszerek felhasználásával, környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása), a bioenergia biotechnológiát (bioüzemanyagok fejlesztése és előállítása), a mezőgazdasági biotechnológiát, ezen belül kiemelten az élelmiszer-biotechnológiát (élelmiszer-összetevők és -adalékok, valamint starterkultúrák és probiotikumok fejlesztése és előállítása).
- Alkalmazza a fermentációs technológiát (fermentorok működtetése) és a bioanalitikát (analitikai és szerkezetvizsgáló eszközök alkalmazása).
- Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel (pl. biológusok, környezetkutatók, mérnökök, biomérnökök, agrármérnökök, orvosok, gyógyszerészek) való szakmai együttműködésre, és a biotechnológiai alapkutatást végzőkkel, a technológia felhasználókkal való szakmai együttműködésre.
- Képes a biotechnológia területén a közvélemény-formálókkal, valamint a politikai és gazdasági döntéshozókkal való együttműködésre.
- Munkáját a biotechnológiai tevékenységekre vonatkozó hatályos jogi, etikai, közgazdasági, minőségbiztosítási és biztonsági szabályoknak megfelelően végzi.
- Képes innovatív és minőségorientált gondolkodásra és tevékenységek végzésére.
- Képes tudományos problémák felismerésére és felvetésére, továbbá azok multidiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- Képesek kísérleteket tudományos igénygel tervezni és kivitelezni, valamint azokat megfelelően kiértékelni és diszkutálni.
- Képes interdiszciplináris koncepcióalkotásra és módszerfejlesztésre.
- Képes a kutatási eredményei magyar és idegen, mindenképp angol nyelven történő közlésére, átadására, illetve az idegen nyelvű szakmai információk megértésére, gyakorlati alkalmazására.

c) attitűdje

- Törekszik a biotechnológia legújabb eredményeinek a folyamatos megismerésére, és ezek átadására is.
- Törekszik a regionális, magyarországi és európai biotechnológiai tevékenységet végző és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek tevékenységének és igényeinek a megismerésére.
- Törekszik az általános természettudományi és gazdasági ismereteik folyamatos gyarapítására, és ezek átadására is.
- Törekszik a szakmai előrejutásra, és ebben a munkatársait és beosztottjait is segíti.

- Megfelelő szakmai tapasztalatok és eredmények birtokában törekszik önálló kutatási témák felvetésére, kidolgozására, szakmai együttműködések kezdeményezésére és kutatócsoport kialakítására is.
- Kutatási, valamint technológiafejlesztési és -alkalmazási tevékenysége során és a munkahelyén kívül is környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.
- Az új szakmai információkat, kutatási eredményeket elsősorban biotechnológiai innovációs szempontból értékeli.
- A szakmai feladatait pontosan, hatékonyan és elsősorban új biotechnológiai szolgáltatások és termékek létrehozását szem előtt tartva végzi.
- Törekszik az innovációs tevékenységhez szükséges anyagi eszközök hatékony felhasználására.
- Törekszik szakmailag és emberileg korrekt, etikus, előrevivő, interaktív és kiegyensúlyozott kapcsolatok kialakítására a biotechnológiai szektor vállalkozóival, kutatóival, technológia felhasználóival, a biotechnológus képzést és továbbképzést végző felsőoktatási intézmények oktatóival, továbbá a közvélemény-formálókkal, valamint a politikai és gazdasági döntéshozókkal.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a technológiák fejlesztését végző, illetve a technológiákat felhasználó szakemberek csoportjaival való együttműködési és kapcsolattartási képességgel. Felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastrukturális, szakmai és emberi feltételeket.
- Felelősen gondolkodik a saját, valamint a munkatársai és a beosztottjai szakmai előmeneteléről.
- Felelősen betartja és betartatja a biotechnológiai tevékenységekre vonatkozó jogi, etikai, minőségbiztosítási és biztonsági előírásokat.
- Szakmai és nem szakmai körökben felelősen, a munkatársai, beosztottjai és a leendő biotechnológusok számára példamutatóan formál és nyilvánít véleményt szakmai kérdésekről.
- Munkájában innovatív, kezdeményező, hatékony, felvállalja a felelősségteljes döntéseket, önálló munkavégzésre alkalmas.
- Mind szakmai és nem-szakmai körökben általános természettudományi, valamint gazdasági kérdésekben is megalapozottan, felelősséggel formál és nyilvánít véleményt.
- Munkájában és azon kívül is környezet- és természettudatos magatartás követésére ösztönöz.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános természettudományi ismeretek (alkalmazott matematika, anyagvizsgálati módszerek, bioinformatika) 5-8 kredit;

- bölcsészettudományi, társadalomtudományi, jogi és közgazdaságtudományi ismeretek (biztonsági, biotechnológiai jogi ismeretek, etika, kommunikáció, minőségbiztosítás, vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek) 5-8 kredit;
- biológiai ismeretek (bioanalitika, kémiai biológia, biokémia, produkcióbiológia és fenntartható fejlődés, sejtbiológia) 15-24 kredit;
- biotechnológiai ismeretek (bioenergia, biotechnológia, génsebészet, gyógyszer-biotechnológia, környezet-biotechnológia, mezőgazdasági biotechnológia, ezen belül kiemelten élelmiszer-biotechnológia, orvosi biotechnológia, fermentációs technológia, toxikológia és ökotoxikológia, üzemlátogatások) 20-25 kredit.

9.1.2. A biotechnológusok – a várható specializációkat figyelembe véve – az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket. A specializáció kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit.

a) gyógyszer-biotechnológia specializáció

- a biofarmakonok fejlesztése és előállítása;

b) környezet-biotechnológia specializáció

- a környezeti károk felismerése és biotechnológiai eszközökkel történő mentesítése,
- a környezeti erőforrások biotechnológiai hasznosítása;

c) mezőgazdasági biotechnológia specializáció

- az állat-, növényi és élelmiszer-biotechnológia;

d) orvosi biotechnológia specializáció:

- az orvosi diagnosztikumok és terápiás eszközök biotechnológiai módszerekkel történő fejlesztése;

e) biotechnológiai vállalkozás specializáció (csak második specializációként választható)

- gazdasági alapismeretek
- a biotechnológiai szektor gazdasági működése.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. Amennyiben a középfokú (B2) nyelvvizsga nem angol nyelvből van, akkor angol nyelvből továbbá alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma a korábbi tanulmányokból 70 kredit az alábbi területekről:

- természettudományi ismeretek területéről legalább 20 kredit, amelyből fizika (biofizika) legalább 4 kredit, kémia és analitika (bioanalitika) legalább 10 kredit, matematika és informatika (bioinformatika) legalább 6 kredit;
- biológiai alapozó ismeretek [állatbiológia, biokémia, biotechnológia (fermentációs technológia, biomérnöki műveletek, ökológiai vizsgálómódszerek és környezetállapot értékelés), genetika,

mikrobiológia (mikrobiális ökológia), molekuláris biológia, növénybiológia, ökológia, sejtbiológia, természet- és környezetvédelem] területéről legalább 50 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

15. BIZTOSÍTÁSI ÉS PÉNZÜGYI MATEMATIKA

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: biztosítási és pénzügyi matematika (Actuarial and Financial Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Actuarial and Financial Mathematician-Economist
- választható specializációk: aktuárius, kvantitatív pénzügyek

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési területéről a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, az alkalmazott közgazdaságtan, a pénzügy és számvitel, továbbá a természettudomány képzési területéről a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területéről a közszolgálati, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, természettudomány képzési területéről a fizika, az informatika képzési területéről a gazdaságinformatikus, a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²³: 343/0412

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdászok képzése, akik matematikai, statisztikai, pénzügyi és közgazdaságtudományi műveltségük, módszertani ismereteik birtokában, az európai és világpiacon versenyképes elméleti és alkalmazott tudásukkal képesek önálló, kvantitatív szemléletű gondolkodásra, elemzések és kutatás végzésére az állami és magánszférában, a pénzügyi szektor minden területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A biztosítási és pénzügyi matematikus-közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikaistatisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika tudományának fogalmait és módszereit, a fontosabb gazdasági és pénzügyi összefüggéseket és elemzésük módszereit.
- Ismeri a gazdasági, pénzügyi, demográfiai és biztosítási folyamatokban megjelenő bizonytalanság és kockázat mérésének módszerét, a matematikai, statisztikai modellezését.
- Ismeri a stacionárius folyamatok, az idősoelemzés, a Wiener-folyamat, a sztochasztikus integrál modern fogalmait, azok alkalmazásait a biztosítási és pénzügyi matematikában.
- Ismeri részvények, kötvények, értékpapírok, határidős ügyletek, opciós ügyletek, csereügyletek használatával, árazásaival kapcsolatos alapvető modelleket, ezek összefüggéseit.
- Ismeri az életbiztosítás és a nem életbiztosítás területéhez tartozó szerződésekkel kapcsolatos alapfogalmakat, a szerződések árazására vonatkozó eljárásokat, a biztosítóintézetek, illetve biztosítási tevékenységet szabályozó törvényi előírásokat.
- Ismeri és érti a bonyolultabb modellek alapvető struktúráját feltáró, egyszerűsítő eljárások (cluster-analízis, diszkriminancia-analízis, faktor-analízis, főkomponens-analízis, regresszió) alkalmazási lehetőségeit.

²³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.1.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozásban, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót ellátni.
- Képes banki és biztosítási termékfejlesztésre, befektetések értékelésére.
- Magas szintű matematikai elméleti tudása és a gyakorlati ismeretei kombinációja révén képes pénzügyi folyamatok tervezésére, előrejelzésére és irányítására.
- Képes önálló elemzések, jelentések és felmérések készítésére a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika területén, továbbá a pénzügyi, biztosítási problémákat alkotó módon, eredeti megoldást adva képes megközelíteni.
- Képes a biztosításmatematika és a pénzügyi matematika területén adódó bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére.
- Birtokában van a biztosítás- és pénzügyi matematikai és gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak.
- Az aktuárius specializáción végzett képes az életbiztosítás, az egészségbiztosítás, a nyugdíj-biztosítás és az általános (nem élet- és viszont-) biztosítás gyakorlatában előforduló kalkulációk elkészítésére, a tartalékoláshoz kapcsolódó számítások elvégzésére, a kockázati folyamatok modellezésére, a biztosítási kockázat mérésére, modellezésére.
- A kvantitatív pénzügyek specializáción végzett továbbá képes a piaci, a hitelezési és a működési kockázatok felmérésére, a kockázatkezelési stratégia meghatározására, a különböző pénzügyi termékek árának meghatározására, a megbízó elvárásainak megfelelő befektetési portfólió kialakítására és ehhez kapcsolódóan az optimális tőkeallokációs stratégia kidolgozására.

c) attitűdje

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Törekszik a biztosításmatematika, pénzügyi matematika modern, új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására, új közgazdasági, matematikai kompetenciák megszerzésére.
- Fogékony és nyitott a biztosításmatematika és pénzügyi matematika területén felmerülő problémák iránt, törekszik azoknak a szakma eszközeivel való megragadására.
- Törekszik a biztosításmatematika és pénzügyi matematika modern eredményeinek, összefüggéseinek szintézisére és magas szintű, a szakmája eszközeivel megalapozott értékelésére.
- Fontosnak tartja, hogy a biztosításmatematika és pénzügyi matematika sajátos problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen fogalmazza meg.
- Elkötelezett a szakterületén belül a tudományosan megalapozott, illetve a kellően alátámasztott állítások megkülönböztetése iránt.

- Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembevételével végzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Tudatosan vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott modelltől, az alkalmazott módszertől is függenek.
- A biztosításmatematika és pénzügyi matematika területén felmerülő feladatok megoldása során szakmai felelősségének tudatában választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
- Tisztában van a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alkotja ki.
- Kritikai gondolkodásmódja, rendszerszerű gondolkodása alapján felelősséggel vesz részt az akár más szakterület képviselőivel megvalósuló együttműködésben, a csoportmunkában.
- Magas szintű biztosításmatematikai és pénzügyi matematikai ismeretei birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá a más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Törekszik a biztosításmatematika és pénzügyi matematika alapvető értékeinek és normáinak kritikai értelmezésére és fejlesztésére.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a biztosítási és pénzügyi matematika alapozó ismeretek (analízis elemei, valószínűségszámítás, statisztika, mikroökonómia, makroökonómia és pénzügy) 10-20 kredit;
- biztosítási és pénzügyi matematika szakmai ismeretei (sztochasztikus folyamatok, többváltozós statisztika, idősorok elmélete, operációkutatás, parciális differenciálegyenletek, vállalati pénzügyek, befektetések, biztosítástan és jog, sztochasztikus analízis, kockázatok matematikai modelljei, statisztikai ismeretek) 45-65 kredit.

9.1.2. Választható specializációk:

- a) aktuárius (életbiztosítás, nem életbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, egészségbiztosítás, biztosítási számvitel, biztosítási eredmény elemzése, tartalékolás, kockázati folyamatok, pénzügyi folyamatok elemei);
- b) kvantitatív pénzügyek (sztochasztikus analízis emelt szinten, pénzügyi folyamatok, kockázatosított érték, kockázati modellek, portfóliókezelés, pénzügyi piacok és intézmények, származtatott eszközök, terméktervezés és -fejlesztés, hitelezési kockázat, döntéselmélet és döntési modellek).

A specializáció aránya a képzés egészén belül 30-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlatot, a diplomamunkához kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 70 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 35 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, piacszerkezet, nemzetközi gazdaságtan, pénzügy) területéről legalább 10 kredit;
- üzleti ismeretek (számvitel, kontrolling, adózási ismeretek, vállalatértékelés, vezetés-szervezés, üzleti etika, üzleti kommunikáció, marketing, vállalati gazdaságtan, vállalati pénzügy) területéről legalább 15 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (gazdasági jog, szociológia, európai uniós ismeretek, pszichológia) területéről legalább 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 40 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

16. BOLGÁR NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: bolgár nyelv és irodalom (Bulgarian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles bolgár nyelv és irodalom szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Bulgarian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak bolgár szakiránya

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁴: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák :

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlavisztika, különösen a bolgár nyelv és irodalom művelése és alkalmazása területén. Képesek a bolgár nyelvoktatásban és kutatásban önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a bolgár nyelv és irodalom, tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.13.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A bolgár nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a bolgár nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Összefüggéseiben is átlátja a bolgár nyelv és irodalomelmélet problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A bolgár nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a bolgár nyelv regionális változatait, rálátása van a bolgár nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a bolgár nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.
- Átfogóan ismeri a bolgár nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- A bolgár nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A bolgáron kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a bolgár nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A bolgár nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a bolgár nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a bolgár nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a bolgár nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a bolgáron kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a bolgár, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A bolgár nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a bolgár-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a bolgár nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A bolgár nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban adekvát normákat követ.
- Törekszik bolgár nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, bolgár irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek, választható speciális programok 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – a bolgáron kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele bolgár nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés bolgár nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele bolgár nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A bolgár szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges bolgár nyelvi, valamint nyelvészeti, irodalomtudományi vagy kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

17. BUDDHIZMUS TANULMÁNYOK

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: buddhizmus tanulmányok (Buddhist Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles buddhizmus szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Buddhist Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak valamennyi szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány és a hitéleti képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁵: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a buddhizmust térben és időben átfogóan, Indiától Japánig, a buddhizmus alapításától a mai korig, az adott kultúrákba beágyazva ismerik, és képesek eredeti források alapján önálló kutatásokat végezni. Alkalmasak a buddhista tanulmányok területén szerzett jártasságuk és műveltségük birtokában fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.14.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A buddhizmus szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a buddhizmus alapvető ágaiban rendszerezett adatokat és a megfelelő ismeretanyagot.
- Elsajátította a történettudomány, irodalomtudomány, vallás- és filozófiatörténet, kultúra- és művészettörténet, vallásszociológia, vallásfilozófia területein a buddhizmus tárgyköréhez kapcsolódó ismereteket.
- Ismeri a kelet-, délkelet- és belső-ázsiai népek történetét, társadalomtörténetét és műveltségét.
- Ismeri a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseit.

b) képességei

- A hallgató képes legalább egy klasszikus keleti nyelven (páli, szanszkrit, tibeti, mongol, kínai) eredeti buddhista szövegeket olvasni és feldolgozni.
- Képes tudományos előadások megtartására és szakcikkek megírására.
- Fogalmi gondolkodás és absztrakció értő használatával képes a történet- és a nyelvtudomány területén folyó aktuális kutatások és tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a buddhizmus történetét és jelenlegi helyzetét a maga történeti kontextusában értékelni.
- Képes felismerni és kreatívan kezelni a Kelet-, Délkelet- és Belső-Ázsia jelenkorával kapcsolatos problémákat.

c) attitűdje

- A buddhizmus tanulmányok területének elmélyült tanulmányozása során kialakított kritikai attitűddel rendelkezik, melyet más területeken is tud alkalmazni.
- Együttműködő a buddhizmus, illetve általában más vallások, illetve kultúrák képviselőivel.
- A buddhizmus tanulmányozása során megtalált felismeréseket és értékeket a szakmai élet egyéb területein is tudja használni.
- Az elsajátított történeti és kulturális ismeretek alapján érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Az elsajátított ismeretek nyomán igénye van egyéb, Európán kívüli és európai vallások és kultúrák megismerésére.
- Igénye van saját tudásának magasabb szintre történő emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére, és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- A buddhista műveltség és a kapcsolódó keleti nyelvek és kultúrák iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértésére és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére.

sére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

- Motivált, elkötelezett és minőség tudattal rendelkezik a buddhizmus, illetve általában a saját kultúrájától különböző kultúrákat illetően, az ezekről való felelős gondolkodás és megnyilatkozás készségeit elsajátította.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmája érdekeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános vallástudományi ismeretek 12-18 kredit;
- buddhológiai ismeretek 35-45 kredit;
- távol-keleti nyelvi és kultúrtörténeti ismeretek 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a buddhizmus történetének fejlődésének alaposabb megismerésére, illetve az egyes kultúrák buddhizmusának történelmi, filozófiai és vallási jellegzetességeinek, irodalmának és képzőművészetének specializáltabb tanulmányozására nyílik lehetőség. A választható ismeretek kreditértéke 4-10 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi alapképzési tanulmányok alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak bármely szakirányából.

18. CSEH NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: cseh nyelv és irodalom (Czech Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles cseh nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Czech Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak cseh szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁶: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a cseh nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a cseh nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a cseh nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.15.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A cseh nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a cseh nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Összefüggéseiben is átlátja a cseh nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A cseh nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait, és az értelmezés lehetséges módozatait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a cseh nyelv regionális változatait, rálátása van a cseh nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a cseh nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.
- Átfogóan ismeri a cseh nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- A cseh nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A csehen kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a cseh nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A cseh nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a cseh nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a cseh nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a cseh nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínákozó módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a csehen kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a cseh, magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A cseh nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a cseh-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a cseh nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A cseh nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban adekvát normákat követ.
- Törekszik cseh nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvél kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseivel kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, cseh irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek, választható speciális programok 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – a cseh nyelven kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele cseh nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés cseh nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele cseh nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A cseh szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges cseh nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

19. CSILLAGÁSZ

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: csillagász (Astronomy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles csillagász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Astronomer

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a fizika alapképzési szak csillagászati specializációja, valamint a földtudományi alapképzési szak csillagászati specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a fizika, a földtudományi alapképzési szakok további specializációi.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁷: 441/0533

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja csillagászok képzése, akik átfogó csillagászati ismeretekkel és a csillagászzal érintkező interdiszciplináris területeken, továbbá a tágabb körben használható, a tudományos kutatáshoz, a tudományos szaknyelv használatához, a csapatmunkához, a tudományos kutatási eredmények kommunikációjához szükséges készségekkel rendelkeznek, képesek multidiszciplináris összefüggésekben felmerülő új vagy szokatlan problémák megoldására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.5.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A csillagász

a) tudása

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri és tudja alkalmazni a csillagászat és az űrtan (műszertechnikai és spektroszkópiai ismeretanyag; a legkorszerűbb hazai észlelőeszközök használata; a megfigyelések feldolgozásának standard számítógépes módszerei; és a csillagászat valamennyi főbb területének elméleti ismeretanyaga) főbb témaköreinek átfogó elméleti és gyakorlati ismeretanyagát.
- Összefüggéseiben ismeri a csillagászat elméleti, megfigyelési, számítógépes módszereit, valamint a fizika, matematika és az informatika csillagászatot és űrtant érintő területeit. Jártas a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció alapvető módszereiben. Tisztában van a modern csillagászat lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.
- Magas szinten rendelkezik természettudományos ismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Ismeri azokat a csillagászzal, asztrofizikával és űrtannal kapcsolatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját haladó szinten gyakorolni tudja.
- Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Összefüggéseiben átlátja szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, és tudományos problémáit.

b) képességei

- Képes a kozmikus objektumok természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai tulajdonságainak felismerésére, e jelenségek tudományos igényű kísérleti, megfigyelési tanulmányozására és elméleti értelmezésére.
- Képes bekapcsolódni az alap-, illetve alkalmazott kutatást végző kutatócsoportok munkájába. Képes a csillagászati megfigyelések, mérések végzésére, az adatok kiértékelésére, megfigyelések értelmezésére, az adatok elméleti értelmezésére.
- Képes a csillagászat és az űrtan alkotó továbbfejlesztésére, az informatika szakmát érintő szakterületeinek művelésére.
- Rendszeres szakmai önképzéssel képes új tudományos eredmények feldolgozására és munkája során ezek alkotó módon való alkalmazására.
- Képes a csillagászathoz, az űrtanhoz és rokon területeihez kapcsolódó tudományos problémák megfogalmazására.
- Képes új tudományos eredmények integrálásával szakmailag megalapozott csillagászati és űrtani ismeretek közvetítésére a társadalom számára.
- Képes tudásának folyamatos gyarapítására és tanulmányainak doktori képzés keretében történő folytatására.

- Tanulmányai során szerzett ismeretei és problémamegoldó készsége segítségével képes önálló és irányító munkakörök betöltésére a természettudományok eredményeit vagy módszereit felhasználó egyéb területeken (szakigazgatás, környezetvédelem stb.).

c) attitűdje

- Jellemző tulajdonságai a jó megfigyelőképesség, elemző képesség, modellalkotó képesség, kreativitás, a minőség iránti elkötelezettség, felelősségvállalás, jó kommunikációs készség, rugalmasság, a problémafelismerő és megoldó készség, az intuíció, a módszeresség és információ feldolgozási képesség.
- Törekszik a csillagászat és űrtan új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására.
- Szakterületén megkülönbözteti a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.
- Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.
- Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.
- Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új kompetenciák megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- A modern csillagászat és űrtan területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében és megindoklásában.
- Tudatosan és felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.
- Magas szintű csillagászati és űrtani ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el. Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.
- Tisztában van a tudományos gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika és informatikai alapismeretek 4-8 kredit, fizikai alapismeretek 4-16 kredit) 10-20 kredit;
- csillagászati szakmai ismeretek 55-65 kredit, amelyből
 - csillagászati műszertechnika és informatika (távcsövek, detektorok, CCD, fotometriai és spektroszkópiai ismeretek, mérési technikák és berendezések, képek készítése, digitális

képfeldolgozás, elektronikus adatbázisok, adatkezelés, numerikus módszerek, programozás, ábrakészítés, cikkírás technikája) 4-10 kredit;

- csillagászati kutatások módszertana (új műszerek, módszerek és kutatási eredmények feldolgozása, szemináriumon való előadások tartása, nyári gyakorlat) 8-12 kredit;
- obszervációs csillagászat (az égitestek megfigyelési technikái a különböző elektromágneses tartományokban; az égitestek megfigyelt jellemzőinek, típusainak empirikus oldalról történő bemutatása) 4-10 kredit;
- égi mechanika (égitestek mozgásegyenletei, N-test probléma, kéttest- és háromtest-probléma, perturbációszámítás, pályaszámítás) 6-12 kredit;
- asztrofizika és űrfizika (az égitestek szerkezetére és fejlődésére vonatkozó ismeretek, az égitestek elméleti modellezésének módszerei) 8-14 kredit;
- galaktikus, extragalaktikus csillagászat és kozmológia (csillagközi anyag, csillagképződés, csillaghalmazok, Tejútrendszer szerkezete, galaxisok típusai, fejlődése, kölcsönhatásai, aktív galaxisok, kvázárok, galaxishalmazok, Hubble-törvény, világmodellek, az univerzum fejlődése) 10-18 kredit;
- a képző intézmény által a csillagászat tudományág területéről ajánlott speciális ismeretek 6-18 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább három hét időtartamú nyári szakmai gyakorlat hazai vagy külföldi csillagászati intézetben.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 55 kredit az alábbi területek szerinti felosztásban:

- matematika, informatika [analízis (kalkulus), lineáris algebra numerikus, matematika, valószínűség-számítás, matematikai statisztika, programozás, informatika] területén legalább 15 kredit;
- fizika (mechanika, hullámtan, optika, elektromosság, atomfizika, magfizika, statisztikus fizika, kvantumfizika) területén legalább 20 kredit;
- csillagászat (csillagászati megfigyelések, bevezetés a csillagászatba, az asztrometria alapjai, az asztrofizika alapjai, informatika a csillagászatban, csillagászati laboratórium) területén legalább 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen a fent felsorolt területekről. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

20. EGÉSZSÉGPOLITIKA, TERVEZÉS ÉS FINANSZÍROZÁS

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: egészségpolitika, tervezés és finanszírozás (Health Policy, Planning and Financing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles egészségpolitikai szakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Health Policy, Planning and Financing
- választható specializációk: egészségpolitika tervezés és elemzés, egészség-gazdaságtan

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az egészségügyi gondozás és prevenció, az ápolás és betegellátás, az egészségügyi szervező, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szakok, továbbá a közszolgálati alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit;

- a szak orientációja: elmélet-orientált: 60-70 százalék
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁸: 314/0311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja egészségpolitikai szakértő szakemberek képzése, akik az egészségügy területén képesek önálló egészségpolitikai, tervezési és finanszírozási szakértői (elemző, tervező-fejlesztő

²⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.1.

és programmenedzseri) feladatokat ellátni és ez által hozzájárulni a tevékenységük színterét jelentő intézmény, térségi (országos, regionális, kistérségi) rendszer teljesítményének, eredményességének javításához. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az egészségpolitikai szakértő

a) tudása

- Alaposan ismeri az egészségügy makro- és mezoszintű rendszereinek, intézményeinek és szolgáltatásainak elemzéséhez és a tervezéshez szükséges módszertant.
- Alaposan ismeri a kormányzat, az önkormányzatok, a magánszektor, a szakmai és civil szerveződések lehetséges szerepét az egészségpolitikai célok elérésében.
- Alaposan ismeri a forrásteremtés és az egészségügyi szolgáltatások finanszírozása elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait. Alaposan ismeri az egészségügyi kiadások elemzési módszereit.

b) képességei

- Képes az egészségügy nemzetközi folyamatainak és a magyar egészségügyre gyakorolt hatásuknak az elemzésére.
- Képes az egészségügyi rendszerek teljesítményének értékelésére, folyamatainak, lehetséges jövőbeli alternatíváinak társadalmi, gazdasági és nemzetközi összefüggéseikben történő elemzésére.
- Képes az egészségügyi ellátás mezoszintű rendszerei teljesítményének, problémáinak sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, elemzésére, döntési alternatívák kidolgozására, hatástanulmányok készítésére.
- Képes az egészségügyi finanszírozó és szolgáltató intézmények gazdálkodásának, teljesítményének és működési problémáinak elemzésére, döntési alternatívák kidolgozására, az intézmények stratégiai és rövid távú tervei elkészítésében való közreműködésre.
- Képes mezo- és intézményszintű egészségügyi programok menedzselésében való közreműködésre.
- Képes nemzetközi szintű egészség-gazdaságtani ismeretek birtokában a szolgáltatások minőségére, az egészségügyi technológiák, terápiák és gyógyszerek költséghatékonyságára vonatkozó elemzések megtervezésére és a releváns programok menedzselésére.
- Képes az elért eredmények szakmai nyilvánosság előtti szakszerű, meggyőző írásbeli és szóbeli megjelenítésére.

c) attitűdje

- Nyitott és fogékony az interdiszciplináris munkacsoportban, szervezetben, nemzetközi együttműködésben való részvételre, ahol törekszik határozottan, konstruktívan, kezdeményezően együttműködni.
- Törekszik a racionális elemzésre, problémamegoldásra, érvelésre.
- Nyitott az új jelenségek, új tudományos eredmények iránt.

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottjai tudásához, munkájához és magatartásához, kötelességének tartja a hibák kijavítását, a munkatársak fejlesztését.
- Igényli a folyamatos önképzést.
- Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.
- Kész megosztani tudását a nem szakmai közönséggel is.
- Tiszteli és betartja a szakmai, etikai normákat.
- Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.

d) autonómiája és felelőssége

- Az egészségpolitikai tervezés és az egészséggazdaságtan elemzésének folyamatában önálló munkát végez.
- Önálló szakmai álláspontot alakít ki a döntés előkészítése során.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és szerepet vállal az irányításukban.
- Felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában, és támogatja az irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását, valamint egészségük fejlesztését.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményez.

8.1.2. Az egészségpolitika tervezés és elemzés specializáción továbbá az egészségpolitikai szakértő

a) tudása

- Alaposan ismeri az egészségügyi rendszerek teljesítmény értékelésének elméleteit.
- Alaposan ismeri az egészségpolitikai célok elérését szolgáló fejlesztéseket, intézményi kapacitásokat, a munkaerő mennyiségét és minőségét, a szolgáltatások kínálatát, keresletét és árát, a szolgáltatások minőségét befolyásoló eszköztárat, valamint alkalmazásának feltételeit és korlátait.
- Alaposan ismeri a regionális és kistérségi multiszektorális egészségpolitika, egészségügyi fejlesztés, stratégiai tervezés elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait.
- Alaposan ismeri térségi ellátásszervezés elméleti kérdéseit, nemzetközi és hazai tapasztalatait.
- Alaposan ismeri az egészségügy emberi erőforrásainak térségi és intézményi szintű elemzését és menedzsmentjét.
- Alaposan ismeri az egészségügyi intézményekben megvalósítandó stratégiai tervezésnek és minőségmenedzsmentnek az elméleteit és módszereit.

b) képességei

- Képes a gazdasági, társadalmi és demográfiai folyamatokból eredő hatások elemzésére regionális és kistérségi rendszerek, egészségügyi intézmények szintjén.
- Képes az egészségügyi rendszerek teljesítményének értékelésére vonatkozó módszerek hiányosságából fakadó problémák megfelelő bemutatására, interpretálására.
- Képes a lakosság egészségi állapotának javulását, az ellátórendszer hatékonyságát és minőségének javítását, az egyenlőtlenségek csökkentését és a finanszírozhatóság céljainak elérését szolgáló egészségpolitikai eszköztár kritikus értékelésére, és az adott régió, kistérség vagy intézmény sajátos körülményeire való adaptálására.
- Képes a kormányzat, önkormányzatok, a magánszektor, a szakmai és civil szerveződések lehetséges szerepének elemzésére, javaslatok megfogalmazására az egészségpolitikai célok elérésében.
- Képes az egészségügyi szolgáltatások finanszírozási módszerei alkalmazásának elemzésére, a finanszírozási adatbázison alapuló elemzések készítésére.
- Képes egy adott régió, kistérség, intézményfinanszírozási helyzetének elemzésére, javaslatok megfogalmazására.
- Képes térségi, regionális, és kistérségi stratégiai tervek és cselekvési programok elkészítésére.
- Képes az ellátásszervezést szolgáló programok elemzésére, tervezésére és menedzselésére.
- Képes az egészségügyi intézmények stratégiai tervezéséhez, az orvos-szakmai és a gazdasági érdekek összeegyeztetéséhez szükséges ismeretek és szemlélet alkalmazására.
- Képes nemzetközi kooperációk tervezésére és elemzésére az egészségügy országos, regionális, kistérségi és intézményi szintjén.

8.1.3. Az egészség-gazdaságtan specializáción továbbá az egészségpolitikai szakértő

a) tudása

- Alaposan ismeri a bizonyítékokon alapuló orvoslás alapelveit.
- Alaposan ismeri az egészségnyereség mérésének módszereit.
- Alaposan ismeri a gazdasági elemzések nemzetközi gyakorlatban alkalmazott módszereit.
- Alaposan ismeri a gazdasági elemzésekben alkalmazott modellezés alaptípusait és módszertanát.
- Alaposan ismeri az egészségügyi technológia értékelés elméletét és módszertanát.
- Alaposan ismeri az egészségügyi technológiák fejlesztési döntéseinek, árképzésének, finanszírozásának és marketingjének módszertanát.

b) képességei

- Képes az életminőség mérési módszereinek alkalmazására.
- Képes teljes körű gazdasági elemzés megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes az egészségügyi technológiák költséghatékonyságára vonatkozó szakirodalom kritikus értékelésére.
- Képes egészség-gazdaságtani modellezési módszerek alkalmazására.

- Képes az egészségügyi technológiák értékelésére.
- Képes az egészségügyi technológiák és szolgáltatások árképzési, finanszírozási és marketing módszereinek a minőségre, a hozzáférésre és a hatékonyságra gyakorolt lehetséges hatásainak elemzésére.
- Képes az egészségügyi technológiák támogatási rendszerének gazdasági és társadalompolitikai szempontok alapján történő elemzésére.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Egészségpolitikai szakmai ismeretek 56-66 kredit, amelyből:

- epidemiológia és biostatisztika (8-12 kredit),
- egészségpolitika és népegészségügy (8-16 kredit),
- egészségügyi informatika (2-4 kredit),
- egészségügyi jog és etika (3-6 kredit),
- egészségügyi rendszerek és finanszírozásuk (6-12 kredit),
- közgazdaságtani alapismeretek (6-12 kredit),
- egészség-gazdaságtan (4-8 kredit),
- népegészségügyi stratégiák, projektek és elemzések (4-8 kredit).

9.1.2. A választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk, témakörei és kreditarányuk

A választható specializáció kreditaránya további 28-36 kredit:

a) egészségpolitika tervezés és elemzés:

- térségi fejlesztés és ellátásszervezés az egészségügyben (4-8 kredit),
- egészségügyi menedzsment (6-12 kredit),
- minőségmenedzsment (4-8 kredit),
- stratégiai tervezés és menedzsment (7-9 kredit),
- szociális munka és egészségügy (3-6 kredit),
- közigazgatási ismeretek (3-6 kredit);

b) egészség-gazdaságtan:

- egészség-gazdaságtani elemzések módszertana (8-12 kredit),
- egészségnyereség mérése (4-6 kredit),
- egészségügyi technológiák finanszírozása, marketingje (8-12 kredit),
- egészségügyi technológiák értékelése (4-6 kredit).

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvéből egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a harmadik félév szorgalmi időszakában végzett, legalább 120 órás gyakorlat. A szakmai gyakorlat színterei lehetnek: egészségügyi szolgáltató intézmények (elsősorban kórházak), Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szervei, Emberi Erőforrások Minisztériuma, önkéntes egészségpénztárak, kutatóintézetek, egészségügyi technológia értékeléssel foglalkozó szervezetek, egészségügyi technológiák fejlesztői és beszállítói.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a közgazdasági ismeretek, a társadalompolitika, a statisztika, a politikatudomány, a szociológia, a pszichológia, a kommunikáció, a számítástechnika, az epidemiológia, a népegészségügyi medicina, az egészségügyi informatika, az egészségügyi igazgatás területeiről.

21. EGYIPTOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: egyiptológia (Egyptology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles egyiptológia szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Egyptologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak egyiptológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása²⁹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett filológiai, nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelmi, régészeti, művészettörténeti ismereteik birtokában ismerik az ókori egyiptomi civilizáció történetét, kultúráját, irodalmát, nyelvét és társadalmát. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

²⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.16.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az egyiptológia szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri az óegyiptomi nyelv összes fázisát, az óegyiptomi nyelv mindhárom írásának (hieroglif, hieratikus, démotikus) sajátosságait, valamint a kopt nyelvet és írást. Ismeri az ókori Egyiptom történetét, annak kapcsolatait a keleti Mediterraneum és Afrika, különösen Núbia történetével, valamint az ókori Egyiptom szerepét a hellenizmus és a késő antik kor világában.
- Ismeri az ókori egyiptomi irodalmat és annak tágabb ókori keleti kontextusát, a kopt irodalmat és annak helyét a kora keresztény irodalomban, az egyiptomi és kopt nyelvészet és nyelvtörténet problémáit.
- Ismeri az ókori egyiptomi vallás történetét és kérdéseit, az egyiptomi panteont, a legfontosabb vallásos szövegcsoportokat és legfőbb tárgyi emlékeket, az ókori egyiptomi művészet és építészet történetét és legfőbb tárgyi emlékeit, továbbá a régészettudomány egészének keretében az ókori egyiptomi ikonográfiai elemzés módszereit és az egyiptomi régészet módszertanát, elméletét és gyakorlatát.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterületének hagyományos és elektronikus forrásairól, publikációiról, adatbázisairól és bibliográfiáiról.
- Szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ír le.

b) képességei

- Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
- Képes ismereteinek tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére.
- Képes képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
- Képes önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az ókori egyiptomi kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.

c) attitűdje

- Az ókori egyiptomi kultúra és az egyetememes ókortudomány iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik, a tudományág alkalmazásának és átadásának fontosságát illető minőség tudat és sikerorientáltság jellemzi.
- Együttműködési készség jellemzi.

- A kezdeményezés és személyes felelősség gyakorlása, szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek, továbbá kritikai attitűd jellemzi.
- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása és a következő korok számára való átadása iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvi ismeretek [leíró nyelvtani ismeretek (fonológia, morfológia, szintaxis), nyelvfejllesztés, nyelvtörténet, egyiptomi/kopt szövegolvasás (filológia), hieratikus, démotikus szövegolvasás (paleográfia, szövegkritika-szövegkiadás)] 20-30 kredit;
- történeti, kultúrtörténeti ismeretek (az ókori Egyiptom története, a kopt egyház története, Egyiptom régészete, Egyiptom művészete és építésze, egyiptomi, kopt irodalomtörténet, Egyiptom vallástörténete) 10-20 kredit;
- választható speciális programok ismeretei (nyelv- és irodalomtudományi, vallástörténeti, régészeti-művészettörténeti, koptológiai ismeretek) 30-40 kredit;
- a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges vagy – az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvként – angol, német, francia, olasz vagy orosz nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az egyiptológia szakirányától eltérő korábbi alapképzési tanulmányok esetén 50 kredit szükséges az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak egyiptológia szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és történettudományi ismereteiből, továbbá 8 kredit értékű ógörög nyelvismeret.

22. ELMÉLETI NYELVÉSZET

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: elméleti nyelvészet (Theoretical Linguistics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles elméleti nyelvész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Theroretical Linguistics
- választható specializációk: nyelvelmélet, számítógépes nyelvészet, számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika, pragmatika, digitális bölcsészet

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak elméleti nyelvészet specializációja, a magyar alapképzési szak nyelvtechnológia specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³⁰: 223/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja elméleti nyelvész szakemberek képzése, akik szilárd alapismeretekkel rendelkeznek a nyelvészeti alapszciplinák és a kapcsolódó interdiszciplináris tudományágak területein, képesek a modern kutatási módszertanok alkalmazására, egy speciális területen elmélyült szakmai ismeretek megszerzésére, valamint azok innovatív kutatásokban való alkalmazására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

30 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.17.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az elméleti nyelvész

a) tudása

- Jól tájékozott a különféle modern nyelvészeti elméletek és modellek széles körében.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a különféle nyelvekre vonatkozó empirikus adatok feldolgozásának és analízisének lehetőségeiről.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a különféle nyelvekre vonatkozó empirikus adatok különböző elméleti modellek keretében történő értelmezésének lehetőségeiről.
- Jól ismeri az elméleti és empirikus nyelvészeti kutatások szakmódszertanát.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák kapcsolatairól.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a nyelvészet interdiszciplináris kapcsolódási pontjairól.
- Elmélyült tudással rendelkezik valamelyik nyelvészeti részdiszciplína speciális problémáiról.
- Ismeri valamely nyelv szerkezetének, rendszerének, illetve használatának legalább egy átfogó elméleti leírását.

b) képessége

- Képes a megoldandó szakmai problémák azonosítására és megértésére, elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására.
- Képes nyelvi adatok kritikus, többoldalú elemzésére, a megfelelő elemzési, kutatási módszertan megválasztására.
- Képes valamely nyelv szerkezetének, rendszerének és használatának a modern elméletek, illetve modellek kereteiben történő leírására.
- Képes innovatív nyelvészeti alapkutatásokba való bekapcsolódásra.
- Képes innovatív alkalmazott nyelvészeti kutatásokba és kísérleti fejlesztésekbe való bekapcsolódásra.
- Képes az ismeretek strukturált, világos bemutatásra, megjelenítésére szűkebb szakterületük tudományos fórumain, valamint tágabb szakmai fórumokon.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nyelvek objektív elemzéséhez szükséges tudományos gondolkodásmód és a szaktudományos módszerek alkalmazása mellett.
- Munkája, kutatása során tudatosítja és figyelembe veszi a nyelvi jelenségek kognitív, történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Nyitott saját nyelvészeti tudományterülete interdiszciplináris megközelítéseire.
- Szem előtt tartja kutatási témái szakmai és társadalmi összefüggéseit, és elősegíti az eredmények közös társadalmi célok érdekében történő felhasználhatóságát.
- Munkája, kutatása során tisztetben tartja a nyelvi identitások különbözőségeit.
- Megszilárdult, elmélyült szakmai érdeklődéssel rendelkezik a nyelvek szerkezetének és használatának elemzése iránt.
- Kreativitás, problémaazonosító és problémamegoldó készség, önállóság, kritikai attitűd jellemzi, absztrakció képességgel, elemző és szintetizáló képességgel, rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősen képviseli azon tudományos módszereket, amelyekkel a szakterületükön dolgoznak.
- Elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Önállóan képes azonosítani megoldandó szakmai problémákat, és önállóan képes elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját munkájukért, akár önállóan, akár csapatban.
- Ismeri, betartja és felelős kutatásvezetőként dolgozva betartatja a szakterület szakmai kutatásetikai normáit.
- Nyitott és elhivatott nyelvészeti vagy interdiszciplináris szakterületük fejlődésének követésére, valamint új, kapcsolódó szakterületek ismereteinek elsajátítására. Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

8.1.2. Nyelvelmélet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel bír a különféle kurrens nyelvészeti elméletek, modellek és kutatási módszertanok széles körében.
- Specializált ismeretek az egyik nyelvészeti részdiszciplína területén.

b) képességei

- Képes magas színvonalú kutatás végzésére valamely nyelvészeti részdiszciplína területén.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új nyelvelméleti szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására legalább egy nyelvészeti részdiszciplína területén.

8.1.3. Számítógépes nyelvészet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a számítógépes nyelvészet különféle területein.
- Tájékozott több programozási nyelv használatában.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák eredményeinek számítógépes alkalmazása területén.

b) képességei

- Képes innovatív nyelvtechnológiai projekteken való részvételre.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a számítógépes nyelvészet területén

8.1.4. Számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a nyelvtechnológia és neurolingvisztika területein.
- Tájékozott valamely programozási nyelv használatában.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a pszicholingvisztika és az anyanyelv-sajátítás területén.

b) képességei

- Képes innovatív nyelvtechnológiai és neurolingvisztikai projektekben való részvételre.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti és neurolingvisztikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes bonyolultabb problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a számítógépes nyelvészet és a neurolingvisztika területén.

8.1.5. Neurolingvisztika specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel bír a neurolingvisztika területein.
- Tájékozott a kísérletes és klinikai (diagnosztikai, terápiás) módszerekben.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a neurolingvisztika vagy pszicholingvisztika valamely főbb szakterületén.

b) képességei

- Képes innovatív neurolingvisztikai projektekben való részvételre.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új neurolingvisztikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a neurolingvisztika területén.

8.1.6. Pragmatika specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel bír a pragmatika szakterületein.
- Tájékozott a pragmatika részterületeihez tartozó kutatási módszerekben. Specializált ismeretekkel rendelkezik a pragmatika szakirány egyik szakterületén.

b) képességei

- Képes magas színvonalú kutatás végzésére az egyik pragmatikai részdiszciplína területén.
- Képes innovatív pragmatikai témájú projektekben való részvételre.
- Képes a pragmatikai tudás gyakorlati alkalmazására.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új pragmatikai szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására legalább egy pragmatikai részdiszciplína területén.

8.1.7. Digitális bölcsészet specializáción továbbá az elméleti nyelvész

a) tudása

- Ismeri az információtechnológia és az információfeldolgozás alapjait.
- Elmélyült ismeretekkel bír a nyelvtechnológia különféle területein.
- Tájékozott több programozási nyelvben.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik az egyes nyelvészeti részdiszciplínák eredményeinek számítógépes alkalmazása területén.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a különféle kurrens nyelvészeti elméletek, modellek és kutatási módszertanok széles körében.

b) képességei

- Képes kulturális és tudományos értékű kiadványok digitális létrehozására, szerkesztésére, fejlesztésére, virtuális múzeumok, virtuális valóságra támaszkodó térképek, elektronikus könyvtárak és ehhez hasonló típusú adatbázisok megalkotására, feltöltésére és karbantartására.
- Képes innovatív nyelvtechnológiai illetve számítógépes nyelvészeti projektekben való részvételre.
- Képes magas színvonalú kutatásba való bekapcsolódásra az egyik nyelvészeti részdiszciplína területén.

c) attitűdje

- Nyitott és elhivatott szakterülete fejlődésének követésére, valamint új számítógépes nyelvészeti és nyelvelméleti szakterületek ismereteinek elsajátítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes bonyolult problémák azonosítására, innovatív kérdések megfogalmazására a nyelvtechnológia illetve a számítógépes nyelvészet, valamint a nyelvelmélet területén.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül

- nyelvelmélet (fonetika, fonológia, morfológia, lexikon, szintaxis, logika, szemantika, pragmatika; nyelvtörténet, dialektológia) 42-90 kredit;
- interdiszciplináris szakterületek (számítógépes nyelvészet; pszicholingvisztika, nyelvelsajátítás, neurolingvisztika, szociolingvisztika, nyelvfilozófia) 2-50 kredit;
- gyakorlati és egyéb szakmai ismeretek (terepmunka, kutatómódszertan, nyelvészeti gyakorlat, statisztika, számítógépes ismeretek, programozási ismeretek) 2-48 kredit.

9.1.2. A választható specializációk és azok szakterületei

A választható specializációk képzésen belüli kreditaránya: 24-36 kredit.

a) nyelvelmélet specializáció:

- fonológia, morfológia
- szintaxis
- szemantika, pragmatika

b) számítógépes nyelvészet specializáció:

- számítógépes reprezentációk a nyelvészeti részdiszciplínáknak megfelelően,
- számítógépes alkalmazások a nyelvtechnológia részterületeinek megfelelően,
- nyelvi adatbázisok, korpuszok létrehozása és használata.

c) számítógépes nyelvészet és neurolingvisztika specializáció:

- neurolingvisztika
- pszicholingvisztika
- számítógépes nyelvészet

d) neurolingvisztika specializáció:

- neurolingvisztika
- pszicholingvisztika
- kognitív tudomány

e) pragmatika specializáció:

- pragmatika
- szemantika
- diskurzus- és társalgáselemzés

f) digitális bölcsészet specializáció:

- nyelvelmélet
- nyelvtechnológia és programozási ismeretek
- adatszerkezetek és adatbázisok

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél, vagy egy további, az alpfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább egy féléven át tartó, legalább heti négy órában kutatást, fejlesztést vagy alkalmazást végző műhelyben vagy intézményben folytatott nyelvészeti gyakorlat a gyakorlat-vezető irányításával.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján 19 kredit szükséges olyan ismeretkörökből, amelyek megfeleltethetők a szabad bölcsészet alapképzési szak elméleti nyelvészet specializációja és a magyar alapképzési szak nyelvtechnológia specializációja ismeretköreinek (fonetika, fonológia, morfológia, szintaxis, logika, szemantika, pragmatika, diskurzuselemzés, nyelvleírás, történeti nyelvészet, matematikai ismeretek, kognitív tudomány, nyelvfilozófia, nyelvtechnológia, számítógépes nyelvészet, mesterséges intelligencia, terepmunka, kutatómódszer-tani ismeretek).

23. EMBERI ERŐFORRÁS TANÁCSADÓ

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: emberi erőforrás tanácsadó (Human Resource Counselling)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles emberierőforrás tanácsadó
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Human Resource Counsellor

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és közösség-szervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó, valamint a bölcsészettudomány képzési területéről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területéről az emberi erőforrások, a társadalomtudomány képzési területéről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros és a kulturális antropológia alapképzési szak; valamint a pedagógusi képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³¹: 345/0413

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik humán és gazdasági ismereteik, valamint kialakult interdiszciplináris szemléletük birtokában képesek a szervezetek, a munka, a munkavállalás

³¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.18.

és a képzés világában részletes analízisre, átfogó és speciális összefüggések megfogalmazására, a tanácsadó és értékelő tevékenységre. Adott munkahely különböző szakmai elvárásainak megfelelően használják fel szakmai tudásukat, támogatják a munkaerő-gazdálkodás és az oktatás makroszintű folyamatait; képesek a speciális szakmai problémák azonosítására és a megoldáshoz szükséges gyakorlati feladatok megfogalmazására. Segítik az egyéneket pályatervezési döntéseik meghozatalában, tanácsadási tevékenységüket meghatározza a munkaerőpiaci és szervezeti folyamatok ismerete. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az emberi erőforrás tanácsadó:

a) tudása

- Átfogóan ismeri és érti a szervezetek működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket.
- Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit.
- Mélyrehatóan ismeri az emberierőforrás-gazdálkodás feladatait és módszereit, a munkanélküliség és a szervezetek piaci alkalmazkodásának ok-okozati összefüggéseit, a munkaügyi kapcsolatok rendszerét.
- Átfogóan, összefüggéseiben is ismeri és érti a munkaerőpiaci és foglalkoztatáspolitikai folyamatokat, a munka világának rétegspecifikus-, regionális és térségi összefüggéseit.
- Ismeri az Európai Unióban zajló folyamatokat, felismeri azok hatását a hazai rendszerekre.
- Összehasonlításban is ismeri az európai és az Európán kívüli kultúra, munkakultúra specifikációit, a multikulturalitás jelenségét, érti annak a szervezeti működéssel összefüggő folyamatait.
- Mélyrehatóan ismeri a tanácsadási és pályatervezési tevékenységet megalapozó általános és specifikus andragógiai és pszichológiai jellemzőket, azok gyakorlati alkalmazását.
- Mélyrehatóan ismeri a tanácsadás módszereit, az alkalmazás etikai feltételeit, felismeri az eltéréseket és azonosságokat a pszichológiai tanácsadással összefüggésben.
- Ismeri a tanácsadás folyamatában alkalmazható kommunikációs technikákat, a személyközi és társadalmi kommunikáció összefüggéseit.
- Átfogóan ismeri a személyiséggel összefüggő és szociálisan befolyásolt pszichikus folyamatokat, a társas érintkezések és kölcsönhatások szerepét, az egyén és a csoport viszonyát, a személyközi és munkahelyi konfliktusok rendszerét.
- Átfogóan ismeri és érti a tanulás, az oktatás, a képesség és személyiségfejlesztés pszichológiai törvényszerűségeit, felismeri a területek kapcsolódását, az összefüggéseket.
- Összehasonlításában is ismeri a pályák osztályozási rendszerét, a képzés és a munkavállalás jogi szabályrendszerét.
- Széleskörűen ismeri munkavállalók képzettségi szintje és karrierlehetősége közötti összefüggéseket, a pályaaorientáció és a karriermenedzsment specifikus kapcsolódási pontjait.

- Ismeri az idegen nyelven és az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának elveit, eljárását, eszközeit.
- Mélyrehatóan ismeri szakterületének tudományos eredményeit, a kutatás módszereit, a terület sajátosságait.
- Átfogóan ismeri a társadalmi és gazdasági kihívásokra adott hatékony válasz, a projektek tervezésének és készítésének elemeit.

b) képességei

- Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni a toborzás, kiválasztás, ösztönzés emberierőforrás-gazdálkodási területeken.
- Képes a munkanélküliség és a gazdasági-társadalmi tényezők összefüggéseinek felismerésére, a munkaügyi kapcsolatok rendszerében való tájékozódásra, a partnerekkel való együttműködésre.
- Képes beazonosítani a speciális foglalkozási csoportok tagjainak problémáit, képes a megoldáshoz szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.
- Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással.
- Képes a hozzájuk fordulóknak individuális céljainak megvalósításához egyéni tervezési készségük fejlődését támogatni.
- Képes egyének és csoportok pályatervezési tevékenységének segítésére, a képzési szükségletek feltárására, a döntés folyamatában való közreműködésre.
- Képes a tanácsadás módszereinek hatékony alkalmazására, az eredményekből származó összefüggések egyéni felismerésének segítésére az egyének képzettségi szintje és karrierigénye vonatkozásában.
- Képes a személyközi és munkahelyi konfliktusok felismerésére, a konfliktuskezelési módszerek hatékony alkalmazására.
- Képes a szakmai problémák beazonosítására, a nemzetközi tapasztalatok, jó példák hazai követelményeknek megfelelő adaptálására az emberi erőforrás menedzsment terén.
- Képes a tanácsadás és emberierőforrás-menedzsment területén magyar és idegen nyelvű publikációs forrásokat felhasználni, ezeket értelmezni, feldolgozni.
- Képes ezeken a területeken önálló, szaktudományos formájú összefoglaló elemzés készítésére.
- Képes a szervezetekben az emberi erőforrással kapcsolatos problémák felismerésére, módszertani beazonosítására, cselekvési és ütemtervet készíteni a megoldásra.
- Képes a hatékony írásbeli és szóbeli kommunikációra, munkája eredményeinek prezentálására, a vitában azok megvédésére.

- Képes a változásokhoz alkalmazkodni, interdiszciplináris ismeretei alapján az emberi erőforrás tervezéssel kapcsolatos kidolgozott koncepcióját munkatársaival és partnereivel elfogadtatni.
- Képes a szervezet számára az emberierőforrás-menedzsment terén befogadható és megvalósítható projektek felkutatására, a pályázati program kidolgozására és menedzselésére, a partnerekkel való eredményes együttműködésre.

c) attitűdje

- A társadalmi elvárásokat, a szervezeti ismereteket és az egyéni lehetőségeket értékelő megállapításában nem csak a racionális, hanem humanisztikus viszonyulás is jellemzi.
- Rendelkezik önismerettel, reális önértékeléssel, jellemzője az arányos sikerorientáltság.
- Elkötelezett az interkulturális kapcsolatok építésére, törekszik a munka-magatartás tradícióinak megismerésére.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- A folyamatok megértése során kritikus gondolkodás, az elemzésre törekvés jellemzi.
- Ismeretei alkalmazása során empátia, tolerancia, rugalmasság és kreativitás jellemzi.
- Jellemzője az értékalapú megközelítés, amelynek középpontjában a munka mint alkotó és kreatív tevékenység jelenik meg.
- Jellemzője az előítélet-mentesség, a szociális érzékenység, az egyéni, szervezeti és társadalmi érdekek összeegyeztetésének igénye.
- Elkötelezett a minőségi munka iránt. Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik a folyamatos önképzés igényével, tudatosan keresi a szervezeti és egyéni tanulási formákat, belső motiváció alapján folyamatosan él a non-formális tanulás lehetőségével, ennek eredményeként szakmai érdeklődése elmélyül.
- Felelősséget érez csapatmunkában a csapattársak iránt, szakmai tudása szintetizálásával hozzájárul az eredményességhez.
- A társszakmák képviselőivel való együttműködésben vállalja a kezdeményező szerepet, a kooperáció során a partnerség, az egyenrangú szerep jellemzi.
- A sikeres munka érdekében kezdeményezi új szervezeti egységek létrehozását, felelősségteljesen részt vesz azok működésében.
- Szakmai tudásával felelősen hozzájárul a szervezet minden alkalmazottjának pályafejlődéséhez, tudatosan támogatja a szervezeti fejlődés lehetőségét.
- Karrierépítését a tudatosság jellemzi, ugyanakkor felelősen hozzájárul az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakozásához.
- Tudatosan képviseli a szakmai etikai normákat, annak betartását másoktól is megköveteli.
- Szakmai és etikai felelősséget vállal a projektmunka eredményeiért, illetve az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Szakmai elképzeléseit elkötelezetten képviseli, bízik tudásában és képességeiben.

- Felelősségteljesen keresi a hazai, nemzetközi szakmai érdekképviselői szervezetek munkájában való közreműködés lehetőségét.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Összesen 100 kredit, amelyekből:

- általános kompetenciákat fejlesztő, a képzést alapozó ismeretek (bölcészettudomány, neveléstudomány, társadalomtudomány, informatika, kommunikáció, kutatásmódszertan) 15-20 kredit;
- pszichológiai ismeretek 15-20 kredit;
- menedzsmentismeretek 15-20 kredit;
- társadalmi ismeretek 15-20 kredit;
- tanácsadási ismeretek 15-20 kredit;
- közgazdasági ismeretek 5-10 kredit;
- felnőttképzési ismeretek 5-10 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények:

A szakmai gyakorlat általános szakmai gyakorlatot (30 óra), intenzív terepgyakorlatot (110 óra) és további intézményen kívüli gyakorlatot (30 óra) foglal magába. A teljes gyakorlat kreditértéke a képzésen belül 13 kredit.

A gyakorlat célja, hogy a hallgató a munkája során valamely szervezetenél felmerült probléma megoldásán dolgozzon. A gyakorlat helyszínét a hallgató szabadon választhatja, amely lehet bármely hazai vagy külföldi, termeléssel, szolgáltatással, kereskedelemmel kapcsolatos tevékenységet Magyarországon folytató hazai és külföldi vállalkozás, illetve az állami szféra valamennyi területe (oktatás, képzés, munkaügy, ellenőrzés), ahol a szakkal kapcsolatos témák értelmezhetőek, problémák azonosíthatók.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges kreditek száma összesen 30 kredit az alábbi területekről

- bölcészettudomány (pedagógia, pszichológia, filozófia, etika);
- felnőttképzési ismeretek, kommunikációtudomány, kommunikációfejlesztés;
- informatika, könyvtárismeret;
- társadalomtudomány (társadalomismeret, szociológia, antropológia, politológia);
- gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján az előzőkből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szereznie.

24. ESZTÉTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: esztétika (Aesthetics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles esztétika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Aesthetician

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³²: 226/0223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett művészetelméleti, esztétikai, kultúra- és médiatudományi ismereteik birtokában alkalmasak a hazai és nemzetközi kulturális és művészeti világ áttekintésének, leírásának és értelmezésének a feladatára, egyéni és közösségi szinten egyaránt. Képesek arra, hogy párbeszédbe bocsátkozzanak és együttműködjenek a saját szakmai közösségükön kívüli szakmai közösségekkel vagy a kultúra területén dolgozó egyéb csoportokkal. A rendszerezett ismereteiket probléma- és kontextusérzékenyen tudják mozgósítani különböző

³² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.19.

helyzetekben a humán kultúra területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az esztétika szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a művészet és a művészetértelmezés történetének és elméletének legfontosabb szempontjait.
- Ismeretekkel rendelkezik a modern és kortárs esztétikai gondolkodás irányairól és fejlődéséről.
- Otthonosan eligazodik a különböző művészeti ágak gyakorlati problémáiban, a tudomány-, kultúra- és művészetközi kérdésekben.
- Szakterületének sajátosságát meg tudja fogalmazni a kultúra egészének vagy a kultúra valamelyik diszciplináris vagy intézményes részterületének a vonatkozásában.

b) képességei

- Képes arra, hogy átfogó tudását és módszertani felvértezetttségét az általa választott területen, az éppen adott probléma fogalmi-reflexív megragadásának és értelmezésének szolgáltatába állítsa, és mindezt meg tudja mutatni a legkülönbözőbb kulturális dialógushelyzetben.
- A különböző művészeti ágakba tartozó művészeti jelenségek minél pontosabb megragadása érdekében képes a legkonkrétabb kérdéseit is a kultúra legtágabb vonatkozásán belül megfogalmazni.
- Képes az általánosabb problémák és a konkrétabb, kontextusfüggő meglátások összekapcsolására.
- Képes ítélni a művészeti világ tágabb, a társadalmi valósággal érintkező összefüggéseiről.

c) attitűdje

- Érzékeny attitűddel rendelkezik a kulturális és művészeti világ jelenségei iránt, meglátja azok legfontosabb tendenciáit és problémáit, és képes mozgósítani a megszerzett ismereteket és készségeit azok leírására és értelmezésére.
- Életben tartja nyitottságát, párbeszédigényét és kíváncsiságát a szakterületével határos kulturális-művészeti területek képviselői irányában.
- Napi igénye, hogy állandóan újrafogalmazza szakmai önképét a kultúra és a művészetekre vonatkozó reflexió változásának fényében.
- Fenntartja igényét, hogy párbeszédképes maradjon a kultúra- és művészetközvetítés, valamint a művészetértés különböző intézményes vagy alkalmi helyzeteiben.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló szakterületi ismeretanyaggal és módszertani fogásokkal tudja a művészet világa egészének, valamint a szakmájával érintkező egyéb szakmák képviselőinek bemutatni és hasznosítani megszerzett tudását és képességeit.

- Fenntartja az igényt arra, hogy egyszerre érzékelje és megítélje a kulturális környezet változásfolyamatait, valamint hogy meglássa és megértse azokat a kihívásokat, amelyek a társadalom egésze felől érkeznek az általa gyakorolt szakterület irányába.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- esztétikatörténet, művészetfilozófia 5-15 kredit;
- művészetelméletek 5-15 kredit;
- ágazati esztétikák 20-30 kredit;
- szakszöveg- és műértelmezés 15-25 kredit;
- művészeti kritika 5-15 kredit; s
- zakszöveg írás, kritikaírás, kreatív írás 10-20 kredit;
- vizuális kultúra 10-20 kredit.

A képzésben olyan általános elméleti és módszertani ismeretek szerezhetők, amelyek arra szolgálnak, hogy párbeszédbe állítsák a hagyományos elméleti és történeti bölcsészismereteket a kulturális és művészeti világ számára és a közösség számára fontos kérdésekkel.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas, a kultúra- és művészetértés, a kreatív írás, a művészetértelmezés és a művészeti kritika különböző változatainak elsajátításához, megértéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 20 kredit a bölcsészettudományi alapképzési szakok ismeretköreiből, továbbá középfokú (B2), komplex típusú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga valamely élő nyelvből.

25. EURÓPAI ÉS NEMZETKÖZI ÜZLETI JOG

Állam- és Jogtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: európai és nemzetközi üzleti jog (European and International Business Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: európai és nemzetközi üzleti mesterjogász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: European and International Business Lawyer

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szak: a jogász osztatlan szak.

5. A képzési idő félévekben: 2 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 4 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³³: 380/0421

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan jogászok képzése, akik a már meglévő elméleti és gyakorlati jogi tudásukra épülően ismerik az európai és nemzetközi üzleti-gazdasági joganyagot, értik az európai uniós jog működési mechanizmusát, ismerik az európai integráción kívüli gazdasági folyamatok komplex jogi szabályozását. Felismerik, hogy meghatározott, nemzetközi vonatkozású gazdasági viszonyok között mely szabályozók alkalmazhatók, valamint munkanyelvként alkalmazható angol nyelvű szaknyelvi ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányok doktori képzés keretében való folytatására.

³³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.5.1.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az európai és nemzetközi üzleti mesterjogász

a) tudása

- Ismeri és használja az európai és nemzetközi üzleti jog különböző szabályozási eszközeit és érti ezeknek egymáshoz való viszonyát.
- Érti az európai és nemzetközi üzleti jogi szabályozók mögöttes gazdasági okait, illetve ezek gazdasági következményeit.
- Ismeri az Európai Unió belső piacának működési mechanizmusát, a vonatkozó szabályozási eszközöket és a belső piac egyes részterületeinek sajátosságait.
- Ismeri az európai gazdasági jog érvényesülési, érvényesítési mechanizmusait.
- Ismeri a vonatkozó európai bírósági esetjogot, annak gyakorlati jelentőségét.
- Ismeri a nemzetközi gazdasági jogi problémákhoz rendelhető jogforrások (nemzetközi, európai, nemzeti: kötelező és soft law) azonosításának módját, a speciális jogforrásokat feldolgozó (jogszabályokat, esetjogot, jogirodalmi műveket vagy azok adatait tartalmazó) adatbázisok kezelését.
- Rendelkezik a nemzetközi üzleti jogviszonyok komplex magánjogi intézéséhez szükséges ismeretekkel.
- Rendelkezik a nemzetközi üzleti jogviszonyok komplex közjogi értékeléséhez szükséges ismeretekkel.
- Ismeri az angol jogi szaknyelv európai és nemzetközi gazdasági jogi szakterminológiáját.

b) képességei

- Képes felismerni azokat a gazdasági viszonyokat, melyekben európai vagy nemzetközi szabályozókat kell alkalmazni és képes az irányadó szabályrendszer azonosítására és értelmezésére.
- Képes komplex, nemzetközi jogi problémák felismerésére, elemzésére.
- Képes egy nemzetközi vonatkozású jogi kérdés jogérvényesítési mechanizmusainak igénybevételére.
- Képes az eltérő szabályozási módok és tartalom megértéséből és elsajátításából fakadó toleráns és rugalmas, megoldás-központú problémakezelésre, a nemzetközi viszonylatok tanulmányozásából fakadó együttműködési készségre és nyitottságra, a problémamegoldás során összehasonlító szemlélet alkalmazására.
- Képes nemzetközi viszonylatban a magas szintű szakmai kommunikációra és az ehhez szükséges fogalmi rendszer használatára.
- Képes nemzetközi viszonylatokban érveléstechnikák alkalmazására.
- Képes angol nyelven a vonatkozó szabályozók megértésére, értelmezésére, a jogi probléma kezelése szempontjából releváns dokumentumok megszerkesztésére.
- Képes az érintett gazdasági és üzleti jogviszonyok gazdasági, társadalmi, környezeti vonatkozásainak felismerésére.

c) attitűdje

- Nyitott a komplex megközelítést igénylő, nemzetközi vonatkozású jogi problémák megoldása iránt.
- Elkötelezett az alapos, magas színvonalú munka iránt.
- Nyitott új ismeretek, más jogrendszerek, nemzetközi szabályozók működési mechanizmusának megértése iránt.
- Elkötelezett ismereteinek idegen nyelven történő bővítése mellett.
- Elkötelezett az érintett jogterület fejlődésének folyamatos nyomon követése mellett.
- Nyitott a szakmai együttműködésre nemzetközi környezetben.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, figyelemmel kíséri az európai és nemzetközi gazdasági viszonyok szabályozóinak változásait.
- Figyelemmel kíséri a vonatkozó szakirodalmat.
- Reflektív módon viszonyul saját munkájához.
- Komplex, nemzetközi elemet tartalmazó üzleti jogi problémák esetében önállóan azonosítja a releváns nemzeti, nemzetközi, uniós szabályozókat.
- Képes önállóan megoldani a nemzetközi elemet tartalmazó üzleti jogi problémákat, felismeri az ehhez kapcsolódó olyan részkérdéseket, melyek megoldása speciális, más ország jogának ismeretét igénylő tudást tesznek szükségessé.
- Felelősséget vállal az általa készített jogi szakvélemény, jogi értékelés megfelelőségéért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

- A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: európai uniós jogi és nemzetközi üzleti jogi alapismeretek 3-6 kredit;
- európai és nemzetközi üzleti jogi szakmai ismeretek (Európai Unió belső piaca, az Európai Bíróság eljárási joga, nemzetközi magánjog uniós, nemzetközi és nemzeti szabályozása, szerződési jog európai és nemzetközi szabályozói, multinacionális vállalatok működése, a nemzetközi kereskedelmi választott bírászkodás, a szellemi tulajdon védelmének szabályozása) 25-30 kredit;
- az európai uniós jog üzleti jog szempontjából releváns szakterületei [fogyasztóvédelmi jog, társasági jog, szociális jog, versenyjog a transznacionális kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó részterületeken (nemzetközi fizetési ügyletek, áru fuvarozás)] 16-20 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés angol nyelven folyik.

26. EURÓPAI TÁRSADALMI TEREK, FEJLESZTÉS ÉS ÖRÖKSÉG³⁴

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A külföldi felsőoktatási intézménnyel (intézményekkel) közös képzésként indítandó mesterképzési szak megnevezése: Európai társadalmi terek, fejlesztés és örökség (European Social Spaces, Development and Heritage)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; MA-) fokozat
- szakképzettség³⁵: okleveles társadalomfejlesztési szakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Social Development

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területen a magyar, a történelem, a néprajz, a szabad bölcsészet, a társadalomtudomány képzési területen a kulturális antropológia, a politológia, a politikatudományok, a szociológia, a természettudomány képzési területen a földrajz, valamint műszaki képzési területen az építésmérnöki alapképzési szak.

4.2. A konzorcium tudományos bizottságának státuszvizsgálata alapján vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, elsősorban a gazdaságtudományok, a jogi, az államtudományi képzési területeken szerzett alapképzési szakok, továbbá a külföldi képzési rendszer szerinti alapképzések, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

³⁴ Beiktatta: 169/2016. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § (3), 9. melléklet. Módosította: 191/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet 72. § b).

³⁵ szakképzettség: okleveles társadalomfejlesztési szakértő (ld. 4. melléklet a 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelethez 7.)

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 310**8. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:**

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett társadalomtudományi, civilizációs, kulturális és történelmi ismereteik, valamint kritikai és analitikus megközelítéssel képesek a modern társadalomfejlesztés (városi-társadalmi terek, kulturális örökség, regionális és nemzeti fejlesztések) területein működő intézmények és szolgáltatások irányítására, működtetésére és fejlesztésére, a terület és identitás problémájához kapcsolódó önálló tevékenységre, a módszerek megújítására, a szakterületi problémák megértésére és megoldására. E területek elméleti problémáinak és gyakorlati aspektusainak ismerőiként alkalmasak nemzetközi együttműködésben megvalósított feladatok ellátására is, alkalmasak rendszerszerűen és kreatívan új és összetett történelmi és társadalmi témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni. Megfelelő szervezeti és szervezetfejlesztői ismereteik birtokában a szociális szolgáltatások területén olyan feladatokat látnak el, amelyek a helyi gazdaság erősítésével a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok gazdasági és társadalmi integrációját segítik elő. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**8.1.1. A társadalomfejlesztési szakember****a) tudása**

- Részleteiben átlátja a civilizáció és kultúra fogalmának modern értelmezéseit.
- Részleteiben átlátja a kulturális örökség társadalmi tétjeit és az ehhez kapcsolódó gyakorlatot a társadalomfejlesztés viszonylatában.
- Ismeri a kulturális örökségről való gondolkodás történetét, a kulturális örökség elméletét, a tárgyi és szellemi kulturális örökség fogalmát, intézménytörténetét a társadalomfejlesztés viszonylatában.
- Érti és kritikailag értelmezi a történettudományok megfelelő ismeretanyagát.
- Átlátja az európai integráció történetét, területfejlesztési kihívásait és sajátosságait.
- Képes értően alkalmazni a szükséges kutatás-módszertani elméletet és gyakorlatot.
- Érti és átlátja a helyi gazdaság és társadalom problémáinak elemzésére, a területfejlesztés és ezzel kapcsolatos együttműködések kialakítására vonatkozó ismereteket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelmi kutatásokhoz vagy tudományos munkák megalkotásához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákkal kapcsolatban.

b) képességei

- Alkalmas és képes a területfejlesztéssel kapcsolatos szervezetek, illetve közszolgáltatások vezető funkcióinak ellátására és külső képviselésére.
- Képes tudományos projektek irányítására, lebonyolítására.

- Felkészült irányítási és vezetői feladatok tervezésére és lebonyolítására.
- Képes az identitás meghatározására szolgáló intézmények és szolgáltatások irányítására, struktúrák és folyamatok kiépítésével.
- Képes szakmai önképzésre, legalább egy idegen nyelven is, rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.
- Képes megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.
- Alkalmas szervezeti egységek vezetésére olyan területeken, mint projekttervezés és lebonyolítás, szociális tervezés és értékelés, a helyi gazdaság és a helyi társadalom számára alkalmas programok tervezése és irányítása.
- Alkalmas a történettudomány és a társadalomtudományok ismereteinek alkalmazására a gyakorlatban.
- Alkalmas nemzetközi együttműködésben való aktív tervezői és irányítói feladatok ellátására.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a nemzeti, európai és egyetemes értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Korrekt, szakszerű és érthető kifejező készség jellemzi szóban és írásban.
- Együttműködő, kezdeményező-készség és személyes felelősség felvállalása jellemzi.
- Döntéshozatali képesség összetett, előre kiszámíthatatlan helyzetekben is.
- A szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik.
- Rendelkezik kritikai attitűddel, minőség tudattal, a fogalmi gondolkodás és az absztrakció magas szintű képessége jellemzi.
- Motivált, a feladatai iránt elkötelezett.
- Törekszik idegennyelv-tudásának fejlesztésére, és azt a világ megismerésére nyitottan használja fel.

d) autonómiája és felelőssége

- A probléma megfogalmazás és önálló ítéletalkotás képessége jellemzi.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékiért.

- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettség szempontjából meghatározó diszciplínák, tudományágak, illetve szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó területrendezési és területfejlesztési alapismeretek, alapfogalmak, módszertan (a társadalomtudományos kutatás módszere és alapfogalmai, forráskritikai ismeretek, a tudományos közlés formáinak ismerete) 10-14 kredit;
- történettudomány, kulturális örökség tanulmányok, város- és területfejlesztési ismeretek bölcsészet- és társadalomtudományi vetületei, városföldrajz, városantropológia, filozófia, politikatudomány 70-75 kredit;
- szakspecifikus választható ismeretek (a történeti városi táj, nyelv és civilizáció, a képzési program szerinti mobilitás keretében teljesítendő ismeretek) 10-14 kredit.

9.2. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzés megkezdéséhez angol és francia, vagy angol és egy másik idegen nyelv tudása szükséges, amely közül az egyiket középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgálóval vagy ezzel egyenértékű bizonyítvánnyal, oklevéllel kell igazolni.

A képzés részét képezi egy, a harmadik félév során megvalósítandó kötelező mobilitás, amelynek keretében a hallgatók egy másik konzorciumi intézményben folytatnak tanulmányokat.

A mesterképzési szak az alábbi külföldi és magyar felsőoktatási intézmények megállapodása, valamint a magyar felsőoktatási intézménynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti feltételeinek fennállása esetén indítható:

- École des Hautes Études en Sciences Sociales (Franciaország),
- Cataniai Egyetem (Olaszország),
- Prágai Károly Egyetem (Szlovákia),
- Eötvös Loránd Tudományegyetem (Magyarország).

27. FILMTUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: filmtudomány (Film Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles filmtudomány szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Film Studies
- választható specializációk: filmelmélet, filmkészítés

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: bölcsészettudomány képzési területről a szabad bölcsészet, a művészet képzési területről a mozgókép alapképzési szak és a művészetközvetítés képzési területről a képalkotás alapképzési szak mozgóképkultúra- és médiaszakember szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³⁶: 213/0211

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik speciális filmtörténeti, filmelméleti és mozgókép-alkotási ismereteik birtokában képesek a mozgóképet kulturális és társadalmi összefüggésében elemezni és értelmezni. Otthonosan mozognak a filmtörténet és a filmes műfajok közegében. Kritikai készségük alkotó módon nyilvánul meg a különböző írásos műfajokban, mind az elmé-

³⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.21.

leti megközelítésekben, mind a filmes irányzatok, korszakok, műfajok elemzésében. Ismerik a filmgyártás és forgalmazás speciális problémáit és a filmkészítés művészi kihívásait nemzetközi és hazai szinten egyaránt. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A filmtudomány szakos bölcsész

a) tudása

- A filmtudomány mesterszakot végzett szakember átfogó ismerettel bír a mozgóképtörténet nagy korszakairól.
- Ismeri a képhasználat és a képrögzítő technikák történetét.
- Ismeri a mozgóképes formákat és műfajokat és ezek változásait.
- Ismeri a mozgóképtörténet egyes korszakainak, irányzatainak és egyes nemzeti filmgyártásoknak a jellemzőit.
- Ismeri az európai és magyar filmtörténet múltbeli és kortárs jelenségeit.
- Átfogó tudással bír a mozgóképről mint multikulturális jelenségről.
- Ismeri az egyes Európán kívüli mozgóképes irányzatokat, jelenségeket és azok kulturális hátterét.
- Ismeri a nemzeti és globális szintű kulturális és társadalmi gyakorlatok sajátosságait.
- Ismeri a vizuális jelenségeket leíró diszciplínák legfontosabb elméleti előfeltevéseit.
- Ismeri a mozgóképek vizsgálatát célzó különböző módszereket és az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó tudással bír a filmelmélet történetéről.
- Ismeri a mozgókép kulturális kontextusait, a film mint művészet, mint ipar, mint társadalmi jelenség vizsgálati és értelmezési kereteit.
- Ismeri a mozgókép és más médiumok, illetve más művészeti ágak összefüggésrendszerét.
- Részletes tudással bír a mozgókép hangji, képi és verbális alkotóelemeinek viszonyáról és működéséről.
- Ismeri a különböző képalkotó gyakorlatok, képrögzítő eljárások (technikai médiumok) széles skáláját.
- Alapfokú tudással bír a különböző mozgóképes formák előállítási folyamatairól, technológiáiról.
- Részletes tudással bír az analóg és a digitális képalkotás, képhasználat jellemzőiről.
- Ismeri a mozgóképkészítés intézményi hátterét.
- Alapszintű tudással bír az új média technológiáiról, az itt megjelenő műfajokról, produkumokról.
- Ismeri a digitális technikákhoz, az új médiumokhoz kötődő társadalmi jelenségeket.

b) képességei

- A filmtudomány mesterszakot végzett szakember képes arra, hogy elemezze a mozgóképes alkotások különböző funkcióit és használati módjait nemcsak filmes produkumok, hanem bármilyen egyéb mozgóképes produkum (reklám, videoklip) esetében

- Képes mozgóképes kulturális jelenségek történeti elemzésére, kritikai értelmezésére.
- Jól tájékozódik az európai és magyar filmtörténet múltbeli és kortárs jelenségeiben, képes ezek történeti elemzésére és kritikai értelmezésére.
- Képes a nemzeti és globális szintű kulturális és társadalmi gyakorlatok azonosítására, elemzésére.
- Képes a mozgóképről mint multikulturális jelenségről alkotott elméleti tudás alapján egyes konkrét jelenségeket értelmezni, átfogó kontextusban elhelyezni.
- Képes az egyes európai és Európán kívüli kultúrákra jellemző sajátos jelenségek komparatív, reflexív vizsgálatára.
- Képes különböző mozgóképes szövegek, termékek több szempontú elemzésére.
- Képes alkalmazni az egyes filmelméleti irányzatok szempontrendszerét és módszereit.
- Képes az egyes filmtörténet-értelmezési és filmelméleti megközelítések alapján releváns értelmezési keret kidolgozni adott művek, műcsoportok vizsgálatához.
- Képes egyes műveket, műcsoportokat elhelyezni és elemezni a mozgókép és más médiumok, illetve más művészeti ágak összefüggésrendszerében.
- Képes az analóg és a digitális képalkotás sajátosságaiából következtetéseket levonni, és egyes művekre, műcsoportokra gyakorolt hatását felismerni.
- Képes a különböző forrásanyagok, magyar és idegen nyelvű szakirodalmak kritikus elemzésére, feldolgozására és önálló szempontok szerinti alkalmazására.
- Képes legalább egy idegen nyelven aktívan részt venni szakmai diskurzusban vagy alkotó tevékenységben.

c) attitűdje

- A filmtudomány mesterszakot elvégzett szakember munkája és kutatásai során tudatosan reflektál a mozgóképes jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságára.
- Nyitott a különböző kulturális jelenségek befogadására. Élénken érdeklődik a kortárs kulturális jelenségek iránt.
- Folyamatosan bővíti az európai és Európán kívüli filmes és mozgóképes tendenciákról és jelenségekről szerzett tudását.
- Felhasználja szakmai tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Törekszik a mozgóképes jelenségek társadalmi hátterének minél alaposabb megismerésére.
- Kritikai érzékkel és tudattal viszonyul korunk vizuális médiatermékeihez.
- Önreflexíven és kritikával viszonyul a szakmájával kapcsolatos kérdésekhez.
- Törekszik szakmai idegen nyelv tudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló döntéseket hoz a filmszakmai és mozgóképipari intézményekben végzett munkája során.
- Nyitottan együttműködik, de ugyanakkor képviseli szakmája érdekeit más művészeti ágak képviselőivel folytatott közös tevékenységek során.
- Szakmai felelősséget vállal a kulturális értékek közvetítésében a társadalom különböző rétegei felé.

- Felelősen képviseli saját kultúrájából következő magyar és európai szakmai identitását.
- Nyitott az európai kultúrkörön kívül eső szakmai közösségekkel való együttműködésre.
- Felelősen képviseli a filmtudományra jellemző kutatási módszereket, de elfogadja más tudományágak módszertani sajátosságait.

8.1.2. Filmelmélet specializáción továbbá a filmtudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Elmélyült tudással bír a mozgóképek vizsgálatát célzó különböző megközelítési módokról, a filmelmélet egyes irányzatairól és vizsgálati módszereiről.
- Ismeri a releváns kortárs filmelméleti és filmtörténeti kutatási tendenciákat és kutatási kérdéseket.
- Alapos tudással bír a mozgókép intermediális kapcsolatairól, a mozgókép különböző technikai és kulturális közegben való megjelenéséről.
- Ismeri a mozgókép intermediális kapcsolataira vonatkozó vizsgálati módszereket és elméleteket.
- Ismeri a mozgókép társadalomtörténetére vonatkozó vizsgálati módszereket, a módszertani problémákat és elméleteket.

b) képességei

- Képes a mozgókép különböző formáit elemző, értelmező és tudományos szempontból vizsgáló szakmai szövegek előállítására.
- Képes új, egyedi vizsgálati szempontok önálló kidolgozására.
- Képes új összefüggések feltárására önálló, kritikai szempontok érvényesítése révén. Képes más tudományterületek módszereit is bevonó vizsgálatokban részt venni.
- Képes saját vizsgálati módszerének, szempontjainak magyar és idegen nyelven történő bemutatására, megvitatására és megvédésére.

c) attitűdje

- Az egyes kultúrákra jellemző mozgóképes jelenségek komparatív elemzésekor figyelembe veszi a kulturális, gazdasági és társadalmi meghatározottságokat, és azokra reflektálva fogalmazza meg kutatási kérdéseit.
- A mozgóképes jelenségek társadalmi hátterének kutatásakor felhasználja a releváns társadalomtudományi módszereket.
- Interdiszciplináris kutatások folytatásakor felhasználja az egyéb médiumokat és művészteket vizsgáló elméleteket és azok tudományos módszereit.
- Törekszik a szakmai idegen nyelv tudásának nemzetközi közegben, írásban és szóban történő rendszeres használatára.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló kutatási kérdéseket fogalmaz meg.
- Csoportos kutatás esetén érvényesíti saját szempontjait, és a közös célok érdekében integrálja azokat a többi résztvevő szempontjaival.

- Felelősen képviseli szakmájának kutatási módszereit, ugyanakkor elfogadja más tudományterületek eltérő módszereit és amennyiben kutatása ezt megkívánja, alkalmazza azokat.
- Képviseli egyéni vagy csoportban elért kutatási eredményeit hazai és nemzetközi tudományos fórumokon.

8.1.3. Filmkészítés specializáción továbbá a filmtudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Alaposan ismeri a mozgóképkészítés technikai hátterét, az egyes technológiák jellemzőit.
- Ismeri az analóg és digitális képalkotás eltérő sajátosságait.
- Ismeri mozgóképkészítésben használatos legfontosabb technikai eszközök használatát.
- Ismeri a mozgóképkészítés gyártási folyamatát, az egyes munkafázisok sajátosságait és egymásra hatását.
- Alaposan ismeri a filmkészítés intézményi hátterét.
- Alapszintű tudással bír egyéb mozgóképes termékek előállításának intézményi hátteréről.
- Ismeri a mozgóképkészítés jogi és gazdasági hátterét. Tisztában van a mozgóképkészítés jogi és etikai problémáival.

b) képességei

- A filmkészítés specializációt végzett szakember képes a mozgóképkészítésben elvárt legfontosabb technikai eszközök használatára.
- Képes az eszközök kreatív munkafolyamatban való alkalmazására.
- Képes a mozgóképkészítés munkafolyamatában különböző funkciókban részt venni.
- Rendelkezik a mozgóképkészítés munkafolyamatában különböző funkciókban való részvételhez szükséges együttműködés és kommunikáció képességével.
- Képes a mozgókép történetéről, egyes jelenségeiről felhalmozott tudásának a kreatív munkában reflexív módon történő felhasználására.
- Képes a mozgóképkészítés folyamatában legalább egy idegen nyelven részt venni.

c) attitűdje

- A filmkészítő specializáción végzett szakember mozgóképkészítő készségeit folyamatosan fejleszti, törekszik azok elmélyítésére.
- Törekszik minél többféle mozgóképes produktum sajátosságainak alapos megismerésére.
- Törekszik a folyamatosan változó technikai, jogi és gazdasági környezet naprakész ismeretére.
- Mozgóképkészítő tevékenysége során szem előtt tartja a jogi és etikai elvárásokat és igyekszik ezeknek megfelelni.
- Tudatában van a mozgóképkészítés során elvárt szakmai együttműködés fontosságának.

d) autonómiája és felelőssége

- A filmkészítő szakirányon végzett szakember munkavégzése közben képes önálló döntésekre, ugyanakkor tiszteletben tartja munkatársai szakmai döntéseit.
- Figyelembe veszi a mozgóképgyártás folyamatából következő prioritásokat és döntéseit szükség szerint alárendeli ezeknek.

- A filmkészítő szakirányon végzett szakember szakmai, jogi és pénzügyi felelősséget vállal az általa elvégzett munkáért.
- Képviseli, és különböző fórumokon prezentálja az általa és a részvételével működő alkotói csoport produktumait.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- filmelmélet specializáció esetén:
 - a mozgókép története 20-30 kredit,
 - a mozgókép elmélete 15-20 kredit,
 - más médiumok és művészeti ágak története és elmélete 10-20 kredit,
 - kultúraelméleti ismeretek 10-15 kredit,
 - társadalomtudományi ismeretek 10-15 kredit,
 - a mozgóképkészítés technikai, gazdasági háttere 4-10 kredit;
- filmkészítés specializáció esetén:
 - a mozgókép története 10-20 kredit,
 - a mozgókép elmélete 4-10 kredit,
 - más médiumok és művészeti ágak története és elmélete 4-10 kredit,
 - a mozgóképes produktumok formáinak, műfajainak ismerete 8-12 kredit,
 - a mozgóképkészítés technikai, gazdasági, jogi háttere 12-20 kredit,
 - a mozgóképkészítés gyakorlati ismeretei 30-40 kredit,
 - intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés 10 kredit.

9.1.1. A választható specializációk és kreditarányuk:

A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 41-52 kredit:

- a) filmelmélet specializáció,
- b) filmkészítő specializáció.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a filmkészítő specializáció keretben végzett, a képzés tantervében meghatározott, külső helyszínen folyó gyakorlat.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a filmtörténet, filmelmélet, a mozgóképkészítés, filmszakmai ismeretek, a médiára vonatkozó elméleti, történeti

ismeretek, a filozófia, az irodalomelmélet, a társadalomtörténet, a különböző művészeti ágak története és elmélete, valamint a kultúrtörténet területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

28. FILOZÓFIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: filozófia (Philosophy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles filozófia szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philosopher

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcészet alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³⁷: 226/0223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a filozófia művelésére, valamint a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás elemzésére és e területek közötti párbeszéd folytatására. Megszerzett ismereteik birtokában képesek az elemző, összefoglaló és további elmélyülést igénylő gondolkodásra, a szövegek elemzésére, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészen belüli elhelyezésére és értelmezésére. Ismerik a klasszikus és jelenkori kultúra alapjait. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

³⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.22.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A filozófia szakos bölcsész

a) tudása

- Átfogó és részletekbe menő ismeretekkel rendelkezik a filozófiatörténet, a logika, az ismeretelmélet, a nyelvfilozófia, a metafizika, a politikai filozófia, az etika, az esztétika, az elmefilozófia, a történelemfilozófia, a tudományfilozófia és a vallásfilozófia ismeretköréről.
- Áttekintéssel rendelkezik a filozófia belső összefüggésrendszeréről, továbbá a filozófia és a rokon tudományok kapcsolatrendszeréről.
- Áttekintéssel rendelkezik a filozófia és a kultúra, vallás, művészetek, médiavilág valamint a filozófia és a tudományok közötti kölcsönhatás alapvető sajátosságairól.
- Elmélyültebb, az illető problémaköröket részleteiben is feltáró ismereteket szerzett a filozófia több részterületéről.
- Elsajátította és aktívan alkalmazni tudja az összetett tudományos problémákkal foglalkozó dolgozatok elkészítéséhez szükséges módszertani ismereteket.

b) képességei

- Képes analitikus, összefoglaló és további elmélyülést megalapozó gondolkodásra, a szövegek elemzésének, a szövegeknek a filozófiai tradíció egészén belüli elhelyezésére és értelmezésére.
- Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
- Képes a filozófia egészével, illetve annak egy-egy részdiszciplínájával, továbbá ezek alkalmazásával kapcsolatos problémák felismerésére és kreatív kezelésére.
- Szakmai és interdiszciplináris ismereteik alapján önálló kutatások kialakítására és lefolytatására képes.
- A kor igényeinek megfelelően hatékonyan tud kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint írásban és szóban is képes magas szinten bemutatni.
- Képes eredményeit különböző tudományos fórumokon megjeleníteni.
- Képes aktuális kérdések eszmetörténeti és filozófiai elemzésének áttekintésére és újragondolására a globális változások legfontosabb – multikulturális, természetikörnyezeti és társadalmi-politikai – összetevői tekintetében.

c) attitűdje

- Nyitott arra, hogy a filozófiai képzésben elsajátított ismereteket és készségeket más területeken is kamatoztassa, továbbá arra, hogy ennek során ezeket a más területeket is előzetes beidegződöttségek és korlátok nélkül értelmezze és értékelje.
- Együttműködő és befogadó mások álláspontjának tekintetében.
- Törekszik az álláspontokat mélyebben megérteni és több oldalról is kibontani és értelmezni.
- Nyitott a megoldandó problémák megértése és ezek megoldása iránt.
- Törekszik a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.

- Törekszik saját tudása magasabb szintre történő emelésére, képzési területén belül további elmélyült kutatások művelésére, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására és ebben mások hasonló törekvéseinek előmozdítására.
- Törekszik az aktuális filozófiai kutatások és a tudományos munka, valamint a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek elfogulatlan értékelésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Kezdeményez, döntéseket hoz összetett és előre nem kiszámítható helyzetekben, és személyes felelősséget vállal ezekért.
- Érdeklődik, nyitott, és állást foglal a filozófia és a kultúra, illetve a filozófia és a tudományok közötti párbeszéd során.
- Alapos szakmai, kulturális és tudományos tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint komoly elemző készséget, figyelmet, átfogó és elmélyült ismereteket igénylő feladatokat fogalmaz meg és valósít meg következetesen.
- A filozófia területén szerzett tudását kreatívan alkalmazza, a mélyebb összefüggések megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat beszerzi.
- Kutatási módszereket értékeli, és önállóan alkalmaz a filozófia releváns területein.
- Saját tevékenységét elfogulatlanul értékeli, az értékek felfogására és értelmezésére törekszik.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- filozófiatörténet 24-70 kredit;
- logika, ismeretelmélet, nyelvfilozófia, metafizika, elmefilozófia, tudományfilozófia 12-35 kredit;
- politikai filozófia, etika, esztétika, történelemfilozófia, vallásfilozófia, alkalmazott filozófiák 12-35 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:A mesterképzésbe való belépéshez, a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit a filozófia, az esztétika vagy az etika területekről, továbbá a filozófiai álláspontok szabatos megfogalmazásának és továbbgondolásának képessége.

29. FINNUGRISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: finnugrisztika (Finno-Ugric Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles finnugrisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Finno-Ugric Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:

4.2. bármely bölcész alapképzési szak finnugor, finn vagy észt specializációja.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³⁸: 220/0220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan finnugrisztika szakos bölcész szakemberek képzése, akiknek elmélyült tudományos ismereteik vannak az uráli, finnugor nyelvek kialakulásának folyamatairól, azok történetileg és társadalmilag változó formáiról, tárgyyszerű ismeretekkel bírnak a finnugor népek mai politikai, szociológiai, kulturális, gazdasági és nyelvi helyzetéről. Átfogó tudományos ismeretekkel rendelkeznek a finn vagy észt nyelvről, irodalomról és kultúráról. Speciális jártasságot és felkészültséget szereznek finn vagy észt nyelv alkalmazásában, a finn vagy észt kultúrában. Képesek a diszciplínának megfelelő kutatási módszertanokat alkalmazni, és egy kiválasztott speciális kutatási területen elmélyült szakmai ismeretekkel bírnak. Képesek önálló kutatások

³⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.23.

végzésére és tudományos publikációk írására. Felkészültek a tanulmányok doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A finnugrisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja a finnugor nyelvészet elméleti problémáit, ezek történeti, folyamat-szerű összefüggéseit.
- Tájékozott legalább egy finnugor nyelv történetében, adatai körében.
- Elmélyült ismeretei vannak egy vagy több uráli, finnugor nyelv és kultúra terén.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Tisztában van a nyelvtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.
- Jártassága van a modern elektronikus adatkezelés és kommunikáció eszközeinek használatában.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb uráli népek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország vagy Észtország multikulturális jelenségeiről.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik Finnország, Észtország, valamint a kisebb uráli népek szempontjából Oroszország multikulturális jelenségeiről.
- Választott szakterületének legalább egy résztemájában alapos elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.
- Európai kontextusukra való kitekintéssel ismeri a finn vagy az észt nyelvet, és legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit.

b) képességei

- A finnugrisztika területén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését.
- A finnugor nyelvészet területén képes különböző szintű és típusú nyelvi jelenségeket szaktudományos szempontok mérlegelésével, releváns értelmezési keretben vizsgálni.
- Képes szakterületén az információkat kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni és új összefüggésekre rámutatni.
- Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának, kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak megfelelő szaktudományos módszereket.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, szükség esetén idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- A finnugrisztika, fennisztika és esztológia jellemző kérdéseiről képes több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írni és beszélni.

- Hatékonyan és magas szinten képes kommunikálni finnül vagy észtül, írásban és szóban, megérti a nyelvtudományhoz kapcsolódó szakmai szövegeket, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit.
- A tanulmányozott nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat felismeri és kreatívan kezeli.
- Ismeri a finn nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén, továbbá választás esetén az észt nyelvet felsőfokú nyelvismeret szintjén.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációja és elkötelezettsége van a választott uráli, finnugor nyelv és kultúra tanulmányozása és művelése iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Mérlegeli a szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös érdekét tartja szem előtt.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz tudományterületén.
- Tudatosan képviseli szaknyelvi és kommunikációs normáit, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.
- A nyelvtudomány és az irodalomtudomány választott területein képes és törekszik az önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni, és tudását folyamatosan magas szinten tartani.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Nyitott a magyar és más kulturális közösségek irányában.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretkörök legfeljebb 6 kredit;
- finnugrisztikai szakmai ismeretek (uralisztika, a finnugor történeti-összehasonlító nyelvészet elméleti és gyakorlati szakmai ismeretei, az uráli népek kultúrája, és a haladó gyakorlati finn vagy észt nyelvtanulás egyes fázisai) 24-34 kredit;
- választható, sajátos kompetenciákat eredményező ismeretek 54-59 kredit, amelyekből
 - a választható programok ismeretei (a finn vagy észt nyelvtörténet és szociolingvisztika, a finn vagy észt irodalom elméleti kérdései, balti-finn nyelvészet, a kisebb finnugor nyelvek elsajátítása) 37-47 kredit,
 - választható tárgyak (az alapozó, törzs- és differenciált anyagban nem szereplő további uráli nyelvek, speciális képzőművészet-, zene-, tánc-, egyéb előadóművészet- és sporttörténeti ismeretek, további régészeti, történelmi, politikai, szociológiai és egyéb, a történelmi és a mai kultúrára vonatkozó tanulmányok az érintett népek vonatkozásában) 17-22 kredit.

A finnugrisztikai tudományágak kreditaránya a képzés egészén belül

- finnugor nyelvészet 15-20 kredit
(kutatásmódszertan, az uráli nyelvek rendszertörténete; nem uráli nyelvek; szociolingvisztika, történeti névtan, nyelvtipológia, nyelvi kontaktusok, geolingvisztika; nyelvészeti speciális kollégium és szakszeminárium);
- uralisztika 15-20 kredit
(uráli történeti hangtan, alaktan, mondattan, szemantika és lexikológia; két kisebb uráli nyelv, a finn vagy az észt nyelv haladó kurzusa; az uráli népek népköltészete, szépirodalma, tárgyi néprajza, történelme és mai kultúrája);
- uráli népek kultúrája 4-12 kredit
(kutatásmódszertan, történelem és művelődéstörténet, néprajz, népzene és néptánc, irodalom, őstörténet és régészet, egyéb speciális kollégium és szakszeminárium);
- szamojedológia 4-15 kredit
(szamojéd, fonológia, morfológia és szintaxis, szamojéd nyelvtörténet, nyelvi kontaktusok; nyenyec nyelv, nganaszan nyelv; egy szamojéd nyelv szociolingvisztikája; a szamojéd népek története és művelődése; szamojedológiai speciális kollégium és szakszeminárium);
- fennisztika 20-30 kredit

(történelem és művelődéstörténet; finn leíró nyelvtan, a finn nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, finn nyelvváltozatok; finn irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok; észt nyelv; speciális kollégium és szakszeminárium);

- esztológia 12-23 kredit

(történelem és művelődéstörténet; észt leíró nyelvtan, az észt nyelv fejlődése, balti finn nyelvészet, észt nyelvváltozatok; észt irodalom, néprajz, fordítási és stílusgyakorlatok).

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele finn nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A 4.1. és 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján 50 kredit szükséges finnugor nyelvészet, uralisztika, uráli népek kultúrája, fennisztika, esztológia ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból, ebből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

30. FIZIKUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: fizikus (Physics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles fizikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Physicist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a fizika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető továbbá: a kémia, a környezettan, a villamosmérnöki, a vegyészmérnöki, a gépészmérnöki, a mechatronikai mérnöki, az anyagmérnöki, a mérnökinformatikus, a matematika alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása³⁹: 441/0533

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja fizikusok képzése, akik tudományos szakemberekként alkalmasak az alapvető természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai törvényszerűségek elméleti értelmezésére és kísérleti tanulmányozására, komplex folyamatok modellezésére, modern technológiákat alkalmazó berendezések és mérőeszközök fejlesztésére és magas színvonalú üzemeltetésére, valamint jártasak az informatika és numerikus módszerek fizikai alkalmazásában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

³⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.6.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A fizikus

a) tudása

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a fizika főbb témaköreinek átfogó elméleti és gyakorlati ismeretanyagát.
- Ismeri a fizika elméleti, kísérleti, és számítógépes módszereit, valamint a matematika és az informatika fizikát érintő területeit.
- Ismeri a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció magas szintű módszereit.
- Tisztában van a modern fizika lehetséges fejlődési irányaival és határaival.
- Magas szinten rendelkezik természettudományos ismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.
- Ismeri azokat a fizikával kapcsolatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját haladó szinten gyakorolni tudja.
- Elmélyült és alapos szakmai tudással rendelkezik, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó gyakorlati problémáinak megoldásához.
- Összefüggéseiben átlátja szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, és tudományos problémáit.
- Ismeri a fizika folyamatait leíró fogalomrendszert és terminológiát, valamint szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

b) képességei

- Képes a természeti jelenségekben megnyilvánuló fizikai törvényszerűségek felismerésére, e jelenségek tudományos igényű kísérleti tanulmányozására és elméleti értelmezésére.
- Képes bekapcsolódni az alap-, illetve alkalmazott fizikai kutatást végző kutatócsoportok munkájába.
- Képes fizikai törvényekre és csúcstechnológiai folyamatokra alapozott ipari, informatikai és mérési rendszerek magas színvonalú fejlesztésére és üzemeltetésére.
- Képes az informatika fizikát érintő szakterületeinek művelésére.
- Rendszeres szakmai önképzéssel képes a fizika új tudományos eredményeinek feldolgozására és munkája során ezek alkotó alkalmazására.
- Képes szakterületének vizsgálható folyamatait és rendszereit a fizikai tudományok gyakorlatában elfogadott módszerekkel tesztelni.
- A fizikai tudományokban szerzett elmélyült ismeretei alapján képes kísérletek tervezésére, kivitelezésére és kiértékelésére.
- Képes a fizikához és rokon területeihez kapcsolódó tudományos kérdések megfogalmazására.
- 10. Képes tudásának folyamatos gyarapítására és tanulmányainak doktori képzés keretében történő folytatására.

- Tanulmányai során szerzett ismeretei és problémamegoldó készsége segítségével képes önálló és irányító munkakörök betöltésére a fizika tudományos eredményeit vagy módszereit felhasználó egyéb területeken (szakigazgatás, környezetvédelem stb.).

c) attitűdje

- Jellemző tulajdonságai a kreativitás, rugalmasság, a probléma felismerő és megoldó készség, az intuíció, a módszeresség és adatfeldolgozási képesség.
- Törekszik a modern fizika új eredményeinek megismerésére és minél szélesebb körű alkalmazására.
- Szakterületén megkülönbözteti a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.
- Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.
- Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással. Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.
- Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új képességek megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- A modern fizika területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében és megindoklásában.
- Tudatosan és felelősséggel vállalja a természettudományos világnézetet.
- Magas szintű fizikai ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során megkülönböztetett környezettudatossággal jár el. Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.
- Tisztában van a tudományos gondolkodás, a pontos fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembevételével alakítja ki.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika legfeljebb 8 kredit, informatika és mérés technika legfeljebb 12 kredit) 4-16 kredit;
- a modern fizika szakmai ismeretei (atomok és molekulák fizikája legfeljebb 6 kredit, kondenzált anyagok fizikája legfeljebb 6 kredit, mag- és részecskefizika legfeljebb 9 kredit, statisztikus fizika legfeljebb 6 kredit, haladó szintű fizika laboratórium legfeljebb 8 kredit) 20-30 kredit;
- a fizika tudományág területéről specializáció nélküli vagy specializációs szakmai modul 30-60 kredit;

a) specializáció választása nélkül

a következő témakörök közül legalább egy témakör választása legalább 15 kredit:

- haladó elméleti fizika, matematikai fizika, atom- és molekulafizika, kvantumrendszerek fizikája, statisztikus fizika, számítógépes fizika, szilárdtest- fizika, részecske- és magfizika, asztrofizika, csillagászat, biológiai fizika, orvosi fizika, fizikai anyagtudomány, optika és lézerfizika, lézer-anyag kölcsönhatás, környezetfizika;
- egyéb szakmai tárgyak legalább 6 kredit;

b) sajátos kompetenciákat eredményező, a képző intézmény által ajánlott specializáció a modern fizika területéről 30-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 65 kredit az alábbi területek szerinti felosztásban:

- fizika, fizikai kémia, elektronika, műszaki fizika területéről legalább 25 kredit;
- matematika, informatika, programozás, számítástechnika területéről (ebből matematika legalább 10 kredit) legalább 18 kredit;
- egyéb természettudományos ismeretek (kémia, anyagtudomány, nukleáris és környezetvédelmi ismeretek, mérés, folyamatszabályozás, irányítástechnika).

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

31. FORDÍTÓ ÉS TOLMÁCS

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: fordító és tolmács (Translation and Interpreting)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles fordító és tolmács
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Translator and Interpreter

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: bármely alapképzési szak

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma⁴⁰: 120 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁴¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan fordítók és tolmácsok képzése, akik képesek szakszerűen ellátni az írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés feladatát idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre. Az írott vagy hallott forrásnyelvi szöveget tartalmilag pontosan és nyelviileg helyesen vissza tudják adni a célnyelven, tájékozottak a forrásnyelvi és célnyelvi országok, valamint az Európai Unió országainak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életében, és ismerik a nyelvi közvetítés etikai és retorikai szabályait. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A fordító és tolmács

a) tudása

- Ismeri a fordítási és tolmácsolási tevékenység elméleti kérdéseit.
- Rendelkezik nyelvi és kulturális ismeretekkel a forrás és a célnyelven.
- Tisztában van az interkulturális kommunikáció sajátosságaival.

⁴⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.24. a).

⁴¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.24. b).

- Rendelkezik írásbeli és szóbeli kommunikációs alapismeretekkel.
- Áttekintéssel rendelkezik a protokoll alapismeretek területén.
- Rendelkezik nyelvpártól független háttérismeretekkel (gazdasági, jogi, politikai).
- Tisztában van a fordító és tolmács szakma működésével (intézményrendszere, mechanizmusai, szabványok, etikai kódexek).
- Alaposan ismeri a nyelvhelyességi, lexikográfiai, terminológiai segédeszközöket (nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegtárak, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).
- Alaposan ismeri a fordítók számára fontos szoftvereket.
- Ismeri és átlátja a szükséges terminológiai elméleti és gyakorlati alapelveket.

b) képességei

- Módszertani ismereteit képes hatékonyan hasznosítani a fordítás és tolmácsolás terén.
- Képes fordítói és tolmácsolási szolgáltatásokat nyújtani.
- A választott nyelveken különböző nyelvkombinációban képes szakszövegeket fordítani és konszekutív módon tolmácsolni.
- Képes forrásnyelven szöveget elemezni.
- Képes olyan szöveget alkotni a két nyelven, amely a tartalmi hűség mellett megfelel az adott nyelv hagyományainak, szerkezetének és szóhasználatának, valamint a szóban forgó szakterület terminológiai elvárásainak is.
- Képes gördülékenyen eligazodni az adott szakterület szövegfajtáiban, szóhasználatában és terminológiájában mind a forrás-, mind a célnyelven.
- Megfelelő idegen nyelvi és anyanyelvi tudás és szabatos fogalmazási készség birtokában képes a nyelvhelyességi szabályokat automatikusan alkalmazni.
- Képes alkalmazni a szövegfajtának megfelelő fordítási és tolmácsolási technikát.
- Képes terminológiai felkészülés és információkeresés végzésére.
- Képes a fordítási és tolmácsolási megbízásokat tematikusan előkészíteni.
- Képes használni a számítógépes fordítástámogató eszközöket és az internetes kommunikációs eszközöket.
- Képes eligazodni a nyelvhelyességi, lexikográfiai és terminológiai segédeszközök használatában (nyomtatott szótár, elektronikus szótár, szövegtárak, kézikönyvek, terminológiai adatbázisok, szakmai fórumok, folyóiratok, tudásbázisok, ontológiák).
- Képes a fordítást és a lektorálást segítő eszközök használatára.
- Képes terminológiai gyűjteményeket készíteni.
- Képes kezelni a tolmácsolással járó stresszt.

c) attitűdje

- Nyitott a szakmai újdonságok iránt.
- Nyitott a szakmai és módszertani fejlesztések iránt, amelyek hatékonyabbá teszik a munkavégzést.
- Kíváncsi a szakma fejlődésére.
- Rugalmasan alkalmazkodik a változó szakmai környezethez és munkafeltételekhez.

- Kritikusan gondolkodik és elemzi a fordítók és tolmácsok munkavégzésének mindenkori körülményeit.
- Szemlélete kritikus a szakmai folyamatokkal és saját szakmai teljesítményével kapcsolatban.
- Nyitott a szakmai szervezetek munkája iránt.
- Kreatív problémamegoldás jellemzi szakmai tevékenységét és pályafutását.
- Fogékony a szakmai újításokra és a folyamatos szakmai továbbképzés igénye jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmát önállóan végzi, mivel rendelkezik az ehhez szükséges ismeretekkel, képességekkel, jártassággal és gyakorlattal.
- A megfelelő fordítási műveleteket alkalmazza és a megfelelő fordítói stratégiát választja ki.
- Legjobb tudása szerint képviseli a szakterület szakmai és etikai alapértékeit.
- Betartja a szakmai etikai szabályokat.
- Diszkréten kezeli a tudomására jutott bizalmas információkat.
- Felelősségteljesen kezeli a birtokába jutott dokumentumokat.
- Elfogadja a külső szakmai kritikát, amelyet elemez és amelyből következtetéseket von le, a következtetések eredményét autonóm módon hasznosítja munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:

- fordítás- és tolmácsoláselmélet: 8-10 kredit;
- európai tanulmányok, nemzetközi szervezetek, jogi és gazdasági alapismeretek 6-10 kredit;
- fordítás- és tolmácsolástechnika (két nyelv közötti nyelvi közvetítői készsége fejlesztése) 44-46 kredit;
- szakmai ismeretek 4-8 kredit;
- szakmai terminológia 4-6 kredit;
- nyelv- és országismeret 4-6 kredit;
- számítógépes ismeretek, segédeszközök, nyelvtechnológia 10-12 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció lehet azon két idegen nyelv tekintetében fordítás- és tolmácsolástechnikai ismeret, amelyen a hallgató mesterképzésre jelentkezés feltételeként nyelvismerettel rendelkezik, idegen nyelvről magyarra és magyarról idegen nyelvre történő írásbeli és a szóbeli nyelvi közvetítés, továbbá a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő ismeret a szakfordítás, konszekutív tolmácsolás területéről. A specializáció kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.⁴²

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterképzésbe való belépéshez az első idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és a másik idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

⁴² Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 3. Hatályos: 2019. II. 19-től.

32. FRANCIA NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: francia nyelv, irodalom és kultúra (French Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető képzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles francia nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in French Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe⁴³: a romanisztika és az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak francia szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű francia nyelv és irodalom szak, valamint a francia nyelvtanár szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁴⁴: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúr-történeti ismereteik birtokában a francia nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a francia nyelvű országok kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegen-

⁴³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.25. a).

⁴⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.25. b).

forgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A francia nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a francia nyelvet, a francia nyelv grammatikai rendszerét, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.
- Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik a francia és az európai, valamint az Európán kívüli frankofón irodalom és kultúra fő területeiről, a francia nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseiről és magyarázatához szükséges kutatási módszerekről, azokról az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokról, amelyek szükségesek lehetnek egy jövőendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamat-szerű összefüggéseit.
- Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- A francián kívül legalább még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes francia nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.
- Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás konstrukcióit.
- Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak) megfelelő humántudományi módszereket.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztémája összefüggéseit.
- Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a francia nyelv és kultúra iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
- Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és a művelődéstörténet kutatási irányzatai és eredményei, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) 6-20 kredit;
- a francia nyelv, irodalom és kultúra szak szakmai ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és az irodalmi interpretáció, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;
- a választható speciális programok 40-60 kredit az alábbiak szerint:
 - választható szakos specializációk (francia nyelvészet, irodalom, művelődéstörténet; frankofón irodalom és kultúra; a szak- és műfordítás alapjai),
 - a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);
 - a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei: 10-30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – a francián kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyei:

A képzés francia nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele francia nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei⁴⁵:

A francia szakiránytól eltérő korábbi romanisztika, illetve újlatin nyelvek és kultúrák, alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez a romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak francia szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből 50 kredit.

⁴⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.25. c).

33. GEOFIZIKUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: geofizikus (Geophysics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles geofizikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geophysicist
- választható specializációk: kutató geofizikus, űrkutató-távérzékelő

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak geofizikus specializációja, a fizika alapképzési szak geofizikus specializációja, a környezettan alapképzési szak geofizikus specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a földtudományi alapképzési szak további specializációi, a környezettan, a földrajz, a fizika alapképzési szak, a műszaki képzési területen a műszaki földtudományi, az építőmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁴⁶: 441/0532

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja geofizikusok képzése, akik megfelelő szakmai tudással, a szakma műveléséhez, a nemzetközi kapcsolattartáshoz vagy külföldi munkavállaláshoz szükséges idegennyelv-ismerettel, korszerű műszaki-gazdasági szemléletmóddal, továbbá a választott specializációnak megfelelő szakismeretekkel rendelkeznek. Képesek nemzetközi kutatási kooperációban, illetve szakmai pályázatokon való részvételre résztvevőként és irányítóként. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁴⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.8.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A geofizikus

a) tudása

- Ismeri az általános természettudományi és globális földtudományi ismeretanyagot. Birtokában van a geofizikai és távérzékelési ismeretrendszernek.
- Ismeri a kutatáshoz, illetve a tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákat.
- Ismeri a számítógépes adatfelvétel, adatfeldolgozás és -megjelenítés megfelelő eszközeit. Ismeri a geofizika aktuális kutatási témaköreit.
- Birtokában van a magyar nyelvnek és a geofizikus szaknyelv helyes használatának előbeszédben és írásban.

b) képességei

- Képes a geofizikai törvényszerűségek és összefüggések megértésére, a megszerzett tudás alkalmazására, gyakorlati hasznosítására és fejlesztésére, a problémamegoldó technikák felhasználására.
- Képes a geofizika tudományában felmerülő feladatok és problémák tanulmányozására és megoldására a kutatás, műszaki fejlesztés és az ipari alkalmazások területén.
- Képes a Föld és tágabb környezete fizikai tereinek, a Föld összetételének, belső szerkezetének és felszínének műszeres tanulmányozására, az adatok feldolgozására és értelmezésére.
- Képes földi folyamatok numerikus szimulációjának elvégzésére és geodinamikai modellalkotásra.
- Képes tetszőleges, georeferenciával rendelkező adatrendszerek geoinformatikai integrálására, térképi megjelenítésére, a térképek, adatbázisok alapján elemzés végzésére.
- Képes a geofizikai inverzió elméletének és gyakorlatának készség szintű alkalmazására.
- Képes földi folyamatok (földrengések, felszíni stabilitás, klímaváltozások, stb.) kockázatelemzésére.

c) attitűdje

- A komplex feladatok teljesítéséhez, valamint a nem várt problémák felismeréséhez, megoldásához kellő kreativitással, problémamegoldó készséggel és rugalmassággal rendelkezik.
- Nyitott a szakmai együttműködésre nem csak a szakmáján belül, hanem a geofizikához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.
- Munkáját sokoldalú szemléletmód, módszeresség és kellő önkritika jellemzi. Alkalmas tudományos kutatásban, nemzetközi kooperációban való részvételre.
- Hitelesen képviseli a geofizikai szakterület világnézetét és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Törekszik arra, hogy folyamatosan tovább képezze magát.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményéért felelősséget vállal.

- Döntéseiért és azok hatásáért felelősséget vállal.
- Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.
- Kellő gyakorlat után alkalmas szakirányú projekttervezésre és végrehajtásra, kutatásirányításra, illetve irányító munkakörök betöltésére a tudományos alap kutatásban, obszervatóriumi tevékenységben, szakirálynak megfelelő szakhatósági tevékenységben, az ipari nyersanyag- és erőforráskutatásban és -feltárásban, kommunális és veszélyes ipari létesítmények hely kiválasztásában és biztonságos üzemeltetésében, a vízgazdálkodásban és környezetvédelemben.
- Alkalmas geofizikai problémák gyakorlati megoldására, terepi mérések kivitelezésére és irányítására.
- Alkalmas geofizikai kutatás tervezésére, szervezésére és minőségi ellenőrzésére, továbbképzés alapján szakhatósági feladatok elvégzésére.
- Önálló munkavégzésre, gondolkodásra való képesség, magas szintű személyes felelősségvállalás jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (informatika elektromágneses hullámterjedés, numerikus eljárások, geodinamika, geofizikai inverzió, távérzékelés) 12-18 kredit;
- geofizika és földtudományok (szeizmológia, kőzetfizika, földi áramlások fizikája, földmágnesesség, földi nehézségi erőter, felsőlégkör-fizika) 25-30 kredit;
- geofizika specializáció ismeretei 38-45 kredit.

9.1.2. A választható geofizika specializációk szakterületei:

a) kutató geofizikus specializáció

szeizmikus mérések és adatfeldolgozás, szeizmikus szelvények értelmezése, tektonikus geomorfológia, gravitációs és mágneses kutatások, geoelektromos kutatások, mélyfúrási geofizika, szeizmotektonika és neotektonika, regionális lemeztekttonika, terepgyakorlati felkészülés és terepgyakorlat,

b) űrkutató-távérzékelő specializáció

távérzékelési alkalmazások, csillagászat, űrfizika és űridőjárás, űrhírközlés, adatátvitel, műhold-fedélzeti műszerek, űreszközök tervezése, a Föld mint rendszer, űrtudományi szeminárium, laboratóriumi gyakorlati felkészülés és laboratóriumi gyakorlat.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat földtani vagy távérzékelési feladat megoldása nyári terep-, illetve szakmai gyakorlaton, ahol a hallgató, a választott specializációtól függően, megismerkedik a fontosabb geofizikai vagy távérzékelési kutatómódszerek alkalmazásával, a műszerek, illetve szoftverek kezelésével, az adatok feldolgozásával, az adatok értelmezésével.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

- matematika területéről legalább 6 kredit,
- fizika területéről legalább 6 kredit,
- geológia területéről legalább 8 kredit,
- földfizika területéről legalább 10 kredit,
- alkalmazott geofizika területéről legalább 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

34. GEOGRÁFUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: geográfus (Geography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles geográfus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geographer
- választható specializációk: geoinformatika, geomorfológia, regionális elemzés, táj- és környezetkutatás, terület- és településfejlesztés, turizmusföldrajz, régiómenedzsment, megújuló energia, erőforrás- és kockázatelemző

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földrajz alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területéről a földtudományi, a környezettan, a műszaki képzési területéről a műszaki földtudományi, a környezetmérnöki, az agrár képzési területéről a földmérő és földrendező mérnöki, a tájrendező és kertépítő mérnöki, a gazdaságtudományok képzési területéről a turizmus-vendéglátás alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ⁴⁷: 443/0532

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja geográfusok képzése, akik felkészültek a természeti, környezeti, technikai és társadalmi jelenségekben megnyilvánuló földrajzi törvényszerűségek megértésére, ezek alapján eredeti szakmai megoldások kifejlesztésére, alkalmazására és e terület kutatására, az eredmények bemutatására, szakértők és alkalmazók felé történő kommunikálására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A geográfus

a) tudása

- Ismeri a geográfia tudományos eredményeken alapuló aktuális elméleteit, modelljeit, valamint tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.
- Ismeri a földrajztudomány általános és specifikus jellemzőit, belső törvényszerűségeit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, kapcsolódását a rokon szakterületekhez.
- Ismeri a földrajz vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit, erről széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.
- Ismeri a természet- és társadalomföldrajz mélyebb összefüggéseit, az ezekre vonatkozó elméleteket.
- Ismeri a földrajzi szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Ismeri azokat a bonyolultabb terepi, laboratóriumi és gyakorlati módszereket, anyagokat és eszközöket, amelyekkel a geográfia területén munkáját gyakorolni tudja.
- Ismeri a geográfus alap- és alkalmazott kutatások tervezési és értékelési módjait.
- Magas szinten ismeri a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat.

Geoinformatika specializáción továbbá

- Ismeri a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát.
- Ismeri a távérzékeléssel nyert adatok feldolgozásának és modellezésének módszereit. Ismeri a rendezett adatbázisokban elvégezhető műveleteket és modelleket.
- Ismeri az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb és leggyakrabban használt térinformatikai szoftvereket.

Geomorfológia specializáción továbbá

- Ismeri a geomorfológia bonyolultabb térbeli folyamatait és formakincsét, valamint a jellegzetes geomorfológiai problémákat.

47 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.9.

- Ismeri a geomorfológiai kutatási irányokat, a geomorfológia eredményeinek alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri a geomorfológiai modellezési, térképezési és laboratóriumi eljárásokat.

Regionális elemzés specializáción továbbá

- Ismeri a hazai és nemzetközi adatbázisok feltárásának, ezek adatainak matematikai- statisztikai és társadalmi térinformatikai módszerekkel történő feldolgozásának, elemzésének módszereit, elméleti hátterét.
- Ismeri a legalapvetőbb társadalmi térelméleti fogalmakra támaszkodó folyamatelemzések módszertanát.
- Ismeri az információk átfogó és a helyi, regionális társadalmi-gazdasági összefüggéseit.

Táj- és környezetkutatás specializáción továbbá

- Ismeri a táj- és környezetátalakítás hatásainak előrejelzését és a várható következményeket jelző indikátorok meghatározását célzó módszereket.
- Ismeri a táj és a környezet hosszú távú megfigyelési (monitoring) módszereit és a modern térinformatikai eszközöket és módszereket.
- Ismeri és átlátja a táj- és környezetvédelem természeti és társadalmi vonatkozásait.
- Ismeri a táj- és környezetkutatáshoz kapcsolódó terepi és laboratóriumi adatgyűjtés, adatrögzítés és -feldolgozás, valamint adatértelmezés magasabb szintű módszereit.
- Ismeri a táj- és környezetfejlesztés érdekében tehető rehabilitációs eljárásokat.
- Ismeri a települési környezetvédelem táji keretekben történő integrált kezelésének módszereit.

Terület- és településfejlesztés specializáción továbbá

- Ismeri a terület- és településfejlesztés alapelveit.
- Ismeri a települések és térségek helyzetelemzésére, koncepciók, stratégiák és programok készítésére vonatkozó módszereket.
- Ismeri a térben lejátszódó folyamatok különböző időtávú előrejelzésére vonatkozó alapelveket és módszereket.

Turizmusföldrajz specializáción továbbá

- Ismeri a turizmus alapjaiként szolgáló adottságok és feltételek térségi elemzésének módszertanát.
- Ismeri a turisztikai desztinációk kérdéskörének komplex kezelési módjait, a turizmus hatásainak természeti, társadalmi, gazdasági, politikai következményeit.
- Ismeri az Európai Unió forrásaihoz kötődő területi vetületű idegenforgalmi projektek előkészítésének, tervezésének és lebonyolításának módszereit.

Régiómenedzsment specializáción továbbá

- Ismeri a pontos területfejlesztési helyzetfeltárás elkészítésének geológiai, talaj és természetföldrajzi, társadalmi, gazdasági alapjait és ábrázolásának módszereit.
- Ismeri az operatív és térségi marketing stratégiákat.

- Ismeri a települési és térségi projektek lebonyolításának módszereit (pl. helyi klaszterek kialakítása; helyi termékek fejlesztése, termékpálya-menedzsment elindítása; térségek közti együttműködések menedzselése).
- Ismeri a workshopok, lakossági tájékoztatók, térségi rendezvények (kiállítások, vásárok, szakmai, befektetői tájékoztatók, konferenciák) szervezésének és lebonyolításának módszereit.

Megújuló energia specializáción továbbá

- Ismeri az egyes térségek megújuló energiaforrás kapacitását, környezeti jellemzőit, hatásait.
- Ismeri a megújuló energiaforrások felhasználásának a környezetre gyakorolt következményeit.
- Ismeri a megújuló energiaforrások hasznosítását lehetővé tevő műszaki megoldásokat.
- Ismeri a megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai rendszerek telepítésének földrajzi alapjait, optimális geológiai, éghajlati, társadalmi és gazdasági feltételeit.

Erőforrás- és kockázatelemző specializáción továbbá

- Ismeri az erőforrás- és a kockázata adatok gyűjtésének, rendszerezésének és feldolgozásának módszereit.
- Ismeri a nemzetközi trendeket, tudományos eredményeket.
- Ismeri a hazai irányítási rendszert és a köztük lévő munkamegosztást.
- Ismeri az erőforrások kiaknázásának és a kockázatok mérséklésének elméleti hátterét.

b) képességei

- Képes a földrajztudomány ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analizására, az átfogó és speciális összefüggések szintetizálására és azok értékelésére, a földrajztudományi elméletek, elvek kritikus szemléletű bírálatára a változó természeti és társadalmi környezet tükrében.
- Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati hátteret.
- Képes a földrajz szakterületének sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit a gyakorlatban is alkalmazni a földrajztudományon belüli szűkebb szakterületén alternatív megoldások kidolgozására.
- Képes a földrajztudomány egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.
- Képes magas színvonalon alkalmazni az elsajátított terepi, laboratóriumi és gyakorlati módszereket, és speciális eszközöket.
- Képes földrajzi kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatások menedzselésére az eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató- fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.
- Munkája során alkalmazza a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat.

Geoinformatika specializáción továbbá

- Képes a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát önállóan és értelmezetten végigvezetni. Képes a távérzékelte adatok feldolgozására, modellezésére.
- Képes a gyűjtött adatokat adatbázis rendszerbe rendezni, azokban különféle műveleteket végezni, modelleket alkotni, vagy a beszerzett adatokat geoinformatikai alapon rendszerezni, megjeleníteni.
- Képes az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb térinformatikai szoftverek használatára.

Geomorfológia specializáción továbbá

- Képes a geomorfológiai problémák feltárására, azok megoldására javaslatot tenni. Képes a legújabb geomorfológiai kutatási eredmények alkalmazására a munkájában.
- Képes speciális terepi és laboratóriumi vizsgálatok végzésére és elemzésére, modellalkotásra, a felszínalakulás térbeli folyamatainak térképi megjelenítésére.

Regionális elemzés specializáción továbbá

- Képes a lokalizált információk alapvető GIS rendszerekbe történő rendezésére, összetett statisztikai módszerekkel történő feldolgozására.
- Képes a legalapvetőbb társadalmi térelméleti fogalmakra támaszkodó folyamatelemzésekre.
- Képes a regionális elemzési ismeretek alapján a területi információk átfogó és helyi, regionális társadalmi-gazdasági összefüggésekbe ágyazott értékelésére, a döntések társadalmi és gazdasági hatásainak és a hatások területiségének elemzésére.
- Képes a területi folyamatok rövid, közép- és hosszú távú trendjeinek feltárására, előrejelzések készítésére.

Táj- és környezetkutatás specializáción továbbá

- Képes a hosszú távú táj- és környezetmegfigyelés (monitoring) önálló megtervezésére és kivitelezésére, a táj- és környezetalakítás hatásainak prognosztizálására, a várható következményeket jelző indikátorok meghatározására.
- Képes a táj- és környezetkutatás műveléséhez szükséges tudományterületek ismereteinek integrált használatára.
- Képes a táj- és környezetkutatáshoz kapcsolódó terepi és laboratóriumi önálló adatgyűjtésre, adatrögzítésre és -feldolgozásra, valamint adatértelmezésre.
- Képes a táj- és környezetfejlesztés érdekében a rehabilitációs beavatkozások irányítására. Képes a települési környezetvédelem táji keretekben történő integrált kezelésének megtervezésére és kivitelezésre.

Terület- és településfejlesztés specializáción továbbá

- Képes terület- és településfejlesztési kérdések elemzésére.
- Képes a települések és térségek helyzetelemzésére, koncepciók, stratégiák és programok készítésére.
- Képes a térben lejátszódó folyamatok különböző időtávú előrejelzésére. Képes érdekegyeztetési mechanizmusok kezelésére.

Turizmusföldrajz specializáció továbbá

- Képes a turizmus alapjaiként szolgáló adottságok és feltételek térségi elemzésére, vizsgálatára.
- Képes a turisztikai desztinációk kérdéskörének komplex kezelési módjait, a turizmus hatásainak természeti, társadalmi, gazdasági, politikai következményeit alkotó módon befolyásolni.
- Képes az Európai Unió forrásaihoz kötődő területi vetületű idegenforgalmi projektek előkészítésére, tervezésére és lebonyolítására.

Régiómenedzsment specializáció továbbá

- Képes a pontos területfejlesztési helyzetfeltárás elkészítésére (geológiai, talaj- és természetföldrajzi, társadalmi, gazdasági helyzetfeltárást beleértve a környezeti állapotokat is, a fontosabb telepítő tényezők, könnyen áttekinthető, tematikus térképes ábrázolásával).
- Képes megalapozott operatív és térségi marketing stratégiák felállítására, pénzügyi tervezéssel, pályázati lehetőségek hozzárendelésével.
- Képes települési és térségi projektek lebonyolítására, a helyi szereplők összefogására, számukra szakmai, technikai segítség nyújtására (pl. helyi klaszterek kialakítása; helyi termékek fejlesztése, termékpálya-menedzsment elindítása; térségek közti együttműködések menedzselése).
- Képes workshopok, lakossági tájékoztatók, térségi rendezvények (kiállítások, vásárok, szakmai, befektetői tájékoztatók, konferenciák) szervezésére és moderációjára, a helyi tudásbázis dinamizálására, térségi kutatások hálózatba szervezésére, az oktatási és kutatóintézetekkel való együttműködések kialakítására.

Megújuló energia specializáció továbbá

- Képes felmérni az egyes térségek megújuló energiaforrás kapacitását, környezeti jellemzőit, hatásait és műszaki ismereteire támaszkodva javaslatokat tenni azok leghatékonyabb hasznosítására.
- Képes a megújuló energiaforrások felhasználása környezeti hatásainak felmérésére.
- Képes a meghirdetett pályázati konstrukciók figyelembevételével a megújuló energiaforrások felhasználását megvalósító projektek elkészítésére.
- Képes a megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai rendszerek telepítésének, földrajzi alapjainak, optimális geológiai, éghajlati, társadalmi és gazdasági feltételeinek elemzésére.

Erőforrás- és kockázatelemző specializáció továbbá

- Képes az erőforrás- és a kockázatadatok gyűjtésének irányítására, rendszerezésére és feldolgozására.
- Képes a tudományos alapok és a társadalmi feltételek együttes alkotó felhasználására.
- Képes a különböző szintű hatóságok és szervezetek közötti munkamegosztásban szakmai alapon részt venni.
- Képes az erőforrások kiaknázásának és a kockázatok mérséklésének gyakorlati irányítására.

c) attitűdje

- Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.

- Törekszik a földrajzi szférákban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére, szintetizálására.
- Törekszik arra, hogy a földrajzi problémákkal kapcsolatos feladatait beosztott kollégáival együttműködve, szakmai véleményük figyelembevételével végezze.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit, a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja és alakítja tetteit.
- Munkája során kezdeményező szerepet vállal, szakmájának eredményeit a közösség szolgálatába állítja.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik.
- Törekszik arra, hogy a geográfia területén tudását folyamatosan továbbfejlessze.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal és felelősséggel végzi átfogó és speciális földrajzi szakképzettséget igénylő elméleti és gyakorlati összefüggések megalkotását, modellezését.
- A földrajztudományhoz kapcsolódó tudományos kutatásokat végző, az eredményeket alkalmazó munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban kellő gyakorlat után vezető kutatói feladatokat is ellát.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli, és felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Szakmai feladatokat ellátó csoportokat irányít.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- földrajzi elméleti ismeretek (modellezés, szimuláció, földrajzi kutatósmódszertan, környezeti informatika, geomatematika, K+F és projektmenedzsment) 8-12 kredit;
- geográfusi szakmai ismeretek (természetföldrajz, környezetföldrajz, táj- és környezettervezés, tájértékelés, tájlemezés, regionális és területi fejlesztés, politikai földrajz, tér és társadalom kapcsolatalemzése, politikai földrajz, téradatkezelés) 22-32 kredit;
- geográfia specializáció ismeretei 35-55 kredit.

9.1.2. A választható geográfia specializációk szakterületei:

a) geoinformatika specializáció

(adatgyűjtés, -elemzés, adatmegjelenítés szempontjából legismertebb térinformatikai szoftverek, adatbázis-kezelés, modellalkotás, szakági programozás, webtérképezés, műszaki informatika);

b) geomorfológia specializáció

(geomorfológiai képződmények értékelése, alkalmazott geomorfológiai térképezés, természeti veszélyek, geomorfológiai tervezés, geomorfológiai értékek meghatározása, védelme, terepi- és laboratóriumi geomorfológiai módszerek, geomorfológiai modellezés);

c) táj- és környezetkutatás specializáció

(környezet- és tájtervezés, környezeti hatásértékelés, tájvédelem, környezetinformatika, környezetgazdálkodás, minőségirányítás, környezeti, táji ágazati tervezés, geoökológiai tervezés);

d) terület- és településfejlesztés specializáció

(terület- és településfejlesztés, vidékfejlesztés, falufejlesztés, területi tervezés, alkalmazott térinformatika, nemzetközi regionális kapcsolatok, határmenti térségek közötti együttműködés, kistérségek és fejlesztési kérdéseik, helyi gazdaságfejlesztés, közösségfejlesztés);

e) turizmusföldrajz specializáció

(térségi turizmustervezés módszerei, a turisztikai terméktervezés és -fejlesztés térségi kapcsolatai, tematikus kínálatok és utak tervezése és fejlesztése, az Európai Unió turizmuspolitikája, hatáselemzések a turizmusban, a turizmus nemzetközi és hazai intézményrendszere, desztinációfejlesztés és térségi menedzsment);

f) régiómenedzsment specializáció

(regionális természeti-környezeti és társadalmi-gazdasági erőforrások és kockázatok értékelése, hulladékgazdálkodás, ingatlan-gazdaságtan földrajzi vonatkozásai, szervezetfejlesztés és helyi irányítási modellek, vállalati gazdaságtan, térség- és településmenedzsment, marketing-kommunikációs és PR eszközök, települési stressz források);

g) regionális elemzés specializáció

(regionális tudomány elmélet, komplex regionális elemzés, regionális elemzési módszerek és modellek, térinformatikai fejlesztési ismeretek, projektmenedzsment, ágazati tervezés és értékelés);

h) megújuló energia szakértői specializáció

(a megújuló energiaforrások térképezésének módszerei, a nap-, a szél-, a víz-, a bio- és a geotermális energia-felhasználásának módszerei, az Európai Unió és Magyarország energiapolitikája, a megújuló energiaforrások használatának környezeti hatásai, az energia és a társadalom közötti kapcsolat);

i) erőforrás- és kockázatelemző specializáció

(környezeti erőforrások, környezeti kockázatok, adatkezelés és vizualizáció, alkalmazott társadalomföldrajz, digitális térképezés, modellezés).

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott egybefüggő, legalább hat hét időtartamban megszervezett munka, amelynek kreditértéke legalább 5 kredit.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 65 kredit, amelyből:

- természettudományos ismeretek [matematika, geomatematika, fizika, kémia, biológia (ökológia), geodézia] területéről 10 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtan, jogi ismeretek, szociológia, menedzsment, európai uniós ismeretek) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek [geomorfológia, hidrogeográfia, biogeográfia, talajföldrajz, népesség- és településföldrajz, általános gazdasági földrajz, regionális földrajz (Európa, Magyarország), geoinformatika] területéről 45 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 45 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

35. GEOINFORMATIKA

Informatikai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: geoinformatika (Geoinformatics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles geoinformatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Geoinformatics

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természettudomány képzési területéről a földrajz alapképzési szak geoinformatika specializációja, a földtudományi alapképzési szak térképészet és geoinformatika specializációja, az agrár képzési területéről a földmérő és földrendező mérnöki alapképzési szak geoinformatika specializációja, a mezőgazdasági vízgazdálkodási és környezettechnológiai mérnöki, az agrár- és üzleti digitalizáció alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a természettudomány képzési területéről a földrajz és a földtudományi alapképzési szak további specializációi, a környezettan alapképzési szak, az agrár képzési területéről a földmérő és földrendező mérnöki alapképzési szak további specializációja, a műszaki képzési területéről az építőmérnöki, a környezetmérnöki és a műszaki földtudományi alapképzési szak, az informatikai képzési területéről a programtervező informatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 443/0532**8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:**

A geoinformatika mesterképzés célja olyan geoinformatikus kutatók, elemzők képzése, akik természettudományos, matematikai, informatikai és angol nyelvi alap- és gyakorlati ismereteikre alapozva, képesek a geoinformatika tudomány alkotó művelésére. Felkészültségük alapján a geoinformatikusok képesek a földrajzi helyhez kötődő, térbeli jelenségek, folyamatok és információk értelmezésére, valamint képes problémamegoldási, tervezési, fejlesztési, üzemeltetési, irányítási és tanácsadási feladatok ellátására a geoinformatikai rendszerek, a döntéstámogató rendszerek és a szakértői rendszerek működtetésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**8.1.1. A geoinformatikus****a) tudása**

- Komplex ismeretekkel rendelkezik a geoinformatika tudomány szakterületének műveléséhez szükséges általános geográfiai, térképészeti, tervezési, matematikai és informatikai elvek, szabályok, összefüggések terén, különösen a következő témakörökben: különböző léptékű földrajzi, térbeli adatgyűjtés, térképészeti eljárások használata, földrajzi, térbeli folyamatok ismerete, térbeli adatok gyűjtése, szerkesztése és elemzése, távérzékelés, fotogrammetria, geostatisztika, modellezés, vizualizáció, geoinformatikai rendszerépítés.
- Ismeri a geoinformatika tudomány tudományos eredményeken alapuló aktuális elméleteit, modelljeit és szakirodalmát. Tisztában van a geoinformatika szakterületének lehetséges fejlődési irányjaival és határaival.
- Átfogóan ismeri és érti a geoinformatika szakterületének legfontosabb összefüggéseit és fogalmait, különösen az alábbi területeken: a földrajzi helyhez kapcsolódó adatgyűjtési technológiák, 2- és 3-dimenziós térinformatikai modellezés, geovizualizáció, térbeli adatinfrastruktúrák, geoinformatikai programozás és alkalmazásfejlesztés, vektoros térinformatika, raszteres térinformatika, digitális képfeldolgozás, webes térinformatikai megoldások, geoinformatikai adatbázisok, alkalmazott térinformatikai rendszerek.
- Átfogóan ismeri a geoinformatikai szakterület tervezési, fejlesztési, működtetési folyamatának feladat-megoldási elveit, módszertanát és eljárásait, különösen a következő területeken: adatbázis-kezelés, Big Data - adatbányászat, elsődleges és másodlagos adatgyűjtés, földmegfigyelés, tér- és időbeli adatok elemzése, folyamatok modellezése és szimulációja, hálózatelemzés, 3-dimenziós modellezés, geovizualizáció, geostatisztikai megoldások, webes geoinformatikai szolgáltatások, térbeli szolgáltatások fejlesztése, geoinformatikai programozás, térinformatikai alkalmazások fejlesztése, nyílt forráskódú térinformatika.
- Rendelkezik a geoinformatikai szakterület specifikus eszközeinek ismeretével, képes a terepi felmérési eljárások, az adatkezelés és -elemzés, illetve az ábrázolási megoldások alkalmazására. Ismeri és használja a térbeli adatgyűjtési technológiákat, az elérhető adatbázisokat

és térinformatikai szoftvereket, valamint a nyílt forráskódú és kereskedelmi geoinformatikai szoftvereket, felhőalapú geoinformatikai megoldásokat.

- Átlátja, ismeri és alkalmazza a geoinformatika mobil terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagait, eszközeit és módszereit.
- Alapvető menedzselési és vezetői ismeretekkel rendelkezik, melyek segítségével szakterületéhez kapcsolódó feladatokat láthat el.
- Ismeri a geoinformatika állami (e-közigazgatási) és piaci célú alkalmazásának lehetőségeit, alapelveit és problémáit.
- Ismeretekkel rendelkezik az Ipar 4.0 alapú működés és technológiai tudás, a kiber-fizikai rendszerek, önszervező mechanizmusok, valamint a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiacon strukturális változásokat indukáló következményeiről a gyártásban és beszerzési láncokban, a termelési folyamatok szervezésében.
- Anyanyelvén magabiztosan használja a természeti folyamatokat leíró fogalomrendszert és terminológiát és azt illeszteni tudja a geoinformatika fogalomrendszeréhez.
- Ismeretekkel rendelkezik a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelemről.

b) képességei:

- Képes a geoinformatika szakterületén felmerülő komplex szakmai problémák értelmezésére, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a problémák megoldására.
- Képes a földrajzi helyhez kötődő/térbeli jelenségek, folyamatok és információk értelmezésére, valamint a geoinformatikai szakterülethez tartozó folyamatok tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes önálló adatgyűjtésre és a térbeli adatok adatbázisba rendezésére, illetve az adatok rendszerezésére a geoinformatika eszköztárával. Az önállóan rendezett adatbázisokkal képes műveletek végzésére és modellalkotásra.
- Képes hozzáadott érték alapú szolgáltatások tervezésére, különös tekintettel a földmegfigyelésre.
- Képes a mérési eredmények kreatív és módszeres feldolgozására, kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és az ezekből fakadó következtetések levonására.
- Képes kezdeményező együttműködésre, projekt munkára és csoportmunkára a társtudományok és más rokon szakterületek szakembereivel (geológia, geográfia, geodézia, térképészet, meteorológia, környezettudomány, földtudomány, informatika, matematika, statisztika, régészet).
- Képes kezdeményező együttműködésre a tervező és fejlesztő szakemberekkel és a geoinformatikai eredmények végfelhasználóival.
- Képes felmérni a tervezett és megvalósított geoinformatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, valamint a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelést.
- Képes felismerni és alkalmazni szakterületének új probléma-megoldási módszereit és eljárásait és a tanultakat alkalmazni változatos, multidiszciplináris környezetben.
- Képes a geoinformatika szakterületéhez tartozó projektszintű feladatok minőségirányítási rendszerének megértésére, tervezésére és kivitelezésére.

- Képes geoinformatikai alkalmazásokkal kapcsolatos tanácsadásra és ilyen vállalkozás működtetésére.
- Képes a geoinformatika szakmai szókincsét anyanyelvén és angol nyelven használni.
- Képes a döntéshozókat támogató, segítő geoinformatikai rendszerek létrehozására.
- Képes a geoinformatikai szakterülethez kapcsolódó folyamatok, projektek vezetői szintű irányítására.
- Képes problémamegoldási, tervezési, fejlesztési, üzemeltetési, irányítási és tanácsadási feladatok ellátására a térinformatikai rendszerek, a döntéstámogató rendszerek és a szakértői rendszerek működtetésében. Képes a döntéshozókkal való együttműködésre.

c) attitűdje:

- Figyelemmel kíséri a szakképesítésével, a geoinformatika szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést és a munkaerőpiaci trendeket.
- Nyitott és elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolásra és értékelésre.
- Terepi és laboratóriumi tevékenysége során elkötelezett a környezettudatos viselkedés iránt.
- Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit, különös tekintettel a térinformatikához kapcsolódó szerzői jogi környezetre.
- Megosztja tudását, fontosnak tartja a geoinformatikai szakmai eredmények közvetítését. Nyitott a szakmai együttműködésre a rokon területeken dolgozó szakemberekkel.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését, a fenntartható fejlődés támogatását és azt a geoinformatika eszközeivel segíti.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására.

d) autonómiája és felelőssége:

- Önálló a szakmai kérdések és folyamatok végiggondolását, kidolgozását illetően.
- Felelősséget érez a határidők betartására és betartatására. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben tevékenykedő) munkatársai munkájáért.
- Geoinformatikai tudása és képességei birtokában felelősséggel működik együtt más szakterületek szakembereivel.
- A geoinformatikai rendszerek üzemeltetésében szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. A szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi alapismeretek: környezeti rendszerek és térbeli folyamatok modellezése és szimulációja, geomatematika, geostatisztika 8-12 kredit;
- gazdasági, jogi és humán ismeretek: közgazdasági ismeretek, adatvédelem, tér és társadalom 6-10 kredit;

- geoinformatikai szakmai ismeretek: térbeli adatbázisok, térbeli adatgyűjtési technológiák, adatbányászat, felhő alapú adatok kezelése, geoinformatikai programozás, geoinformatikai projektmenedzsment, távérzékelés elmélete és gyakorlata, műholdas és légi földmegfigyelés, magas szintű térbeli adatelemzés, Web és nyílt forráskódú geoinformatika, geoinformatikai rendszerek programozása, geoinformatika alkalmazása, digitális domborzatmodellezés, digitális fotogrammetria 75-80 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez, államilag elismert középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat, amely terepi geoinformatikai feladat megoldása intézményen kívüli szakmai gyakorlóhelyen (terepi adatgyűjtés, felmérést követő kiértékelés és feldolgozás).

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit:

- természettudományos ismeretek (matematika, fizika, geográfia, geometria, mérnöki alapismeretek) területéről 20 kredit;
- informatika (informatika, számítógéppel támogatott tervezés, térképezés, Web-alkalmazások fejlesztése) területéről 10 kredit;
- geoinformatikai adatnyerés (geodézia, fotogrammetria, műholdas helymeghatározás, távérzékelés) területéről 15 kredit;
- geoinformatika (térinformatika, térinformatikai alkalmazások, digitális kartográfia, digitális fotogrammetria) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való belépés feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 45 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

36. GEOLÓGUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: geológus (Geology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles geológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Geologist
- választható specializációk: ásvány-kőzetan, geokémia, ásványi nyersanyagok, archeometria; földtan-öslénytan; vízföldtan, szénhidrogénföldtan, környezetföldtan

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak geológia specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a természettudomány képzési területéről a földtudományi alapképzési szak alkalmazott földtudomány, geofizika, geográfia specializációi, a környezettan alapképzési szak geológia specializációja, a földrajz alapképzési szak, valamint a műszaki képzési területéről a műszaki földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁴⁸: 443/0532

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A szak célja geológus szakemberek képzése, akik földtani szemléletmóddal, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek, képesek általános geológiai kutatási tevékenységek elvégzésére, továbbá választott specializációjuknak megfelelő szakfeladatok megoldására. Ismerik a földtani megismerés és anyagvizsgálat korszerű módszereit, a különböző ásványi nyersanyagok és a felszín alatti víz felkutatásához szükséges gyakorlati módszereket és

⁴⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.10.

azok elvi alapjait, tudományosan megalapozott környezetvédelmi (kiemelten hidrogeológiai) szemlélettel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A geológus

a) tudása

- Rendszerszinten ismeri a geológia szakterületének összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott anyagvizsgálati, matematikai és informatikai eljárásokat.
- Ismeri a geológia és részterületeinek tudományos eredményeken alapuló elméleteit, modelljeit.
- Tisztában van a geológia és részterületei jelenlegi és lehetséges fejlődési irányjaival.
- Átlátja, ismeri és alkalmazza azokat a geológiában használatos terepi, laboratóriumi és gyakorlati kutatási eszközöket és módszereket, amelyekkel a szakmáját művelni tudja.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelyre szüksége van a Föld és alrendszerei természeti folyamatainak térbeli és időbeli megismeréséhez, valamint a Föld ásványi nyersanyagainak felkutatásával kapcsolatos gyakorlati problémák megoldásához.
- Alaposan tájékozott a geológia aktuális kutatási témaköreiben.
- Ismeri a magyar nyelv és a földtani szaknyelv helyes használatát az előbeszédben és írásban.

b) képességei

- Képes a geológiai kutatásban használt elméleti és gyakorlati ismeretek, eszközök és eljárások alkalmazására, továbbá a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok részletes elemzésére. Képes a földtan és részterületei elméleteinek kritikus gyakorlati alkalmazására, terepi és laboratóriumi vizsgálatok megtervezésére és elvégzésére.
- Képes a földtani megfigyelések, anyagvizsgálati és mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és az ezekből fakadó következtetések levonására.
- A földtani tárgyú szakmai vitákban képes álláspontot kialakítani, azt tudományos érvekkel alátámasztani, érvelését szóban és írásban egyaránt szabatosan, magyar nyelven és angolul vagy más világnyelven kifejezni.
- Képes az elsajátított földtani szakismeretek alkalmazására a tudományos kutatásban, részt tud venni új tudás és új eredmények létrehozásában.

c) attitűdje

- A komplex feladatok teljesítéséhez, valamint a nem várt problémák felismeréséhez megoldáshoz kellő kreativitással, problémamegoldó készséggel és rugalmassággal rendelkezik.
- Nyitott a szakmai együttműködésre nemcsak a szakmáján belül, hanem a geológiához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.
- Munkáját sokoldalú szemléletmód jellemzi.
- Hitelesen képviseli a geológián belüli szakterületek látásmódját és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé. Munkáját módszeresség és kellő önkritika jellemzi.
- Törekszik a földtani szakterület folyamatosan változó, bővülő ismereteinek megismerésére.

- Elkötelezett a minőségi munka iránt, a környezettel szemben érzékeny.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményéért felelősséget vállal.
- Döntéseiért és azok hatásáért felelősséget vállal.
- Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.
- Kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására alkalmas, beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli.
- Felelősen irányítja a földtani kutatásban használt terepi és laboratóriumi, berendezések, eszközök működtetőit.
- Önálló munkavégzésre és gondolkodásra való képesség, magas szintű személyes felelősségvállalás jellemzi.

9. A mesterképzés jellemzői:**9.1. Szakmai jellemzők:**

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- ásványtan, kőzettan, geokémia 18-22 kredit;
- földtan, őslénytan 28-32 kredit;
- alkalmazott földtan 15-20 kredit;
- választott speciális modul ismeretei 30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk szakterületi ismeretei:

A geológus – a várható specializációkat is figyelembe véve – az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket

a) ásvány-kőzettan, geokémia, ásványi nyersanyagok, archeometria specializációk:

ásványtan, kőzettan, geokémia, műszeres anyagvizsgálati módszerek, szilárd ásványi nyersanyagok kutatása, archeometria;

b) földtan-őslénytan specializáció:

őslénytan, rétegtan, szedimentológia, szerkezetföldtan, regionális földtan;

c) vízföldtan, szénhidrogénföldtan, környezetföldtan specializációk:

a szénhidrogének és a felszín alatti víz kutatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek, környezetföldtani kárfelmérési és kárelhárítási ismeretek, áramlástan, geostatisztika.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, három hét időtartamú földtani térképezési terepgyakorlat keretében önálló földtani térképezési feladat elvégzése, térkép és térkép-magyarázó elkészítése.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 40 kredit szakmai ismeretanyag az alapképzési tanulmányok alapján, amely legalább 6-6 kreditet tartalmaz az ásványtan, a kőzettan-geokémia, az őslénytan, a földtan, az alkalmazott földtan területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

37. GÉPÉSZMÉRNÖKI

Infomatikai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: gépészmérnöki (Mechanical Engineering)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gépészmérnök
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mechanical Engineer

3. Képzési terület: műszaki

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gépészmérnöki alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a műszaki képzési területől az anyagmérnöki, a biztonságtechnikai mérnöki, a had- és biztonságtechnikai mérnöki, a könnyűipari mérnöki, az építőmérnöki, a műszaki földtudományi, a műszaki menedzser, a vegyészmérnöki, a környezetmérnöki, az energetikai mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki, a közlekedésmérnöki, a járműmérnöki, a mechatronikai mérnöki és a villamosmérnöki, az agrár képzési területől a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépészmérnöki alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁴⁹: 521/0715

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja gépészmérnökök képzése, akik képesek a gépészeti rendszerek és folyamatok koncepciójának kidolgozására, modellezésére, majd tervezésére, üzemeltetésére, irányítására és karbantartására; a gépipari technológiák és eljárások, új anyagok és gyártástechnológiák kifejlesztésére, energiahatékony és környezettudatos alkalmazására; vezetési, irányítási és szervezési feladatok ellátására; a műszaki fejlesztés, kutatás, tervezés és innováció feladatainak ellátására;

⁴⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.7.14.

hazai, illetve nemzetközi szintű mérnöki projektekhez való kapcsolódásra, azok irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. 8.1.1. A gépészmérnök

a) tudása

- Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a globális társadalmi és gazdasági folyamatokról.
- Ismeri a műszaki szakterület alapvető jelentőségű elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri és érti a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait és a fejlődés, fejlesztés várható irányait.
- Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó és a szakmagyakorlás szempontjából kiemelt fontosságú más területek (elsősorban logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek) terminológiáját, főbb előírásait és szempontjait.
- Részletekbe menően ismeri és érti a műszaki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.
- Átfogóan ismeri a gépészeti területen alkalmazott szerkezeti anyagok fontosabb tulajdonságait, alkalmazási területeit.
- Részletesen ismeri a műszaki dokumentáció készítésének szabályait.
- Ismeri a vezetéshez kapcsolódó szervezési eszközöket és módszereket, a szakmagyakorláshoz szükséges szakterületi jogszabályokat.
- Rendelkezik a gépészeti területhez kapcsolódó méréstechnikai és méréselméleti ismeretekkel.
- Ismeri a gépészeti területhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat.
- Ismeri és érti a számítógépes modellezés és szimuláció gépészeti szakterülethez kapcsolódó eszközeit és módszereit.
- Széles körű elméleti és gyakorlati felkészültséggel, módszertani és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik az összetett gépészeti rendszerek és folyamatok tervezéséhez, gyártásához, modellezéséhez, üzemeltetéséhez és irányításához.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a gépészeti terület gép-, rendszer- és folyamattervezési módszereiről.

b) képességei

- Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.

- Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.
- Probléma megoldása során képes megszervezni az együttműködést a kapcsolódó szakterületek szakértőivel.
- Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.
- Képes információs és kommunikációs technológiákat és módszereket alkalmazni műszaki problémák megoldására.
- Felkészült, hogy szakterületén, anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs, prezentációs tevékenységet és tárgyalásokat folytasson.
- Kellő gyakorlat után képes vezetői feladatok ellátására.
- Képes a gépészeti területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára és elemzésére, a vizsgálati eredmények értékelésére és dokumentálására.
- Felkészült a gépészeti rendszerek és folyamatok üzemeltetése során gyűjtött információk feldolgozására és rendszerezésére, elemzésére, következtetések levonására.
- Képes eredeti ötletekkel gazdagítani a gépészeti szakterület tudásbázisát.
- Képes integrált ismeretek alkalmazására a gépek, a gépészeti berendezések, rendszerek és folyamatok, a gépipari anyagok és technológiák, valamint a kapcsolódó elektronika és informatika szakterületeiről.
- Képes a rendszerszemléletű, folyamatorientált gondolkodásmód alapján a komplex rendszerek globális tervezésének elsajátítására.
- Képes a műszaki, gazdasági, környezeti és humánerőforrások felhasználásának komplex tervezésére és menedzselésére.
- Képes a gépészeti rendszerek és folyamatok tervezésében, szervezésében és működtetésében használatos eljárások, modellek, információs technológiák alkalmazására és azok továbbfejlesztésére.
- Felkészült a gépészeti rendszerek, technológiák és folyamatok minőségbiztosítására, mérés-technikai és folyamatszabályozási feladatokat megoldására.
- Képes a kreatív problémakezelésre, az összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

c) attitűdje

- Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értékrendet.
- Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre. Hivatástudata elmélyült.
- Törekszik arra, hogy mind saját, mind munkatársai tudását folyamatos ön- és továbbképzéssel fejlessze.
- Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betarttatására.
- Törekszik a minőségi követelmények betartására és betarttatására.

- Törekszik a környezettudatosság, az egészségtudatosság és fenntarthatóság elvárásainak megfelelően megszervezni és elvégezni feladatait.
- Törekszik a széles körű, átfogó műveltség elsajátítására.
- Törekszik a fenntarthatóság és energiahatékonyság követelményeinek érvényesítésére.
- Törekszik szakmailag magas szinten önállóan vagy munkacsoportban megtervezni és végrehajtani a feladatait.
- Törekszik arra, hogy a munkáját rendszerszemléletű és folyamatorientált gondolkodásmód alapján komplex megközelítésben végezze.
- Munkája során vizsgálja a kutatási, fejlesztési és innovációs célok kitűzésének lehetőségét és törekszik azok megvalósítására.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, példát mutat munkatársainak e szemlélet alkalmazásában.
- Elkötelezett a gépészmérnöki terület új ismeretekkel, tudományos eredményekkel való gyarapítására.
- Bekapcsolódik gépészeti témájú kutatási és fejlesztési projektekbe, a cél elérése érdekében, a fejlesztői csoport tagjaival együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Elkötelezett az egészség- és biztonságkultúra, az egészségfejlesztés iránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Megszerzett tudását és tapasztalatait formális, nem formális és informális információátadási formákban megosztja szakterülete művelőivel.
- Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.
- Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.
- Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
- Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló részfolyamatokért.
- Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket.
- Munkatársait és beosztottjait felelős és etikus szakmagyakorlásra ösztönzi.
- Szakmai problémák megoldása során önállóan és kezdeményezően lép fel.
- Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság, a munkahelyi egészség- és biztonságkultúra, valamint a környezettudatosság iránt.
- Döntéseit körültekintően, más szakterületek (elsősorban jogi, közgazdasági, energetikai és környezetvédelmi) képviselőivel konzultálva, önállóan hozza, melyért felelősséget vállal.
- Döntései során figyelemmel van a környezetvédelem, a minőségügy, a fogyasztóvédelem, a termékfelelősség, az egyenlő esélyű hozzáférés elvére és alkalmazására, a munkahelyi egészség és biztonság, a műszaki, gazdasági és jogi szabályozás, valamint a mérnöketika alapvető előírásaira.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- természettudományi ismeretek (matematika, mechanika, anyagtudomány, hő- és áramlástan) 20-35 kredit;
- gazdasági és humán ismeretek (projektmenedzsment, vezetési és szervezési ismeretek, minőségbiztosítás, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, kommunikáció, marketing, jogi és pénzügyi ismeretek) 10-20 kredit;
- gépészmérnöki szakmai ismeretek (gépészeti rendszerek és folyamatok analízise, tervezésselmélet és módszertan, folyamatirányítás és modellezés, anyag- és gyártástechnológia, méréselmélet- és technika) 15-35 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az alkalmazott mechanika, az anyag- és hegesztéstechnológia, az áramlástechnika, az épületgépészet, a folyamat- és eljárástechnika, a gyártástechnológia és gyártórendszerek, a géptervezés és szerkezetanalízis, a hőerőgépek és berendezések, a mezőgazdasági gépészeti rendszerek, a minőségbiztosítás, a megbízhatóság- és karbantartáselmélet, az anyag- és szerkezetvizsgálat, a diagnosztikai ismeretek, a finommechanika és optika, a polimertechnika szakterületekről szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke a diplomamunka készítésével együtt 40-60 kredit.

A gépészmérnökök – a várható specializációkat is figyelembe véve – az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket:

- korszerű anyagszerkezettan és technológiák,
- géptervezés és szerkezetanalízis módszerei,
- gyártechnológia, a gyártásautomatizálás és a robotizálás módszerei,
- alkalmazott mechanikai elemző és tervező eljárások,
- eljárás- és folyamattechnikai tervezési elveket és üzemeltetési módszerek,
- hőerőgépek és berendezések folyamatai, ezek tervezési elvei és módszerei,
- áramlás- és hőtechnikai rendszerek és folyamatok tervezésének és üzemeltetésének elvei, illetve módszerei.
- gépészeti rendszerek tervezése, gyártása, üzemeltetése és karbantartása minőségbiztosításának, a rendszerek és berendezések diagnosztikájának és a karbantartás tervezésének elvei és módszerei.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább négy hét időtartamot elérő egybefüggő, szakmai gyakorlólhelyen szervezett gyakorlat, melynek további követelményeit a tanterv határozza meg. A szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény, szorosan kapcsolódik a diplomamunkához.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy az alapképzési tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel jelentkező legalább 40 kredittel (ezen belül matematikából legalább 12, fizikából legalább 5, szakmai ismeretekből legalább 20 kredittel),
- a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel jelentkező legalább 50 kredittel rendelkezzen az alábbiak szerinti 70 kreditből:
 - természettudományos alapismeretek (matematika, fizika, mechanika, anyagismeret, hő- és áramlástan) területéről 20 kredit;
 - gazdasági és humán ismeretek (közgazdaságtani és menedzsmentismeretek, környezetvédelem, minőségbiztosítás, munkavédelem, társadalomtudomány) területéről 10 kredit;
 - szakmai ismeretek (általános műszaki ismeretek, gép- és terméktervezés, szerkezetan, anyagtudomány és -technológia, információtechnológia, mérés technika és jelfeldolgozás, irányítástechnika, biztonságtechnika, energotechnológiai gépek és folyamatok, gyártástechnológia, gyártásautomatizálás, minőségbiztosítás, logisztika, járművek és mobil gépek, vegy- és környezetipari folyamatok, elektrotechnika és villamosságtan) területéről 40 kredit.

A mesterképzésben a felsorolt területekről a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

38. GYERMEKKULTÚRA

Tanító- és Óvóképző Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: gyermekkultúra (Culture of Early Childhood)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gyermekkultúra szakos pedagógus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educator in Early Childhood Culture Studies
- választható specializációk: gyermekkultúra az iskoláskor előtt, gyermekkultúra az első iskoláévekben

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: pedagógusképzés képzési terület alapképzési szakjai

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0188

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A gyermekkultúra szakos pedagógus átfogóan alkalmazza és kutatja a kultúra és a nevelés összefüggő rendszerét a nevelési, a tanulási folyamatok tekintetében, kiemelt figyelmet fordítva a kulturális, nemzeti identitásra és a különböző szociokulturális környezetben élő gyerekek kulturális kötődéseire. Az intézményes nevelés első szakaszaiban és a közművelődés színterein a nevelési környezet valamennyi szereplőjével együttműködve támogatja a gyermekek fejlődését

a kultúra értékeinek tevékeny elsajátítása során. Felkészült tanulmányai doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A gyermekkultúra szakos pedagógus

a) tudása

- Ismeri a kora gyermekkori nevelés társadalmi jelentőségét.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a kultúra és a nevelés korszerű elméleteiről, azok rendszerként való értelmezéséről.
- Ismeri a gyermekkultúra értelmezésének főbb elméleteit, a kultúrák kölcsönös kapcsolatát.
- Ismeri a gyermekkultúra jelentőségét a kora gyermekkori személyiség- és közösségfejlesztésben, a nemzeti, kulturális identitás formálódásában.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a gyermekek és közösségeik, családjaik szociokulturális kötődésének, fejlődésük támogatásának megfelelő nevelési eljárásairól, pedagógiai gyakorlatukról.
- Ismeri a gyermekkultúra területeinek érzelmi nevelést és élményalapú tanulást szolgáló lehetőségeit a kora gyermekkorban.
- Ismeri azokat a nemzetközi és hazai kutatásokat, amelyek a gyermek kulturális tevékenységének komplex képességfejlesztő hatásait vizsgálják a gyermekjáték, az ének, a zene, a tánc, a vizuális kultúra, továbbá a gyermekszínház, a drámajáték, a fotó, a film, a televíziózás, a rádiózás, az internet kultúrája, valamint az óvodai és iskolai ünnepek, az óvoda kultúrája, az iskola kultúrája területén.
- Ismeri a kora gyermekkori kulturális tevékenységek, színterek, személyiség- és közösségfejlesztés pedagógiai fókuszú kutatásának módszereit.

b) képességei

- A gyermekkultúra eszköztárát képes az érzelmi nevelés, az élményalapú gyermeki tanulás folyamatainak szolgálatába állítani.
- Felkészült a gyermekkultúra és a nevelés hazai és nemzetközi eredményeinek kritikai értelmezésére.
- Képes a helyi társadalmi sajátosságoknak, hagyományoknak, a gyermekintézmények nevelési céljainak megfelelő kulturális programok tervezésére, koordinálására, megvalósítására, intézményük nevelési gyakorlatának megújítására.
- Képes szakértőként részt venni a gyermekkultúra és a nevelés összefüggéseit, a kultúra tevékeny művelésének a gyermeki fejlődésben játszott szerepét elemző kutatásokban.

c) attitűdje

- Tiszteli és ápolja a nemzeti hagyományokat.
- Pedagógiai és kutatói tevékenysége célja a gyermeki személyiség sokoldalú fejlődésének szolgálata.
- Képviseli az emberi jogok tiszteletét, a családi, a nemzetiségi, a nemzeti és az egyetemes kultúra értékeinek megbecsülését.

- Elkötelezett a különböző szociokulturális kötődésű gyerekek inkluzív közösségi nevelése iránt.
- Nyitott az együttműködésre, közös innovációk fejlesztésére és megvalósítására.
- Elfogadja és hasznosítja munkája szakszerű bírálatát.

d) autonómiája és felelőssége

- A köznevelés intézményeiben és a gyermekkultúrát támogató művelődési színtereken tevékenységét önállóan tervezi.
- Tevékenysége feltételeit lehetőségei keretei között önállóan biztosítja.
- Feladatait terveinek, szakmai meggyőződésének megfelelően, a körülményekhez alkalmazkodva, következetesen hajtja végre.
- A gyerekekért folytatott munkáját felelősségtudat jellemzi.
- Tevékenységét az egyetemes értékek, a szakmai etika elvei által meghatározott felelősséggel végzi.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- neveléstudomány (a gyermekkultúra és a kora gyermekkori nevelés és összefüggésrendszere, kutatásának módszertana), pszichológia (a kora gyermekkori fejlődés kutatásának új irányai, adekvát módszerei) 12-14 kredit;
- társadalomtudomány (gyermekfilozófia, művelődésfilozófia – a kora gyermekkor és a digitális világ, környezetkultúra) 8-10 kredit;
- kultúraelmélet (a gyermekkultúra értelmezési keretei, helye az esztétikai, művészetpszichológiai, kulturális antropológiai elméletek rendszerében) 8-10 kredit;
- a gyermekkultúra közvetítésének területei (a szabadidő és a játék pedagógiája, ének-zene, mozgás- és táncművészet, irodalom, drámapedagógia, bábművészet, vizuális művészetek, médiapedagógia, természet és művészet) 30-33 kredit.

9.1.2. Választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk, amelynek kreditaránya 30-35 kredit:

a) gyermekkultúra az iskoláskor előtt specializáció:

- a gyermekkultúra kutatása és gyakorlata: a kultúra értékei iránti fogékonyság megalapozása és a kreatív gyermeki tevékenység a személyiségfejlődés szolgálatában; játék, ének-zene-mozgás-ritmus, báb és dráma, vizuális alkotások – az első hat életévben;
- a gyermekkultúra nevelési színterei: bölcsőde, óvoda, művelődési ház, a természeti és az épített környezet mint élmények forrása és közege, további meghatározó közösségi művelődési terek: bábszínház, játszóház, játékgyűjtemények;

b) gyermekkultúra az első iskolaévekben specializáció:

- a gyermekkultúra kutatása és gyakorlata: a kultúra értékeihez való kreatív viszony formálása a személyiségfejlődés szolgálatában: játék, ének-zene-ritmus, tánc- és mozgásművészet, báb és dráma, a vizuális alkotások, a hagyományos és a digitális kultúra – kisiskoláskorban;

- a gyermekkultúra nevelési színterei: iskola, könyvtár, a természeti és az épített környezet mint élmények forrása és közege, további meghatározó közösségi művelődési terek: múzeum, gyermekszínház, művelődési ház.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a köznevelés, a közművelődés, a gyermekkultúra intézményeiben, különböző színterein végzett terepmunka, a két specializációnak megfelelően, vezetőpedagógus irányítása mellett folytatott egyéni szakmai gyakorlat, melynek időtartama legalább 60 óra, 10 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma az alapképzésben szerzett 50 kredit a neveléstudomány, a társadalomtudomány, a kultúraelmélet 9.1.1. pont szerinti területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

39. GYÓGYPEDAGÓGIA

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: gyógypedagógia (Special Needs Education)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles gyógypedagógus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Special Needs Educator
- választható specializációk: gyógypedagógiai terápia, fogyatékos emberek társadalmi integrációja

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gyógypedagógia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵⁰: 145/0114

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan fogyatékosügyei szakemberek képzése, akik szakismereteik birtokában, holisztikus, megfelelő etikai megalapozottsággal bíró emberképpel képesek a nevelési, terápiás és rehabilitációs dominanciájú, multidiszciplináris társadalomtudományként értelmezett gyógypedagógia-tudomány és legfontosabb határtudományai legkorszerűbb eredményeinek szintetizálására, teória és praxis kölcsönhatásainak aktuális vizsgálatára és értelmezésére. Képesek szakmai tevékenységük széles körű reflektálására, a tevékenységük szempontjából releváns elméleti modellek és gyakorlati módszerek továbbfejlesztésére és nemzetközi összehasonlítására, általános szaktudományos és szakmai műveltsége elmélyítésére, a tudományos kutatásra, a gyógypedagógiának az ellátórendszerekben való magas szintű művelésére, gyógypedagógiai

⁵⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.9.1.

innovációk kidolgozására és bevezetésének irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A gyógypedagógus

a) tudása

- Magas szinten, strukturáltan és átfogóan ismeri a gyógypedagógia és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok: neveléstudomány, társadalomtudomány, orvos- és egészségtudomány, fogyatékossgtudomány, pszichológia, jogtudomány legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és problémamegoldási módszereit.
- Ismeri és értelmezni tudja a gyógypedagógia-tudományhoz, fogyatékossgügyhöz, fogyatékos személyekhez kapcsolódó hazai és nemzetközi inter- és multidiszciplináris kutatások legújabb kutatási eredményeit.
- Átfogó és szintetizált társadalom- és szaktudományi bázisú ismeretrendszerrel rendelkezik a legtágabban értelmezett társadalmi integrációról, a normalizációról, az önrendelkezésről és a participációról. Ezen ismeretei a gyógypedagógia alapképzési szak választott szakiránya(i) szerinti népesség-specifikus szakterületi ismereteken túl a többi populációcsoportra is kiterjednek.
- Ismeri a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény alapelveit, célkitűzéseit, feladatait, érti az egyenlő esélyű hozzáférés, egyetemes tervezés, ésszerű alkalmazkodás fogalmát, tartalmát és megvalósításának módszereit.
- Ismeri a gyógypedagógiai tevékenységet meghatározó nemzetközi és hazai jogi és szakmai dokumentumrendszert, azok strukturális és tartalmi követelményeit.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, a gyógypedagógiai szakterületi és a hozzá kapcsolódó különböző ágazati ellátórendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Ismeri a fogyatékossgügyi szakpolitika prioritásait és a komplex nevelési-oktatási-rehabilitációs rendszer összefüggéseit, benne saját intézménye helyét, szerepét. Ismeri a választott specializációnak megfelelő gyógypedagógiai gyakorlat társadalmi szerepét, fejlesztési irányait.
- Ismeri a nevelési-oktatási intézményrendszeren kívüli gyógypedagógiai szolgáltatási tevékenységek alapelveit, céljait, feladatait a legkorszerűbb diagnosztikus és fejlesztő eljárások, képességfejlesztő programok, terápiás programok, fejlesztési tervek, eszközök kidolgozásának és alkalmazásának, fejlesztésének és minőségbiztosításának szempontjait.
- Ismeri a PR munka, a társadalmi szemléletformálás és érzékenyítés lehetőségeit, a különböző kommunikációs eszköztárak használatát.
- Ismeri a gyógypedagógiai innovációkhoz és kutatásokhoz használható pályázati projekttervezés és lebonyolítás módszereit.
- Ismeri a gyógypedagógiai pályaszocializációs folyamatokat, a gyógypedagógiai szakmai közösségek kialakításának és működtetésének folyamatát, ezek elemzési, értékelési minő-

ségbiztosítási szempontjait és módszereit. Ismeri a multidiszciplináris team-munka jelentését, érti annak jelentőségét.

b) képességei

- Képes a gyógypedagógia elméleti és gyakorlati ismeretek tudományos igényű továbbfejlesztésére, valamint a doktori képzési ciklusba való belépésre.
- Képes az elsajátított ismeretek és szaktudás szintetizálására és alkalmazására általában és a választott specializáció elméleti és gyakorlati kérdéseire vonatkozóan, továbbá saját szakmai tevékenység széles körű reflektálására.
- Képes a gyógypedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásainak vizsgálatára, a gyakorlati módszerek továbbfejlesztésére, nemzetközi összehasonlítására, a szakmai terminológia következetes használatára.
- Gyógypedagógiai, társadalomtudományi, fogyatékosügyei és rehabilitációs ismereteit, tudását felhasználja a társadalmi és szakmapolitikai változások megértésére, képes a gyógypedagógus szakmát és a fogyatékosügy működését meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
- A lehetőségek és korlátok figyelembevételével képes intézménye szervezeti működésének kritikai elemzésére.
- Képes szakmai és szakmaközi közösséget építeni.
- Képes a tudományos kutatómunkában való eredményes közreműködésre, a tény-alapú tudományos bizonyítás módszereinek alkalmazására, az idegen nyelvű szakmai anyagok feldolgozására.

c) attitűdje

- Elfogadja és képviseli a fogyatékos ember értékére, emberi méltóságára vonatkozó korszerű antropológiai és etikai szemléletet.
- Gyógypedagógiai innovációkat kritikusan értelmez, elemez.
- Nyitott a fogyatékos emberek élethelyzetét segítő, megkönnyítő társadalmi kezdeményezések iránt.
- Nyitott a gyógypedagógia tudományterületének inter- és multidiszciplináris megközelítésére.
- Szakmaközi kapcsolatokban gyógypedagógiai szakmai értékeit, elveit, érdekeit hitelesen képviseli.
- A fogyatékos személyek nevelésében, terápiájában, rehabilitációjában közreműködő szakemberekkel partneri együttműködési viszonyt alakít ki.
- Saját gyógypedagógiai tevékenységét (ön)kritikusan értékeli és irányítja.
- Kreatív, empatikus, törekszik a gyógypedagógiai jellegű, illetve a multidiszciplináris team-munka során felvetődő problémák megoldására.
- Igénye van a gyógypedagógia elmélete és gyakorlata területén a folyamatos önfejlesztésre.
- Törekszik arra, hogy a gyógypedagógus szakmán belül és a tevékenységhez kapcsolódó szakmai partnerek körében másokat is önreflexióra, önkorrekcióna készítsen.

- Felelősséget vállal a fogyatékos ember értékére, emberi méltóságára vonatkozó korszerű antropológiai és etikai szemlélet képviselésében és közvetítésében.

d) autonómiája és felelőssége

- A fogyatékos emberekkel szembeni előítéletek csökkentésére, az érintett családok segítésére, a fogyatékos személyek társadalmi elfogadására irányuló tevékenységekben magas szintű önállóságot mutat és felelősséget vállal.
- Az általa irányított munkatársak körében a gyógypedagógia tudományos-szakmai szempontjait érvényre juttatja.
- Felelősséget vállal a gyógypedagógus-szakma gyakorlása során a fogyatékoság-ügyi, gyógypedagógiai stratégia-alkotás folyamataiban, önálló döntéseket hoz a hosszú- és rövidtávú intézményi és/vagy szakmapolitikai célkitűzések meghatározása során.
- A gyógypedagógiához, fogyatékoságüghöz kapcsolódó jogszabályalkotásban és szakmai döntéshozatalban felkészült szakértőként felelősséggel közreműködik.
- Reflektív, szakmai elemző technikáinak megosztásával támogatja közvetlen munkatársai önismeretének, lelki egészségvédelmének fejlődését.
- Közvetlen munkatársait és az intézményen kívüli szakmai közösségek tagjait szerepükben támogatja, szakmai identitásukban erősíti.
- A szakmai kommunikáció technikáit magas szinten alkalmazza, szakmai ismereteit, tapasztalatait, véleményét szóban és írásban hitelesen és érthetően fogalmazza meg, így önállóan és felelősen képes a szakmai vitában való részvételre, érvelésre.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a gyógypedagógia és a gyógypedagógusok elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

8.1.2. A gyógypedagógiai terápia specializáción továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Elmélyült, interdiszciplináris ismeretekkel rendelkezik a legkorszerűbb hazai és nemzetközi diagnosztikus és fejlesztő eljárásokról, képességfejlesztő és terápiás programokról.
- Ismeri az egyéni és csoportos fejlesztési tervek, fejlesztőeszközök hatásait, alkalmazhatóságát, kidolgozásuk elveit és módszertani szempontjait és továbbfejlesztésük lehetőségeit.
- Ismeri a nevelési, oktatási intézményrendszert megelőző, kiegészítő és azt követő szakszolgálati, szakmai szolgáltatási, egészségügyi, szociális, igazságügyi, gyermekvédelmi, rehabilitációs intézmény- és/vagy ellátórendszerekben végzendő komplex gyógypedagógiai tevékenység alapelveit, célkitűzéseit, feladatait és módszereit.
- Rendelkezik a gyógypedagógiai fejlesztőmunka, a rehabilitáció és rehabilitáció különböző szinterein az egyén életkorának, problémájának, a népességcsoport sajátosságainak, a beavatkozás jogi lehetőségeinek ismereteivel.
- Tisztában van az egyéni sajátosságok és a megnehezült társadalmi beilleszkedés körülményeinek feltárására szolgáló módszerekkel és eszközökkel, ismeri a különböző diagnosztikus és terápiás eljárásokat, valamint a gyógypedagógiai tanácsadás módszereit, eszközeit.

b) képességei

- Képes a sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok, továbbá felnőttek társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, a megnehezült életkörülményekkel összefüggő személyes hátrányok csökkentésére vagy megszüntetésre a jogszabályokban előírt módon.
- Képes egyéni és kiscsoportos formában folyó gyógypedagógiai terápiás tevékenység végzésére.
- Képes pedagógiai szakszolgálati és a szakmai szolgáltatási tevékenység folytatására és fejlesztésére, diagnosztikus és fejlesztő eljárások, képességfejlesztő programok, terápiás továbbképzési programok, fejlesztési tervek, eszközök, kidolgozására és adaptálására.
- A rehabilitáció és rehabilitáció különböző színterein képes az egyéni sajátosságok, a megnehezült társadalmi beilleszkedés körülményeinek feltárására, különböző diagnosztikus és terápiás eljárások, továbbá a gyógypedagógiai tanácsadás módszereinek alkalmazására, adaptálására és fejlesztésére.
- Képes a gyógypedagógiai megsegítés egyéni szükségleten alapuló folyamatának tervezésére, a diagnosztikus és terápiás beavatkozás feltételeinek kidolgozására, programfejlesztésre, újabb diagnosztikus és fejlesztő/terápiás eljárások kipróbálására és adaptálására.
- Képes az egyéni és csoportos fejlesztés lehetőségeinek körültekintő mérlegelésére, más intervenciókkal történő összehasonlítására, szakmai és jogi dokumentumok figyelembevételével a fejlesztés és megsegítés folyamatának nyomon követésére.
- Képes a hazai és nemzetközi gyakorlatban elismert diagnosztikus és terápiás módszerek, fejlesztő eljárások, működési rendszerek hatáselemzésére, innovációjára, a szolgáltatási rendszer átalakítására és fejlesztésére irányuló szakmapolitikai tevékenység folytatására.

8.1.3. A fogyatékos emberek társadalmi integrációja specializáción továbbá a gyógypedagógus

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a normalizáció, participáció alapelveiről, céljairól, feladatairól, a társadalmi integráció és az önrendelkezés feltételeinek megteremtéséről, a megvalósítás gyakorlati módszereiről.
- Ismeri az UNESCO 1994-es Salamancai Nyilatkozatával összhangban a fejlődés, a tanulás és a társadalmi beilleszkedés segítésének tárgyi és személyi feltételeit, továbbá a 2007. évi ENSZ egyezményben megfogalmazott jogokat és intézkedési lehetőségeket.
- Multidiszciplináris ismeretekkel rendelkezik a közösségi ellátás alapelveiről, módszereiről, a befogadás társadalmi összefüggéseiről (kirekesztés, befogadás, kölcsönös alkalmazkodás).
- Ismeri a fogyatékosügyhöz kapcsolódó különféle ellátórendszerek európai perspektíváit, a gyógypedagógiai támogatás európai dimenzióit, a legkorszerűbb nemzetközi innovációk célkitűzéseit és az innovációk megvalósításának módszereit.
- Tisztában van az inkluzív nevelés és gyógypedagógia kapcsolatával, az inkluzív didaktika gyógypedagógiai aspektusaival, az inkluzív tanulási környezet megteremtésének lehetőségeivel és módszereivel.

b) képességei

- Képes a sérült, fogyatékos, akadályozott emberek számára olyan életperspektívákat és körülményeket létrehozni és fenntartani, melyek elsődlegesen a legtágabban értett társadalmi integrációt, az életkörülmények normalizálását és az önrendelkezést szolgálják.
- A fejlődés, a tanulás és a társadalmi beilleszkedés segítésének tárgyi és személyi feltételeit a személyes szükségletekhez és igényekhez igazítja, annak érdekében, hogy a fogyatékos-ságokkal élő embereket az őket ellátó intézmények ne különítsék el, hanem vonják be és tartásuk meg őket mindenkori szociális közösségeikben.
- Képes a fogyatékos ember konkrét élethelyzetét és szociális környezetét úgy alakítani, hogy a kirekesztés helyett a befogadás és a kölcsönös alkalmazkodás érvényesüljön.
- Képes a képzés nemzetközi kapcsolatrendszerének kihasználásával, a partnerintézmények közreműködésével a fogyatékosügyhöz kapcsolódó különféle ellátórendszereket európai perspektívában látni, a hazai intézményi környezetet a releváns európai trendekhez igazítani, szakmai tevékenységüket európai dimenziókban értelmezni és reflektálni, továbbá részt venni nemzetközi innovációk megtervezésében és kivitelezésében.
- Az inkluzív nevelés és gyógypedagógia kapcsolatára, az inkluzív didaktika gyógypedagógiai aspektusaira, az inkluzív tanulási környezet megteremtésének lehetőségeire és módszereire vonatkozó ismereteinek köszönhetően a fogyatékos gyermek, fiatal és felnőtt számára olyan egyénre szabott, individuális szükségleteihez és lehetőségeihez igazodó tanulási feltételrendszert alakít ki és tart fenn, amely a teljes körű kooperációra, a heterogenitásra, a humánus és demokratikus tanítási-tanulási folyamatokra, a kölcsönösségre épül.
- Önállóan végzett, de szakmai és tudományos szempontból megfelelően kísért projekt munkán keresztül megvalósult tanulmányai alapján elősegíti kliensei személyes kompetenciáinak fejlődését, individuálisan kíséri tanulási és életvezetési folyamataikat.
- Hangsúlyos társadalomtudományi, jogi és közgazdasági stúdiumainak köszönhetően, valamint a társadalmi elfogadást javító PR-munka eszközeinek birtokában képes a gyógypedagógiai cselekvés társadalmi beágyazottságának értelmezésére, a fogyatékos emberek életminőségére és társadalmi integrációjára ható politikai és szociálpolitikai hatásmechanizmusok reflektálására és befolyásolására, az inkluzív társadalmi környezet feltételrendszerének kialakítására.

9. A mesterképzés jellemzői:**9.1. Szakmai jellemzők:**

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Gyógypedagógiai és társtudományi ismeretek [neveléstudomány új irányzatai, társadalompolitika, jogi ismeretek, inkluzív nevelés és gyógypedagógia, gyógypedagógia társtudományi alapjai, közösségi ellátás (Community Care), a képességfejlődés pszichológiai alapjai, a fogyatékos-ság probléma- és társadalomtörténete, összehasonlító gyógypedagógia, antropológiai és

etikai modellek, differenciáló pedagógia, segítő szakmák és értékek, szolgáltatási rendszerek a gyógypedagógiában] 22-28 kredit.

9.1.2. A választható specializációk kreditértéke 45-55 kredit

a) gyógypedagógiai terápia:

[klinikai gyógypedagógiai tanulmányok (klinikai gyógypedagógia, kognitív fejlődés- neuropszichológia, diagnosztikus rendszerek, rehabilitáció); életkorok specifikumai; gyógypedagógiai intervenció (fejlesztő munka tervezése, kognitív képességfejlesztő eljárások, speciális terápiás fejlesztő eljárások, viselkedésterápiás eljárások, segítő kapcsolat), terepgyakorlat (szakterületi gyakorlat, egyéni esetkezelés, szakszolgálati munka)];

b) fogyatékos emberek társadalmi integrációja:

[inkluzív nevelés gyógypedagógiai aspektusai, módszerei, eljárásai, az együttnevelés filozófiai alapjai, az inkluzív didaktikai tervezés alapjai, pedagógiai projektalkotás, társadalomtudomány (magyar és európai szociális jog, fogyatékoság és marginalitás, szociális munka és fogyatékoságügy, iskolai és társadalmi integráció az EU-ban, szociálpolitika-történet, intézmények jellemzése és evaluációja, az inkluzív társadalom szociáletikája, a befogadás és kirekesztés története a gyógypedagógiában)].

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges és egy másik idegen nyelvből államilag elismert, alapfokú (B1), komplex típusú nyelvvizsga.

40. HEBRAISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: hebraisztika (Hebrew Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles hebraisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Hebrew Studies
- választható specializációk: bibliatudomány, zsidó tudományok

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba: vehetők a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai és a hittudományi alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵¹: 220/0220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvi, történelmi, irodalmi, vallástörténeti és kultúrtörténeti ismereteik birtokában képesek könyvtárakban, levéltárakban, múzeumokban kutatói állások betöltésére, önálló kutatómunkára, tudományos ismeretterjesztésre, szakértői munkára (könyvkiadóknál, közművelődési intézményekben, felnőttképzési fórumokon, államigazgatási szerveknél). Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁵¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.26.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A hebraisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Rendelkezik a hebraisztika, a bibliatudomány és zsidó tudományok műveléséhez szükséges tárgyi tudással, és részleteiben átlátja a tudományág elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Ismeri, illetve önállóan használja a bibliai, poszt-biblikus és modern héber nyelvet, a választott specializációjához szükséges egyéb forrásnyelveket, illetve legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez és szakirányához szükséges szinten, különös tekintettel azok szakszókincsére.
- A bibliai specializációt választó hallgató ismeri a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró és meghatározó szövegek, mindenekelőtt a Héber Biblia/Ószövetség vizsgálatának és értelmezésének eszközeit, illetve módszereit az ókortól napjainkig, valamint átfogó ismeretekkel rendelkezik az ezekhez kapcsolódó irodalmi, történelmi, régészeti, nyelvészeti, vallástörténeti, teológiai, filozófiai és egyéb forrásokra vonatkozóan.
- A nyelvek közül a héberen kívül elsősorban az arámit és az ógörögöt ismeri a források tanulmányozásához szükséges fokon.
- A zsidó tudományok specializációt választó hallgató átlátja és érti a zsidó hagyomány, vallás és kultúra jelenségeit általában, azok történelmi folyamatában a kezdetektől napjainkig, valamint a magyarországi, az európai és az Európán kívüli zsidóság identitásának megjelenési formáit, kulturális és szellemi konstrukcióit.
- A specializációjára jellemző részletes ismeretek mellett átfogó képpel rendelkezik a másik specializációban tanultakról is.
- Mindkét specializáció végzett hallgatója jártas a klasszikus rabbinikus irodalomban.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a hebraisztika műveléséhez szükséges hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, adatbázisokról.
- Alaposan és átfogóan ismeri a hebraisztikára jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait. A hebraisztika legalább egy rész-témájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

b) képességei

- Szakmájában képes a források önálló és kritikai elemzésére, a vonatkozó kulturális jelenségek történeti-összehasonlító vizsgálatára, világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- A bibliatudomány és a zsidó tudományok műveléséhez szükséges szinten képes használni az azokhoz szorosan kötődő héber, illetve más bibliai, illetve zsidó nyelveken kívül az angolt, valamint legalább egy modern világnyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.
- A bibliatudomány specializációt elvégzett hallgató képes önállóan elemezni és kritikai módszerekkel, történeti és kulturális összefüggéseikben értelmezni a zsidó és keresztény vallásokban tekintéllyel bíró, és az ezekre épülő kulturális hagyományokban is meghatározó szövegeket, mindenekelőtt a Héber Bibliát/ Ószövetséget, valamint az ezekhez tartozó,

ókori és későbbi, különböző műfajokhoz sorolható írott és tárgyi forrásokat, felhasználva elsősorban a történettudomány, a régészet, az irodalomelmélet, a vallástörténet, a filozófia és a nyelvészet módszertanát, valamint szem előtt tartva a magyar, az európai és az Európán kívüli kultúrák összefüggéseit.

- A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató képes kritikai módszerekkel elemezni és önállóan értelmezni a maga történetiségében a magyarországi, az európai és az Európán kívüli zsidóság vallási és kulturális hagyományát, valamint identitásképződési konstrukcióit, illetve képes ezen zsidó kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes különböző szövegtípusokat, nem-szöveges forrásokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.
- Képes az információk kritikai (nyelvi-nyelvészeti, filológiai, irodalomelméleti, történeti, régészeti, filozófiai, vallástudományi, néprajzi-antropológiai, művészettörténeti és egyéb) módszerekkel történő elemzésére, releváns szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggések felmutatására.
- Képes szelektálni és alkalmazni a hebraisztika problémáinak, kérdéseinek, a kutatás során felmerülő szövegcsoporthoz, adatokhoz megfelelő módszereket.
- Képes empirikus kutatás megtervezésére, kivitelezésére és az adatok tudományos elemzésére.
- Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, hazai és – lehetőség szerint – külföldi szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes konferencia-előadást tartani itthon és külföldön, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során eredeti meglátásokra törekszik, a releváns információkat teljességre törekvően gyűjti össze, és ezeket – csakúgy, mint a tudományos érveket és szempontokat – kritikusan elemzi.
- A bibliatudomány specializációt választott hallgató szem előtt tartja, hogy a Héber Biblia/Ószövetség egyszerre meghatározó vagy szent könyve a zsidó, a keresztény és más vallási hagyományoknak, kultúráknak és közösségeknek.
- Munkája során ezeket tiszteletben tartva, vallási vagy egyéb elfogultságoktól mentesen, kritikus és toleráns módon igyekszik alkalmazni megszerzett tudását.
- Igyekszik látókörét tágítani az önmaguk identitását a Biblia, elsősorban a Héber Biblia/Ószövetség eszméire és értékeire alapozó kisebbségi és többségi társadalmi kultúrákat illetően.
- Elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.
- A zsidó tudományok specializációt elvégzett hallgató elismeri a magyar, a magyarországi zsidó, az európai és az európai zsidó értékeket, hagyományokat, valamint az izraeli és az Európán kívüli zsidóság értékeit és hagyományait, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.

- Igyekszik látókörét tágítani az európai kisebbségi zsidó és többségi társadalmi kultúrákat, valamint az Európán kívüli kulturális jelenségeket illetően.
- Fel- és elismeri a kulturális sokszínűséget, ezek minél mélyebb megértésére törekszik.
- A hebraisztikán belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- A hebraisztikára jellemző specifikumokból következően szem előtt tartja a problémák interdiszciplináris megközelítésének szükségességét.
- Szakmai kommunikációjában a tudományetikai normáknak megfelelően nyilvánul meg, különös tekintettel mások tudományos eredményeinek és szellemi alkotásainak a tiszteltetésére, ugyanakkor kritikai figyelemmel és empátiával kíséri mások meglátásait.
- Szem előtt tartja a hebraisztika szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatában van annak, hogy szakmai nyelvtudásának elmélyítése és bővítése szakmai fejlődésének meghatározó része.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést a hazai és a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai kérdésekben önálló véleményalkotásra kész, ugyanakkor tisztában van szakmai felkészültsége esetleges korlátaival is.
- Autonóm módon képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvi ismeretek, szaknyelvi fejlesztés 10-25 kredit;
- történelmi, kultúrtörténeti ismeretek 10-25 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditértéke 50-60 kredit:

- a) bibliatudomány: nyelvi fejlesztés; bibliai és a Bibliához kapcsolódó szövegolvasási stúdiumok; történelmi, régészeti, hermeneutikai tanulmányok;
- b) zsidó tudományok: zsidó történelem, irodalom, filozófia, művelődéstörténet, rabbinikus irodalom, jiddis vagy más „zsidó” nyelv és kultúra, modern héber nyelv és irodalom, modern zsidó történelem és kultúra.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy a felsorolt nyelvek közül kettőből

államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azokkal egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja modern héber nyelven, illetve egyes órákat angol nyelven tarthatnak.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A hebraisztika szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak hebraisztika szakirányának ismeretköreiből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

41. HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: horvát nyelv és irodalom (Croatian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles horvát nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Croatian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak horvát szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵²: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a horvát nyelv művelése és alkalmazása terén.

Képesek a horvát nyelvoktatásban és kutatásban önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a horvát nyelv és irodalom, de

⁵² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.27.

tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A horvát nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a horvát nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- A hallgató összefüggéseiben is átlátja a horvát nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A horvát nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módjait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a horvát nyelv regionális változatait, ráhatása van a horvát nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a horvát nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adatokról és bibliográfiákról.
- Átfogóan ismeri a horvát nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűítő műfajokat.
- A horvát nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A horváton kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a horvát nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A horvát nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a horvát nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a horvát nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a horvát nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálgató módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.

- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
- Szakmája művelése során a horváton kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a horvát, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A horvát nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a horvát-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a horvát nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- A horvát nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik horvát nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvél kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, horvát irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a horváton kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele horvát nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés horvát nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele horvát nyelvből középfokú (B2) típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A horvát szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges horvát nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerzhet.

42. HUMÁNÖKOLÓGIA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: humánökológia (Human Ecology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles humánökológia szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Human Ecology

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a politikatudományok, a szociológia, a kulturális antropológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: az agrár képzési területről a tájrendező és kertépítő mérnöki, a természetvédelmi mérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki; a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, a bölcsészettudomány képzési területéről a szabad bölcsészet, a történelem; a gazdaságtudományok képzési területéről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdálkodási és menedzsment; a természettudomány képzési területéről a biológia, a földrajz, a környezettan alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵³: 422/0521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan humánökológus elméleti és gyakorlati szakemberek képzése, akik a társadalmi és természeti rendszerek közötti kölcsönhatások ismeretében képesek a környezeti problémák társadalmi dimenziójának feltárására, társadalmi és kulturális folyamatok ökológiai szempontú elemzésére, tervezésére és szervezésére helyi és globális szinten. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁵³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.2.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A humánökológiai szakember

a) tudása

- Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a humánökológia legfontosabb összefüggéseit.
- Ismeri és érti a hazai, európai és globális környezeti problémákat, különös tekintettel azok társadalmi aspektusaira.
- Ismeri és érti a humánökológiával szoros kapcsolatban álló társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.
- A szakmai munkában közvetlenül alkalmazandó módszertani tudás birtokában van, különös tekintettel a kvalitatív társadalomtudományi módszerekre.
- Elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a hazai környezetpolitikai döntéshozási mechanizmusokban mind állami, mind pedig önkormányzati szinten.
- Ismeri és érti az ökológikus vidék- és városfejlesztés, különösen az ökológikus helyi közösség- és gazdaságfejlesztés alapjait.

b) képességei

- Alapszinten képes eligazodni a környezeti problémák és konfliktusok rendszerében.
- Transzdiszciplináris szemlélet birtokában képes a társadalmi folyamatok környezeti összefüggéseik felismerésén alapuló elemzésére, tervezésére és szervezésére, különösen a közigazgatásban és a civil szervezetekben.
- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.
- Képes a hazai és külföldi tudományos források feltárására, feldolgozására és gyakorlati alkalmazására.
- Szakterületének egyes résztemáiról képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.
- Képes önálló szakmai koncepciókat kidolgozni, és a vitákban saját elképzeléseit megvédeni.

c) attitűdje

- Érzékeny a társadalmi-környezeti problémákra, igyekszik segíteni megoldásukban, enyhítésükben.
- Empatikus az emberek és más élőlények sorsa iránt, törekszik annak jobbítására.
- Nyitott és elkötelezett a szakmai együttműködésre mind hazai, mind nemzetközi szinten.
- Nyitott minden fölkerésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit.
- Igyekszik hazánk ökológikus fejlődését szolgálni a jövő nemzedékek védelme érdekében.
- Törekszik arra, hogy fölhívja a társadalom figyelmét a hazai és a globális környezeti problémák általi fenyegetettségünkre.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan képes tudományos kutatások elvégzésére, ideértve a megfelelő kutatási módszerek kiválasztását is.
- Képes felelősen irányítani multidiszciplináris munkacsoportokat.

- Átfogó tudása mellett munkája során gyakran veszi igénybe speciális tudással rendelkező munkatársak segítségét.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében.
- Felelősséget tud vállalni ökológikus vidék- és városfejlesztési stratégiák kidolgozásáért.
- Felelősséget vállal a szakmai döntéseiért, az általa, illetve az irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, beleértve a diplomamunka készítését is:

- környezetszociológia 25-35 kredit;
- környezetpolitika 25-35 kredit;
- környezeti etika 20-28 kredit;
- ökológiai közgazdaságtan 16-20 kredit;
- természettudományos alapismeretek 16-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges egy élő idegen nyelvből.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat tudományos kutatáshoz, illetve településfejlesztési, környezetvédelmi vagy tájgazdálkodási programhoz kapcsolódó, a felsőoktatási intézmény szervezésében vagy kutató-intézetnél, a szakigazgatásban, önkormányzatnál, nonprofit vállalkozásnál vagy civil szervezetnél végezhető, összesen 80 óra (5 kredit) heti rendszerességgel több héten keresztül vagy tömbösített formában teljesített terepmunka.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 4 kredit a szociológia területéről, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

43. HUNGAROLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: hungarológia (Hungarian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: hungarológia szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Hungarologist
- választható specializációk: történelem, irodalom, nyelvészet, magyar mint idegen nyelv

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem, a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá⁵⁴: a néprajz, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák, a szlavisztika, a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak, a szabad bölcsészet alapképzési szak esztétika, művészettörténet, kommunikáció és médiatudomány, filmelmélet, filmtörténet specializációi, a társadalom tudomány képzési területről a nemzetközi tanulmányok, a politológia, kommunikáció és médiatudomány, a kulturális antropológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵⁵: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik interdiszciplináris, komplex tudással rendelkeznek a magyar kulturális örökségről, ismerik annak egyedi vonásait és európai, illetve regionális párhuzamait, beágyazottságát. Egyúttal képesek nemzeti kultúránknak más kulturális kódrendszerekben történő hatékony képviselésére, a különböző nemzeti kultúrák elfogulatlan vizsgálá-

⁵⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.28. a).

⁵⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.28. b).

tára, az interkulturális dialógusban való szakszerű részvételre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A hungarológia szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a magyar kulturális örökség legfontosabb eredményeit és jellemzőit, különösen a széles értelemben vett művelődéstörténet területén, illetve a választott szakirányának megfelelő tudományterületen.
- Átlátja és érti a hungarológiai tudományterületek szakirodalmát és kutatási módszereit.
- Ismeri és kezeli az interkulturális kapcsolatok elemzéséhez és fejlesztéséhez szükséges elméleti és gyakorlati eszközöket.
- Elsajátította a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, amely képessé teszi őt a megszerzett elméleti tudás gyakorlati alkalmazására, egyéni továbbfejlesztésére.
- A nemzeti kultúra problémáinak más kulturális kódrendszerekben történő hatékony képviselését el tudja látni, a honi kulturális paradigmákat szakszerű módon tudja külföldi közönség számára bemutatni és képes az interkulturális dialógusban való szakszerű részvételre.

b) képességei

- Képes a választott szakiránynak megfelelő szakterület tudományos életébe való bekapcsolódásra, konferenciákon való részvételre, publikációs tevékenységre, tudományszervezésre, pályázati tevékenységre, projektekben való részvételre.
- Véleményét adekvát módon, művelt tudományágának szakterminológiáját használva, árnyaltan és sokoldalúan képes megjeleníteni és megvédeni.
- Képes a szakmai ismereteinek további önálló bővítésére, elmélyítésére.
- A szakirányán kapott elmélyített tudást képes magas szinten megfogalmazni és átadni másoknak, akár oktatási, akár tudományos tevékenysége során.
- Képes árnyaltan és sokoldalúan látni és bemutatni a magyar kultúra és nyelv helyzetét a világban, Európán belül és kívül, és interkulturális kontextusba ágyazottan releváns megállapításokat tenni annak egyes jelenségeiről.
- Két idegen nyelven meggyőzően és magas szinten kommunikál.

c) attitűdje

- Jellemzi a magas szintű szakmai motiváltság és elkötelezettség.
- Tudományos és oktatási tevékenységükben érvényesítik az általános európai elveket és értékeket, és jellemző rájuk a kritikai szemlélet, a nyitottság és a tolerancia.
- Általában is alkalmasak az absztrakcióra és a fogalmi gondolkodásra.
- Kreativitás és kezdeményezőkézség, illetve saját tudása állandó továbbfejlesztésének igénye jellemzi.
- Tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
- A tudományág sajátosságaiából következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.

- Szakmai kommunikációjában a tudomány szakmai normáinak megfelelően nyilvánul meg.

d) autonómiája és felelőssége

- A végzett mesterszakos hallgató tudatosan reflektál saját nyelvi és kulturális beágyazottságára.
- Megszerzett tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül a hungarológia általános szakmai ismeretei 30-45 kredit:

[a hungarológia fogalma, irányzatai, módszerei, intézményrendszere; a történettudomány főbb irányzatai és funkciói; nacionalizmuselméletek, nemzettipológiák; a kultúratudomány fogalma, kulturális kánonok, nyelv és kultúra, interkulturális transzfer; kommunikációelmélet, kommunikációs stratégiák, alkalmazott nyelvészet, magyar művelődéstörténeti folyamatok (közép-)európai kontextusban, a magyar kultúra és művelődés interkulturális bemutatása; a kulturális örökség áthagyományozódása és fejlődése, regionális (közép-európai) és multikulturális jelenségek; hungarológia és Európa-tanulmányok; univerzális és regionális jelenségek az európai művelődéstörténetben].

9.1.2. A választható specializációk, azok szakterületi, tudományági ismerete és azok kreditaránya
A választható specializációk kreditaránya további 50-60 kredit:

a) történelem specializáció:

- multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, geolingvisztika, nyelvi-etnikai kapcsolatok, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében] 15-20 kredit;
- történettudományi ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; gazdaság- és társadalomtörténet; művelődés- és mentalitástörténet; politikai eszmék és intézmények története; diplomáciatörténet; történelemértelmezések, történeti helyzetmagyarázatok Közép-Európában; a Kárpát-medence történeti ökológiája; a finnugor néprokonsági eszme,

a turanizmus; a közép-európai rendszerváltás politikai, társadalmi, gazdasági folyamatai)
30-40 kredit;

- szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások történettudomány ismeretkörökből 5-15 kredit;

b) irodalom specializáció:

- multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-) európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, geolingvisztika, nyelvi-etnikai kapcsolatok, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében; nyelvpolitika, kisebbségi nyelvhasználat Közép-Európában és az EU-ban] 15-25 kredit;
- irodalomtudományi ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; irodalom és (társ)művészetek kapcsolata; poétika és retorika, szöveg- és diskurzuselemzés; az irodalmi interpretáció elmélete és gyakorlata; hatás- és olvasástörténet, kritikátörténet; komparatiztika, világirodalom, nemzeti irodalmak; az irodalom- és kultúraközvetítés rendszerei, a műfordítás elmélete; nemzeti kánonok és kultuszok Közép-Európában; a magyar irodalom külföldi recepciója; kisebbségi irodalmak és kultúrák, külföldi magyar irodalom) 30-40 kredit;
- szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások irodalomtudomány ismeretkörökből 5-15 kredit;

c) nyelvészet specializáció:

- multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében] 15-25 kredit;
- nyelvészeti ismeretkörök (kutatásmódszertan, tudománytörténet; a magyar nyelv morfológiája; kommunikáció és retorika; szövegtan és stilisztika; kulturális nyelvészet; nyelvi tervezés, nyelvpolitika; nyelv, média, informatika; íráskultúra; történeti dialektológia és szociolingvisztika; történeti névtan; geolingvisztika; kontrasztív nyelvészet; a magyar nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban) 30-40 kredit;
- szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások nyelvészet ismeretkörökből 5-15 kredit;

d) magyar mint idegen nyelv specializáció:

- multidiszciplináris ismeretkörök [a magyar művelődés és kulturális örökség (magyar nyelv, irodalomtörténet, kortárs irodalom, művészettörténet, kortárs képzőművészet, zenetörténet, kortárs zenei élet, színháztörténet, kortárs színházi élet, filmtörténet, kortárs filmművészet); (közép-)európai kulturális kapcsolatok (a Kárpát-medence népeinek összehasonlító néprajza, nemzeti, nyelvi, etnikai önazonosság Közép-Európában); magyarországi és kárpát-

medencei közgyűjtemények; Magyarország-kép külföldön, magyarok a külföld szemében] 15-25 kredit;

- nyelvpedagógiai ismeretkörök (kutatásmódszertan, pedagógiatörténet; a nyelvoktatás elmélete, a nyelv interkulturális közvetítése; a magyar mint idegen nyelv módszertana; a magyar nyelv morfológiája; grammatika – idegen nyelvként; kommunikatív nyelvpedagógia; nyelvészeti pragmatika – nyelvi szokáskultúra; szociolingvisztika, bilingvizmus; kontrasztív nyelvészet; tananyagismeret; fordítás, műfordítás, kulturális transzfer; a magyar nyelv és kultúra helyzete az Európai Unióban) 30-40 kredit;
- szakszemináriumok, tutoriális foglalkozások nyelvpedagógiai ismeretkörökből 5-15 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy további, az alpfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 12 kredit magyar történelmi, illetve magyar nyelvészeti és magyar irodalmi ismeretkörökből.

44. INDOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: indológia (Indology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles indológia szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Indologist
- választható specializációk: szanszkrit, hindi

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak indológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵⁶: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel, alapos tárgyi és módszertani tájékozottsággal rendelkeznek a klasszikus, illetve a modern indiai kultúráról. A választott szakiránynak megfelelő nyelvet (szanszkrit, hindi) magas szinten ismerik. Képesek az adott nyelven született kiemelkedő irodalmi művek sokoldalú elemzésére és ismerik a megfelelő történeti és kultúrtörténeti forrásokat. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására a gazdasági és kulturális élet, a közigazgatás, idegenforgalom számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁵⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.29.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

Az indológia szakos bölcsész

a) tudása

- A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a hindi vagy a szanszkrit nyelvet, e nyelvek grammatikai rendszerét, az írásbeli, illetve szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, és rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.
- Átfogóan ismeri az indológia tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, és szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. Ezen belül ismeri az indológia tudományterületének fontosabb kutatási területeit, a szanszkrit és hindi nyelvészetet, irodalmat, történelmet és kultúrát, illetve azokat a fontosabb kutatásokat, amelyek ma meghatározzák e tudomány prioritásait, a fentebbiek jelentőségét az ókortól máig terjedő gondolkodástörténetben és egyetemes civilizációs folyamatokban.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, így a premodern és a modern nyelv-, irodalom- és kultúratudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a fenti nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális jelenségek megismerésében.
- Ismeri az legújabb nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövőendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
- A szanszkrit szakirányon végzett ismeri a klasszikus India vonatkozásában az irodalomtörténeti, vallástörténeti, filozófiatörténeti kutatásokat, a források közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait.
- A hindi szakirányon végzett magas szinten ismeri a modern India vonatkozásában a hindi nyelvet és irodalmat, az országismereti tudásanyagot.

b) képességei

- Az indológián belül saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek kritikai elemzésére.
- Képes hindi nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikációra, továbbá óind és újind vonatkozásban a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.
- Képes kritikusan elemezni a magyar és európai, valamint az indiai identitás konstrukcióit. Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére, kutatási eredményeit szélesebb orientalisztikai kontextusban is elhelyezni.
- Különböző hindi és szanszkrit szövegtípusokat és indiai kulturális jelenségeket különféle szempontok mérlegelésével releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.

- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Alkalmas nyelvtudása és országismerete birtokában fordításra, műfordításra, cikkek, könyvek, filmek nyelvi és szakmai lektorálásra, szerkesztésre a külkereskedelem, diplomácia, turisztika, idegenvezetés, kulturális menedzsment, média, újságírás, államigazgatás, idegenrendészet, szakkönyvtár, kulturális antropológia területén.
- Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik India kultúrája, a szanszkrit, illetve a hindi nyelv iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Fontosnak tartja, hogy fejlessze az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteit.
- Törekszik arra, hogy saját tudását mind magasabb szintre emelje, képzési területének belső törvényszerűségeinek megértését elmélyítse és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességekre tegyen szert.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg, valamint hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli, elsősorban az indiai szakmai közösségekkel való együttműködést, vitát.
- Szakmájához kapcsolódó kérdésekben kritikus tudatossággal jár el.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport eredményeiért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi, társadalomtudományi ismeretkörök legfeljebb 6 kredit;
- filológia, nyelvtudomány, irodalomtudomány, vallástörténet, művészettörténet (20-25 kredit).
- választható specializációk 60-70 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei:

- a) szanszkrit specializáció: óind történeti nyelvtan és nyelvtörténet, szanszkriához közeli nyelvek (különösen óperzsa, avesztai, prákrit, páli), szanszkrit szövegek olvasása és elemzése (védikus

szanszkrit, epigráfia, szépirodalom, filozófia, vallás), nyelvfejlesztés: hindi nyelv, a szakterületen választható további ismeretek (speciálkollégiumok, szakszemináriumok);

b) hindi specializáció: újjind történeti nyelvtan és nyelvtörténet, hindihez közeli nyelvek (így bradzs, urdu, bengáli), modern és középkori hindi szövegek olvasása és elemzése, beszédgyakorlat (fordítás és tolmácsolás), nyelvfejlesztés: szanszkrit nyelv, a szakterületen választható további ismeretek (speciálkollégiumok, szakszemináriumok).

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga angol nyelvből vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Hindi vagy szanszkrit specializáción folytatott tanulmányok esetén a záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja hindi vagy szanszkrit nyelvből.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szakon indológia szakirányt nem végzőknek a mesterképzésbe való belépéshez 62 kredittel kell rendelkezniük a korábbi tanulmányaik alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak indológia nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

45. IRANISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: Iranisztika (Iranian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles iranisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Iranian Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak iranisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵⁷: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az iranisztika különböző szakterületein (nyelvek, történelem, irodalom, művelődés- és vallástörténet, művészettörténet, modern országismeret), valamint a klasszikus és a modern perzsa nyelvben magas szintű jártassággal, élő nyelvi tapasztalatokkal, valamint számottevő arab nyelvi ismeretekkel is rendelkeznek. Az iranisztika területén szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

⁵⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.30.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az iranisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja az iranisztika elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Ismeri a modern perzsa nyelvet írott és beszélt nyelvet, nyelvtudása a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének felel meg.
- Szótár segítségével változatos műfajú és stílusú arab nyelvű szövegek önállóan feldolgozásához szükséges arab nyelvtudással rendelkezik.
- Ismeri az iráni népek történetét: a modern Irán, valamint a földrajzilag és nyelvileg szorosan kapcsolódó régiók, Közép-Ázsia, Afganisztán és India helyzetét.
- Ismeri a klasszikus és modern perzsa irodalom nyelvi forrásaihoz kapcsolódó filológiai, irodalomtörténeti és irodalomelméleti kérdéseket, a megfelelő vallás- és művelődéstörténeti ismeretanyagot.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, elsősorban közel-keleti kultúrákról.
- Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik az iranisztika magyar, angol és perzsa nyelvű hagyományos és elektronikus forrásairól, bibliográfiáiról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az iranisztika különféle tudományterületeinek és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Alaposan és átfogóan ismeri az iranisztika jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Képes az iranisztika tudományterületéhez tartozó kulturális jelenségek történeti elemzésére, kritikai értelmezésére.
- Képes az iráni népek, illetve a földrajzilag és nyelvileg szorosan kapcsolódó régiók történeti és modern politikai eseményeinek, valamint társadalmi kérdéseinek mélyebb megértésére, interpretálására.
- Képes modern perzsa nyelvű fordítási és tolmácsolási, illetve elemzési feladatok elvégzésére.
- Képes közepes nehézségű klasszikus arab szövegek szótár segítségével való megértésére.
- Képes az iranisztika terén szerzett ismereteivel ma általánosan és széles körben nem ismert területek, jelenségek, fogalmak és forrásadatok interpretálására, megértésére.
- A széles körű orientalisztikai ismeretek, valamint a nyugati kultúra és tudományos gondolkodás birtokában képes a mai nemzetközi politikai, társadalmi, valamint az irodalmi és

művészi tevékenységek eddigieknél mélyebb és behatóbb megismerésére, megértésére és értékelésére.

- Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- Az információkat képes kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, új összefüggésekre rámutatni.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit. Szakmája művelése során két idegen nyelvet szóban és írásban egyaránt hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a perzsa nyelvű népek kultúrájára vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Törekszik arra, hogy a közel-keleti kultúrákkal kapcsolatos aktuális események, történések vonatkozásában naprakész legyen.
- Tiszteli az Európán kívüli kultúrákat, vallásokat.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Felelősséggel végzi a munkája során adódó fordítási és tolmácsolási feladatokat.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:

- nyelvészet 23-27 kredit;
- történelem, historiográfia 23-27 kredit;
- irodalomtörténet, irodalomelmélet 23-27 kredit;
- vallás- és művelődéstörténet 13-17 kredit;
- arabisztikai ismeretek 7-11 kredit.

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 20-30 kredit. A választható speciális program területét tekintve lehet:

- a szakspecifikus ismereteket elmélyítő további irodalom-, nyelv-, történettudományi, vallás- és művelődéstörténeti (művészettörténeti) kurzus;
- széles körű arabisztika (irodalom-, nyelv-, történettudomány, vallás- és művelődéstörténeti) kurzus;
- további nyelvi kurzusok.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja modern perzsa nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja perzsa nyelven vagy vendégelőadó angol nyelven.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:

- nyelvi képzés [klasszikus és modern perzsa részletes nyelvreírás, klasszikus perzsa szövegolvasás (forráselemzés), modern perzsa nyelvgyakorlat] 44 kredit;
- egyéb irodalomtörténeti és filológiai ismeretek (klasszikus és modern perzsa irodalomtörténet, verstan, paleográfia, bevezetés a nyelvtörténetbe és dialektológiába, perzsa művészet-történet, a modern Irán történetének kérdései, a modern Irán problémái) 6 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

46. IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: irodalom- és kultúratudomány (Literary and Cultural Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles irodalom- és kultúratudomány szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of Literary and Cultural Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe⁵⁸: a magyar, az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák, a szlavisztika alapképzési szak, valamint az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁵⁹: 223/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak irodalmi és kulturális jelenségek, művészi szövegek tudományos elemzésére, esztétikai és poétikairetorikai létmódjuk figyelembevételével. Ismerik a modern kommunikáció közegeit, a nyelvi-közvetítési rendszereket, a nyelv

58 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.31. a).

59 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.31. b).

művészetének és médiumainak sajátosságait, az irodalom társművészetekhez fűződő kapcsolatát, valamint az irodalmiság legaktuálisabb társadalmi funkciójára és feltételeire összpontosító kutatásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az irodalom- és kultúratudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Átlátja az irodalom- és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti és mediális összefüggéseit, alkalmazni képes az irodalmi szövegek és a kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, tekintettel az értelmezés változó kontextusaira.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióinak irodalmi összefüggésrendszerét, valamint alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás irodalmi tapasztalatairól, a kisebbségi és marginális irodalmi és kulturális jelenségekről.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az irodalom- és kultúratudománynak, valamint határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, a különböző kutatási irányzatok értelmezési módszereiről, az irodalom- és kultúratudomány hagyományos és elektronikus forrásairól, adatbázisairól és bibliográfiáiról.
- Alaposan és átfogóan ismeri az irodalom- és kultúratudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajait, kontextusait.
- Az irodalom- és kultúratudomány legalább egy résztemájában az innovatív tudományos kutatáshoz szükséges ismeretekkel rendelkezik.
- A szakterülete műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.

b) képességei

- Képes az irodalom és kultúra jelenségeinek történeti és több diszciplináris szempontot mérlegelő elemzésére, az egymásra épülő világképeknek és kialakulásuknak kritikai értelmezésére.
- Kritikusan és a kultúrák közötti különbségekre érzékenyen képes elemezni a magyar és az európai identitás konstrukcióit.
- Képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni a vizsgált irodalmi-kulturális kérdéskör elemzésére megfelelő irodalom- és kultúratudományos módszereket, s a rendelkezésére álló információk feldolgozása során az irodalmi és kulturális jelenségek új összefüggéseire mutat rá.
- Véleményét az irodalom- és kultúratudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően, akár idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit.
- Legalább egy idegen nyelven képes szakmáját hatékonyan gyakorolni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi az irodalmi és kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és az egyetemes értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli irodalmakra és kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Az irodalmi és kulturális jelenségekről megszerzett tudását felhasználja a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott az irodalom és a kultúra interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a társadalmi és tudományos normáknak megfelelően, a különböző nyelvi és kulturális közösségek iránti érzékenységgel nyilvánuljon meg.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként, kritikus tudatossággal képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során nyitott, és törekszik az európai és Európán kívüli szakmai közösségekkel való együttműködésre.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel az irodalom- és kultúratudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és munkacsoportja szakmai-közéleti tevékenységéért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- általános kultúratudományi ismeretek 6-18 kredit;
- esztétikai és filozófiai ismeretek 4-10 kredit;
- irodalomtudományi ismeretek 14-36 kredit.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók az irodalom- és kultúratudomány egy részterületéről, amelynek további kreditértéke 40-60 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből, vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvéből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma: általános kultúratudományi ismeretek 4 kredit, esztétikai és filozófiai ismeretek 4 kredit, irodalomtudományi ismeretek 10 kredit.

47. ISZLÁM TANULMÁNYOK

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: iszlám tanulmányok (Islamic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles iszlám tanulmányok szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Islamic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab, iranisztika és török szakirányai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶⁰: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvi, filológiai és az iszlám kultúrával kapcsolatos ismereteik birtokában képesek önálló tudományos kutatómunkát folytatni, illetve a közélet területén az iszlám kultúrát behatóan ismerő szakemberekként (újságíró, politológus, diplomata) magas színvonalon tevékenykedni. A végzettek az iszlám vallás, az iszlám világ történelmének és kultúrájának átfogó tudományos ismeretével rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

⁶⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.32.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az iszlám tanulmányok szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri az iszlám nyelvein, elsősorban az arab, perzsa és török írott források filológiai elemzésének követelményeit.
- Ismeri az iszlám vallás történelmét és mai áramlatait.
- Ismeri az iszlám világ történelmét és mai helyzetét.
- Ismeri az iszlám kultúrkör művelődéstörténetét.
- Ismeri az iszlám világban napjainkban ható ideológiákat, az iszlám világ és a nyugati világ közötti kölcsönhatások jellemzőit a történelem folyamán. Ismeri az iszlám világ és a nyugati világ mai kölcsönhatásainak sajátosságait.

b) képességei

- Képes az ismeretek tudományos fórumokon való megjelenítésére.
- A megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre képes.
- Képes eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.
- Képes önálló kritikai attitűd kialakítására és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Képes a képzési terület belső törvényszerűségei megértésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes az írott források filológiai elemzésének szuverén alkalmazására a vallás, a történelem és a művelődéstörténet területén.
- Képes az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten bemutatni.
- Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az iszlám nyelvel és az iszlám kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására, az iszlám nyelvei közül egyben a kor igényeinek megfelelő hatékony kommunikációra, valamint az iszlám nyelvein írott források olvasására és filológiai igényű elemzésére.
- Képes az arab, török vagy perzsa nyelvek közül legalább egynek aktív, a további kettőnek pedig passzív használatára.

c) attitűdje

- Magas fokon motivált és elkötelezett az iszlám műveltség és kultúra iránt.
- A releváns nyelvek használatának, valamint az említett kultúrával kapcsolatos ismeretek átadásának fontosságát illető minőség tudat és sikerorientáltság jellemzi.
- Kezdeményező, együttműködő és konstruktív módon kritikus a szakmai kérdések kezelése során.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai munka során személyes felelősséget vállal.

- A szakmai munkája során szükség esetén döntéseket hoz.
- Szakmai kvalitásait önálló tanulással fejleszti.
- Szakmai munkája során céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó nyelvtudományi és vallástudományi ismeretek: 18-22 kredit az alábbiak szerint:
 - nyelvi és nyelvtudományi ismeretek: legalább 18 kredit,
 - az iszlám vallással kapcsolatos szakmai ismeretek: legalább 2 kredit;
- irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek és nyelvi képzés: 70-80 kredit;
- egyéb bölcsészettudományi ismeretek: legfeljebb 6 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az arab, az iranisztika és a török szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak arab, iranisztika, vagy török szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

48. JAPANOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: japanológia (Japanese Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles japanológia szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Japanese Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak japán szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak további szakirányai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a japán nyelvet, a japán kultúrát. Felsőfokú (C1) nyelvtudási szinten képesek japán nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Japánnyelv-tudásuk és Japánra vonatkozó ismereteik birtokában, az üzleti életben, a tudományban, az államigazgatásban, a diplomáciában magas szintű szak-

⁶¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.33.

mai munka végzésére képesek japán nyelvismeretet igénylő feladatok ellátásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A japanológia szakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja saját szakterületének, a japanológiának elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás mellett a kelet-ázsiai, ezen belül elsősorban a japán identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, különösen a távol-keleti kultúrákról.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére, a japanológiára jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.
- Ismeri a japanológia alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit.
- Alaposan és átfogóan ismeri a klasszikus japán filológia, a klasszikus japán írott nyelv, a hagyományos prózairodalmi nyelv, a japán nyelvészet és nyelvtudomány, a japán leíró nyelvtan (fonológia, morfológia, szintaxis), a japán irodalomtudomány, a japán filozófiatörténet, a japán esztétikatörténet, a japán vallástörténet, a japán egyháztörténet, a japán történettudomány, japán politikatörténet, japán művészettörténet, japán kultúrtörténet és művelődéstörténet ismereteit, a szak- és műfordítás alapjait.
- Ismeri a modern japán írott és beszélt nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N2N1-es szintjén.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének, a japanológiának jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Érti és átlátja a japán szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Ismeri a japán nyelvi, japán irodalmi és japán kulturális jelenségekről szerzett tudás – eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő – gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a japán nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.
- Alaposan és átfogóan ismeri a japanológia jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- A japanológiának legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

b) képességei

- A japanológia szakterületén képes a kelet-ázsiai, ezen belül elsősorban a japán kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

- Képes a japanológiában, illetve annak interdiszciplináris területein az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a japanológia mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
- Képes az Európán kívüli kultúrák, különösen a kelet-ázsiai és ezen belül a japán kultúra multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- A japanológia szakterületén különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.
- A japanológia szakterületén önállóan szelektálja és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak) megfelelő humántudományi módszereket.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár japán, illetve más idegen nyelven is) képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Szakmája művelése során a japán nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.
- Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, mely képessé teszi mind a japanológiában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Képes szakterületén, a japanológia területén projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes irányítási feladatok ellátására.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes saját gondolatainak és a japanológia szakterületén a szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N2-N1-es szintjén.
- Képes japán nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.
- Folyékonyan és természetesen módon tudja magát kifejezni japán nyelven, több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél japánul.
- Képes nagyobb mennyiségű japán és legalább még egy idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására.

- A japanológia területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.
- Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a japán nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Képes a japanológia szakterületén az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.
- A japanológia területén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.
- A japanológia területén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a kelet-ázsiai, azon belül a japán kultúrára vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Nyitott saját tudományterületének, a japanológiának interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására törekszik.
- Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.
- Képes szakterülete, a japanológia tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz a japanológia szakterületén.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kelet-ázsiai, elsősorban a japán kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a japán nyelvet és kultúrát illetően.
- Törekszik a japanológia szakterületén speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.
- Felhasználja a japanológia szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Szem előtt tartja a japanológia szakterületén résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik a japanológia szakterületén szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

- Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukciói mellett a kelet-ázsiai, elsősorban a japán identitás konstrukcióit.
- A japanológia szakterületén tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakterületével, a japanológiával összefüggésben tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli a japanológia szakterületén szakmai, szellemi identitását.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.
- Munkája során kezdeményezi az európai és Európán kívüli, kelet-ázsiai és japán szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a japanológiához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén, a japanológia területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- A japanológia szakterületén képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel a japanológia szakterületén résztemája összefüggéseit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szakfelépül:

- japán nyelvészet és nyelvtudomány 6-20 kredit;
- japán irodalomtudomány 5-10 kredit;
- nyelvfejlesztés 12-15 kredit;
- japán kultúratudomány 18-25 kredit;
- klasszikus japán nyelv 4-5 kredit.

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya további 25-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja japán nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A japán szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges

a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak japán szakirányának történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá

- a 4.2. pontban felsorolt alapképzési szakon végzettek esetében középfokú (B2), komplex típusú nyelvtudás szükséges japán nyelvből,
- a 4.3. pontban felsorolt alapképzési szakon végzettek esetében továbbá a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsgán (Nihongo Nōryoku Shiken) megszerzett N2 szintű vagy középfokú, (B2) komplex típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga szükséges japán nyelvből.

49. JOGÁSZ

Állam- és Jogtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: jogász (Law)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles jogász
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Jurist

Az oklevél doktori cím (dr. jur.) használatára jogosít.

3. Képzési terület: jogi

4. A képzési idő félévekben: 10 félév

5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 300 kredit

- a szak orientációja: kiemelten elmélet-igényes (70-80 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶²: 380/0421

7. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja jogász képzettségű szakemberek képzése, akik az állam- és jogtudomány, valamint a jogász tevékenységekhez kapcsolódó más társadalomtudományok alapjainak birtokában, a jogrendszer főbb jogterületeinek és jogintézményeinek, az állam működésének, a jogalkotás és a jogalkalmazás módszereinek ismeretében, korszerű szakismereteikre és jogász műveltségükre tekintettel alkalmasak az állami és magánszférában jogász tevékenységre, gyakorlati tapasztalatok megszerzésével, szakmai továbbképzéssel a jogi szakszolgálatokhoz kötött munkakörök betöltésére. Részt tudnak venni a nemzetközi- és különösen az európai térben a gazdasági, társadalmi, államközi és civil szféra problémáinak megoldásában és szervezésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

7.1.1. A jogász

a) tudása

- Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, az államra és a jogrendszerre vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteket, a jogintézmények elvi hátterét és gyakorlati működési módjait.

⁶² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.5.2.

- Ismeri a tudományos munkához, kutatáshoz szükséges problémamegoldó módszereket.
- Ismeri a társadalomtudományok fogalmi készletének, elméletének, módszerének alapelemeit.
- Ismeri a jogra és államra vonatkozó elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi háttérét és működésének elveit.
- Ismeri a történeti fejlődés logikáját, annak jelentőségét.
- Ismeri a globális és hazai társadalmi, gazdasági, politikai, jogi folyamatok alapjellemzőit.
- Történeti összefüggéseiben is ismeri az ember, az emberi méltóság, emberi jogok, demokrácia és a hatalom korlátozásának elméleti, gyakorlati jelentőségét valamint intézményeit.
- Ismeri az általános, valamint a jogász szakmák etikai normáit.
- Felismeri az etikai dilemmákat és az új morális kihívásokat.
- Ismeri az állam- és a jogrendszer alapjellemzőit és ezek alapján eligazodik a különböző jogfogalmak, paradigmák között.
- Ismeri a hazai, az európai és nemzetközi jog legfontosabb tételes jogi szabályait, a meghatározó alkotmánybírósági, bírósági döntéseket.
- Ismeri a jogrendszer tagolására vonatkozó főbb nézeteket, a jogértelmezési módszereket, ide értve a különböző (köz- és magánjogi, általános és speciális) jogterületek együttes alkalmazásának, rendszerszerű értelmezésének a módszereit is.
- Ismeri a különböző jogágak főbb jogforrásait, speciális szabályozási és működési logikáit, a szakjogi terminológiákat.
- Ismeri a speciális jogterületek sajátosságait.
- Ismeri a jogesetmegoldás módszereit, az eset feltárásának, az érvek rendezésének gyakorlatát.
- Ismeri az egyes jogász hivatások alapvető szakmai sajátosságait.
- Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési ismeretekkel, a jogi, jogász írás sajátos elemeivel, a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályaival és technikáival.
- Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellemzőit.

b) képességei

- Képes értékelő viszony kialakítására a jogra és államra vonatkozó nézetekkel, elméletekkel kapcsolatban és képes ezek jogi és társadalmi relevanciájának felismerésére.
- Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására.
- Képes idegen nyelvű és az informatika legújabb eszközeit is alkalmazó kommunikációra.
- Biztosan kezeli a szakjogi terminológiákat.
- Képes a jogi elvek és értékek széles körű alkalmazására a törzsanyagon kívül is.
- Képes a társadalmi problémák megértésére, új jelenségek feldolgozására, kritikus gondolkodásra.
- Képes tudományos művek feldolgozására, értelmezésére, továbbgondolására és használatára.
- Alkalmas a tudományos megközelítés, fogalmi készletek befogadására és használatára.
- Rendelkezik tudományos, közéleti, szakmai íráskészséggel.

- Képes az érvek tiszta, logikus felépítésére és használatára.
- Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, értelmezésére és vélemény kialakítására.
- Érzékeli a környezeti (jogi, intézményi, gazdasági, politikai, társadalmi) változásokat és adaptív módon viszonyul ezekhez.
- Képes a társadalmi és jogi problémákat felismerni és hajlandó azok megoldásait keresni.
- Képes jogi, társadalmi kérdésekben saját vélemény kifejtésére, mások véleményének elfogadására, képes az érvek logikus, világos kifejtésére, közvetítésére, a meggyőzési eszközök használatára.
- Képes a jogrendszer, a jogi módszerek történeti és elméleti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.
- Érzékeln képes a társadalmi, etikai, jogász szakmai dilemmákat és képes azok elemzésére, szintetizálására.
- Képes a szakmai munka, döntések társadalmi és etikai következményeinek megértésére.
- Alkalmas a jogszabályok lényeglátó, módszeres és kreatív értelmezésére a jogállami értékek keretei között.
- Képes megalapozott döntések meghozatalára, világos motiváció és indoklás mellett.
- Képes az állami és magánszervezetek irányításában való közreműködésre.
- Képes az önkormányzati, öngazgatási, közhasznúsági és magánigazgatási viszonyok közötti eligazodásra.
- Képes a jog alkotásával, értelmezésével, alkalmazásával kapcsolatos politikai, társadalmi, gazdasági, történeti, pszichológiai jelenségek észlelésére, értelmezésére.
- Képes a jogági szabályozások logikáinak önálló és kritikus használatára.
- Képes a jogtudományok területén az ismeretek rendszerezett megértésére, elsajátítására, alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a változó tételes jog önálló megismerésére és értelmezésére, a megszerzett szakmai tapasztalat alapján új problémák, új jelenségek feldolgozására.
- Képes a jogi konfliktusok jelentőségének felmérésére, a különböző jogi megoldások megtalálására, a következmények számbavételére, alternatívák mérlegelésére.
- Képes az általános ismeretek, fogalmi készletek kreatív alkalmazására az új területeken.
- Képes felismerni a hagyományos jogágakon túli szabályozási területeket, az új kihívásokat, azonosítja a problémákat.
- Képes a jogi terminológia világos és szakszerű használatára és bonyolult jogi kérdések érthető megfogalmazására.
- Képes a jog forrásainak tudatos és biztos használatára, a jogász módszerek lehetőségeinek és korlátainak felismerésére.
- Képes nagyobb mennyiségű és bonyolultságú joganyag feldolgozására, szelektálására, a lényeg kiemelésére és összefoglalására.
- Felismeri a jogilag releváns információkat.

- Jártas az információtechnológiai kérdésekben, képes az adatbázisok, online rendszerek használatára.
- Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.
- Képes egy szakmai közösség munkájának irányítására.

c) attitűdje

- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.
- Kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
- Hajlandó önművelésre, önfejlesztésre, tudásának magasabb szintre emelésére.
- Igénye van széles körű műveltség megszerzésére.
- Igénye van a szaktudományos megközelítések értelmezésére.
- Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.
- Hajlandó nem jogi szempontrendszer bevonására, alkalmazására.
- Nyitott az új jogi területek befogadására, megoldások keresésére ismeretlen problémákra.
- Tiszteli Magyarország alkotmányos rendjét, a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.
- Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.
- Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket, és keresi a megoldásokat és eszközöket ezek kezeléséhez.
- Nyíltan vállalja és képviseli a jogász szakmához kötődő jogállami és demokratikus értékeket és a közjó szolgálatát.
- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel.
- Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.
- Elkötelezett a jogász munka egészét átható értékek, azok kialakítása, terjesztése mellett.
- Elkötelezett a jogsegély, a pro bono jogász munka, közérdekű kötelezettségvállalás és a civil aktivitásban való részvétel mellett.
- Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.
- Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.
- Elkötelezett a közérdek és a közérdekű jogász munka iránt.
- Nyitott a nemzetközi környezetben való együttműködésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és önállóan törekszik az önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogász szakma értékeinek fejlesztése érdekében.
- Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra.
- Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.
- Értékelkötelezett módon használja az érdekérvényesítés eszközeit.

- Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.
- Vállalja az önálló kezdeményezéseket a jogrendszer befolyásolására és ezekkel kapcsolatban vállalja a felelősséget.
- Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.
- Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.

8. A mesterképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők:

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek: 70-110 kredit, amelyből
 - általános értelmiségi hivatást szolgáló, a társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek (jogászi etika, jogi információtechnológia és adatbáziskezelés, valamint sajátos idegen szaknyelvi ismeretek) 25-40 kredit;
 - jogelmélet és jogtörténet (propedeutikai, jog- és állambölcseleti, jogszociológiai, magyar és egyetemes állam- és jogtörténeti, római jogi) 50-70 kredit;
- jogász szakterület-specifikus szakmai ismeretek [ágazati állam- és jogtudományok főbb területei: magánjog (polgári jog, kereskedelmi jog, munkajog), államtudomány, közjog (alkotmányjog, közigazgatási jog, pénzügyi jog), büntetőjog, valamint nemzetközi és európai jog, nemzetközi magánjog, a környezetjog, szakterületi eljárásjog, összehasonlító jog] 115-150 kredit;
- az alapvető szakmai ismeretekhez kapcsolódó választható ismeretkörök (jogintézmények és működésük, a jogászi érvelés és a joggyakorlat, a jogintézmények gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális környezete és kapcsolatrendszerének elemzése, a jog alkalmazása és jogalkotás) 35-50 kredit.

8.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, a jogalkalmazói és jogalkotói készség kialakítását elősegítő legalább kétszer három hetes vagy hat hetes egybefüggő igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy egyéb jogalkalmazási szakmai gyakorlat.

50. KISEBBSÉGPOLITIKA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kisebbségpolitika (Ethnic and Minority Policy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kisebbségpolitikai szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnic and Minority Policy Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területéről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, a szociális munka, a politikatudomány, a politológia, a kulturális antropológia és a szociálpedagógia alapképzési szak, valamint az ezeknek megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok a bölcsészettudomány képzési területéről a történelem alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a gazdaságtudományok képzési területéről az alkalmazott közgazdaságtan, a bölcsészettudomány képzési területéről a pedagógia, a pszichológia alapképzési szak, a szabad bölcsészet alapképzési szak filozófia specializációja, a pedagógusképzési terület alapképzési szakjai, a felsőoktatásról szóló 1993. LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű társadalomismeret, filozófia alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá⁶³: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék);
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit;
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 4 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit;

⁶³ Beiktatta: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 7. Hatályos: 2019. II. 19-től.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶⁴: 313/0312**8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:**

A képzés célja kisebbségpolitikai szakemberek képzése, akik ismerik az Európai Unió etnikai, nemzeti és kisebbségi problémáit. Megfelelő elméleti és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek a kisebbségpolitika vonatkozásában. Megszerzett jogi, politikai, szociológiai, antropológiai, közpolitikai és történeti ismereteik birtokában képesek a kisebbségpolitika területén önállóan vagy csoportban végzendő döntéshozói, irányítási, szervezési és szakértői feladatok ellátására. Társadalomtudományi elméleti és gyakorlati, valamint statisztikai ismereteik birtokában képesek a tudományterületükön belül adatelemzések elvégzésére. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**8.2. A kisebbségpolitikai szakember:****a) tudása**

- Megértette és elsajátította a kisebbségek, az etnicitás, az interetnikus és csoportközi viszonyok nemzetközi és hazai tudásanyagát és kutatómódszertanát, és ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat.
- Ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a kisebbségi elméletek, csoportközi viszonyok, etnicitás, interetnikus viszonyok tekintetében.
- Ismeri a legjelentősebb hazai etnikai és szociális csoportok helyzetét, a többségi társadalommal való együttműködésük különféle konfliktusait, és a konfliktusok kezelésének lehetséges módjait.
- Rendelkezik a kisebbségpolitika területéhez sorolható társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának megértését segítő interdiszciplináris ismeretekkel, és ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat.
- Elsajátította a társadalomtudományi- és szociológiai kutatások módszereihez kapcsolódó kvantitatív és kvalitatív ismereteket.
- Ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a számítógépes adatelemzés módszerei, kutatástervezés és szervezés, interjúkészítés és egyéb kvalitatív technikák esetében.

b) Képességei

- Képes a megszerzett tudományos ismeretek gyakorlati alkalmazására, a különféle kisebbségi csoportokkal kapcsolatos szakpolitikák kidolgozására.
- Képes a tudományos, államigazgatási vagy üzleti megrendelő felől érkezett kutatási kérdések, megrendelések átfogalmazására a társadalomtudomány nyelvére.
- Képes a kérdésnek megfelelő empirikus kutatás megtervezésére kvantitatív és kvalitatív módszerekkel egyaránt.

64 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.4.

- Képes az empirikus vizsgálatok eredményeinek kritikus értelmezésére és a kutatás végén a megfelelő szakpolitikai elemzések elkészítésére, valamint a szakpolitikai ajánlások megtételére.
- Képes a kutatási eredmények megfelelő bemutatására, beleértve a kutatási jelentés írását és a megrendelőnek nyújtott prezentációt.
- Képes a kisebbségi és a marginális, deviáns társadalmi szereplőkkel kapcsolatos kérdéseknek a civil társadalomba való bevezetésére.
- Képes a kisebbségpolitikával összefüggő empirikus kutatások átfogó, statisztikai és gazdasági hatékonyság-szempontú értékelésére.

c) attitűdje

- Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.
- Kritikusan ítéli meg a kisebbségpolitika új jelenségeit korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.
- Nyitott, befogadó, ugyanakkor problémacentrikus látásmódjával kritikus minden szakmai innovációs törekvessel szemben, azokat támogatja és alkalmazza, amelyek szakmai értékelése szerint megfelelőek.
- Messzemenőig törekszik érvényesíteni a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek által megfogalmazott kisebbségpolitikai tárgyú irányelveket.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.
- Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy közkinccsé tegye tudását, ismereteit, amennyiben azok nem ütköznek jogi korlátokba.
- Kiáll a kutatásokkal kapcsolatos adatok, elemzések lehető legszélesebb körének nyilvánossága mellett, különösen, ha azt a közérdek megköveteli.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekvégyesítő fórumok munkájában.
- Védi a kutatásokban résztvevők személyiségi, különösen személyes adatokhoz fűződő jogait.
- Különböző fórumokon, a tudományos közösség, megrendelők, a társadalom bármely tagjai előtt, a csoportok tagjaitól elvárható tudásnak megfelelően, de a szakmai korrektség messzemenő érvényesítése mellett számol be az általa végzett elemző, kutató tevékenységről és annak eredményéről.
- Részt vesz a szakma módszereinek fejlesztésében, a tudományos közösség számára közreadja a szakmai szempontból jelentős eredményeket.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, beleértve a diplomamunka elkészítését is:

- nacionalizmus és etnicitás elméletei 12-18 kredit;
- kisebbségpolitika 18-24 kredit;
- migrációs elméletek 6-18 kredit;
- szociálpszichológia 6-12 kredit;
- a kisebbségkutatás módszertana 18-30 kredit;
- választható szakmai ismeretek 30-50 kredit, amelyből
 - marginalizáció és munkaerőpiaci szegregáció 6-18 kredit,
 - antiszemitizmus, rasszizmus, vallási kisebbségek 6-12 kredit,
 - kisebbségi reprezentáció, kisebbségi problémák 18-24 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez kettő államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat legalább három hét időtartamot elérő gyakorlati kompetenciák megszerzését biztosító egybefüggő szakmai gyakorlat.

A szakmai gyakorlat terepmunka, amelynek során a hallgatóknak lehetősége nyílik a különféle kisebbségi csoportokkal foglalkozó szervezetek megismerésére, azok együttműködésének és kapcsolatrendszerének tanulmányozására, az együttműködésük során kialakuló érdekellentétek, és az azok feloldását szolgáló helyi problémamegoldó folyamatok feltárására és elemzésére.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele angol nyelvből államilag elismert legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.5. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei⁶⁵:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditok száma legalább 60 kredit:

- társadalomtudományi és közgazdasági elméleti és gyakorlati ismeretek (szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, politológia) területéről legalább 25 kredit;
- gazdasági és jogi ismeretek (közgazdaságtan, jogtudomány) területéről legalább 12 kredit;
- kommunikációs, kulturális, piac- és közvélemény-kutatási ismeretek területéről legalább 8 kredit;

⁶⁵ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 8. Hatályos: 2019. II. 19-től.

- kutatás-módszertani ismeretek területéről legalább 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

51. KLASSZIKA-FILOLÓGIA⁶⁶

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszika-filológia (Classical Philology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles klasszika-filológia szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Classical Philologist
- választható specializációk: latin, ógörög, antik örökség

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológiai szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakember képzése, aki átfogó ismeretekkel rendelkezik a klasszikus antikvitásról vagy az annak örökségét folytató késő antik (patrisztikus), középkori, reneszánsz humanista – és adott esetben kora újkori – európai kultúráról. A választott specializációnak megfelelő nyelvet - latin, ógörög, középkori latin, újkori latin, bizánci görög, továbbá héber - magas szinten ismeri. Képes az adott nyelven született kiemelkedő irodalmi művek és más forrásszövegek sokoldalú elemzésére, és ismeri a megfelelő történeti és kultúrtörténeti forrásokat. Felkészült tanulmányai doktori képzés keretében történő folytatására.

⁶⁶ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 4. Hatályos: 2019. II. 19-től.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A klasszika-filológia szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén ismeri a latin vagy az ógörög nyelvet.
- Ismeri a klasszikus latin és görög vagy az antik örökségre építő középkor latin, görög, továbbá – választás szerint – a héber nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.
- Áttekintő módon ismeri az antikvitás vagy az antik örökséget hagyományozó késő antikvitás, illetve az antikvitás hagyományaira építő középkor irodalmának és kultúrájának egészét.
- Átlátja a fentebbiek jelentőségét az európai kultúrában és az ókortól máig terjedő gondolkodástörténetben és egyetemes civilizációs folyamatokban.
- Ismeri a premodern és a modern nyelv-, irodalom- és kultúratudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a fenti nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális jelenségek stb. megismerésében.

b) képességei

- Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes a klasszikus latin vagy görög nyelvvel és kultúrával vagy az antik örökséget hagyományozó késő antik, illetve az antik örökségre építő középkor latin vagy görög nyelvvel összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Együttműködésre képes más szakmák képviselőivel.

c) attitűdje

- Alapos értelmiségi tájékozottsággal és nagyfokú kreativitással rendelkezik.
- Igyekszik az antikvitásról, az antik örökségre építő középkori kultúráról szerzett tudását saját kora keretei között értelmezni és hasznosítani.
- Szellemi nyitottsággal tudja értékelni az elméleti megfontolások változását.
- Az antikvitás, az antik örökségre építő középkori kultúra megismerése közben kialakított módszertanát adaptálni tudja más megismerési formákra is.
- Nyitottság jellemzi a nekünk jól ismert moderntől eltérő kultúrák megértésére, értékeinek felismerésére.
- Kritikai attitűd jellemzi a megismerési folyamatokban, illetve a szakmai, kulturális, társadalmi ítéletalkotásban.

d) autonómiája és felelőssége

- Elkötelezett az ókori világ kulturális értékeinek, az antik örökségre építő középkori kultúrának megőrzése és megismertetése iránt.

- Igényli az egyetemi oktatásban szerzett ismeretek további szélesítését.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- klasszika-filológia szakmai ismeretei [filológia (paleográfia, szövegkritika-szövegkiadás), irodalomtörténet, irodalmi művek értelmezése, leíró nyelvészet (fonológia, morfológia, szintaxis), nyelvfejlesztési ismeretek, történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, a görögséggel (Bizánccal) és Rómával (a középkori Nyugat-Európával) érintkező népek, nyelvek, kultúrák, filozófia, esztétika, vallástörténet, egyháztörténet, régészet-művészettörténet, retorika és poétika, természettudomány, kultúrtörténet (a kultúra további területei: jog, színház-történet)] 20-30 kredit;
- a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 20-30 kredit.

9.1.2. A képzés részeként választható specializációk további kreditértéke 40-45 kredit.

A választható specializációk szakterületei a nyelvfejlesztés (ógörög, latin, héber grammatika, stilisztika), különböző műfajú, az alapfokon tanultakhoz képest nehezebb irodalmi és egyéb szövegek elemző olvasása (szövegolvasás, auctorolvasás), speciálkollégiumok, szakszemináriumok, kutatássemináriumok munka.

Az ógörög, illetve a latin specializáció az antik civilizáció két nagy nyelvére és kultúrájára vonatkozó ismereteket mélyíti el. Az antik örökség specializáció a késő antikvitással, illetve az antik kultúrára építő európai középkor latin, illetve görög nyelvvel és kultúrájával összefüggő ismeretek megszerzését teszi lehetővé, és lehetőséget ad az európai kultúra úgynevezett három szent nyelvének tanulmányozására.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges idegen nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Az adott specializáció követelményeinek teljesítésével a záróvizsga letétele ógörög vagy latin nyelvből felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján az ókori nyelvek és kultúrák alapképzési szak klasszika-filológia szakirányának latin, illetve (ó)görög nyelvi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

52. KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kommunikáció- és médiaszakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Communications and Media Studies Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: kommunikáció- és médiatudomány alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű kommunikáció alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány, a gazdaságtudományok, a jogi, az informatika, a művészet, a művészetközvetítés és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 2 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶⁷: 321/0321

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a munkaerőpiac új és folyamatosan változó kihívásaira jól reagáló kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek képzése, akik magabiztos ismeretekkel és tudással rendelkez-

⁶⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.5.

nek a társadalmat működtető alrendszerek kommunikációs és mediális meghatározottságára vonatkozóan. Ismerik és működtetni tudják a kommunikáció és média különböző intézményeit, illetve felkészültek ezen intézmények elemző értékelésére is, valamint kutatási programokba való bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek

a) tudása

- Magas szinten ismeri a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.
- Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
- Elmélyült és értő ismeretei vannak a kommunikáció- és médiatudomány minden fontos területéről, a társadalmi kommunikáció színtereiről, az itt működő intézményekről és ezek működési mechanizmusairól, folyamatairól, ismeri az erre a területre vonatkozó történeti vonatkozásokat.
- Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában.
- Ismeri a kommunikációs és mediális rendszerek különböző területeinek problémáit és összefüggéseit, többek között a média és populáris kultúra összefüggéseit, a globális médiapiac működési elveit, a kulturális csere globális szabályait.
- Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.
- Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában.
- Érti és átlátja a társadalmi érdekérvényesítés csatornáit, az érdekötköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit.
- Saját szakmai ismeretei alapján felismeri e terület kommunikációs és információs sajátosságait.
- Ismeri az Európai Unió által definiált kulturális tér sajátosságait, és az ebből eredő következményeket.
- Ismeri az állami szabályozás működését, jogi hátterét, intézményrendszerét és eszközeit.
- Birtokában van a szakterületén alkalmazható és alkalmazandó módszertani ismereteknek, érti a legújabb módszertani fejlesztések lényegét, átlátja ezek fejlődési tendenciáit.

b) képességei

- Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.

- Képes szakterülete ismereteit alkalmazni a problémák és konfliktusok felismerésére, és hatékonyan közre is tud működni ezek megoldási javaslatainak kidolgozásában és megoldásában.
- Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
- Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására, és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
- Képes szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket és az elemzéseket magába foglaló tanulmányokat, szöveges összefoglalókat készíteni.
- Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
- Képes hiányosan rendelkezésre álló adatok esetében is helytálló és korrekt véleményt vagy bírálatot megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára érthetően kommunikálni.
- Képes a szervezeten belüli munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködni az intézményen belüli és kívüli partnerekkel, megfelelő szakmai gyakorlat után vezetői munkakört betölteni.
- Képes az intézménye, illetve szakmai szervezete számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, és a folyamatot koordináló eredményes együttműködésre a partnerekkel.
- Képes a gyorsan változó munkahelyi és szervezeti körülményekhez alkalmazkodni.
- Képes a változások kezelésére vonatkozó adaptáció koncepciójának kidolgozására, ennek munkatársaival és egyéb partnereivel való megvitatására és elfogadtatására.
- Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására és ezek kivitelezésére.
- A szakon megszerzett tudás birtokában képes a társadalomtudományi és ezen belül a kommunikáció- és médiatudományi tudásával kapcsolatos szakmai reflexióra, és szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére.
- Képes szakmai tudásának birtokában az eredményes és hatékony értelmiségi munkára.
- Képes minimálisan egy idegen nyelven (javasoltan angolul) is szakmája gyakorlására, a szakmai szókincs használatára, idegen nyelvű szakszöveg helyes értelmezésére, ennek érdekében pedig idegen nyelvi kommunikációs képessége folyamatos fejlesztésére.
- Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.

c) attitűdje

- Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét és felvállalja ezen értékek képviselését.

- Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul a kultúrák felé.
- Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait,
- Nő szakmai identitásának tudatossága, megalapozottságának mértéke, megszilárdul hivatástudata.
- Kritikusan viszonyul azokhoz a megközelítésekhez, amelyek korlátozni kívánják a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai kommunikációs színtereken.
- Érzékeny és nyitott a súlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az esetekkel és a kiszolgáltatottakkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
- Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
- Bíz saját tudásában és képességeiben, elkötelezett a szakmai elképzelések iránt.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
- Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.
- Nyitott és befogadó a társadalomtudományokban most formálódó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, elkötelezetten törekszik ezek saját szervezetben történő alkalmazására és működtetésére.
- Nyitott és együttműködésre kész a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolására, kezdeményező ezek létrehozásával és működtetésével kapcsolatban.
- Nyitott és elfogadó azokkal a felkérésekkel kapcsolatban, amelyek tudásának, ismereteinek, szakmai tapasztalatainak megosztására irányulnak.

d) autonómiája és felelőssége

- A kommunikáció- és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét, felelősséggel vállal fel és működtet egyenrangú partneri viszonyokat.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt saját intézménye és szervezete egységeinek létrehozásában és irányításában.

- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét, és szakmai csoportját, elkötelezetten szolgálja és képviseli szakmája érdekeit.
- Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
- Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.
- Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
- Felelősséget vállal választott szakterülete szakmai és etikai normáinak betartására.
- Felelősséget vállal az általa előállított anyanyelvű és idegen-nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Ha szükséges, saját felelősségi körén belül felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Önálló és felelős szerepeket vállal hazai és nemzetközi szakmai szervezetek alapításában, működtetésében, érdekérvényesítő fórumok munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a kommunikáció- és médiatudomány társadalomtudományi beágyazottsága [a kommunikáció és média társadalomtudományi vizsgálata, a kommunikáció és média interdiszciplináris megközelítése; a kommunikáció és média szabályozásának elméletei (például jogi, etikai, gazdasági, politikai, kulturális)] 15-20 kredit;
- a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei (a közvetlen emberi kommunikáció elméletei, a társadalmi kommunikáció elméletei, kultúra és kommunikáció, szervezeti és intézményi kommunikáció, kommunikációs kutatás-módszertani ismeretek, kommunikációs technológiák, szakmai gyakorlati ismeretek) 74-79 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei stúdiumokon belül 30-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő

további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kredit-száma legalább 30 kredit: a hálózati kommunikáció, a gazdálkodás és menedzsment, a HR, a kulturális antropológia, a kultúratudomány, a kommunikáció, a marketing, a médiaelmélet, a médiakultúra, a médiaműveltség, a munkapszichológia, az interkulturális alapismeretek, a művészet és művészetközvetítés, a nyelvtudomány, a nemzetközi kommunikáció, a speciális médiaismeretek, a szociológia, a szociálpszichológia és a PR területeiről.

53. KOREANISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: koreanisztika (Korean Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles koreanisztika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Korean Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak koreai szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak további szakirányai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶⁸: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a koreai nyelvet, a koreai kultúrát. Felsőfokú (C1) nyelvtudási szinten képesek koreai nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. Koreainyelv-tudásuk és a Koreai-félszigetre vonatkozó ismereteik birtokában az üzleti életben, a tudományban, az államigazgatásban, a diplomáciá-

⁶⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.34.

ban magas szintű szakmai munka végzésére képesek koreai nyelvismeretet igénylő feladatok ellátásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A koreanisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja saját szakterületének, a koreanisztikának elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás mellett a távol-keleti, ezen belül elsősorban a koreai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli, különösen a távol-keleti kultúrákról.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére, a koreanisztikára jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, bibliográfiáiról.
- Ismeri a koreanisztika alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit: alaposan és átfogóan ismeri a klasszikus koreai civilizáció, a klasszikus koreai írott nyelv, a koreai nyelvészet és nyelvtudomány, a koreai irodalomtudomány, a koreai sámánizmus, a koreai buddhizmus, a koreai nemzeti identitás, a Koreai-félsziget története, a Koreai-félsziget politikatörténete, a koreai hagyományos műveltség és a modern koreai kultúra ismereteit, a szak- és műfordítás alapjait.
- Ismeri a modern koreai írott és beszélt nyelvet a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének, a koreanisztikának jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Érti és átlátja a koreai szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Ismeri a koreai nyelvi, koreai irodalmi és koreai kulturális jelenségekről szerzett tudás – eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő – gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a koreai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.
- Alaposan és átfogóan ismeri a koreanisztika jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- A koreanisztikának legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

b) képességei

- A koreanisztika szakterületén képes a távol-keleti, ezen belül elsősorban a koreai civilizáció jelenségeinek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére. Képes a koreanisztikában, illetve annak interdiszciplináris területein az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a koreanisztika mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.

- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
- Képes az Európán kívüli kultúrák, különösen a távol-keleti és ezen belül a koreai kultúra multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- A koreanisztika szakterületén különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- A koreanisztika szakterületén képes önállóan megválasztani és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak) megfelelő humán-tudományi módszereket.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Szakmája művelése során a koreai nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.
- Ismeri a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatát, mely képessé teszi mind a koreanisztikában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseiértékelésére, önálló kritika kifejtésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Képes szakterületén, a koreanisztika területén projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes irányítási feladatok ellátására.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes saját gondolatainak és a koreanisztika szakterületén a szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Képes koreai nyelven hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.
- Folyékonyan és természetesen módon tudja magát kifejezni koreai nyelven, több beszédszinten, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél koreai nyelven.
- Képes nagyobb mennyiségű koreai és legalább még egy idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására.
- A koreanisztika területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodást, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására. Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú krea-

tivitást, valamint a koreai nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

- Képes a koreanisztika szakterületén az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására. Képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- A koreanisztika területén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni. A koreanisztika területén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.
- Képes szakterülete, a koreanisztika tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra, különösen a távol-keleti, azon belül a koreai civilizációra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Nyitott saját tudományterületének, a koreanisztikának interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására törekszik.
- Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz a koreanisztika szakterületén.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a távol-keleti, elsősorban a koreai kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a koreai nyelvet és kultúrát illetően.
- Törekszik a koreanisztika szakterületén speciális szakmai érdeklődése elmélyítésére, megszilárdítására.
- Felhasználja a koreanisztika szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Szem előtt tartja a koreanisztika szakterületén résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik a koreanisztika szakterületén szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukciói mellett a távol-keleti, elsősorban a koreai identitás konstrukcióit.
- A koreanisztika szakterületén tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakterületével, a koreanisztikával összefüggésben tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli a koreanisztika szakterületén szakmai, szellemi identitását.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.
- Munkája során kezdeményezi az európai és Európán kívüli, elsősorban szülői szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához, a koreanisztikához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén, a koreanisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- A koreanisztika szakterületén képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel a koreanisztika szakterületén rész-témája összefüggéseit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó nyelvi, irodalmi ismeretek 8-12 kredit;
- koreanisztikai szakmai ismeretek (történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, koreai vallások és hagyományos műveltség, a buddhizmus története, népi vallásosság, sámánizmus, a különböző koreai államalakulatok – Kó-Csoszon, Kogurjó, Silla, Pekcse, Korjó, valamint Csoszon – fejlődése és egymáshoz való viszonya, a koreai nemzet 20. századi megosztottsága, hagyományos és modern kultúra) 78-82 kredit.

9.1.2. A képzésben a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditaránya a szakmai képzésen belül 25-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja koreai nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A szakirányától eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak koreai szakirányának történettudományi, nyelvtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá a 4.3. pontban felsorolt alapképzési

szakon végzettek esetében középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsgálóval egyenértékű nyelvtudás szükséges koreai nyelvből.

54. KÖNYVTÁRTUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: könyvtártudomány (Library Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles informatikus könyvtáros
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Librarian and Information Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: informatikus könyvtáros alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű könyvtáros, informatikus könyvtáros szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁶⁹: 322/0322

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja könyvtáros szakemberek képzése, akik a megszerzett könyvtár- és információ-tudományi és informatikai ismereteik birtokában az információs és tudástársadalom alapintézményeiben (könyvtárakban, gazdasági, üzleti, közigazgatási, államigazgatási, valamint információs szolgáltató intézményekben és központokban, továbbá egyéb informatikus könyvtáros képzettséget igénylő területeken) – a korszerű információs technológia teljes eszköztárát hasznosítva képesek az információs tartalmak előállításával, szervezésével, feldolgozásával, tájékoztatásával, archiválásával kapcsolatos feladatok elvégzésére és az ezekhez kötődő szol-

⁶⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.6.

gáztatások tervezésére és menedzselésére, a tudás, az információ és a kultúra közvetítésére. Képesek továbbá aktív szerepet vállalni a tudásdisszemináció és a kutatástámogatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az informatikus könyvtáros

a) tudása

- Magas szinten ismeri, és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a könyvtár- és információtudomány helyét, kapcsolódási pontjait és szerepét más tudományterületekkel összefüggésben.
- Ismeri és érti azokat a hazai, európai és nemzetközi stratégiákat, irányelveket, jogi normákat, amelyek meghatározzák a könyvtár- és információtudomány aktuális kérdéseit, és kijelölik a könyvtárak szerepét az oktatási, képzési, kutatási és fejlesztési környezetben.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az információs és tudástársadalom, a szolgáltatásfejlesztés és szervezeti tudásmenedzsment, a kutatási és gazdasági szféra információs támogatása, a tudásdisszemináció, a tudáselőállítás, a tudásreprezentáció hagyományos és modern formái, a könyvtárak működtetése, az informatikai rendszerek és alkalmazások használata és a tartalomszolgáltatással kapcsolatos szabályozás területén.
- Ismeri az információkezelés technológiáját és alkalmazza az informatikai, infokommunikációs eszközöket, módszereket, technikákat.
- Ismeri és érti a számítógépes információs rendszereket, működtetésüket, továbbá a digitalizálással, elektronikus dokumentumok létrehozásával, szolgáltatásával és megőrzésével kapcsolatos alap- és irányelveket, tevékenységeket könyvtári környezetben.
- Birtokolja a korszerű minőségmenedzsment, tudásmenedzsment és projektmenedzsment, valamint a szolgáltatások nyújtásával, tervezésével kapcsolatos módszertani tudástartalmakat.
- Ismeri és érti a könyvtári területtel szoros kapcsolatban lévő társtudományok, valamint a képzési, kutatási és fejlesztési környezetben betöltött könyvtári szerepvállalásból adódóan más tudományterületek alapvető fogalmi rendszerét, intézményrendszerét, összefüggérendszerét, irányzatait.
- Tisztában van a hazai és külföldi információforrások értékelésével, kiválasztásával, az egyes tudományterületek információs igényével és szokásaival.
- Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális problémákat és trendeket az információs- és tudástársadalom, az információs gazdaság területén, amelyek meghatározzák a könyvtártudományi gondolkodás alaptendenciáit is.
- Ismeri az információ gazdaságtanát, pénzügyi és jogi szabályozásának, valamint szabványosításának korszerű alapismereteit.
- Birtokolja azokat az igénykutatási, minőségmenedzsment módszereket és technikákat, amelyek a tényleges és a potenciális könyvtár- és információhasználók szokásainak, igényeinek, elvárásainak felmérését és megismerését teszik lehetővé.

- Birtokában van a könyvtári minőségirányítás és a szervezeti önértékelés elméleti és módszertani ismereteinek és eszközeinek, amelyek alkalmazásával a könyvtárak és információs szervezetek teljesíthetik jelenlegi és a jövőben várható feladataikat.
- Ismeri a könyvtári terület hazai és nemzetközi szakmai szervezeteit, a terület ágazati irányításának, és jogi szabályozásának kereteit.
- Ismeri a könyvtártudomány mérvadó hazai és nemzetközi szakirodalmi forrásait, és egyéb szakmai orgánumait.
- Ismeri a szervezete számára befogadható és végrehajtható pályázatok megtalálásához szükséges alapvető információforrásokat, és a pályázati és a projektmunka irányításának módszertanát.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a felhasználóképzés módszertanáról és a könyvtár- és információtudományi elektronikus tananyagok előállításának technikai és módszertani követelményeiről.

b) képességei

- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, az információhasználat eredményeinek értékelésére, kutatások végzésére és a különböző következtetések szintetizálására az információmenedzsment problémáinak megoldása érdekében.
- Képes a meglévő információk új szempontok szerinti feldolgozására, valamint új információk előállításával hagyományos és webes tartalomszolgáltatás nyújtására, szöveges és multimediális információk archiválására, adatbázisok tervezésére, létrehozására, karbantartására és közreadására, az átvehető külföldi szakmai megoldások adaptálására.
- Képes az információelemzés és -tervezés módszereinek alkalmazására, a hatékony tájékoztatásra, a gazdasági, politikai, igazgatási, kulturális, tudományos és egyéb területeken jelentkező szakirodalmi információs igények magas szintű kielégítésére a hagyományos információforrások és a korszerű információs technológiák felhasználásával.
- Képes piacképes könyvtári szolgáltatások szervezésére, menedzselésére, működtetésére, minőségbiztosítására és folyamatos fejlesztésére, innovációra, a megfelelő gyakorlati és menedzsmenttechnikák alkalmazására a fenntartókkal, piaci szereplőkkel és felhasználókkal való kapcsolatokban.
- Képes a különböző típusú könyvtárakban, szaktájékoztatási és dokumentációs intézményekben, valamint az üzleti szférában az egyes szaktudományok területén magas szintű, önálló gyűjteményszervező, feldolgozó, rendszerező, tájékoztató munka végzésére magyar és idegen nyelven.
- Képes bibliometriai és tudományometriai szolgáltatások nyújtására, a tudományos kutatómunka támogatására.
- Képes a könyvtári munkafolyamatok végrehajtásában történő hatékony közreműködésre, irányításra, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.
- Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható pályázatok felkutatására, a pályázati és a projektmunka irányítására.

- Képes segíteni az oktatásban, képzésben résztvevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét.
- Képes használó-képző tanfolyamok tartására és elektronikus tananyagok elkészítésére.
- Képes az általa ismert idegen nyelven könyvtártudományi szaknyelvi anyagokat értelmezni, idegen nyelvű adatbázisokban információkeresést végrehajtani, idegen nyelvű források felhasználásával szaktudományi tájékoztatást végezni és külföldi használókkal is kommunikálni.

c) attitűdje

- Kezdeményező és nyitott a szakmai innovációs törekvések irányába, támogatja és alkalmas azokat, amelyek illeszkednek az intézményi és szakmai stratégiákhoz.
- Megfelelő vita- és kommunikációs készség, egészséges önbizalom és dinamizmus jellemzi a munkakör feladatainak elvállalásához, a feltárt problémák közös megoldása érdekében, valamint kezdeményező az új feladatok megvalósításában és az ezekhez szükséges hatások körök kijelölésében.
- Elkötelezett a könyvtár- és információtudomány területén egyre nagyobb szerepet kapó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, minőség tudat és sikerorientáltság, stratégiai látásmód és szolgáltatásorientáltság jellemzi.
- Kellő motivációval rendelkezik a változó társadalmi igények felismerésére, reflexiójára, a folyamatos önképzésre, az életen át tartó tanulásra.
- Nyitott arra, hogy tudását és tapasztalatait megossza mind formális, mind nem formális keretek között a könyvtáros szakmai közösséggel vagy szélesebb használói és társadalmi csoportokkal.
- Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja, kiemelten a gyermekjogok, a fogyatékossággal élő és az egyes nemzetiségekhez tartozó személyek jogainak érvényesítése terén.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt, szakmai szervezetekben vállalt feladatok, nemzetközi kutatási vagy pályázati együttműködések vagy akár a személyes szakmai kapcsolattartás szintjén is.

d) autonómiája és felelőssége

- Megfelelő önismeret jellemzi, meglevő tudását és képességeit kritikusan értékeli és fejleszti.
- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Konfliktushelyzetekben határozottan dönt, és felelősséget vállal döntéseiért.
- Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Önálló és felelős szerepet vállal a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában, ahol legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.
- Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalom- és bölcsészettudományok 5-15 kredit;
- tartalommenedzsment, tudásgazdálkodás 10-25 kredit;
- tudománymetria, kutatástámogatás 5-15 kredit;
- gazdasági és vezetési ismeretek, szervezetfejlesztés 5-15 kredit;
- szaknyelvi ismeretek 4-10 kredit;
- választható szakspecifikus szakmai ismeretek 35-50 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat könyvtárakban és információsztolgáltató szervezetekben végzett gyakorlatokat foglalja magában. Az összesen minimum 150 óra időtartamú szakmai gyakorlatok követelményeit a képzés tanterve határozza meg. Kreditértéke 10 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltétele:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbiak szerint: társadalom- és bölcsészettudományok területéről legalább 2 kredit, könyvtártan és információsztartás, menedzsment ismeretek területéről legalább 2 kredit, informatika területéről legalább 2 kredit, kommunikációs ismeretek területéről legalább 2 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 8 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

55. KÖRNYEZETTUDOMÁNY

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: környezettudomány (Environmental Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles környezetkutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Environmental Scientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a természettudomány területéről a környezettan, az agrárképzési területéről a környezetgazdálkodási agrármérnök, természetvédelmi mérnök, műszaki képzési területéről a környezetmérnök alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető továbbá: a természettudomány területéről a biológia, a fizika, a földtudományi, a kémia, a műszaki képzési területéről a biomérnöki, vegyészmérnöki alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷⁰: 422/0521

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja környezetkutatók képzése, akik a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges valamennyi tudományterületen magas szintű alaptudással és az ahhoz illeszkedő gyakorlattal, széles körben hasznosítható sokoldalú készségekkel, általános

⁷⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.12.

műveltséggel, korszerű természettudományos szemléletmóddal rendelkeznek. Felkészültségük alapján képesek a környezettudomány irányítói, tervezői szintű művelése iránti társadalmi igények kielégítésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A környezetkutató

a) tudása

- Ismeri a környezettudományra jellemző elméletek, paradigmák, elképzelések és elvek tervezői és vezetői szintű ismeretanyagát.
- Birtokában van a jellegzetesen multidiszciplináris környezettudomány alkotó műveléséhez szükséges tudományterületeken (biológia, fizika, földtudományok, kémia, matematika és informatika) a szakmai érdeklődésének megfelelő speciális tudásnak.
- Ismeri az emberi környezetben, a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban előforduló erőforrások kiaknázásának és megőrzésének lehetőségeit.
- Ismeri a környezetben lejátszódó folyamatok térbeli kapcsolatrendszeit mikro-, mezo-, és makrorégió szinten.
- Ismeri a természetes és mesterséges környezetben előforduló szerves és szervetlen mintákban levő szilárd, cseppfolyós és légnemű alkotók összetételének, szerkezetének és eloszlásának elemzési módjait.
- Ismeri és szükség esetén kritikusan értékeli a környezeti szempontból fontos egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és társadalomra gyakorolt hatásait.
- Ismeri a környezetünkben előforduló élő és élettelen anyagok terepi és laboratóriumi adathyűjtésének, adatrögzítésének és -feldolgozásának, valamint adatértelmezésének speciális módszereinek működési elvét.
- Ismeri a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó alap- és alkalmazott kutatások speciális módszereit, azok tervezési és értékelési módjait.
- Ismeri a környezet- és természetvédelmi, az ipari, a mezőgazdasági, az erdőgazdasági, a vízügyi, az egészségügyi, a települési önkormányzati területeken jelentkező, környezettudományi jellegű problémák megoldására irányuló vezetői szintű lehetőségeket.

b) képességei

- Képes környezettudományi elméletek, elvek kritikus szemléletű bírálatára a változó természeti környezet és társadalmi környezet tükrében.
- Képes a terepi és laboratóriumi észlelések elmélettel való összehangolására a megfigyelés, felismerés, szintézis és modellezés munkafolyamat sorozaton keresztül.
- Multidiszciplináris gondolkodása révén a környezettudományt felépítő részdiszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudomány közvetlen és közvetett összefüggéseit is.
- Képes a környezettudományban szerepet játszó anyagi minőségek és jelenségek tulajdonságainak felismerésére, azonosítására, valamint ezek környezettudományi módszerekkel való jellemzésére a nm-km mérettartományban, térben és időben egyaránt.

- Képes terepi és laboratóriumi környezeti vizsgálatok kivitelezésére, megfelelő figyelemmel a kockázatbecslésre, hozzáférési jogokra, a megfelelő egészségügyi és biztonsági szabályozásokra.
- Képes speciális eljárások, technikák alapján az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtés, adatrögzítés és -feldolgozás megtervezésére, irányítására, az adatgyűjtés hibáinak kezelésére.
- Képes az élő és élettelen környezeti mintákra alkalmazható adatgyűjtés és -feldolgozás megtervezése, irányítása és hibáinak kezelése alapján vezetői szinten hipotézisek felállítása és ellenőrzésére.
- Képes a környezetünkben előforduló szerves és szervetlen anyagok terepi és laboratóriumi adatgyűjtéséhez, adatrögzítéséhez és -feldolgozásához, valamint adatértelmezéséhez szükséges speciális informatikai és infokommunikációs módszereket alkalmazni.
- Képes önálló tervező, irányító, szakértői munkakörök betöltésére a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó tudományos kutatásokat végző munkahelyeken, a környezettudomány eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.
- Képes kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatási beszámolók elkészítésére, beleértve az átvett adatok felhasználását is.
- Képes az ipar, a mező- és erdőgazdaság, a vízügy, az egészségügy, a települési önkormányzatok munkájába történő bekapcsolódásra.
- Képes a természet- és környezetvédelem területén jelentkező környezettudományi szak-képzettséget igénylő feladatok önálló megoldására.
- Képes környezeti hatásvizsgálatok tervezésére és kivitelezésére, az eredmények kiértékelésére összhangban a hazai és az európai uniós elvárásokkal és előírásokkal.
- Rendelkezik a környezeti problémák által megszabott széles körben hasznosítható problémamegoldó készséggel.
- Képes a környezettudomány szakterülethez kapcsolódó témákról idegen nyelvű cikkek olvasására és önállóan kidolgozott szempontrendszer alapján történő feldolgozására.

c) attitűdje

- Pozitívan áll hozzá a környezettudományi témájú szakmai továbbképzéshez.
- Törekszik a Föld felszíni és felszín közeli szféráiban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére.
- Törekszik a környezettudományt felépítő diszciplínák új eredményeinek megismerésére és azok szintetizálására.
- Rendelkezik az egyes szférák vizsgálatához kötődő gyakorlati tevékenységek megtervezéséhez, vezetéséhez és értékeléséhez szükséges adottságokkal.
- Törekszik arra, hogy a környezeti problémákkal kapcsolatos feladatait beosztott kollégáival együttműködve, szakmai véleményük figyelembevételével végezze.
- Törekszik a környezettudományi vizsgálatokban kooperáció kialakítására más szakterületek képviselőivel.

- Érzékeny az őt körülvevő és a globális léptékben jelentkező környezeti, természeti problémákra és válságokra.
- A környezettudatosság, a természet szeretete és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettsége irányítja és alakítja életvitelét és tetteit.

d) autonómiája és felelőssége

- Kezdeményező és döntéshozatali képesség, személyes felelősségvállalása és annak gyakorlása révén alkalmas a csoportmunkában való konstruktív együttműködésre, kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátása.
- Felelősséget vállal a társadalommal szemben a környezetvédelmi téren hozott döntéseiért. Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja az antropogén folyamatok környezeti kockázatait és legjobb szakmai tudása szerint irányítja az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.
- A környezettudomány bármely területéhez kapcsolódó szakirodalmi feldolgozást önállóan elvégzi, akár idegen nyelven is.
- A környezettudomány bármely területéhez kapcsolódó gyakorlati kutatási feladatait önállóan végzi, azokért felelősséget vállal.
- Munkája során önálló tervező, irányító, szakértő feladatokat lát el a környezettudományhoz kapcsolódó tudományos kutatásokat végző munkahelyeken, a környezettudomány eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató-fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (alkalmazott matematika, környezeti informatika, alkalmazott fizika, biokémia, egyes környezeti övek fizikája, hidrológia, alkalmazott analitikai kémia, globális és regionális változások, sugárzások, energetika és környezet, élettan, alkalmazott ökológia) 15-20 kredit;
- környezettudomány szakspecifikus ismeretek [környezeti mintavételezés és mintaelőkészítés, környezeti méréstechnikák, környezetvédelem (megelőzés, fenntarthatóság, rehabilitálás), táj- és környezetgazdálkodás, hulladékgazdálkodás, természetvédelem, környezeti anyagok, szennyezések, a környezettudomány társadalmi beágyazottsága (jog, közgazdaság, kommunikáció, pályázatmenedzsment), terepgyakorlat, üzemi gyakorlat] 25-35 kredit;

9.1.2. A specializáció a felsőoktatási intézmény által a környezettudomány tudományág területéről ajánlott, sajátos kompetenciákat eredményező speciális ismeret, amelynek kreditértéke a képzés egészén belül 30-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 80 kredit a természettudomány, a műszaki, a környezettudomány és a környezetgazdaság területeiről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 60 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

56. KÖZÉP-EURÓPA TANULMÁNYOK

ELTE Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: Közép-Európa tanulmányok (Central European Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Central European Studies Expert

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe⁷¹: a bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a történelem, a néprajz, a szlavisztika, a romológia, valamint a szabad bölcsészet alapképzési szak, a germanisztika alapképzési szak német, nemzetiségi német, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak román, olasz szakiránya, továbbá a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok és a szociológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott ismeretkörökben szerzett kreditek teljesítésével vehető figyelembe továbbá: azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷²: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett térspecifikus ismereteik birtokában képesek a közép-európai térséghez kapcsolódó külpolitikai, gazdasági elemzői, kutatói, képviselői, kultúrák közötti közvetítői, kultúrdiplomáciai és szervezői feladatok ellátására a tudományos

⁷¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.35. a).

⁷² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.35. b).

életben, a sajtóban, a diplomácia területén, a vállalati munkában, kisebbségi szervezetekben és különböző kulturális közösségekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri Közép-Európa helyét az európai történelemben, a régió és a nagyhatalmak viszonyának változásait, a régiót összekötő és elválasztó szálakat, a térség sajátosságait, fejlődésbeli különbségeit, ezek miéértjeit.
- Meg tudja határozni Közép-Európát mint kulturális régiót, a történelem, az irodalom, a képzőművészet, néprajz, zene, film, a nyelv, gazdaság, társadalom, politika, kultúra összefüggéseit és jellemzőit, a térséget ért kulturális, művészeti, nyelvi, történeti, politikai, gazdasági, társadalmi hatásokat.
- Ismeri a nemzetiségi kérdés szerepét, jelentőségét, a nemzetté válás sajátosságait, sikereit, kudarcait, a multikulturalizmus közép-európai jelenségeit.
- Elsajátította a térségre vonatkozó kutatások módszertanát, a régióval foglalkozó részdiszciplínákat, a modern kommunikáció eszközeinek használatát és az elektronikus adatkezelést, adatátvitelt.
- Tisztában van a régiót vizsgáló diszciplínák jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési módszereivel.
- Ismeri az adott diszciplínák egyes területeinek szakkifejezéseit.
- Elsajátította a térség legalább egy nyelvét alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga nyelvismereti szintjének megfelelő szinten.

b) képességei

- Képes a régió tudományos életébe való bekapcsolódásra, ismeretek, kutatási eredmények tudományos fórumokon, magyarul és idegen nyelven való megjelenítésére, megvitatására, az álláspontjuk megvédésére.
- Képes a térségre vonatkozó magas szintű ismeretterjesztésre, a hazai és a külföldi felsőoktatásban kutatómunkára (egyetemi kutatócsoportban).
- Képes mindazon feladatok ellátására, amelyek szolgáltató és termelő vállalatoknál a közép-európai régióra vonatkozó specifikus elméleti és gyakorlati ismereteket követelnek. Képes a térséggel kapcsolatos elemzői feladatok ellátására.
- Képes a térségben kisebbségi, nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő feladatok ellátására.
- Az interdiszciplináris képzésükben megismert műfajok szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írnak és beszélnek, képesek a különböző témakörökkel kapcsolatban világos, részletes szövegeket alkotni.

c) attitűdje

- Megvan benne a régió iránti érdeklődés, elkötelezettség.

- Az önálló, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás, az ezzel összefüggő kritikai szemlélet, a vitakészség, az értékközpontúság, a minőség iránti érzékenység, az igény a minőségi munkára.
- Jó kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.
- Jellemzi a kutatói attitűd, a fogalmi gondolkodás, az absztrakciós képesség, a rendszeres tanulás iránti igény, a megújulás képessége, az új ismeretek befogadása, feldolgozása.
- Széles műveltség, kulturális érzékenység, az interkulturális nyitottság, tolerancia, a régió kulturális örökségének védelme, megbecsülése jellemzi.
- Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét kezdeményező- és együttműködési készség jellemzi.
- Törekszik általános és nyelvi tudása fejlesztésére, szakmai hivatástudatának kialakítására és az önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

- Hatékonyan együttműködik a közép-európai régióhoz kapcsolódó kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, alkalmazza a régióról, az itt beszélt nyelvek, kultúrák, nemzetiségek területén szerzett ismereteit.
- Tudatosan képviseli azon tudáshalmazokat és módszereket, amelyekkel az adott régió megismerésért dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Nyitott a régió soknemzetiségű és nyelvű kulturális hátterére.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a mesterfokozathoz szükséges tudásszint elmélyítéséhez tartozó ismeretek [Közép-Európa történelme, társadalma, kultúrtörténeti háttere, Közép-Európa gazdaságtana; kultúratudományi ismeretek (néprajz, filozófia, irodalom, kultúrtörténet) Közép-Európa elméletek az egyes nagyhatalmak megfogalmazásában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan] 18-22 kredit;
- a szakmai tudást és annak alkalmazási képességét biztosító ismeretek (KözépEurópa a 19-21. században: történelem, irodalom, művészetek, filozófia, néprajz, nyelvészeti ismeretek, jelenkori gazdaság, politika, társadalom, kisebbségi és nemzetiségi tanulmányok, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan; idegen nyelvi ismeret a régió valamely nyelvéből) 28-32 kredit;

választható szakspecifikus modulok: 42-46 kredit:

- kultúratudományi ismeretek: a térség irodalma, kulturális kánonai, ezek intézményei, a régió művészete, filozófiája, a sajtó és a kultúra viszonya, a középeurópai narratíva eltérései a nyugati és a keleti narratívától, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

- kisebbségi tanulmányok: a közép-európai térség etnikai kérdéseinek múltja és jelene, a kisebbségi jogrendszer története és a kisebbségi jogalkotás az egyes államokban, a nemzetközi jogi és európai szabályozás, az állami, oktatási és kulturális intézményrendszer, a nyelvi együttélés és a kétnyelvűség, a kisebbségi sajtó, identitáselméletek és a nemzeti(ségi) identitások, szakirodalom- és forrásismeret, kutatósmódszertan;
- Közép-Európa gazdaságtana: gazdaságelmélet, gazdaságtörténet, integráció és dezintegráció a 19-21. században, az agrártérség és az iparosítási kísérletek, jelenlegi vállalati szerkezet, ipar, bankszféra, agrárszektor, a régió befektetési és pénzügyi lehetőségei, a társadalomszerkezet, szakirodalom- és forrásismeret, kutatósmódszertan;
- diplomácia: a térség nemzetközi kapcsolatrendszerének története, a soknemzetiségű Habsburg Birodalom külpolitikája, a kisállami korszak a két világháború között, a szovjet korszak és a felbomlásának hatásai a régióra, Közép-Európa és az Európai Unió, a diplomáciához kapcsolódó tudományágak, a kultúra szerepe a diplomáciában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatósmódszertan.

9.2. Idegen nyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol vagy német nyelvből és szükséges továbbá a Közép-Európa térség legalább egy másik nyelvének államilag elismert alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő ismerete.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol vagy német nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az alapképzési tanulmányok alapján a filozófiatörténet, esztétika, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politológia, romológia, kommunikáció, új- és jelenkori történeti ismeretek, irodalomelmélet, nyelvészet, germanisztika, szlavisztika ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

57. KÖZGAZDASÁGI ELEMZŐ

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: közgazdasági elemző (Economic Analysis)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdasági elemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economic Analyst

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és- pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területéről az emberi erőforrások, a gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktatás, az informatikai képzési területéről a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷³: 314/0311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja közgazdasági elemző szakemberek képzése, akik közgazdaságtudományi műveltségük, az európai és világpiacon versenyképes tudásuk alapján, elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek önálló, kreatív, közgazdász szemléletű gondolkodásra, alkalmazott

⁷³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.5.

közgazdaság-tudományi elemzések és kutatások végzésére az akadémiai, állami és magánszférában. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Közgazdasági elemző szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződésszintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzetihatárokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Ismeri a problémafelismerés-, -megfogalmazás- és -megoldás, az információgyűjtés- és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikaistatistikai, ökonometria, modellezési módszereit és azok korlátait.
- Ismeri a vállalkozás, a gazdálkodó szervezet és a projekt tervezésének és vezetésének szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri és érti a közgazdaságtanban használt matematikai módszereket és azok korlátait valamint a korszerű, elméletileg igényes statisztikai, ökonometria módszereket és azok korlátait.
- Ismeri és érti a mikro- és makroökonómia fogalmi kereteit, továbbá a gazdaságrendszer működési elveit, automatizmusait és intézményi sajátosságait.
- Rendelkezik a közgazdaságtan területén jelentkező problémák beazonosításához és megoldásához szükséges szakértői tudással.
- Ismeri és érti a közgazdaságtan releváns információgyűjtési, információelemzési és problémamegoldási módszereit, ezek alkalmazási feltételeit, valamint a közgazdasági elemzésekben használható számítástechnikai eszközök lehetőségeit és korlátait.
- Ismeri és érti a közgazdaságtan és a tudományos munka szakmai és etikai normáit.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok és folyamatok vizualizációjának módjait, ideértve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.

b) képességei

- Képes önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat megfogalmazni, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

- Képes a társadalmi és üzleti problémák közgazdasági szempontú elemzésére, önálló megfogalmazására.
- Képes magyar és idegen nyelven elméleti, módszertani és ténybeli forrásokat feltárni, szakterületének, a szakterület szerint releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követni.
- Képes a feltárt szakmai forrásokat, adatokat rendszerezni, kritikailag elemezni, ehhez korszerű infokommunikációs technológiai eszközöket felhasználni, elemzései során az igényes matematikai-statisztikai, ökonometria és modellezési módszerekre támaszkodni.
- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.
- Képes szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készíteni, előadásokat tartani, szakmai vitákban aktívan részt venni, az infokommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereinek felhasználásával, idegen nyelven is.
- Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos feladatmegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Ismeri a közgazdaságtani elemzés alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik, kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához, szemléletmódja révén nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt.
- Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező, kész megosztani szakmai és társadalmi tudását a szakmai és a nem szakmai közönséggel is.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazda-

sági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általánosfejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Önállóan alakítja ki az adott probléma szempontjából releváns álláspontját, szervezeti politikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken önállóan lát el gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Az elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, döntéseiért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (gazdaságtani és módszertani ismeretek mikroökonómia és makroökonómia, elméleti és alkalmazott ökonometria, a fentiekhez szükséges matematikai ismeretek, a közgazdasági gondolkodás története) 60-70 kredit.
- közgazdasági elemző közgazdaságtani szakmai ismeretei [gazdasági dinamika, gazdasági fejlődés és növekedés (gazdasági fejlődés, innováció, oktatásgazdaságtan); a közgazdaságtan módszertana (haladó statisztikai és ökonometriai ismeretek, szabályozási rendszerek); területi és környezeti gazdaságtanok (nemzetközi gazdaságtan, regionális gazdaságtan, környezetgazdaságtan); gazdaságmodellezés (többszektoros és dinamikus modellek, gazdasági előrejelzés); pénzügyi gazdaságtan (nemzetközi pénzügyek, monetáris makroökonómia); közösségi gazdaságtan és pénzügyek (közösségi gazdaságtan, közösségi pénzügyek); fogyasztóimunkavállalói-vállalati magatartás (munkagazdaságtan, demográfia, iparági piacszerkezetek); intézmények, gazdaságpolitika (intézményi és összehasonlító közgazdaságtanok) 40-50 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből és egy további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 80 kredit az alábbi területekről:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (mikroökonómia, makroökonómia, közgazdaság, gazdálkodás) területéről 50 kredit;

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, ökonometria, döntéstudományés informatikai ismeretek) területéről 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 50 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

58. KÖZÖSSÉGI ÉS CIVIL TANULMÁNYOK

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: közösségi és civil tanulmányok (Community and Civil Development Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közösségi és civil fejlesztő szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Community and Civil Development Studies

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a pedagógusképzés, a gazdaságtudományok, a jogi képzési terület alapképzési szakjai, az államtudományi képzési területről az igazgatás szervező, a közigazgatás szervező, a nemzetközi igazgatási alapképzési szak, valamint az ezeknek megfelelő, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása⁷⁴: 313/0312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja közösségi és civil fejlesztő szakemberek képzése, akik a hazai közösségek értékeinek és a civil társadalom és szervezetek jelenlegi nemzeti, európai és globális jelentőségének és

⁷⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.7.

szerepének ismeretében képesek a közösségek és a civil, nonprofit szervezetek életében eredményesen tevékenykedni. Elkötelezetten vesznek részt a civil/nonprofit szervezetek és a helyi közösségek fejlesztésében, az életminőség javításában, a közösségben megjelenő problémák kezelésében, enyhítésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A közösségi és civil fejlesztő szakember

a) tudása

- Ismeri a nonprofit szektort körülvevő jogi, finansziális és társadalmi közeget, szabályozókat, jellemző folyamatokat és azok hatásait.
- Ismeri a különböző társadalmi csoportok, lehetséges partnerek, a civil és nonprofit önkormányzati szereplők aktuális társadalmi és gazdasági helyzetét.
- Ismeri a civil, nonprofit szervezetek főbb jellemzőit, az egyes nonprofit szervezetek sajátos szervezeti és működési jellemzőit.
- Ismeri a hatékony forrásszervezési módszereket.
- Ismeri a lehetséges nonprofit szervezeti célokat, funkciókat, közönségcsoportokat, tevékenységeket, a források kategóriáit és határait.
- Birtokában van a fejlesztési irányok kidolgozásához, a fejlesztési folyamatok megszervezéséhez és értékeléséhez szükséges ismereteknek.
- Magabiztosan alkalmazza a korszerű információs és kommunikációs technológiákat.

b) képességei

- Képes a helyi társadalom szervezeti szereplőinek a kibontakozó helyi cselekvéshez szakmai és fejlesztői segítségnyújtásra.
- Képes az intézmények közötti kommunikáció és a közösségi, civil csoportok együttműködésének fejlesztésére a nem kormányzati szektoron belül és a három szektor között.
- Képes a tervezési, értékelési és fejlesztési folyamatokban szakmai segítőként való közreműködésre.
- Képes a helyi, kistérségi, regionális és nemzetközi együttműködés fejlesztésére.
- Képes a hazai és nemzetközi programok, projektek tervezésére és támogatások szervezésére.
- Képes képzések és tréningek szervezésére és koordinációjára.
- Képes a társadalmi nyilvánosság folyamatainak szakmai segítésére.
- Képes a hozzáférhető irányítási szinteken, a településközösségek megfelelő szervezeteivel együttműködve érdekképviselési munka végzésére.
- Képes szakmai munkacsoportot létrehozni, működtetni, annak feladatait tervezni, szervezni és folyamatosan értékelni.
- A képesek közösségi fejlesztési folyamatokban, tervezési és értékelési eljárásokban interprofesszionális szellemiségű tevékenység folytatására, szakmai segítség nyújtására.

c) attitűdje

- Elkötelezett az alulról szerveződő, demokratikusan működő közösségek iránt.

- Szociális érzékenység jellemzi.
- Elfogadja a társadalom, a helyi közösségek sokszínűségét, toleráns a saját és a nagyobb közösségekben többséget élvező véleményektől, értékektől, viselkedésformáktól eltérő jelenségekkel, megoldásokkal szemben.
- Nyitott más emberek véleményének megismerésére, befogadására.
- Elfogadja az emberi kapcsolatok konfliktusos jellegét, törekszik érdekiegyenlítő megoldásokra a konfliktusok megoldásában.
- Kreatív, proaktív, kezdeményező módon való fellépés jellemzi.
- Tud megalapozott szakmai állásfoglalásokat kialakítani, továbbá képes különböző fejlesztési célú munkacsoportokban hatásos és hatékony munkára, döntéshozatalra.
- Munkája során képes a szakmai önreflexióra, megújulásra, szakmai munkában az önfejlődésre és a másokkal való kooperációra, együttműködésre, törekszik az önismeret, az önreflexió, és a szakmai módszerek fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmája gyakorlása során és különböző szintű társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a szakma alapelveit, értékeit, valamint az általa képviselt társadalmi csoportok érdekeit.
- Önállóan vesz részt kutatási tervek kialakításában és menedzselésében, a kutatási tapasztalatokból adódó feladatok meghatározásában és gyakorlati megvalósításában.
- Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi szakmai folyamatokat, képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviselésére.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, az azt segítő, megalapozó szervezeti és adminisztrációs feladatok meghatározásában és ellátásában, szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- elméleti alapozó tárgyak 20-23 kredit;
- a modern közösségiség elméleti keretei és társadalmi jelenségei 20-25 kredit;
- a közösségi és civil segítő munka speciális területei 10-18 kredit;
- a közösségi és civil segítő munka módszertana 18-22 kredit;
- kiegészítő elméleti ismeretek 8-10 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény⁷⁵:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

⁷⁵ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 9. Hatályos: 2019. II. 19-től.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott 120 óra közösségi és civil projekt munkában való közvetlen részvétel, a képző intézmény által szervezett vagy jóváhagyott program alapján. A gyakorlatnak részét képezik továbbá a kutatási szemináriumok, a gyakorlatokhoz kapcsolódó feldolgozó szemináriumok, a szakmával való találkozások is.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditok száma legalább 30 kredit bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretkörökből. A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

59. KRIMINOLÓGIA

Állam- és Jogtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kriminológia (Criminology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kriminológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Criminologist

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területről a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a szociális munka, a szociálpedagógia, a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia, az államtudományi képzési területről a bűnügyi igazgatási, az igazságügyi igazgatási, a rendészeti igazgatási, a büntetés-végrehajtási nevelő alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a pedagógus képzési területről a pedagógia, a gyógypedagógia, a társadalomtudomány képzési területről a kulturális antropológia, a nemzetközi tanulmányok, a nemzetközi kapcsolatok, az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, a nemzetközi igazgatási, védelmi igazgatási alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá⁷⁶: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

⁷⁶ Beiktatta: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 13. Hatályos: 2019. II. 19-től.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷⁷: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja jogi és társadalomtudományi felkészültséggel, interdiszciplináris ismeretekkel rendelkező kriminológus szakemberek képzése, akik képesek a bűnelkövetők társadalmi integrációját, illetve az áldozatsegítést szolgáló, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörök betöltésére, a kriminálpolitika részterületein (büntetőpolitika, bűnmegelőzés, áldozati politika és a bűnözés elleni nemzetközi fellépés) a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, elemzői, szakértői feladatok elvégzésére, valamint a bűnözés, annak megjelenési formái, a bűnelkövetővé, illetve áldozattá válás, bűnmegelőzés és a büntető igazságszolgáltatás működésének kutatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A kriminológus

a) tudása

- Ismeri a magyar alkotmányos jogrendszer alapjait.
- Ismeri a magyar igazságszolgáltatási rendszert, különös tekintettel a hagyományos büntető igazságszolgáltatásra és a helyreállító igazságszolgáltatásra.
- Ismeri a globális társadalmi, politikai és jogi folyamatokat, melyek hozzásegítik a szakmailag adekvát válaszok megadásához egy-egy jelenség kapcsán.
- Ismeri a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának mechanizmusait, melyek elengedhetetlenek a deviáns problémák kezelése folyamán.
- Ismeri az emberi és az állampolgári jogokat, valamint a védelmüket és érvényesülésüket szolgáló hazai és nemzetközi intézményrendszert, a nemzetközi szervezeteknek (különösen: az Egyesült Nemzetek Szervezete, Európa Tanács, Európai Unió) a bűnözés visszaszorítását, megelőzését szolgáló tevékenységét és intézményes eszközeit.
- Ismeri az integrált társadalomtudományi, statisztikai és tudományos kutatási módszereket, különös tekintettel a kriminológiában gyakorta használt kvalitatív és kvantitatív módszerekre.
- Felismeri a bűnözés jelenségével és a kontroll intézményeivel kapcsolatos etikai dilemmákat, új kihívásokat.

b) képességei

- Képes a kriminológiai ismeretek alkalmazására a pártfogó felügyelői, az áldozatsegítői, a bűnmegelőzési és a büntetés-végrehajtási intézményrendszerben, a gyermek- és ifjúságvédelem intézményeiben, mediátorként a büntetőeljárásban és a bűnmegelőzésben, továbbá a személy- és vagyonvédelmi vállalkozásokban, valamint civil bűnmegelőzési programokban.

⁷⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.5.4.

- Képes a bűnüldözés, a büntető igazságszolgáltatás, a bűnmegelőzés és az áldozatsegítés intézményei közötti, jogállami követelményeknek megfelelő együttműködés tervezésére és kivitelezésére.
- Képes az integrált ismeretei alkalmazására a bűnözéssel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtása során.
- Képes a kriminálpolitika egyes részterületein a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló tervezés, döntés előkészítés és szakmai koncepciók, programok kidolgozására.
- Alkalmas a kriminálpolitikai stratégiák, koncepciók, kriminálpolitikai tárgyú jogszabálytervezetek, stratégiák, programok és jogszabályok tekintetében szaktanácsadásra és véleményezésére.
- Képes a bűnözés és részjelenségei elemzésére, értelmezésére, törvényszerűségeinek, társadalmi összefüggéseinek feltárására.
- Képes a büntető igazságszolgáltatási rendszer és egyes intézményei működésének elemzésére, a büntető igazságszolgáltatás és kriminalitás jellemzői közötti összefüggések vizsgálatára.
- Képes a kriminálstatisztikai adatok értékelésére.
- Képes viktimizációs kutatások lefolytatására.
- Képes kriminálpolitikai döntések és bűnmegelőzési programok értékelő vizsgálatára.
- Képes az etikai, jogállami és hatékonysági szempontoknak egyaránt megfelelő problémamegoldásra.
- Képes kriminológiai kutatási eredmények és ismeretek nyilvánosság előtti szakszerű kommunikációjára.
- Képes megalapozott helyzetelemzésre és probléma-felismerésre.

c) attitűdje

- Elkötelezett a segítő szakmákban szükséges objektivitás, diszkriminációmentesség, tolerancia és humánus iránt.
- Innovatív és rugalmas problémakezelés, valamint kritikai attitűd jellemzi, mely során használja az erőszakmentes kommunikációs, továbbá alapvető tárgyalástechnikai és mediációs ismereteit.
- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.
- Kész folytonos, önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
- Igénye van a tudományos megközelítések értelmezésére, az újabb kriminológiai elméletek gyakorlati átültetésére.
- Tiszteli a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.
- Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.
- Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot, a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket.

- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel, hiszen tisztában van azzal, hogy a bűnmegelőzés és a bűnüldözés terén sikereket csak széles körű együttműködés keretében tud megvalósítani.
- Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.
- Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.
- Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.
- Ismeri az általános, valamint szakmai etikai normákat.

d) Motivált a bűnelkövetővé válás kockázati tényezőinek vizsgálatára. autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a kriminológusi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.
- Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.
- Értékelkötelezett módon használja a szakmai érdekérvényesítés eszközeit.
- Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során, hangsúlyosan a hátrányos helyzetű ügyfelekkel való kapcsolattartás során.
- Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a kriminológus végzettségből fakadó rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.
- Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.
- Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.
- Képes az önálló szakmai álláspont kialakítására, beépítve a releváns kriminológiai elméleteket és kriminálpolitikai megközelítéseket.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai ismeretek:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kriminológiai alapismeretek [társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek, kriminológiai irányzatok, a társadalmi struktúra, a deviancia (a bűnözés, a bűnözés társadalmi reprodukciója), az egyetemes és a magyar kriminológia története, alkalmazott kriminológiai és kutatási módszertani ismeretek] 19-25 kredit;
- kriminológiai szakmai ismeretek (alkotmányjog, közigazgatás jog, családjog, jogszociológia, gyermekjog, gyámügy, kriminálpszichológia, szociálpolitika, rendészet, kriminálpolitika, büntetőjog, büntető-eljárásjog, büntető igazságszolgáltatás, a bűnözés tendenciái, az emberi jogok, szabálysértési jog, viktimológia, a helyreállító igazságszolgáltatás elméleti és gyakorlati kérdései a kriminálpolitikában, szakkriminológiai, pönológiai és büntetés-végrehajtási ismeretek) 45-55 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának működése, a családszociológia és szocializáció, a családon belüli erőszak fontosabb jellemzői és okai, az addiktológiai, gender (nem) és bűnözés, a kisebbségsszociológia és romoló-

gia, a közpolitikai ismeretek, a pártfogó felügyelet, az áldozatsegítés, a bűnmegelőzés elmélete és gyakorlata, a szubkultúrák, a kulturális konfliktusok, a gyermekvédelem és reszocializáció, a bűnözés elleni fellépés nemzetközi szervezetei (ENSZ, Európa Tanács, Európai Unió), a kommunikáció területein szerezhethető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditaránya a diplomamunkával együtt 27-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat az első két félév követelményeinek teljesítését követően a bűnözéskontroll egyes intézményeinek (pártfogói szolgálat, áldozatsegítés, közvetítői eljárás, bűnmegelőzés, büntetés-végrehajtás, speciális gyermekvédelem) tevékenységében való közreműködésből álló 200 órás szakmai munka, feladatterv alapján, tanszéki koordinációval, tereptanárok közreműködésével. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet minden olyan állami, önkormányzati vagy nem állami (NGO) hatóság, intézmény vagy szervezet, amely bűnözési kontroll feladatokat lát el. A hallgató – az intézmény döntése alapján – a gyakorlatnak legfeljebb az ötven százalékát teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ⁷⁸:

A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépéshez az alapképzési tanulmányok alapján az alábbi három területről legalább két területen 10-10 kredit, a 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén, a korábbi tanulmányok alapján az alábbi legalább két területről összesen legalább 30 kredit szükséges:

- jogtudományi és igazgatási ismeretek;
- társadalomtudományi ismeretek (szociológia, társadalmi tanulmányok, politológia, pszichológia, kulturális antropológia);
- szociális és pedagógiai ismeretek (szociális munka, szociálpedagógia, gyógypedagógia).

⁷⁸ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 14. Hatályos: 2019. II. 19-től.

60. KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális antropológia (Cultural Anthropology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kulturális antropológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cultural Anthropologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudományok képzési területéről a kommunikáció- és médiatudomány, a nemzetközi tanulmányok, a politikatudományok, a szociális munka, a szociálpedagógia, a szociológia, a kulturális antropológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, bölcsészettudomány képzési területéről a közösség-szervezés, a néprajz, a romológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 16 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁷⁹: 312/0312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja gyakorlati társadalomtudományi tudással rendelkező kulturális antropológusok képzése, akik a kulturális antropológia elméleteiről, módszertanáról, kutatástechnikájáról szerzett tudásuk és képességeik birtokában alkalmasak a kulturális, társadalmi élethelyzeteket jellemző problémák, változási folyamatok, konfliktusok felismerésére, megértésére, elemzésére,

⁷⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.8.

a társadalmi élet alakításában tevőleges szerepet játszó intézmények, szervezetek döntéseinek tudományos megalapozottságú szakvéleménnyel történő segítésére, valamint megoldási javaslatok kezdeményezésére és a társadalmi problémák megoldásában, végrehajtásában döntéshozó szakemberként való közreműködésre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A kulturális antropológus

a) tudása

- Magas szinten ismeri a kulturális diverzitás regionális és kontinentális típusait, globális jellemzőit.
- A magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket a kulturális antropológia értelmező elméletei és fogalmai segítségével.
- Speciális ismeretekkel rendelkezik a komplex és hagyományos kultúrák hasonlóságairól és különbségeiről, érti azokat a főbb hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a kulturális antropológia történetéről, elméleteiről és birtokában van a szakmai munkában közvetlenül alkalmazható antropológiai módszertani tudástartalmaknak.
- Ismeri és érti az alapvető szakantropológiai irányokat.
- Elegendő ismeretanyaggal rendelkezik az önállóan megtervezett és megvalósított kutatáshoz vagy tudományos munkához és ismeri a széles körben alkalmazható, elfogadott szakspecifikus problémamegoldó kutatástechnikai eszközöket.
- Átlátja az antropológiai tudás gyakorlati alkalmazásának alapelveit, szakma specifikus praxisát és ennek etikai vonatkozásait a társadalmi döntéshozatali mechanizmusokban.
- Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.
- Ismeri szakmai tudása folyamatos fejlesztésének és az újabb elméleti és módszertani ismeretek befogadásának mechanizmusait, technikáit és a szakterületével szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.

b) képességei

- Képes eligazodni a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében, antropológiai ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a társadalom szociokulturális jelenségeinek, változási tendenciáinak, konfliktusainak feltárását célzó különböző szakterületeken megvalósuló munkálatokba.
- Képes minőségi és mennyiségi adatok önálló antropológiai terepmunka során szerzett felgyűjtésére, bemutatására, értékelésére, értelmezésére, és magyarázatára, illetve az eredmények közvetítésére más tudományterületek szakemberei számára.

- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre, a különböző következtetések szintetizálására, szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására és interdiszciplináris együttműködést követelő döntések előkészítésére.
- A kulturális antropológia kurrens elméletei és bevett kutatómódszertani koncepciói alapján képes szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.
- Elegendő tudással és jártassággal rendelkezik az antropológiaelmélet és módszertan képesség szintű gyakorlására, kritikai álláspont kialakítására és szükség esetén a holisztikus szemléletet követelő komplex kulturális és társadalmi problémák megoldásában önálló javaslatok kidolgozására.
- A munkafolyamatokat képes a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.
- Szakmai elkötelezettségéből rendelkezik együttműködési, kezdeményező, valamint döntéshozó készséggel, képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.
- Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, az eredményes együttműködésre a partnerekkel a tudásterület oktatásában, a hazai államiönkormányzati, valamint civil-nonprofit szférában.

c) attitűdje

- Tudatosan vállalja a hazai, a regionális és a kontinentális kulturális, vallási, kisebbségi és a társadalmi sokszínűséggel kapcsolatos európai értékelveket.
- A kulturális antropológia gyakorlati társadalomtudományi értékéből következően elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt és kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.
- A társadalmi és kulturális másság eseteit a semleges kutatói pozícióból következő általános elvárásoknak megfelelően toleránsan és empátikusan kezeli.
- A kulturális antropológiai gyakorlat révén szerzett, a kultúrát saját feltételei szerint belülről megértő tapasztalatait a társtudományok és az érdeklődő közvélemény felé hitelesen közvetíti.
- A kulturális antropológia nemzetközileg meghatározott kutatásetikai normáit betartja.
- A kulturális antropológia területén szerzett tudását és jártasságát önállóan, folyamatosan bővíti és mélyíti.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt kulturális antropológiai szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Rendszeresen kezdeményez, vezet és formál kulturális antropológia projekteket.

- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a kulturális antropológia szakmai érdekeit.
- Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szervezeti és a társadalmi normatív rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében, következetesen képviselve a társadalmi egyenlőség elveit.
- Tevékenységének szerves részeként reflektál saját személyiségére, ennek a kutatás szempontjából szerepet játszó következményeire, valamint társadalmi és kulturális beágyazottságára, továbbá kalkulál szakmai, munkahelyi, intézményi érdekei és a tanulmányozott közösség érdekei közötti esetleges eltérésekkel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a kulturális antropológia elmélete és módszertana 14-26 kredit;
- szakanropológiák 20-32 kredit;
- a világ kultúráinak antropológiája 6-14 kredit;
- a kulturális antropológiai ismeretek alkalmazása 5-13 kredit;
- a kulturális antropológia gyakorlata 9-17 kredit.

A modern kulturális antropológia tudománytörténeti öröksége, valamint a kortárs alkalmazott antropológiai ismeretek elsőrendű forrása a terep és az ott végzett terepmunka, amely a közvetlen, társadalmi és kulturális tapasztalatszerzés tudományosan megalapozott és elismert gyakorlata. A terep a világos határokkal jellemezhető lokális szocio-kulturális színtér.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott terepmunkához kapcsolódó gyakorlat, amelynek kreditértéke legalább 16 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való felvételhez és belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit a bölcsészettudomány, a neveléstudomány, a gazdaságtudomány, a jog, a művészet, a társadalomtudomány vagy a természettudomány területéről.

61. KULTURÁLIS MEDIÁCIÓ

Tanító- és Óvóképző Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális mediáció (Cultural Mediation)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kulturális mediátor
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Culture Mediator

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az andragógia és közösségsszervező alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló az 1993. LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű művelődésszervező, személyügyi szervező, munkavállalási tanácsadó, az ezekkel megfeleltethető korábbi főiskolai szintű szakok (népművelés, közművelődési szakember), a bölcsészettudomány képzési területéről a pedagógia, a pszichológia; a gazdaságtudományok képzési területéről az emberi erőforrások; a társadalomtudomány képzési területéről a szociológia, a politológia, az informatikus könyvtáros, a kulturális antropológia alapképzési szak, valamint a pedagógusi képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és társadalomtudomány képzési területek szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit;

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314**8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:**

A képzés célja kulturális mediátorok képzése, akik megszerzett nevelés- és kultúratudományi, pszichológiai, társadalomtudományi ismereteik birtokában képesek a szociokulturális társadalmi folyamatok elemzésére, a szükségletek felmérésére, elemzésére, a megjelent igények megjelenítésére, a kultúra tartalma, a kultúra alkotói és a különböző társadalmi csoportok közötti mediálásra, professzionális kultúraközvetítésre. Alkalmasak a különböző településeken, hazai és nemzetközi közösségekben és multikulturális közegben is a kulturális igények alapján a művelődési lehetőségek fejlesztésére, eltérő kultúrák közötti közvetítésre, kulturális projektek tervezési, szervezési, üzemeltetési és ellenőrzési feladatainak ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:**A kulturális mediátor****a) tudása**

- Ismeri a kultúraközvetítés komplex folyamataira ható tudományos diszciplínák, a kultúratudomány, nevelés- és művelődéstudomány, pszichológia, társadalomelmélet meghatározó elméleti irányzatait és azok összefüggéseit.
- Ismeri a kultúra és a civilizáció fogalmak jelentésének fejlődéstörténetét, egymáshoz való viszonyukat.
- Ismeri a magyar és az európai kultúra folyamatainak és jelenségeinek lényeges értékeit és a magyar kultúra nemzetközi környezetben való képviselésének módjait.
- Ismeri a kultúraközvetítés elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a kultúraközvetítés állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit.
- Ismeri a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet rendszerezési, elemzési technikáit, valamint a szervezés és irányítás elméleti alapjait és technikáit.
- Ismeri a kulturális intézmények, hazai és nemzetközi kultúraközvetítő hálózatok, kutatócsoportok és projektek tervezési, vezetési, menedzselési ismereteit.
- Ismeri a kultúra gazdaságtanát.
- Ismeri a globális emberi jogokat és a nemzetiségi jogokat tartalmazó joganyag
- lényegi összefüggéseit, a kultúrára gyakorolt hatásait, a kisebbségi kultúrák és a multikulturális területek sajátosságait.
- Ismeri mind a tudományos nyilvánosságban, mind a kultúraterjesztésben megkívánt magas igényű írásos és szóbeli kommunikáció technikáit.
- Ismeri az info-kommunikációs technológiák használatát.
- Ismeri a magyar társadalom legfontosabb kisebbségi csoportjait, a multikulturális társadalom alapvető jellemzőit.
- Ismeri a kulturális szervezet létrehozásával, működtetésével kapcsolatos gazdasági és irányítási feladatokat.

b) képességei

- Képes a változó társadalmi, gazdasági, kulturális környezet megszerezett, alkotó megértésére, az új információk, problémák és jelenségek szaktudományos feldolgozására, a szocio-kulturális társadalmi folyamatok elemzésére.
- Képes a szükségletek felmérésére, felismerésére, a felmerülő igények megjelenítésére, a látens és manifeszt igényekhez igazodó innovatív kulturális mediációs folyamatok tervezésére, és élményt nyújtó tapasztalatok szakszerű facilitálására.
- Képes a magyar kultúra és kultúráközvetítés, különösen a közművelődés, az állami, piaci és nonprofit intézményeit és szervezeteit a tradíció és a fejlődés dialektikájában működtetni, fejleszteni, értékelni.
- Képes a nemzetközi környezetben a magyar kultúra képviselésére, nemzetközi projektekben való cselekvő együttműködésre.
- Képes a saját hipotézisen alapuló, önálló kulturális jellegű kutatások tervezésére és megvalósítására, az eredmények tudományos igényű írásos és szóbeli prezentálására, más kutatások eredményeinek kritikai reflexív elemzésére.
- Képes a kulturális szakértői feladatok ellátására, a kulturális örökség menedzselésére, a szellemi és tárgyi kulturális örökség helyi közösségek általi elismerési, gondozási folyamatainak támogatására.
- Képes a különféle társadalmi csoportok és intézmények közötti szakszerű mediálásra, szervezetépítésre, fejlesztésre, menedzselésre, a nemzetközi kulturális kapcsolatok élénkítésére.
- Képes a kultúraterjesztés és a közművelődés területén stratégiák kidolgozására, különböző szintű társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális igazgatási döntések előkészítésére, azok szakmai és nem szakmai közönség számára történő kommunikálására.
- Képes a hagyományos és új típusú civil társadalmi kezdeményezések támogatására, esélyegyenlőségi, érdekartikulációs, érdekvédelmi és érdekvédelmi folyamatok felépítésére.
- Képes a különböző professziók és szektorok képviselőivel együttesen dolgozva közreműködni helyi, regionális, nemzeti és globális szintű társadalomfejlesztési programokban, kulturális kreatív kompetenciák transzferhatásainak felerősítésében.
- Képes kultúráközvetítő vállalkozás létrehozására, kulturális szervezetek és projektek menedzselésére.

c) attitűdje

- Kreatív, problémamegoldó- és reflexiós módon közelít a szakmai kérdésekhez.
- Kooperációs, konfliktustűrési és konfliktuskezelési, empatikus módszerekkel közelít a szakmai kérdésekhez.
- Rendelkezik a szakmai énkép megkonstruálása és a kulturális mediátor professzió értékeihez való hűséggel, elkötelezettséggel, etikai felelősségvállalással.
- Rendelkezik az új feladatok megoldására inspiráló kezdeményező készséggel, pozitív beállítódással, küzdeni tudással, érzelmi intelligenciával.

- Rendelkezik a kulturális menedzsment és a mediálás sajátosságaiból adódó összetett és előre ki nem számítható helyzetekben a változás- és a válságkezelés, a döntéshozás, a dialógusteremtés, a kultúraközi kommunikáció szemléletmódjainak ötvözésére.
- Rendelkezik nyitottsággal más kulturális világok iránt, a kulturális különbségek értékelésével, különbségek értékelésének és elfogadásának képességével.
- Használja a tudásmenedzsment, a tudásforrás feltárása, az ismeretek és tapasztalatok önreflektív elemzése módszereit a szakmájában.
- Adaptív és rendszerszemléletű.
- Alkalmazza a permanens innovációt a kreativitás, originalitás, flexibilitás, fluency elemeivel, a hatékony vezetést, a team-munkát és az önfejlesztést.
- Fontosnak tartja a tevékenységek és emberek együttműködését és összehangolását.

d) autonómiája és felelőssége

- Fontosnak tartja a másokkal való szakmai és szakmaközi együttműködést.
- Önállóan és permanensen fejleszti személyiségét, alkalmazza a szakmai önképzést.
- Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló és közösségi döntéshozatal képességeivel.
- Rendelkezik az egyéni és közösségi felelősségtudattal, felelősségvállalással.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.
- Képviseli szakmája érdekeit és érdemeit, azok mellett felelősségteljesen kiáll.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Összesen 100 kredit az alábbiak szerint:

- kulturális fogalmi, intézményi és tevékenységi rendszer 16-25 kredit;
- kultúrák közvetítés 10-15 kredit;
- kulturális menedzsment 22-30 kredit;
- kulturális mediáció módszertana 16-25 kredit;
- minőségmenedzsment 8-12 kredit;
- kultúrakutatás 8-13 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a kiscsoportos tantervi gyakorlaton túl a 3. vagy 4. félév során egy alkalommal kulturális intézményben vagy szervezetben teljesítendő négy hetes, 160 óra időtartamú, képzési időszakhoz kapcsolódó (a nyári szünet időtartamára is kiterjeszthető) gyakorlat.

A szakmai gyakorlati helyet a felsőoktatási intézmény jelöli ki a hallgatóval egyeztetve. A gyakorlati helyszínek lehetnek: közművelődési intézmények, múzeumok, könyvtárak, kulturális intéz-

mények és szervezetek, valamint bármely települési önkormányzat, egyházi, nonprofit és civil szervezet, amennyiben kulturális tevékenységet is folytat, és amelyekkel a szakmai gyakorlatra a felsőoktatási intézmény megállapodást kötött, továbbá a szakmai gyakorló hely rendelkezik a szakmai gyakorlat szakszerű irányításához szükséges felkészültségű gyakorlatvezetővel.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges kreditek száma összesen 30 kredit az alábbi területekről:

- bölcsészettudományi diszciplínákhoz tartozó alapismeretek: pedagógiai, pszichológiai, filozófiai, etikai ismeretek;
- kommunikációtudományi ismeretkör, kommunikációfejlesztés;
- társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, antropológia, politológia;
- gazdasági és jogi ismeretek.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 15 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

62. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG TANULMÁNYOK

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: kulturális örökség tanulmányok (Cultural Heritage Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kulturális örökség tanulmányok szakember
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Specialist of Cultural Heritage Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával elsősorban figyelembe vehető alapképzési szakok: a társadalomtudomány képzési terület alapképzési szakjai, a bölcsészettudomány képzési területéről a szabad bölcsészet, a történelem, a régészet, a néprajz alapképzési szak, valamint a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az építészmérnöki és az építőművészet alapképzési szakok.

4.3. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁰: 225/0222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakembereket képezése, akik megszerzett művelődéstörténeti és művelődéstudományi ismereteik birtokában képesek a kulturális örökség gazdasági, mentalitásbeli, környezeti és információs rendszerének történeti értelmezésére. Ismerik a kulturális örökség védelmére,

⁸⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.37.

értékeinek megmutatására és menedzselésére vonatkozó munkafolyamatokat. Alkalmasak arra, hogy közvetítsék a társadalom egésze felé a bölcsész- és társadalomtudományokban felhalmozott tudást, és ezzel hozzájáruljanak a különböző szintű (nemzetközi, kontinentális, nemzeti, regionális, helyi) identitásképzések kritikai értelmezéséhez. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A kulturális örökség tanulmányok szakember

a) tudása

- Részleteiben átlátja a társadalomtudományok és bölcsészettudományok, a régészet, muzeológia, művelődéstörténet és egyéb érintett tudományágak megfelelő ismeretanyagát.
- Részleteiben átlátja az építészet és építészettörténet releváns ismeretanyagát.
- Ismeri a kulturális örökségről való gondolkodás történetét, a kulturális örökség elméletét, a tárgyi és szellemi kulturális örökség fogalmát, intézménytörténetét.
- Érti és kritikailag értelmezi a néprajz, a kulturális antropológia, az európai civilizációtörténet, a szemiotika, a vallástörténet kulturális örökséghez kapcsolódó vonatkozásait.
- Átlátja a kulturális örökség kezelésének jogi hátterét és pénzügyi vonatkozásait, valamint a kulturális örökség védelmének technikáit, nemzetközi gyakorlatát.
- Érti és átlátja a kulturális örökség védelmének hazai szervezetrendszerét, annak történeti változásai.
- Érti és átlátja irodalmi, filozófiai, politikai, művészeti szövegek és kulturális jelenségek (film, média) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a kulturális örökség kiterjedt területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, egyéb adatbázisokról.
- A kulturális örökség legalább egy részterületéről igen elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és azt értően helyezi el a kulturális örökség egészében.

b) képességei

- Alkalmas és képes a könyvtárak különgyűjteményeiben, a levéltárakban és a múzeumokban, a kulturális menedzsment és az örökségvédelem intézményeiben a stratégiai és a gyakorlati feladatok elvégzésére.
- Képes a kulturális örökség védelmére vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására.
- Képes a kulturális örökség reflexív bemutatására, a kulturális örökség menedzselését végző intézmények korszerű irányítására és ezáltal a kulturális értékek közvetítésére a társadalom különböző rétegei felé.
- Képes a magyar és az egyetemes kulturális örökség közötti átjárás, megfeleltetés megszervezésére.
- Képes a kulturális örökség témájában kutatói munka végzésére, valamint szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat.

- Képes szakmai önképzésre legalább egy idegen nyelven is, rendszerszerűen és kreatívan új és összetett témakörökkel foglalkozni, a rendelkezésre álló adatok hiányosságai ellenére is a lehetőségek szerint helytálló bírálatot vagy véleményt megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára közérthetően bemutatni.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, szakmailag magas szinten önállóan megtervezni és végrehajtani feladatokat, saját tudását magasabb szintre emelni, képzési területe belső törvényszerűségeinek megértését elmélyíteni és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességeket kialakítani.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség jellemzi szóban és írásban.
- Együttműködő, kezdeményezőkézség és személyes felelősség felvállalása jellemzi. Döntéshozatali képesség jellemzi összetett és előre kiszámíthatatlan helyzetekben.
- A szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik.
- Rendelkezik kritikai attitűddel, minőség tudattal, fogalmi gondolkodás és az absztrakció magas szintű képessége jellemzi.
- Motivált, a feladatai iránt elkötelezett.
- Törekszik idegen nyelvtudásának fejlesztésére, illetve azt a világ megismerésére nyitottan használja fel.

d) autonómiája és felelőssége

- A problémamegfogalmazás és önálló ítéletalkotás képessége jellemzi.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettség szempontjából meghatározó tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- művelődés-, gondolkodás- és tudománytörténet 12-20;

- a kulturális örökség reprodukálása, az átörökítés technikái (kodikológia, bibliológia, fotográfia, film, digitális technika, restaurálás) 8-20 kredit;
- a média és a társadalmi kommunikáció története 8-20 kredit;
- a kulturális örökség fogalma történeti értelemben 8-16 kredit;
- a kulturális örökség jogi szabályozása; összehasonlító művelődéstörténet 12-20 kredit;
- kulturális örökség bemutatása 12-28 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez élő idegennyelvből egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő, államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettség bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat kulturális örökséggel foglalkozó intézményben (köz-, illetve magángyűjtemény, múzeum, szakhivatal) végzett, a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő idegen nyelv alapfokú ismerete.

9.5. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

- a 4.2. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében legalább 30 kredit,
- a 4.3 pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében legalább 40 kredit:

művelődéstörténeti (kulturális antropológiai, néprajzi, régészeti, filológiai, esztétikai, művészet-történeti, történelmi, kultúratudományi) ismeretkörökből.

A 4.3. pontban meghatározott alapképzési szakon oklevéllel rendelkezők esetében a mesterképzésbe való felvétel feltétele hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató az előzőkből legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

63. LENGYEL NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: lengyel nyelv és irodalom (Polish Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles lengyel nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Polish Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak lengyel szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a lengyel nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a lengyel nyelvoktatásban és kutatásban önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a lengyel nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁸¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.39.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A lengyel nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a lengyel nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Összefüggéseiben is átlátja a lengyel nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A lengyel nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a lengyel nyelv regionális változatait, rálátása van a lengyel nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a lengyel nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
- Átfogóan ismeri a lengyel nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- A lengyel nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A lengyelen kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a lengyel nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A lengyel nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a lengyel nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a lengyel nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni a lengyel nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.
- Véleményét képes a szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a lengyelen kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a lengyel, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A lengyel nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a lengyel-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a lengyel nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A lengyel nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik lengyel nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, lengyel irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a lengyelen kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele lengyel nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés lengyel nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele lengyel nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A lengyel szakirányától eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges lengyel nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszereshet.

64. LEVÉLTÁR

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: levéltár (Archival Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles levéltáros
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Archivist
- választható specializációk: középkor és kora újkor, újkor és jelenkor, információ- és records management

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak levéltár specializációval.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti történelem, történelem és állampolgári ismeretek, a jogász, szociológia, továbbá a közgazdász, az informatikai szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 12 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸²: 322/0322

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a hazai levéltárak ellátása magasan képzett levéltáros szakemberekkel a levéltár-technikai, a közigazgatási és a történeti területeken, továbbá ehhez kapcsolódóan sokoldalú ismeretekkel rendelkező iratmenedzserek képzése a kormányzati és a magánszféra számára, akik felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására is.

⁸² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.40.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A levéltáros

a) tudása

- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a levéltári anyagról és a levéltári munka elméleti és gyakorlati oldalairól, elemzési és értelmezési módszereiről.
- Ismeri a levéltári feladatok ellátásához szükséges problémamegoldó technikákat.
- Rendelkezik levéltártani ismeretekkel, iratismerettel.
- Levéltár-informatikai ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik állományvédelmi és reprográfiai ismeretekkel.
- Rendelkezik intézménytörténeti ismeretekkel.
- Rendelkezik jogi és közigazgatási ismeretekkel.

b) képességei

- Képes önálló és minden szempontból szakszerű munkára levéltárban vagy bármely kormányzati vagy önkormányzati szerv, a magánszféra bármely szereplője iratkezelésében.
- Képes levéltári és iratmenedzseri, iratkezelési munkafeladatok végzésére, illetve az ilyen munkafeladatok koordinációjára, tervezésére.
- Képes történeti, ügyviteli és egyéb szempontok együttes alkalmazására.
- Képes modern iratkezelési és iratértékelési szempontok érvényesítésére.
- Képes a levéltári és iratmenedzseri, iratkezelési munka során önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére.
- Képes a levéltári és iratkezelési feladatmenedzsment koordinációjára vagy abban való részvételre.
- Képes szakmai önképzésre legalább egy idegen nyelven is.
- Képes véleményét szakmai és tudományos elvárásoknak megfogalmazni, szakmai fórumokon bemutatni, alátámasztani és megvédeni, akár idegen nyelven is.

c) attitűdje

- Korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség szóban és írásban.
- Rendelkezik a problémák megfogalmazásának, önálló ítélet alkotásának készségével.
- Együttműködő, csoportmunkára és egyéni munkavégzésre egyaránt alkalmas.
- Nyitott a szakmai továbbképzés és önképzés iránt.
- Törekszik arra, hogy szakmai munkájában és szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően járjon el és nyilvánuljon meg.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan tevékenykedik a levéltári munkában, az iratmenedzsmentben, iratkezelésben.
- Kezdeményező, és személyes felelősséget vállal munkájáért.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal a maga és az általa vezetett csoport munkájáért.
- Döntésképes összetett helyzetekben is.
- Az iratanyagokat felelősen védi.
- A jogi előírásokat maradéktalanul érvényesíti munkája során.

- Adatvédelmi szempontokat vesz figyelembe és érvényesít munkája során. Felelős és tudatos a vonatkozó jogszabályok alkalmazása terén.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
Összesen 62 kredit az alábbiak szerint:

- irattan, iratismeret, iratkezelési rendszerek alapvető ismerete 4-10 kredit;
- levéltártani alapismeretek 4-12 kredit;
- levéltár-informatikai alapismeretek 4-12 kredit;
- adatvédelmi ismeretek 4-10 kredit;
- levéltári jogi ismeretek 2-6 kredit;
- intézményrendszer ismerete 4-12 kredit;
- szakmai vezetés mellett önálló kutatás (szakdolgozati kutatás) 20 kredit.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

A választható specializációk kreditértéke további 40 kredit:

a) középkor és kora újkor specializáció

[paleográfiai (latin, német, magyar) és forráskiadási ismeretek (10-30 kredit); intézménytörténeti ismeretek (4-12 kredit); történeti segédtudományi ismeretek (4-8 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (2 kredit); levéltár-informatikai ismeretek (2 kredit); kommunikációs ismeretek (legfeljebb 4 kredit)];

b) újkor és jelenkor specializáció

[további irattani és iratkezelési ismeretek (2-6 kredit); irattári és iratmenedzseri ismeretek (legfeljebb 4 kredit); további levéltártani ismeretek (4-12 kredit); levéltárinformatikai ismeretek (6-14 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (4 kredit); közigazgatási és jogi ismeretek (legfeljebb 4 kredit); gazdaságtani ismeretek (legfeljebb 4 kredit); intézménytörténeti ismeretek (2-6 kredit); paleográfiai és forráskiadási ismeretek (legfeljebb 4 kredit); kommunikációs ismeretek (legfeljebb 4 kredit)];

c) információ- és records management specializáció

[további irattani és iratkezelési ismeretek (legfeljebb 4 kredit); irattári és iratmenedzseri ismeretek (6-14 kredit); levéltártani ismeretek (2-6 kredit); levéltárinformatikai ismeretek (4-12 kredit); állományvédelmi és reprográfiai ismeretek (2-6 kredit); közigazgatási és jogi ismeretek (4-10 kredit); gazdaságtani ismeretek (legfeljebb 4 kredit); projektmenedzsment (2-4 kredit)].

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterszakos oklevél megszerzéséhez legalább egy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy legalább két államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a specializációnak megfelelő levéltári gyakorlat a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában; Budapest Főváros Levéltárában vagy a Magyar Nemzeti Levéltár valamely megyei tagintézményében, szaklevéltárában vagy nyilvános magánlevéltárban, illetve irattári gyakorlatok kormányzati szerv, önkormányzati szerv irattárában, gazdasági szerv, vállalat vagy civil szervezet irattárában.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez

- a korábbi tanulmányok alapján a közigazgatási ismeretek, a közigazgatási jogi ismeretek, a mai magyar bírósági rendszer ismerete, az informatika területeiről legalább 50 kredit szükséges, vagy
- legalább 12 hónap igazolt munkaviszony levéltárosi vagy irattárosi feladatkörben, levéltárban vagy irattárban.

65. LOGIKA ÉS TUDOMÁNYELMÉLET

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: logika és tudományelmélet (Logic and Theory of Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles logika és tudományelmélet szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Logic and Theory of Science

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területéről a szabad bölcész, társadalomtudomány képzési területéről a szociológia, a természettudomány képzési területéről a matematika és a fizika, a gazdaságtudományok képzési területéről az alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szak és az informatika képzési területéhez tartozó alapképzési szakok.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a természettudomány, társadalomtudomány, a gazdaságtudományok és a jogi képzési területek alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸³: 226/0223

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a logikában és a logikához szorosan kapcsolódó matematikai területeken, képesek a logikai és analitikai eszközöket valamely konkrét tudományterület filozófiai és metodológiai problémáinak kutatásában alkalmazni, felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁸³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.41.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A logika és tudományelmélet szakos bölcsész

a) tudása

- Megfelelő mélységben ismeri a logikát és a logikához szorosan kapcsolódó matematikai területeket.
- Ismeri a kortárs tudományfilozófiának elsősorban a szaktudományok alapjait érintő kérdéseit és a velük kapcsolatos fontosabb álláspontokat.
- Ismeri a filozófiatörténet alapvető szerzőit és műveit tudományfilozófiai szempontból.
- Ismeri a kortárs analitikus filozófiának a tudományfilozófia szempontjából alapvető területeit (metafizika, ismeretelmélet, nyelvfilozófia).
- Ismeri valamely konkrét tudományterület alapjait általában és a mesterképzési szintnek megfelelő mélységben az illető tudományterület filozófiai és fundamentális problémáit.

b) képességei

- Képes és alkalmas az érintett szaktudomány és a vele kapcsolatos alap- és filozófiai kutatások nemzetközi irodalmában és egyéb (számítógépes, internetes) forrásaiban való eligazodásra, tájékozódásra.
- Képes az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a friss szakirodalom alapján önálló összefoglalók, recenziók megírására, prezentációk, élő beszámolók megtartására magyar és angol nyelven.
- Képes kompetens és aktív részvételre szakmai vitákon magyar és angol nyelven.
- Témavezető vezetésével vagy kutatócsoport tagjaként képes kutatómunka végzésére.

c) attitűdje

- Problémaorientáltan gondolkodik, képes felismerni a nyitott, eldöntetlen kérdéseket.
- Éles, kritikus szemmel veszi észre a tudományos és filozófiai elméletek hiányait, ellentmondásait.
- Tiszteletben tartja mások véleményét, pozitív értéként tekint a vélemények, nézetek sokféleségére.
- Nézeteit világosan, érthetően, az adott problémára koncentrálni fejt ki.

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló véleményt alkot, kritikai szemlélet jellemzi mind a maga, mind mások nézeteivel kapcsolatban.
- Saját nézeteit öntudatosan és következetesen, de a jogos kritika elfogadására nyitottan képviseli.
- Reflektáltan és tudatosan tekint saját maga, valamint szűkebb és tágabb szakmai környezete nézeteinek történeti beágyazottságára.
- Képes és kész a párbeszédre más szakmai iskolák, más megközelítések, más kultúrák képviselőivel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- logika és kapcsolódó matematikai területek (logikai szintaxis, szemantika, metalogika, modellelmélet, algebra, halmazelmélet) 25-30 kredit;
- tudományfilozófia és kapcsolódó filozófiai területek (elmefilozófia, metafizika, a társadalomtudományok filozófiája, nyelvfilozófia) 35-40 kredit;
- valamely szaktudomány alapjaira, logikai struktúrájára vonatkozó vizsgálódások 25-30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele középfokú (B2), komplex típusú államilag elismert vagy ezzel egyenértékű nyelvvizsga angol nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a következő ismeretkörökből:

- filozófia (különösen logika, nyelvfilozófia, tudományfilozófia, metafizika);
- matematika (különösen matematikai logika, halmazelmélet, univerzális algebra);
- fizika (különösen klasszikus mechanika, klasszikus elektrodinamika, kvantummechanika);
- elméleti nyelvészet (különösen szemantika, formális szemantika, a formális szemantika logikai alapjai, matematika, logika);
- közgazdaságtan (különösen valószínűségi számítás, gazdaságszociológia, optimumszámítás);
- szociológia (különösen kommunikációelmélet, a társadalomelmélet alapjai, szervezetszociológia).

66. LOGOPÉDIA

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: logopédia (Speech and Language Therapy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA) fokozat
- szakképzettség: okleveles logopédus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Speech and Language Therapist

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gyógypedagógia alapképzési szak logopédia szakiránya.

4.2. A felsőoktatási intézmény által meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-40 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit;
- az intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 20 kredit;
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szak képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 145/0114

8. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan logopédus szakemberek képzése, akik rendelkeznek a komplex hang-, beszéd-, beszélt és írott nyelvi és kommunikációs zavarok, valamint a nyelészavarok felismeréséhez, vizsgálatához, korszerű terápiájához és rehabilitációjához szükséges specifikus ismeretekkel. Képesek a kommunikációs zavarokat a nyelvi, pszichológiai, biológiai tényezők, valamint a kliens és környezetének szükségletei kölcsönhatásában értelmezni, ismereteiket a hang-, beszéd-, nyelvi és kommunikációs zavarok objektív megismerése, diagnosztikája, valamint az intervenció és rehabilitáció folyamatában minden életkori csoportban, a köznevelési, illetve az egészségügyi és rehabilitációs intézményrendszerekben autonóm módon felhasználni. Képesek

szakmai csoportokban tervezési, módszertani fejlesztési, szervezési, irányítási, döntéshozói és mentori feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben való folytatására

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

a) tudása

- Ismeri a szerzett és fejlődési kommunikációs zavarok biológiai, neurofiziológiai hátterét, a kommunikációs zavarokkal etiológiai kapcsolatban álló betegségek, sérülések, neurofiziológiai funkciózavarok természetét, lefolyását, orvosi kezelésük alapelveit.
- Ismeri a humán kognitív funkciók - észlelés, figyelmi és végrehajtó funkciók, emlékezet, gondolkodás, nyelv - neuropszichológiai modelljeit és az e területeken jelentkező funkciózavarok neuropszichológiai rehabilitációjának elvi megfontolásait, főbb diagnosztikai és intervenciós eljárásait.
- Ismeri a biológiai idősödés kommunikációt befolyásoló neurofiziológiai és neurokognitív vonatkozásait.
- Ismeri az emberi kommunikáció kognitív pszichológiai, idegtudományi, neuropszichológiai modelljeit, a beszéd/nyelvi feldolgozás és produkció modelljeit, a korszerű képalkotó eljárásokon alapuló vizsgálatok vonatkozó eredményeit.
- Ismeri a klinikai nyelvtudomány medicinális, nyelvészeti, illetve beszéd- és nyelvpatólógiai alapú klasszifikációs rendszereit, a pragmatikai, morfoszintaktikai, szemantikai, fonetikai és fonológiai nyelvi szintekhez kapcsolódó funkciózavarok klinikai nyelvtudományi leírásait és diagnosztikai kritériumait.
- Ismeri a klinikai nyelvtudomány nyelvi diagnosztikai módszereit, a strukturált tesztek módszertani alapelveit, a beszélt nyelvi minta kiváltásának, lejegyzésének és elemzésének elméleti alapjait és módszertanát, az egyes elemzési módok előnyeit és hátrányait.
- Ismeri a beszéd eszközfonetikai elemzésének korszerű módszereit és eszközeit, működési elveiket, alkalmazhatóságuk indikációját a logopédiai tevékenység számára.
- Ismeri a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok tüneti képét, természetes fejlődési dinamikáját, diagnosztikus kritériumait, valamint a szemléleti kereteket, amelyek meghatározzák a vizsgálat területeit, lépéseit, illetve az intervenciós módszerek kiválasztását.
- Behatóan ismeri a hang-, beszéd-, nyelvi és kommunikációs zavarok területén a differenciáldiagnózis során felmerülő elméleti problémákat.
- Ismeri a fejlődési hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok gyermek-, serdülő- és felnőttkori megjelenési formáit, a funkciózavarok életkorral járó tünetváltásait, az életkörülmények változásainak hatásait.
- Ismeri és érti a többnyelvűség logopédiai vizsgálatot és intervenciót befolyásoló hatásait, a többnyelvűségből eredő kommunikációs változatokat, ezeknek a kommunikációs zavaroktól való elhatárolásának szempontjait.
- Ismeri a szerzett hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok megjelenési formáit, tüneti képét, diagnosztikai kritériumait, az állapotmegismerés és a rehabilitáció

módszertani elveit és eljárásait, a beavatkozás céljait és lehetőségeit befolyásoló biológiai és környezeti szempontokat.

- Ismeri a logopédiai beavatkozás formáinak alapelveit, a különböző terápiás formák hatásmechanizmusait.
- Ismeri az egyes kommunikációs zavarok területén a logopédiai tevékenység módszertani alapelveit, a módszerekkel és eszközökkel kapcsolatos tudományos és gyakorlati elvárásokat, az érveken alapuló gyakorlat (evidence-based practice) elveit és alkalmazásának feltételeit a logopédiai tevékenységben.
- Ismeri és kritikusan képes forrásként alkalmazni a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok köréhez illeszkedő internetes és nyomtatott ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri az egyes hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarokhoz, illetve a különböző logopédiai tevékenységformákhoz kapcsolódó kutatási irányzatokat és a korszerű tudományos eredményeket.
- Ismeri a tudományos kutatás módszereit, a matematikai statisztika alapfogalmait és felhasználási lehetőségeit a logopédiai kutatásokban.
- Ismeri a kutatásetika alapelveit és ezek gyakorlati érvényesítésének módját.
- Ismeri a tudományos ismeretátadás különböző formáit és alkalmazási lehetőségeit a logopédiai tudományos közlésekben.
- Ismeri a logopédiai szakmai irányítás szervezeti és vezetési funkcióinak jogi, humánerőforrás-menedzsment és pénzügyi alapjait.
- Ismeri a logopédiai tevékenység etikai alapelveit.
- Ismeri a kollegiális tanácsadás elveit és elméleteit.
- Ismeri a logopédiai gyakorlatban megvalósuló szakmai mentori és szupervíziós tevékenység sajátosságait, funkcióit és támogató módszereit.
- Ismeri a beszéd-, nyelvi és kommunikációs zavarok területén a szakértői diagnosztikai tevékenység jogi környezetét, módszertani alapelveit, eszközrendszerét, tevékenységi körét és kompetenciahatárait.
- Ismeri a színpadi és egyéb professzionális hang- és beszédképzés támogatásának logopédiai módszertanát.
- Ismeri a logopédiai tevékenységhez kapcsolódó művészetpedagógiai eszközök és eljárások személyiségre és a kommunikációs képességre gyakorolt hatásmechanizmusát.

b) képességei

- Képes helyesen értelmezni az emberi kommunikációs és nyelvi képesség pszicholingvisztikai, kognitív pszichológiai és neuropszichológiai modelljeit.
- Képes a pragmatikai, morfoszintaktikai, szemantikai, fonetikai és fonológiai nyelvi szintekhez kapcsolódó funkciózavarok klinikai nyelvtudományi diagnosztikai módszereinek alkalmazására.
- Képes alkalmazni a beszéd eszközfonetikai elemzésének korszerű módszereit és eszközeit a logopédiai tevékenység körében.

- Képes a hangképzés, a beszéd, a nyelv, a kommunikáció és a nyelés zavarainak biológiai, pszichológiai, szociális, nyelvészeti és logopédiai szempontú értelmezésére, kritikai értékelésére, a különböző szempontok integrációjára.
- Képes a szerzett és fejlődési kommunikációs és nyelészavarokat mutató személyek orvosi, pszichológiai, szociális, pedagógiai, gyógypedagógiai és egyéb társszakmák által kiadott vizsgálati eredményeinek, kezelési dokumentumainak értelmező áttekintésére.
- Képes az orvostudományi, pszichológiai, klinikai nyelvtudományi, illetve beszéd- és nyelvpatológiai klasszifikációs rendszerek értelmezésére.
- Képes a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok feltárására alkalmas logopédiai vizsgálati módszerek kiválasztására, a vizsgálatok elvégzésére, az adatok rögzítésére, kvalitatív és kvantitatív elemzésére, értelmezésére, a különböző társszakmáktól és egyéb forrásokból származó információk integrálására, a diagnosztikai kategóriák megállapítására, a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarok differenciáldiagnosztikájára.
- Képes a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarokban érintett egyén és környezete szükségleteinek figyelembevételével a logopédiai prevenció, intervenció és rehabilitáció hosszú, közép és rövid távú céljainak, feladatainak, formáinak és módszereinek kijelölésére a diagnosztikai folyamat eredményeinek megfelelően.
- Képes megkülönböztetni a tudományosan igazolt, érveken alapuló gyakorlatot az empirikusan bevált, de tudományosan nem igazolt eljárásoktól.
- Képes a hang-, beszéd-, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarokban érintett személyek hang-, beszéd, nyelvi, kommunikációs, táplálkozási képességeit fejlesztő, az életminőséget javító logopédiai intervenció és rehabilitációs tevékenység végzésére a személy egyéni szükségleteinek és környezeti feltételeinek megfelelően differenciált formában.
- Képes a logopédiai beavatkozás hatékonyságának folyamatos nyomon követésére és ellenőrzésére, ennek megfelelően szükség esetén a terápiás célok, eszközök, formák és stratégiák megváltoztatására.
- Képes hatékonyan kommunikálni más területek szakértőivel, a logopédiai ellátásra szoruló személlyel, annak hozzátartozóival, az érintett személy fejlesztése vagy a hang-, beszéd- és nyelvi zavarok kialakulásának megelőzése érdekében (prevenció és tanácsadás).
- Képes az ellátásban részt vevő más szakemberekből - így orvos, pszichológus, szociális szakember, pedagógus, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő stb. - álló team munkájában való eredményes részvételre.
- Képes a logopédiai vonatkozású tudományos kutatási eredmények folyamatos monitorozására, kritikus értékelésére, szakmai tevékenységébe való beépítésükre.
- Képes szakmai tudásának, személyes adottságainak, készségeinek folyamatos továbbfejlesztésére, idegen nyelvű forrásmunkák kritikai feldolgozására, azok ismereteinek integrálására.
- Logopédiai szakmai és kutatás-módszertani ismeretei alapján képes logopédiai vonatkozású kutatásokban tevékenyen részt venni, azok céljait meghatározni, kutatási feladatokat elvégezni.

- Képes a tudományos kutatás és a matematikai statisztika módszertanát a logopédiai kutatásokban alkalmazni.
- Képes kutatási eredményeit írás- és szóbeli közlési formákban a tudományos publikációk stílusában megfogalmazni.
- Képes az egyes kommunikációs zavarok területén a logopédiai tevékenység módszertani alapelveinek, különösen az érveken alapuló gyakorlat (evidence-based practice) elveinek és alkalmazási feltételeinek figyelembe vételével új diagnosztikai és intervenciós módszertani eljárások fejlesztésében való részvételre.
- Képes a vizsgálati eredményekkel és az intervencióval összefüggő témában véleményét szóban és írásban a szakterminológiát használva kifejezni, érvelni szakemberek és laikus személyek számára egyaránt.
- Képes a hang-, beszéd, nyelvi, kommunikációs és nyelészavarokkal kapcsolatos vizsgálati eredményeket összegző, a beavatkozás területeit, céljait és formáit kijelölő hivatalos szakvélemény megfogalmazására szakértői tevékenység körében.
- Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos önreflexióra.
- Képes a logopédiai szakmai körökben irányítói, mentori és szupervíziós feladatok betöltésére, a rá bízott gyakorló szakemberek, hallgatók szakmai fejlődését elősegítő tanácsadásra és támogatásra.
- Képes a színpadi és egyéb professzionális hanghasználók logopédiai támogatásának igényeit, céljait és feladatait felmérni, a hang- és beszédképzés támogatásának logopédiai módszereit preventív szemléletben alkalmazni.
- Képes az egyes művészetpedagógiai irányzatok szemléletét, eljárásainak elemeit személyre szabott és a kommunikációs képességet fejlesztő módon beépíteni a logopédiai tevékenységbe.

c) attitűdje

- A szakmai megújulás igénye hajtja, új intervenciós technikák, vizsgálati eljárások elsajátítására törekszik.
- Igénye van a logopédiai ellátás minőségét biztosító és magasabb szintre emelő programok kidolgozására, alkalmazására, ilyen célú projektekben való részvételre.
- Vallja, hogy a szakmai fejlődésében a kutatásnak, a kutatási eredmények közzétételének jelentős szerepe van.
- Gyarapítja szaktudását és tapasztalatait, kutatásának eredményeit megosztja munkatársaival.
- A segítő attitűd szakmai identitásának lényeges eleme.
- Megszerzett tudása birtokában fontosnak tartja a szakmai segítségnyújtást, a logopédus-hallgatók és kezdő szakemberek mentorálását, minden lehetséges alkalommal segíti mind az elméleti, mind pedig a gyakorlati logopédiai szaktudás elsajátítását.
- Facilitáló szerepet tölt be a szakmai csoport tevékenységében.
- Szakmai tevékenységét a szakterület etikai normáinak megfelelően végzi.

- Munkája során kliensei között nem tesz különbséget etnikai, szociális, vallási, nemi tekintetben.
- Szakmai döntéseiben etikusan jár el: nem fogad el ajándékot, sem bármiféle juttatást, amely befolyásolhatná szakmai döntéshozatalát, szakmai szervezési döntéseit nem motíválják anyagi megfontolások.
- Klienseivel nem alakít ki szoros személyes kapcsolatot, nem kötelezi el magát klienseinek, nehogy ezzel megzavarja a terápiás folyamatot.
- Honoráriumuk szakmai normákhoz kötött, megállapítása a logopédiai intervenció megkezdése előtti megegyezés tárgya, figyelembe veszi a kliens és a szakma érdekeit is.
- Szakmai tartalomfejlesztést célzó tevékenységét szakszerűen és objektíven végzi, és előtérbe helyezi szakmai felelősségét a személyes profittal szemben.
- Szakmai tevékenységét folyamatosan igyekszik a logopédiát és a logopédusokat képviselő szakmai érdekvédelmi szervezetek iránymutatásaihoz igazodva végezni.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmailag autonóm módon jár el a kompetenciakörébe tartozó logopédiai tevékenység, így a prevenció, tanácsadás, állapotmegismerés, intervenció, nyomonkövetés során.
- Döntéshozatalában szakmai felelősségvállalás jellemzi.
- Világosan látja saját szakmai kompetenciáinak határait, a szakmaközi párbeszéd szerepét.
- Kritikus tudatossággal értékeli a kapcsolódó kutatási eredményeket, a szakma sajátosságait figyelembe véve mérlegeli azoknak a logopédiai ellátás adott területére való alkalmazhatóságát.
- Őrzi és folyamatosan fejleszti szaktudását, egész pályafutása alatt lépést tart a szakterület fejlődésével, hogy ezzel klienseit a legjobb ellátásban részesíthesse.
- Bármely intézmény alkalmazottjaként törekszik a szervezet más tagjaival való együttműködésre, ugyanakkor nem fogadja el az őt szakmai integritásában és autonómiájában korlátozó utasításokat, szabályokat; e tekintetben kollégáit és mentoráltjait is támogatja.
- Semmilyen formában nem dolgozik együtt illegálisan tevékenykedő vagy nem megfelelő technikát alkalmazó személyekkel, nem ad el és nem kölcsönöz diagnosztikai és terápiás célt szolgáló eszközöket megfelelő minősítés nélküli személyeknek.
- Tevékenysége fejlesztő hatékonyságát folyamatosan értékeli, és véget vet a terápiának, amint egyértelművé válik számára, hogy a kliens abból többet nem profitál.
- Nem végeztet logopédiai kompetenciakörbe tartozó tevékenységet szakképzetlen személyekkel vagy hallgatókkal szupervízió és teljes felelősségvállalás nélkül.
- Munkája során kötelezi a szakmai titoktartás, az adminisztrációs és a terápián kívüli információkra vonatkozóan is, kivéve, ha a kliens vagy képviselője erről írásban nyilatkozik, ha szükséges, hogy a logopédus a kliens nevében információkat közöljön a hozzátartozókkal (a kliens érdekében), vagy ha kiskorúval történő visszaélésről szerez tudomást.
- Törekszik tájékoztatni az érintetteket, hozzátartozóikat és a nyilvánosságot a kommunikációról és annak zavarairól.

- Megbizonyosodik a nyilvánosság előtt megjelenő logopédiai szakmai információk helyes voltáról, és jelzi a téves, nem megfelelően alátámasztott vagy megtévesztő tartalmakat.
- Nem segíti az olyan új terápiás eljárások megvalósulását és terjedését, amelyek tudományosan megalapozatlanok, és ezekről nem mond illetéktelen véleményt.
- Tevékenységét megfelelő nyelvi kompetencia birtokában végzi, megfelelő szinten tudja írásban és szóban kifejezni magát azon a nyelven, amely a munkájához szükséges.
- Felfüggeszti vagy megszakítja munkáját, ha szakmai kompetenciájában valamilyen átmeneti vagy végleges változás olyan következményekkel jár, amely káros a kliensek és a szakma számára.
- Elfogadja annak a társadalomnak a szociális, morális elveit és törvényeit, amelyben dolgozik, elfogadja, hogy minden, ezen elvek betartásától való eltérés a társadalomnak a logopédusba, illetve a szakmába vetett bizalmát érintheti.
- Minden olyan tevékenységet kerül, amely a logopédusokat és a szakmát lejáráthatja.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a logopédiai szakterülethez kapcsolódó alkalmazott tudományterületek specifikus ismeretkörei (kognitív idegtudományi, neurofiziológiai, neuropszichológiai, gerontológiai és gerontopszichológiai, rehabilitációs, pszicho- és neurolingvisztikai, klinikai nyelvtudományi, nyelvtechnológiai, kísérleti fonetikai ismeretek) 10-20 kredit;
- a köznevelés színterein előforduló hang-, beszéd-, nyelvi és kommunikációs zavarok logopédiai ellátásának specifikus, emelt szintű ismeretei, különös tekintettel a fejlődési zavarok felnőttkori megjelenési formáira, illetve a többnyelvű populációk logopédiai ellátási problematikájára 15-20 kredit;
- az egészségügyi és rehabilitációs intézményekben ellátandó, tipikusan felnőttkorban jelentkező, szerzett hang-, beszéd-, nyelvi és kommunikációs zavarok és nyelészavarok logopédiai ellátásának specifikus ismeretei 20-25 kredit;
- a szupervíziós, szakmai szervezői, tervezési és mentori feladatokra való felkészítés, továbbá a szakértői diagnosztikai tevékenységhez kapcsolódó differenciáldiagnosztikai, eljárásmodszertani és jogi ismeretek 8-10 kredit;
- a tudományos kutatással és a tudományosan megalapozott módszertani fejlesztőmunkával kapcsolatos ismeretek, így a tudományos kutatómódszertan, a pszichometria, a tudományos közlés ismeretei 10-15 kredit;
- logopédiai kompetenciakörhöz kapcsolódó művészetpedagógiai módszerek gyakorlati ismeretei 5-10 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez szükséges egy nyelvből, amelyiken a szakmának tudományos irodalma van, államilag elismert középfokú (B2 szintű) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.3. Szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a negyedik félévben összefüggő, 200 órás logopédiai rehabilitációs terep-gyakorlat, amelynek kreditértéke 20 kredit.

67. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: magyar nyelv és irodalom (Hungarian Language and Literature Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Hungarian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁴: 223/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető kérdéseiről; átlátják és értik a nyelvnek, illetve irodalomnak a történetiséggel, a kultúrával és a társadalommal fennálló meghatározó összefüggésrendszerait, változatosságát. Megszerzett ismereteik és képességeik birtokában képesek valamely nyelv-, illetve irodalomtudományi résztema önálló megismerésére, elméleti-

⁸⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.42.

leg és módszertanilag megalapozott, új eredményeket feltáró elemzésére. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető elméleti kérdéseit, ezek történeti, változó és folyamatszerű összefüggéseit illetően.
- Átlátja és érti a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét, a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát, az irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány, valamint a határtudományok jellemző kutatási kérdéseire, nemzetközi kontextusára, különböző kutatási irányzatok elemzési és értelmezési módszereire, továbbá szakterülete művelésének hagyományos és elektronikus forrásaira vonatkozólag.
- Alaposan és átfogóan ismeri a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.
- A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.

b) képességei

- Képes a magyar nyelv, illetve az irodalom jelenségeit a maguk történetiségében, változásaiban és változatosságában elemezni.
- Kritikusan és több szempontot mérlegelve, releváns értelmezési keretben képes elemezni a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét; a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát; irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.
- Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a vizsgált nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör elemzésére megfelelő és alkalmas nyelv-, illetve irodalomtudományi módszereket, képes az adott kutatás elméleti és módszertani háttérfeltevéseit reflexió tárgyává tenni és a nemzetközi kutatások kontextusában értelmezni.
- A szükséges forrásokat és információkat kritikusan képes elemezni, vizsgálatukkal új összefüggésekre mutat rá.
- Kutatási eredményeit és álláspontját a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően képes megfogalmazni és közreadni.

- Önálló munkával, elméleti és módszertani megalapozottsággal, kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni egy adott nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör, résztema összefüggéseit.
- Legalább egy idegen nyelven képes szakmája gyakorlására.

c) attitűdje

- Kutatásai és munkája során figyelembe veszi a vizsgált nyelvi, illetve irodalmi jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és egyetemes értékeket, a sokszínűség fontosságát a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, továbbá azok tágabb, társadalmi és kulturális kontextusának vonatkozásában.
- Érdeklődő, nyitott és elkötelezett szakterületi ismereteinek és készségeinek bővítésében, valamint tágabb körű kulturális ismereteinek továbbfejlesztésében.
- A nyelvi és irodalmi jelenségekről, folyamatokról megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális jelenségek, változások megértésében hasznosítja.
- Nyitott saját szakterülete, különösen saját résztemája interdiszciplináris megközelítéseire, a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek társadalmi és kulturális összefüggéseinek megismerésére.
- Törekszik arra, hogy az általános, szakmai, társadalmi és kommunikációs normák figyelembevételével folytassa szakmai tevékenységét.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál a magyar nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, valamint a nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kutatások történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős egyénként képviseli saját szakmai, szellemi, erkölcsi, magyar és európai értékrendjét.
- Munkája során – lehetőség szerint – szerepet vállal a határon túli szakmai műhelyekkel, közösségekkel való együttműködések területén.
- Kritikus tudatosság jellemzi a szakterületéhez kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli saját tudományterületének, illetve saját munkájának szakmai eredményeit, elvárásait és módszereit és elfogadja más szak- és tudományterületek eltérő sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, illetve munkacsoportjának munkájáért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges ismeretkörök 2-14 kredit;
- a magyar nyelv rendszere 4-14 kredit;
- a magyar nyelv használata, tagolódása 4-14 kredit;
- a magyar irodalomtudomány elméleti kérdései 4-14 kredit;
- a magyar irodalomtudomány történeti kérdései 4-14 kredit;

- az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány területéről választható speciális programok 40-60 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditok száma 30 kredit amelyből nyelvtudomány legalább 10 kredit, irodalomtudomány legalább 10 kredit.

68. MARKETING

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: marketing (Marketing)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász marketing szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Marketing

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: a gazdaságtudományok képzési területéről a gazdálkodási és menedzsment, a pénzügy és számvitel, a nemzetközi gazdálkodás, a kereskedelem és marketing, a műszaki képzési területéről a műszaki menedzser alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területéről az emberi erőforrások, a turizmus-vendéglátás, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a közszolgálati, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁵: 342/0414

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja marketing szakemberek képzése, akik különböző üzleti és non-business szervezetekben, intézményekben és vállalkozásokban végeznek marketingtevékenységet. Megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában képesek marketingstratégia kialakítására, a tág

⁸⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.6.

értelemben vett marketingtevékenységek, projektek menedzselésére, különböző szervezetek, folyamatok és szakmai programok irányítására, a szükséges marketingeszközök tartalmának meghatározására, feladatok végrehajtásának koordinálására, kapcsolattartásra belső és külső funkciókkal, szervezetekkel. Írásban, szóban és modern infokommunikációs eszközökkel két idegen nyelven is képesek kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Marketing szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a marketing szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, szakterületeinek kapcsolódását rokon szakterületekhez. Részletekbe menően ismeri a marketing szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri marketing szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a marketing részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit.
- Ismeri a marketingstratégia erőforrás alapú elméleteit, a stratégiai menedzsment elemzési módszereit, valamint további marketing részterületek (például eladásmenedzsment, marketing engineering, kvalitatív kutatás, kreatív tervezés) elméleti alapjait és elemzési módszereit.
- Jól ismeri marketing szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait, legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.
- Ismeri az értékalkotó marketingfolyamatok és az innováció kapcsolatát.
- Jól ismeri a vevőorientáció érvényesítésének szervezeti formáit és folyamatait. Ismeri és érti a fogyasztói választást magyarázó elméleteket, a fogyasztás társadalmi szerepét.

- Ismeri és használja a marketingkutatás kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású többváltozós módszereit, valamint a vállalati adatbázisok kezelését, elemzését a marketing felhasználás céljából.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes elvégezni a marketing szakterülete ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analízisét, és az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazni.
- Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Magas szinten használja a marketing szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.
- Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is megvédi és képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli. Képes a tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában saját vállalkozás irányítására és működtetésére.
- Képes vezetői testületek számára önálló elemzések és előterjesztések készítésére.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek marketing szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élet-helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljeskörű figyelembevételével dönteni.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására. Fejlett marketing szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Kialakított marketing szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (modern közgazdasági elméletek, döntéselméleti és módszertani ismeretek, szervezetek és vállalkozások gazdálkodása és vezetése, irányítása, stratégiai menedzsment, pénzügyi menedzsment, a marketing vezetési kérdései, értékteremtő, logisztikai folyamatok tervezése és irányítása) 25-40 kredit;
- marketing szakmai ismeretek [környezet- és piacelemzés tervezése, végrehajtása, marketingkutatás tervezése, módszertana, marketing információs és döntéstámogató rendszer, a fogyasztáselmélet és vásárlói magatartás elemzése, disztribúció-menedzsment, beszerzési és értékesítési (Sales) folyamatok irányítása, vezetése, ellátási lánc menedzselése, termékek és márkák menedzselése, integrált marketing-kommunikáció, kommunikációs stratégia és eszközei, gazdasági és versenyjogi ismeretek, marketingstratégia tervezése és végrehajtása, marketing-kontrolling, interkulturális, nemzetközi marketing kérdései,

társadalomtudományi módszertanok, legújabb szakmaterületi eredmények elsajátítása, alkalmazása] 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya: 30-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 8-12 kredit;
- elméleti közgazdaságtani ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, regionális gazdaságtan, gazdaságtörténet) területéről 8-12 kredit;
- üzleti szakmai ismeretek (vállalatgazdaságtan, vállalati pénzügy, marketing, számvitel, vezetés-szervezés, emberi erőforrás) területéről 10-14 kredit.

69. MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA)

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: Master of Business Administration (MBA)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász MBA szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdaságtudományok képzési terület alapképzési szakjai, továbbá a műszaki képzési területről a műszaki menedzser, az agrár képzési területről a vidékfejlesztési agrármérnök, az informatikus képzési területről a gazdaság-informatikus, valamint az orvos-egészségtudomány képzési területről az egészségügyi szervező alapképzési szak.

4.2. A 9.5. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁶: 345/0413

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja közgazdász szakemberek képzése, akik az üzleti terület minden fontosabb részterületén megszerzett ismereteik birtokában képesek a szervezetek, vállalkozások fennmaradását és fejlődését biztosító stratégiai szemlélet kialakítására. Ismerik a nemzetközi gazdaság fő tendenciáit, valamint képesek az emberi erőforrások, illetve általában szervezetek, vállalkozások

⁸⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.7.

tevékenységeinek irányítására. Cél továbbá a megfelelő elméleti alapokkal ötvözött karriergyorsítás. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. MBA szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a gazdálkodásra ható tényezőket és azok befolyásolására használatos módszereket. Ismeri továbbá a döntéshozatali és döntéstámogatási módszereket.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a gazdasági rendszer és a társadalom más alrendszerei közötti legfontosabb összefüggésekről.
- Széles körű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik. A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait, ide értve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.
- Széles kontextusban ismeri az életpálya-tervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, beleértve mások segítésének, motiválásának feltétel- és eszközrendszerét.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is képes képviselni.

- Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Releváns tudással, felkészülten és aktívan vesz részt a társadalmi és közéletben. Képes a társadalmi problémák felismerésére, megértésére, az új jelenségek feldolgozására.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.
- Szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készít, előadásokat tart, szakmai vitákban részt vesz idegen nyelven is.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya-építésre vonatkozó egyéni stratégiát épít fel, azt szervezi és menedzseli. Munkaszervezetében, vezetőként a munkatársak, beosztottak szakmai fejlődését tervezi és szervezi.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Segíti munkatársai, beosztottjai személyes szakmai fejlődését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező, toleráns és befogadó.
- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.

- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdasági és módszertani ismeretek kvantitatív módszerek, szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati pénzügyek, marketing, termelésmenedzsment, emberierőforrás-menedzsment) legalább 25-40 kredit;
- gazdaságtani, menedzsment szakmai ismeretek (kvantitatív módszerek, szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati pénzügyek, marketing, termelésmenedzsment, emberierőforrás-menedzsment, üzleti (vállalati) gazdaságtan, stratégiai menedzsment, vállalati kommunikáció, üzleti jog, változásmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, döntés-problémamegoldás, nemzetközi pénzügyek, befektetések, információmenedzsment, kötelezően választható ismeretek) 20-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a bankügyletek, az egészségügy-menedzsment, a gazdaságpolitika, a határidős és opciós ügyletek, a környezetmenedzsment, a közösségi gazdaságtan, a logisztika, a makrogazdasági pénzügyek, a nemzetközi (multinacionális) menedzsment, a pszichológia, a technológiamenedzsment, a termelésszervezés, az üzleti etika, a haladó üzleti jog, üzletpolitika szakterületein szerezhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditértéke 25-65 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit az intézményi tanterv határozza meg.

9.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzésbe való belépés feltétele alapfokozat birtokában legalább három, mesterfokozat birtokában legalább kétéves szakmai, vezetői gyakorlat.

9.5. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;

- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaságelmélet-történet, gazdaság-modellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (vállalati gazdaságtan, pénzügytan, gazdasági jog, döntéselmélet és módszer-tan, üzleti etika, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazda-ságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (szervezeti viselkedés, számvitel, vállalati pénzügyek, marketing, termelés-menedzsment, vezetés és szervezés, kontrolling stratégiai tervezés, emberierőforrás-menedzs-ment) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

70. MATEMATIKUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: matematikus (Mathematics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles matematikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Mathematician

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a matematika alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szak: a természettudomány, a műszaki, az informatika képzési területekről valamennyi alapképzési szak, a gazdaságtudományok képzési területéről a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiemelten elméletorientált (70-80 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁷: 461/0540

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja tudományos kutatásra szakmai felkészültséggel rendelkező matematikusok képzése, akik megszerzett matematikai szaktudásukat képesek alkotó módon a gyakorlatban is felhasználni. Nyitottak szakterületük és a rokon szakterületek új tudományos eredményeinek kritikus befogadására. Egyaránt alkalmasak elméleti és gyakorlati matematikai problémák

⁸⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.13.

modellezésére, megoldási eljárások kidolgozására és ezen eljárások tényleges folyamatának irányítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A matematikus

a) tudása

- Rendszerszinten és összefüggéseiben ismeri a matematika tudományának módszereit az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén.
- Összefüggéseiben ismeri az elméleti matematika eredményeit az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén.
- Jártas a matematika különböző részdiszciplínái közötti mélyebb, átfogóbb kapcsolatokban. Jártas az absztrakt matematikai gondolkodásban, a matematikai fogalomalkotásban.
- Alkotó módon ismeri a matematikai bizonyítás alapelveit, módszereit.
- Ismeri az új matematikai eredmények eléréséhez vezető kutatások speciális módszereit, problémamegoldó technikáit.

b) képességei

- Képes az analízis, algebra, számelmélet, geometria, diszkrét matematika, operációkutatás és valószínűségszámítás (matematikai statisztika) területén elsajátított matematikai módszerek alkalmazására.
- Magabiztosan és alkotó módon alkalmazza az absztrakt matematikai fogalmakat.
- Képes a matematika modern eredményeinek, összefüggéseinek szintézisére és magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.
- Képes a szakterületén megkülönböztetni a tudományosan megalapozott és a kellően alátámasztott állításokat.
- Képes a környező világban adódó jelenségek matematikai modelljei megalkotására, a modern matematika eredményeinek felhasználására a jelenségek megmagyarázása, leírása érdekében.
- Képes a gyakorlati életben megfigyelhető összefüggések absztrakt szinten történő megragadására.
- Képes a matematikai szakterület problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazni.
- Képes a gyakorlati életben adódó döntéshelyzetek mögött esetlegesen rejlő optimalizációs problémák megfogalmazására, az azokból levonható következtetések nem-szakemberek számára való kommunikációjára.
- Képes a matematikai eredmények, érvelések és az azokból származó következtetések világos bemutatására, a magyar és idegen nyelvű (angol) szakmai kommunikációra.

- Képes a matematikai ismeretek alkotó jellegű integrálására és alkalmazására a természet-tudományok, gazdaságtudományok, műszaki és informatikai tudományok által felvetett problémák megoldásában.
- Képes a műszaki és a gazdasági életben működő bonyolult rendszerek áttekintésére, matematikai elemzésére és modellezésére, döntési folyamatok előkészítésére.
- Képes a számítástechnika eszközeinek alkalmazásával a természetben, a műszaki és gazdasági életben felmerülő számítási feladatok elvégzésére.

c) attitűdje

- Törekszik a modern matematika új eredményeinek megismerésére.
- Törekszik a modern matematika eredményeinek minél szélesebb körű alkalmazására. Törekszik arra, hogy a megszerzett matematikai ismeretei segítségével megkülönböztesse a szakterületén a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat. Törekszik a matematika modern eredményei közötti további összefüggések meglátására, a felismert összefüggéseinek szintézisére és azok magas szintű, a tudománya eszközeivel megalapozott értékelésére.
- Nyitott és fogékony a matematika területén elsajátított gondolatmenetek, módszerek, fogalmak új kutatási területeken való alkalmazására, új tudományos eredmények elérésére.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új matematikai kompetenciák megszerzésére. Tudatában van annak, hogy a matematikai tanulmányai során szerzett speciális látásmódja segítheti a más tudományterületeken, alkalmazásokban felmerülő problémák innovatív megoldásában.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősen, önkritikusan és reálisan ítéli meg a matematika területén megszerzett tudásának mértékét.
- Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterületek képviselőivel.
- Magas szintű matematikai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes problémák megoldása során alkalmazandó módszereket, eljárásokat.
- Tisztában van a matematikai gondolkodás, a precíz fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.
- Az absztrakt fogalomalkotásban, az elvont gondolkodásban való jártassága segítségével kialakított véleményét felelősen képviseli.
- Tudományos kutatásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb az etikai normák figyelembe vételével végezze.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a matematikusképzést alapozó diszciplínák (algebra alapjai, analízis alapjai, geometria alapjai, valószínűségszámítás és matematikai statisztika alapjai) 15-25 kredit,

- a matematikusképzés szakmai ismeretei 20-40 kredit
- az alábbi ismeretkörök közül, a képzés tantervében meghatározott legalább négy ismeretkörből legalább négy témakör ismeretanyaga választandó:
 - a) algebra és számelmélet [Csoportelmélet. Permutációcsoportok. Csoport automorfizmusai, szemidirekt szorzat. Konjugáltság, normalizátor, centralizátor, centrum. Osztályegyenlet, Cauchy-tétel, Sylow-tételek. Véges p -csoportok. Nilpotens, illetve feloldható csoportok. A véges nilpotens csoportok jellemzése. Szabad csoportok, definiáló relációk. Szabad Abel-csoportok. A végesen generált Abel-csoportok alaptétele. Lineáris csoportok. Testelmélet. Testbővítés. Végesfokú bővítés, fokszám-tétel. Felbontási test, normális testbővítés. Véges testek. Tökéletes testek és végesfokú bővítéseik. Test algebrai lezártja. Galois-csoport, a Galois-elmélet főtétele. Radikálbővítés. A gyökjelekkel való megoldhatóság jellemzése. Ruffini–Abel-tétel. Gyökjelekkel megoldhatatlan racionális együtthatós algebrai egyenlet létezése. Algebrai feltétel geometriai alakzat szerkeszthetőségére körzővel és vonalzóval. Az algebrai kombinatorika elemei. Kvadrátikus kongruenciák, Legendre-szimbólum. Diszkrét logaritmus (index). Egyértelmű prímfaktorizáció kérdése bizonyos másodfokú számtestekben. Diofantikus problémák. Lánctörtek és alkalmazásai.] 5-15 kredit;
 - b) analízis [Funkcionálanalízis elemei. Stone–Weierstrass-tétel. Banach-terek, korlátos lineáris transzformációk. Az L_p -terek duálisai, folytonos függvények terének duálisa, Hilbert-tér duálisa, reflexivitás. Hahn–Banach-tétel, Banach–Steinhaus-tétel, nyílt leképezések tétele és következményeik. Parciális differenciálegyenletek. A matematikai fizika modellegyenleteire kitűzött kezdetiérték- és peremérték-problémák egzisztencia-, unicitás- és stabilitásvizsgálatai (húr rezgése, hővezetés, Laplace-egyenlet). A karakterisztikák módszere. Fourier-módszer. Maximum-minimum-elv lineáris egyenletekre. Green-függvény. A Dirichlet-probléma megoldása gömbben. Fourier-sorok. Fejér-tétel. A trigonometrikus rendszer teljessége. Riemann-lemma. Konvergencia-kritériumok. Fourier-transzformált. Inverziós formula. Ortogonális polinomok. Laguerre-függvények teljessége. Laplace-transzformáció.] 5-15 kredit;
 - c) geometria [Differenciálgeometria és topológia. Sokaságok, szimpliciális felbontások. Kompakt felületek osztályozása. Homotópia. Sima sokaságok, tenzorok és differenciálformák. A d -operátor és Stokes tétele, bevezetés a de Rham-elméletbe. Riemann-metrika, görbület és geodetikusok felületeken. Gauss–Bonnet-tétel. Véges geometriák. Illeszkedési struktúrák. Projektív és affin síkok. Galois-geometriák. Kombinatorikai és csoportelméleti módszerek geometriai alkalmazásai. Véges algebrai geometria. Kódelméleti alkalmazások.] 5-15 kredit;
 - d) valószínűségszámítás és matematikai statisztika [Martingálok. Martingál, szub- és szuper-martingál. Konvergenciatétel, reguláris martingálok. Doob-felbontás, négyzetesen integrálható martingálok konvergenciahalmaza. Megállási idők, Wald-azonosság. Markov-láncok. Diszkrét paraméterű Markov-láncok. Az állapotok osztályozása, periódus, átmeneti és visszatérő állapotok. Az átmenet- valószínűségek határértéke. Pozitív és nullállapotok. Stacionárius eloszlás, ergodikus Markov-láncok. Pontfolyamatok, Poisson-folyamat. Wiener-folyamat konstrukciója. Kvadrátikus variáció. A trajektóriák analitikus tulajdonságai (folytonosság,

nem differenciálhatóság, Hölder-folytonosság). Faktoranalízis. Többszemponos szórásanalízis, szórásfelbontó táblázatok. Főkomponens- és faktoranalízis, a főkomponensek, faktorok becslése, a faktorszám meghatározása, faktorok forgatása.] 5-15 kredit;

e) diszkrét matematika [Testek alkalmazásai. Párosításelmélet, általános faktorok. Gráfok beágyazásai. Erősen reguláris gráfok, az egészségi feltétel és alkalmazásai. Leszámláló kombinatorika: generátorfüggvények, inverziós formulák, rekurziók. Mechanikus összegzés. Gráfelméleti alkalmazások (fák, feszítő fák, 1-faktorok száma). Véletlen módszerek: várható érték és második momentum módszer, véletlen gráfok, küszöbfüggvény. Extremális kombinatorika: extrémális halmazrendszerekről és gráfokról szóló klasszikus tételek. Rendezés és kiválasztás, kupac. Dinamikus programozás. Gráfalgoritmusok: szélességi és mélységi keresés, feszítőfák, legrövidebb utak, párosítás páros gráfban, magyar módszer, folyamok. Kereső fák, amortizációs idő, Fibonacci-kupac. Huffman-kód, Lempel–Ziv–Welch eljárása.] 5-15 kredit;

f) operációkutatás [Lineáris optimalizálás: klasszikus eredmények (pl. alternatíva tételek, dualitás, Minkowsky–Weyl-tétel); Pivot-algoritmusok (szimplex, criss-cross); belsőpontos algoritmusok (logaritmikus barrier-módszer, Karmarkar-algoritmus); ellipszoid-algoritmus. Nemlineáris optimalizálás: konvex optimalizálás klasszikus eredményei (szeparációs tételek, konvex Farkas-tétel, Karush–Kuhn–Tucker-tétel, Lagrange-függvény és nyeregpon-tétel); módszerek (Newton-módszer, redukált gradiens módszer, belsőpontos algoritmus). Diszkrét optimalizálás: klasszikus eredmények (Max folyam min vágás, Egerváry-dualitás, Hoffman-tétel); poliéderes kombinatorika (teljesen unimoduláris mátrixok alkalmazásai, teljesen duális egészértékűség, párosítás poliéder); Gráfalgoritmusok (magyar-módszer, Edmonds–Karp-algoritmus, előfolyam-algoritmus, költséges áram); NP-teljes problémák algoritmikus megközelítései (dinamikus programozás, Lagrange-relaxáció, korlátozás és szétválasztás, mohó algoritmusok). Sztochasztikus programozás: alapmodellek (várható értékkel és valószínűséggel megfogalmazott, statikus és dinamikus); megoldó módszerek. Optimalizálásra vezető gyakorlati problémák (modellek)]. 5-15 kredit.

9.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező választható speciális modul 30-50 kredit

A következő modulokból legalább három választása szükséges úgy, hogy a választott modulok mindegyikéből legalább 10-10 kreditet kell teljesíteni, amelybe beszámíthatóak a 9.1.1. pont szerint előírt minimális kreditértéken felül teljesített kreditek is.

Az alábbi szakterületekről szerezhető speciális ismeret:

- a) algebra (algebrai kódelmélet, csoportelmélet, csoportok reprezentációelmélet, félcsoportelmélet, gyűrűelmélet, hálóelmélet, homológikus algebra, kommutatív algebra, univerzális algebra);
- b) számelmélet (additív számelmélet, az algebrai számelmélet elemei, diofantikus egyenletek, kongruenciák és alkalmazásai, konstruktív számelmélet);
- c) analízis (dinamikai modellek, komplex függvénytan, operátorelmélet, reprezentációelmélet, valós függvénytan);
- d) geometria (algebrai geometria, algebrai topológia, differenciál-topológia, diszkrét geometria, geometriai modellezés, hiperbolikus geometria, konvex halmazok, Lie-csoportok);

- e) sztochasztika (független növekményű folyamatok, határeloszlás-tételek, idősorok elemzése, információelméleti alapfogalmak, paraméteres és nem paraméteres próbák, statisztikai programcsomagok);
- f) diszkrét matematika (extremális kombinatorika, gráfelmélet, kódok és szimmetrikus struktúrák);
- g) operációkutatás (egészértékű programozás, folytonos optimalizálás, játékelmélet, kombinatorikus optimalizálás, matroid-elmélet, sztochasztikus optimalizálás, ütemezéselmélet).

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 65 kredit az algebra, az analízis, a geometria, a halmazelmélet, a kombinatorika, a matematikai logika, az operációkutatás, a számelmélet, a valószínűség-számítás, a statisztika területeiről. Ezen belül legfeljebb 10 kredit tartalomban beszámíthatók kiterjedt matematikai apparátusra épülő más tárgyak ismeretkörei is.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 50 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

71. METEOROLÓGUS

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: meteorológus (Meteorology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles meteorológus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Meteorologist
- választható specializációk: időjárás-előrejelző, éghajlatkutató

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak meteorológia specializációja, a fizika alapképzési szak meteorológus specializációja, a környezettan alapképzési szak meteorológus specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a földtudományi, a környezettan, a fizika, a matematika, a földrajz alapképzési szak, a műszaki képzési területről a műszaki földtudományi alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁸: 443/0532

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja meteorológusok képzése, akik megfelelő meteorológiai szemlélettel, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek. Ismerik és készség szintjén képesek alkalmazni a gyakorlati, mérés- és megfigyelés-orientált vizsgálati módszereket, valamint az időjárás és az éghajlat modellezéséhez, előrejelzéséhez szükséges eljárásokat. Tudományosan megalapozott meteorológiai, környezetvédelmi szemlélettel rendelkeznek. Felkészültek a tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁸⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.14.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A meteorológus

a) tudása

- Komplex ismeretekkel rendelkezik a meteorológia és a klimatológia szakterületének műveléséhez szükséges általános matematika, fizika és informatika területein, különösen a közönséges és parciális differenciál egyenletek, matematikai statisztika, termodinamika, folyadékdinamika, meteorológiai adatfeldolgozás, a meteorológiában jellemző adatbázisok kezelése témakörökben.
- Átfogóan ismeri és érti a légkör makro- és mikroskálájú dinamikai folyamatait.
- Átfogóan ismeri a földi éghajlati rendszer sajátosságait és a kialakulásához vezető folyamatokat.
- Átfogóan ismeri a rövid- és középtávú meteorológiai előrejelzések készítésének irányelveit, az alkalmazható speciális modell mezőket és mérési adatokat, valamint érti azok fizikai összefüggését a légkörben zajló folyamatokkal.
- Ismeri az általános meteorológiai és klimatológiai kifejezéseket angol nyelven.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a klímamodellekben alkalmazott fizikai egyszerűsítések szerepéről, elméleti háttéréről.
- Időjárás-előrejelző specializáción továbbá
- Az időjárás-előrejelző specializációt választó hallgató ismeri a légköri folyamatok energetikai összefüggéseit, a nehezen előrejelezhető időjárási jelenségek előrejelzési módszereit.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a meteorológiai és klímamodellek háttérét adó numerikus módszerekről és érti azok alkalmazásait.
- Ismeri a különleges előrejelzési területek, a repülés- és médiameteorológia sajátosságait. Részletes ismeretekkel rendelkezik a meteorológiai adatok informatikai és statisztikai feldolgozásáról.
- Éghajlatkutató specializáción továbbá
- Az éghajlatkutató specializációt választó hallgató összetett ismeretekkel rendelkezik az éghajlatváltozás elméleti háttéréről, annak mérési bizonyítékairól, modellezési lehetőségeiről, valamint a hozzá kapcsolódó alkalmazott klimatológiai vizsgálatokról és környezetvédelmi problémákról. Ismeri a különleges éghajlati vizsgálati területek, az oceanológia, hidrológia, agroklimatológia, városklimatológia sajátosságait.

b) képességei

- Képes a meteorológia és a klimatológia minden területén tudományos kutatási feladatok tervezésére, megszervezésére és végrehajtására.
- Képes a földfelszíni meteorológiai megfigyelési rendszer kezelésére, az adatok feldolgozására.
- Képes az űrbázisú meteorológiai megfigyelőrendszer adatainak feldolgozására és elemzésére.
- Képes levegőkörnyezeti megfigyelések végrehajtására, adatfeldolgozására és elemzésére, tanulmányok készítésére.

- Képes globális és regionális éghajlatváltozással kapcsolatos elemzések készítésére. Végre tud hajtani éghajlati kutatásokat, idősor és mezősor analízis feladatokat.
- Képes operatív időjárás előrejelzői munkakör betöltésére, numerikus modellezésre. El tud végezni skálafüggő éghajlat- és légkördinamikai vizsgálatokat.
- A helyi sajátosságok megismerése után, választott munkahelyén képes repülés-meteorológiai előrejelzések készítésére és elemző feladatokra, veszélyes időjárási jelenségek előrejelzésére, riasztásra.
- Képes a légköri transzport folyamatok vizsgálatára, modellezésére.
- Képes a talaj-növényzet-légkör közötti kölcsönhatások kutatására, elemzésére.
- Képes légkörfizikai és levegőkémiai kutatások és szakfeladatok ellátására.
- Képes a nagy számítási kapacitást igénylő meteorológiai és klimatológiai modell eredmények feldolgozására, magas szintű statisztikai elemzésére.
- Képes a magyar nyelv és a meteorológia szaknyelv helyes használatára élőbeszédben és írásban.
- Képes nemzetközi közegben, konferenciákon, tudományos és ismeretterjesztő folyóiratokban szakmai álláspontját, tudományos eredményeit közölni, információt biztosítani.

c) attitűdje

- Nyitott a szakmai együttműködésre nemcsak a szakmáján belül, hanem a meteorológiához kapcsolódó társtudományokban, illetve társadalmi és gazdasági területeken dolgozó szakemberekkel.
- Szakmai tevékenysége során sokoldalú szemléletmód érvényesítésére törekszik.
- Hitelesen képviseli a meteorológián belüli szakterületek világnézetét és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.
- Munkáját módszeresség és kellő önkritika jellemzi.
- Törekszik arra, hogy folyamatosan továbbképezze magát, a meteorológiai szakterület folyamatosan változó, bővülő ismereteit megismerje.
- Elkötelezett a minőségi munkára és a környezettel szemben érzékeny.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, munkájáért, szakmai véleményéért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Részt vesz csoportmunkákban, melyekben önállóan, de a csoport többi tagjával együttműködve végzi munkáját.
- Kellő gyakorlat után vezetői feladatok ellátására alkalmas.
- Megszerzett kritikai gondolkodásmódja és rendszerszerű gondolkodása révén felelősen vesz részt csoportmunkában, működik együtt akár más szakterület képviselőivel.
- Magas szintű meteorológiai ismeretei birtokában önállóan választja meg az egyes problémák megoldása során alkalmazandó módszereket, eljárásokat.

- Tudományos kutatásai során fontosnak tartja, hogy azokat a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végezze.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó természettudományi ismeretek (matematika, fizika, informatika) 10-18 kredit;
- meteorológiai szakmai ismeretek (dinamikus meteorológia, légköri energetika, szinoptikus meteorológia, numerikus előrejelzés, dinamikus modellezés, éghajlati modellek, mezoszinoptika, éghajlattan, légkörfizika, felszín-légkör kölcsönhatások, fizikai oceanográfia meteorológiai műszerek és megfigyelések, távérzékelés, műholdmeteorológia, statisztikai módszerek, adatfeldolgozási módszerek) 40-50 kredit;

9.1.2. A sajátos kompetenciákat eredményező választható speciális modul 30-40 kredit

- időjárás-előrejelző specializáción:
légköri energetika, előrejelzési informatika, előrejelzési gyakorlat, szinoptikus meteorológia numerikus előrejelzés, mezőelemzés, numerikus parametrizációk, repülésmeteorológia, médiameteorológia;
- éghajlatkutató specializáción:
globális és regionális éghajlatváltozás, éghajlati adatok feldolgozása, éghajlat-modellezés, hidrológia, óceán és krioszféra, megújuló energiaforrások, levegőkörnyezet-védelem, agroklimatológia, kémiai folyamatok a légkörben, biogeokémiai körfolyamatok, városklimatológia.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat egy-három hét abban az intézményben, ahol a hallgató elsődleges téma-vezetője kutató munkát végez. A képzés egyes kurzusai és a hozzájuk kapcsolódó gyakorlatok a fő foglalkoztató intézmények munkatársai vezetésével az intézményekben zajlik. Ezen kívül az intézményeknél további gyakorlati lehetőség áll a hallgatók rendelkezésére. Ennek köszönhetően a hallgatók közvetlenül megismerkednek az operatív gyakorlattal.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

- földtudományi alapismeretek (általános csillagászati, földrajzi, geofizikai, geológiai, térképészeti tárgyak) területéről 10 kredit;
- matematikai ismeretek (elemi analízis, matematika, parciális differenciálegyenletek, valószínűségszámítás és matematikai statisztika) területéről 12 kredit;

- fizikai ismeretek (mechanika, hőtan, elektromosság, optika, általános fizika, elméleti fizika) területéről 12 kredit;
- informatikai ismeretek (numerikus módszerek, programozás, adatfeldolgozás) területéről 6 kredit;
- meteorológiai törzsanyag (általános meteorológia, klimatológia, alkalmazott klimatológia, dinamikus meteorológia, szinoptikus meteorológia, légkörfizika, levegőkémia) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

72. MONGOLISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: mongolisztika (Mongolian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles mongolisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Mongolian Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak mongol szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁸⁹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik jól ismerik a mongol nyelvet, a mongol nyelvű népek műveltségét. Ismereteikre építve képesek mongol nyelvű hétköznapi, kulturális, politikai, gazdasági, társadalmi, valamint nyelv- és irodalomtudományi szövegeket felelősen értelmezni, közvetíteni és alkotni írásban és szóban. A belső-ázsiai filológia, a nomád műveltség, a vallástörténeti (buddhizmus, természeti vallások, sámánizmus), valamint történelmi és irodalmi ismereteik birtokában képesek az írott és a beszélt mongol nyelv(ek) írásban és szóban történő magas

⁸⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.45.

szintű használatára. Alkalmasak tudományos előadások megtartására, szakcikkek megírására, és a jelenleg újra bővülő gazdasági kapcsolatokhoz kötődő tolmácsolási, fordítási feladatok elvégzésére. A gyakorlatban is jól alkalmazható tudással rendelkeznek saját témájukban és annak közvetlen történeti és elméleti kontextusában mélyreható és többféle megközelítési módot képesek használni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A mongolisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokon ismeri a modern mongol (halha) nyelvet.
- Ismeri a klasszikus mongol nyelvet.
- Ismeri a mongol és belső-ázsiai népek történetét és műveltségét.
- Ismeri a mongol és belső-ázsiai népek vallásait (buddhizmus, sámánizmus).
- Ismeri a mongol és belső-ázsiai buddhizmus történetét, művészetét, irodalmát.
- Ismeri a kommunikáció rendszerét eltérő kultúrájú népekkel.
- Ismeri a nyelv, irodalom és a műveltség mélyebb összefüggéseinek vizsgálatához szükséges kutatási módszereket.
- Ismeri a mongol identitás legfontosabb kulturális jelenségeit, kontextusát, valamint legalább még egy másik keleti műveltség legfontosabb vonásait, továbbá átlátja a mongol jelenségek befogadását és értelmezését.
- Ismeri a mongol nyelvű műveltségek jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és népszerűsítő műfajait.
- Ismeri a mongolisztika jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit.
- Ismeri a szak egyes területeinek, az irodalom-, nyelv- és művelődéstörténet mongol nyelvű terminológiáját.
- Nyelvtudományi, történelmi, művelődéstörténeti és kutatás-módszertani ismeretek részeként jártas a leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, a történeti és összehasonlító nyelvtudomány, nyelvtörténet, adott terület népei és nyelvei, a nyelvészet egyéb területei és a filológia (szövegkritika, szövegkiadás) területén.
- Ismeri Belső-Ázsia történelmét és társadalomtörténetét, az egyetemes történetben betöltött szerepét, a térség kapcsolatát a világ más területeivel a korábbi időszakokban és napjainkban, a belső-ázsiai buddhizmus történetét, népi vallásosságot és a nomádok hagyományos műveltségét.

b) képességei

- Ismereteit képes alkalmazni a tudományos fórumokon való megjelenítéshez, a megoldandó problémák megértéséhez és megoldása terén önálló tevékenységre, eredeti ötletek felleltésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére.

- Képes képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes a mélyebb összefüggések megértésére és a megszerzett információk alkalmazására a kutatásban.
- A megismert kutatási módszerekkel képes más területek, népek kultúráinak kutatására.

c) attitűdje

- Elkötelezett a mongol és belső-ázsiai műveltség iránti.
- Munkájában magas fokon motivált, és minőség mindenkor szem előtt tartásával végzi azt.
- Törekszik a célterület sajátosságait figyelembe vevő kommunikációra.
- Hiteles a mongol műveltség és gondolkodásmód közvetítésében.
- Törekszik az önképzésre és a szakmai hivatástudat kialakítására.
- Munkája során hozzáállása kezdeményező, együttműködő és értékközpontú.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez a képviselt (hozott) és a befogadó (megtanult, szerzett) műveltség minden területén.
- Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.
- Autonómia jellemzi a megszerzett ismeretek más területen való, nem kizárólag a bölcsészettudományhoz kapcsolódó alkalmazásában és az ismeretek továbbfejlesztésében.
- Azon módszereket tudatosan képviseli, amelyekkel a mongolisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó, általános kompetenciákat fejlesztő ismeretek 10-20 kredit;
- mongol nyelvfejlesztés 15-25 kredit;
- mongol nyelvészet 15-20 kredit;
- mongol nyelvű irodalom 10-20 kredit;
- mongol nyelvű kultúrák és társadalmak 15-30 kredit.

A felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok a beszélt és írott mongol (halha) nyelvek magas szintű ismeretét, a nyelvjárásokban jártasságot biztosítják.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele a felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja a modern mongol (halha) nyelvből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A szakirányától eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak mongol szakirányának nyelvi, nyelvtudományi, történeti és kultúratudományi ismeretköreiből, továbbá a 4.3. pont szerinti előtanulmányokkal rendelkezők esetében 10 kredit mongol nyelvi [klasszikus és modern mongol (halha)] ismeret, amelyet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

73. MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: művészettörténet (Art History)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles művészettörténész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Art Historian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet alapképzési szak művészettörténet specializációja.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai, a művészeti képzési terület képzőművészeti, iparművészeti alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹⁰: 211/0213

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a festészet, a szobrászat, az építő- és az iparművészet, valamint a modern technikai médiumok területén megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak az egyetemes képző-, építő- és iparművészet története, az általános művészetelmélet, az értelmezéstan és a művészettörténettudomány történetének területén. Ismerik az egyetemes és különösképpen a magyar és a magyarországi művészettörténet emléktanyáját, elsajátították a művészettörténeti kutatói munka gyakorlásához szükséges szakmai kompetenciákat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁹⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.46.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A művészettörténész

a) tudása

- Ismeri az egyetemes és magyar művészettörténet emléktanyájának meghatározó darabjait.
- Ismeri annak ágazati, műnemi, műfaji tagolódását.
- Ismeri az emléktanya főbb stílári jellemzőit, az egyetemes és magyar művészet stílustörténetének fontosabb szakaszait, irányzatait, történelmi alakulásuk tendenciáit.
- Ismeri az emléktanya történelmi korszakok és földrajzi területek szerinti, illetve irányzatok, iskolák és egyéni életművek szerinti tagolódását.
- Ismeri az épített környezet, az urbanisztika és az építőművészet, a képző- és iparművészeti, illetve a modern és kortárs vizuális-technikai művészetek történetileg és kulturálisan változó társadalmi-szellemi, vallási-kultikus, hatalmi-ideológiai, kommunikációs és egyéb funkcióit és sajátosságait.
- Ismeri a művészettörténet tudomány kialakulásának történetét releváns tudományos kérdéscsoportjait, fő tudományos iskoláit, elméleti és gyakorlati kutatás-módszertani alapjait.
- Elsajátította az épített és a művészeti örökség védelmével, a műalkotások megőrzésével, gondozásával és közvetítésével kapcsolatos alapvető muzeológiai és műemlékvédelmi ismereteket.

b) képességei

- Képes tudományosan releváns művészettörténelmi problémák nyitott, illetve megválaszolható szakmai kérdések azonosítására és szakszerű megformálására.
- Képes a szakterület tárgykörébe tartozó emlékek, műtárgyak, leletek, dokumentumok azonosítására, meghatározására, datálására, attribúálására, helyrekonstrukciójára.
- Képes a műtárgyak szakszerű terminológiával történő tárgyleírására, stilisztikai jellemzésére, stíluskritikai összehasonlítások megtételére.
- Képes a műtárgyak állagának, technikai kivitelének és esztétikai kvalitásainak megítélésére.
- Képes a kutatás tárgyának funkciók, használatmódok, szimbolikus tartalmak és egyéb felmerülő szakmai szempontok szerinti történelmi kontextualizálására.
- Képes a felmerülő történelmi problémák megoldását célzó kutatási hipotézisek megfogalmazására.
- Képes az adott kutatási feladattal adekvát módszertani eszközök kiválasztására.
- Képes a kutatás állásának kritikai áttekintésére.
- Képes naprakész bibliográfiák, szakirodalmi áttekintések összeállítására.
- Képes kutatási tervek, szakterületi és interdiszciplináris együttműködések előkészítésére és megtervezésére.
- Szükség esetén képes a nemzetközi tudósközösséggel való együttműködés, információcsere lebonyolítására.
- Képes az eredmények elfogulatlan mérlegelésére, vitaképes argumentumok felsorakoztatására, nyilvános vitára alkalmas vélemény megfogalmazására és közzétételére.

- Rendelkezik a szakirodalom használatához és a nemzetközi tudományos életben való részvételhez szükséges idegen nyelvi kompetenciákkal.
- Képes tudatosan használni és fejleszteni vizuális memóriáját.
- Képes elmélyült kutatómunkára, muzeológiai és közgyűjteményi, levéltári, könyvtári és más elektronikus adatbázisokban, képtárakban való kutatási gyakorlatra.
- Képes részt venni a múzeumok, galériák és más szakmai gyakorlati intézményekben folyó különféle gyakorlati tevékenységekben.
- Képes alapvető kiállításszervezési és -rendezési feladatok ellátására.
- Kommunikációs és íráskészsége megfelelő.
- Képes művészettörténeti tudományos közlemények, értekezések, tanulmányok megfogalmazása, források és muzeológiai adatok közlésére.
- Képes kiállítási katalógusok szerkesztésére, szócikkek, kiállítási vezetők, kiállítási falszövegek megfogalmazására.
- Képes művészettörténeti ismeretterjesztő szövegek, cikkek fogalmazására.
- Képes művészettörténeti szakirodalmi tételek kritikai mérlegelésére, vitairatok megfogalmazására.

c) attitűdje

- Törekszik a problémaérzékenységre és a racionális, problémamegoldó gondolkodásra.
- Törekszik a diszciplinált, racionális gondolkodásra az érvek és okfejtések elfogulatlan mérlegelésével, nyitott másféle megközelítésekkel szemben.
- Megfelelő a kritikai és önkritikai érzéke.
- Igényli a folyamatos önképzést.
- Készségesen tekint a szakmai együttműködés lehetőségére, csoportmunkában kollegialitás jellemzi.
- Törekszik a társtudományok iránti nyitottságra, fogékony interdiszciplináris megközelítésekre és együttműködésekre.

d) autonómiája és felelőssége

- Véleményét körültekintő tájékozódás után önállóan alakítja ki, felelősséget vállal álláspontjáért és szövegeiért.
- Véleményét és ítéleteit érvekre alapozza.
- Átlátható módon és a tudományos tisztesség jegyében, forrásainak korrekt megjelölésével, vagyis vitaképes módon érvel.
- Kiáll a racionális érvelés mellett, tudományos eredmények, források alapján képes mások álláspontjának elfogadására.
- Elutasítja az érzelmi vagy ideológiai alapú manipulációkat, és maga sem él ilyen eszközökkel.
- Mint a magyar és egyetemes műkiadás- és műemlékállomány szakértője, felelősséget érez érte, és fellép annak teljes és hamisítatlan állapotban történő fennmaradása érdekében.
- Mint az európai humanista tradícióban és a felvilágosodás szellemében fogant tudomány-szak művelője és a magyar tudományosság legjobb hagyományainak örököse, felelősséget érez ennek az értékrendnek és erkölcsiségnek a fenntartása és érvényesülése iránt,

és legjobb lelkiismerete szerint, ezek szellemében és védelmében végzi munkáját, felelős értelmiségként ír és cselekszik.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a művészettörténet tudománytörténete 5-10 kredit;
- a művészettörténet módszertana 5-20 kredit;
- művészetelmélet 4-10 kredit;
- az egyetemes és magyar művészettörténet stíluskorszakai 30-40 kredit;
- forráskutatás és forráskritika 3-15 kredit;
- muzeológia, műemlékvédelem 5-25 kredit.

9.1.2. A személyes képességeknek és érdeklődésnek leginkább megfelelő, a szakterület műveléséhez alkalmas elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséhez a képzés részeként a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok javasolt kreditaránya: 30-50 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat múzeumban, más kiállító intézményben, kereskedelmi vagy kortárs galériában, illetve más, művészeti jellegű, művészettörténettel vagy műemlékvédelemmel foglalkozó tudományos intézményben, adattárban végzett 120 órás gyakorlat. A képzés tanterve határozza meg a szakmai gyakorlat helyszínének kiválasztásának módját, az elvégzendő szakmai tevékenységeket és a teljesítés feltételeit.

10. A 4.2. pont tekintetében mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit a szabad bölcsészet alapképzési szak művészettörténet specializációjának ismeretköreiből.

74. NÉDERLANDISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: néderlandisztika (Dutch Language and Culture Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles néderlandisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of Dutch Language and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak néderlandisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a holland nyelvet szóban és írásban magas szinten képesek használni, és a holland, flamand nyelv és irodalom, kultúra és történelem területén megfelelő elméleti és gyakorlati tájékozottsággal rendelkeznek. Behatóan ismerik Magyarországot és a célország társadalmi-gazdasági és környezeti helyzetét, problémáit, és ismereteiket képesek átadni, illetve alkalmazni hivatásuk gyakorlása során. Képesek megfelelni az Európai Unió intézményeiben támasztott követelményeknek. A néderlandisztika mesterdiploma birtokában a hallgatók alkalmasak irányító és szervező feladatok ellátására az idegenforgalom, a gazdasági

⁹¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.47.

élet, a média, a sajtó, a kultúra és a közigazgatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A néderlandisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a holland nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén. Átfogó nyelvészeti ismeretekkel rendelkezik a holland nyelvre vonatkozóan.
- Ismeri a holland, flamand irodalmat és kultúrát.
- Ismeri a néderlandisztikai irodalomtudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.
- Ismeri a néderlandisztikai kultúratudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.
- Ismeri a néderlandisztikai nyelvtudomány elméletét és módszertanát, legmodernebb irányzatait.
- Ismeri a holland és belga állam politikai és kulturális intézményrendszerét.

b) képességei

- Képes szakmai és irodalmi szövegek fordítására hollandról magyarra, holland nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékony kommunikációra, továbbá információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint történő magas szintű bemutatására.
- Képes absztrakt gondolkodásra és önálló kutatásra elsősorban a néderlandisztika területén, valamint az ehhez kapcsolódó tudományterületeken.
- Képes a holland, flamand és a magyar kultúra közti nyelvi közvetítésre a kulturális, gazdasági, politikai élet különböző területein.
- Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.
- Képes képzési területük belső törvényszerűségei megértésére, elmélyítésére és kritikai gondolkodásmódra.
- Képes kritikai vélemény megfogalmazására, alternatív megoldások felvetésére.
- Képes a holland, flamand nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémák felismerésére és ezek kreatív kezelésére.
- Képes saját tudásának fejlesztésére.

c) attitűdje

- A holland, flamand nyelv és kultúra iránti magas fokon elkötelezett.
- Minőség tudattal és kritikai látásmóddal bír.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességeket alakít ki.
- Érzékeny és aktív kritikával él a másság diszkriminációjával, az esélyegyenlőségi problémákkal, a társadalom kirekesztő mechanizmusaival szemben.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a néderlandisztika területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

- Önállóság, és jó együttműködési készség egyaránt jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Olyan koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- A néderlandisztika mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében, önismeretében is alkalmazza.
- Hatékonyan együttműködik a néderlandisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért saját szakterületén.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.
- Képes a holland, flamand nyelvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó néderlandisztikai ismeretek 36-44 kredit;
- néderlandisztikai nyelvi és szaknyelvi ismeretek (nyelvtani és nyelvfejlesztési ismeretek fejlesztése, az akadémiai írásmód elsajátítása, referátumok, szakdolgozatok, értekezések stilisztikája és retorikai szabályai, a terminológia pontos használata, hivatkozások, bibliográfia, névmutató, tartalomjegyzék; továbbá a holland nyelv- és irodalomtudomány szaknyelvi ismereteinek elsajátítása, magas szintű szakirodalom olvasása és értelmezése) legalább 5 kredit;
- néderlandisztikai irodalomtudományi ismeretek (irodalomtörténeti és irodalomkritikai ismeretek Hollandiában és Flandriában társadalmi kontextusban, egymással és az európai irodalmakkal összehasonlításban) legalább 5 kredit; néderlandisztikai nyelvtudományi ismeretek (nyelvtudományi irányzatok és módszerek, leíró nyelvtani ismeretek) legalább 5 kredit;
- néderlandisztikai kultúratudományi ismeretek (a holland és belga társadalom felépítésének szerkezete, intézményrendszere, kultúrpolitikája, a média világa) legalább 5 kredit;
- a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 45-65 kredit, amelyekből
 - a választható szakos specializációk (néderlandisztikai irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúratudomány 35-45 kredit);
 - a szakhoz kötődő területen az intézmény által ajánlott választható ismeretek 10-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – a hollandon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés holland nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele holland nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szak holland specializációján tett nyelvi záróvizsga.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A néderlandisztika szakiránytól eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak néderlandisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

75. NÉMET NEMZETISÉGI NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: német nemzetiségi nyelv és irodalom (Language and Literature of German as a Minority Language)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of German as a Minority Language

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, a germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása⁹²: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcész szakemberek képzése, akik a hazai német kisebbség története, nyelve, nyelvhasználata, irodalma, szellemi és tárgyi kultúrája, valamint identitása vonatkozásában átfogó, magas szintű és speciális ismertetekkel, emellett azonban a német nyelv, irodalom, valamint a német nyelvű országok kultúrája területén is jelentős jártassággal rendelkeznek. Megszerzett interdiszciplináris ismereteik birtokában

⁹² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.48.

képesek magyarországi német, illetve általában kisebbségi intézményekben, szervezetekben (önkormányzatok, múzeumok, könyvtárak, sajtóorgánumok, kulturális szervezetek, egyesületek, kutatóintézetek), valamint a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén való magas szintű munkavégzésre. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A német nemzetiségi nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Részleteiben és történeti összefüggéseikben is átlátja a német nyelvészet és irodalomtudomány, valamint a kisebbségtudomány elméleti és gyakorlati kérdéseit.
- Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kisebbségtudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelv- és irodalomtudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról, valamint a hazai németiség vonatkozásában rendelkezésre álló publikációkról, dokumentációkról, korpuszokról.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.
- Alapos szakirodalmi tájékozottság birtokában átfogó, rendszerezett, interdiszciplináris tudással rendelkezik a hazai német kisebbség történetéről, jog- és intézményrendszeréről, nyelvéről, nyelvhasználatáról, írásbeliségéről, irodalmáról és sajtójáról, tárgyi és szellemi kultúrájáról, identitásáról, valamint a zárt német nyelvterületen kívüli európai német népcsoportokról.
- Ismeri a német nyelv és irodalom, valamint a kisebbségtudomány mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

b) képességei

- Képes ismereteinek tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken, így a kisebbségtudományban is az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, alkalmazására.
- Képes a nyelv-, az irodalom és a kisebbségtudomány területén különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

- Eredeti és interdiszciplináris látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi, valamint kisebbség-specifikus jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a hazai német kisebbséggel és általában a német nyelvvel, irodalommal és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Képes német nyelven, a kor igényeinek megfelelően szóban és írásban hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

c) attitűdje

- Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a hazai német kisebbség nyelvének, irodalmának, kultúrájának és identitásának dokumentálását, megtartását és közvetítését, valamint a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a tudományos normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.
- Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Követi azokat a politikai-gazdasági, valamint társadalmi folyamatokat, amelyek kihatással vannak a hazai német nyelvnek, kultúrájának és identitásának megőrzésére, valamint folyamatosan tájékozódik a német kisebbséget érintő kérdésekben és témákban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és módszerei, német nyelvtörténet, pragmatika, kontrasztív nyelvészet, szaknyelvi elemzések, szociolingvisztika) 25-30 kredit;
- irodalomtudomány (az irodalomtudomány története, módszertana, régebbi német irodalom, szerzői életművek, irodalmi alkotások elemzése) 20-25 kredit;
- kisebbségtudomány [speciális, differenciált, interdiszciplináris ismeretkörök: nyelvtudomány (kontaktusnyelvészet, szociolingvisztika, kétnyelvűség, variációs nyelvészet, nyelvpolitika); irodalomtudomány (regionális német nyelvű irodalmak, sajtótörténet); kultúratudomány (kultúraközvetítés, interkulturalitás), történettudomány, jogtudomány (kisebbségi jogok); szociálpszichológia (identitáselméletek)] 35-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

76. NÉMET NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: német nyelv, irodalom és kultúra (German Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in German Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak német szakiránya, germanisztika alapképzési szak német nemzetiségi szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű német nyelv és irodalom szak, főiskolai szintű német nemzetiségi nyelv és irodalom szak, német nyelvtanár (nemzetiségi) szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹³: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész szakemberek képzése, akik a német nyelv, irodalom és kultúra tudományának átfogó ismeretével és a német nyelvben, a német nyelvű országok kultúrájában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában képesek

⁹³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.49.

a közigazgatásban és a kulturális élet számos területén nyelvi közvetítői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A német nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a német nyelvet, amely mellett még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Részleteiben átlátja a német nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Érti és átlátja a német nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a német nyelvészetre, a német irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Választott szakterületének (német nyelvészet, német nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

b) képességei

- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes az irodalomtudományban és a nyelvtudományban, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Alkalmas alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a német nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.

- Képes német nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.

c) attitűdje

- Nagyfokú motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a német nyelvet, irodalmat és kultúrát illetően.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Törekszik szakmai és nyelvi tudásának elmélyítésére és fejlesztésére.
- Folyamatosan követi és alkotó módon felhasználja a szakterület legújabb kutatási eredményeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Igyekszik alapos értelmiségi tájékozottságra szert tenni és tudását folyamatosan magas szinten tartani.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel választott szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvtudomány (a nyelvtudomány története és kutatási módszerei, német nyelvtörténet, nyelvészociológia, variációs nyelvészet, kontrasztív nyelvészet, a nyelv és nyelvrendszer fejlődési tendenciái, pragmatika) 20-30 kredit;
- irodalomtudomány (az irodalomtudomány történeti, „klasszikus” és jelenkori iskolái, irodalomtörténeti korszakok és irodalomelméleti irányzatok, szövegelemzés, az irodalomtudomány interdiszciplináris módszerei) 20-30 kredit;
- kultúra- és médiatudomány [a modern kultúra- és médiatudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, interkulturalitás, intermedialitás, kultúra közvetítés (műfordítás), kortárs kultúra] 10-20 kredit;

9.1.2. A képző intézmény ajánlata alapján választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációk az irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány tárgyköréből, amelyek kredittartománya további 30-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés német nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele német nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A német vagy német nemzetiségi szakirányától eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak német vagy nemzetiségi német szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

77. NEMZETKÖZI GAZDASÁG ÉS GAZDÁLKODÁS

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi gazdaság és gazdálkodás (International Economy and Business)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in International Economy and Business

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területéről a gazdálkodási és menedzsment, az emberi erőforrások, a kereskedelem és marketing, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktatás, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, a közszolgálati, valamint társadalomtudomány képzési területéről a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ⁹⁴: 314/0311

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja közgazdász szakemberek képzése, akik alapvető nemzetközi, mikro- és makrogazdasági, nemzetközi gazdaságpolitikai, európai integrációs, nemzetközi jogi, valamint nemzet-

⁹⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.8.

közi üzleti ismereteik birtokában képesek nemzetközi jellegű közgazdasági elemző munkára. Elsajátított kompetenciáik segítségével a gazdasági intézményrendszer különböző területein és szintjein, önálló munka végzésére, valamint döntés-előkészítő és elemző munkára alkalmasak, továbbá szállítmányozási feladatok irányítására és ellenőrzésére is képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világ gazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.
- Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, pénzügyi, szállítmányozási folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes tárgyalási, meggyőzési technikák aktív és hatékony alkalmazására, üzleti kommunikációra legalább két idegen nyelven.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- közgazdaságtani és módszertani ismeretek (kvantitatív módszerek, ökonometria, gazdaságpolitika, politikai gazdaságtan, közgazdasági elméletek, nemzetközi gazdaságtan, nemzetközi pénzügyek, döntéselmélet, kutatómódszertan) 25-40 kredit;
- a nemzetközi gazdaság és gazdálkodás szakmai ismeretei (nemzetközi vállalati környezet- és piacelemzés elmélete, regionális integrációs elemzés tervezése, végrehajtása, a világgazdasági fejlődés főbb elméleteinek, összehasonlító módszereinek ismeretei, nemzetközi gazdasági és üzleti információs rendszer formái, a nemzetközi pénzügyi folyamatok lényege, formái, hatásai, nemzetközi szervezetek irányítása, befolyásolása, hatásmechanizmusaik elemzése, társadalomtudományi módszertanok, legújabb szakmaterületi eredmények elsajátítása, alkalmazása, valamint a fejlődés-gazdaságtan vállalati, regionális és világgazdasági vonatkozásai) 30-45 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya: 30-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. Szakmai gyakorlat követelményei:

A képzéshez szakmai gyakorlat kapcsolódhat. A szakmai gyakorlat követelményeit a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 45 kredit az alábbi területekről:

- közgazdasági és módszertani ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, gazdaságelmélet, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságpolitika, matematika, statisztika, informatika) területéről legalább 18 kredit;
- üzleti alapismeretek (pénzügytan, vállalati pénzügyek, vállalati gazdaságtan, marketing, számvitel, vezetés és szervezés, emberi erőforrás gazdálkodás) területéről legalább 12 kredit;
- szakmai ismeretek területéről legalább 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 15 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

78. NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: nemzetközi tanulmányok (International Relations)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles nemzetközi kapcsolatok elemző
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: International Relations Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi tanulmányok és a nemzetközi igazgatási alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a társadalomtudomány; a bölcsészettudomány; a gazdaságtudományok; a jogi; valamint az államtudományok képzési területekhez tartozó alapképzési szakok.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma⁹⁵: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹⁶: 313/0312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakértőket képzése, akik megfelelő elméleti ismeretek birtokában képesek a jelenlegi nemzetközi politikai és gazdasági viszonyok tendenciáinak elemzésére. Felkészültek nemzetközi gazdasági, nemzetközi jogi, nemzetközi kapcsolatokat érintő elméletei, regionális-civilizációs interdiszciplináris ismereteik, valamint szaknyelvi tudásuk birtokában a globalizálódó

⁹⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.9. a).

⁹⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.9. b).

nemzetközi rendszer összefüggéseinek megértésére. Képesek egy adott régió gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseinek mélyebb elemzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A nemzetközi kapcsolatok elemző

a) tudása

- Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.
- Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban.
- Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit.
- Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.
- Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.
- Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.
- Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét.
- Ismeri az ENSZ döntéshozatali mechanizmusát, ennek működését, illetve a reformjára vonatkozó elképzeléseket.
- Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét.
- Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.
- Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.
- Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.
- Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.
- Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.
- Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

b) képességei

- Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.
- Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.
- Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

- Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.
- Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.
- Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.
- Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.
- Képes bekapcsolódni szakterületének nemzetközi kutatási projektjeibe, valamint ilyen projektek pályázati munkáiba.
- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.
- Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.
- A munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítja, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.
- Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.
- Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, és a vitákban megvédi az elképzeléseit akár idegen nyelven is.
- Képes konzisztensen használni a politikatudományi fogalmakat.
- Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

c) attitűdje

- Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.
- Nyitott minden társadalomkritikai szerepvállalásra, ha szakmai felfogásával ütköző folyamatok indulnak el társadalmi környezetében.
- Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

- Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
- Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.
- Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására.

d) Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik. autonómiája és felelőssége

- Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.
- Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.
- Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását.
- Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.
- Felelős módon öröködi szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó társadalomtudományi ismeretek (társadalomtudományi kutatás módszertana, összehasonlító államjog, politikai gondolkodás története, közgazdasági elmélet-történet) 5-20 kredit;
- a nemzetközi tanulmányokhoz kapcsolódó szakmai ismeretek 80-100 kredit, a diplomamunka készítésével együtt az alábbiak szerint:
 - nemzetközi kapcsolatok elmélete és gyakorlata [biztonságpolitikai tanulmányok, geopolitikai elméletek, külpolitikai döntéshozatal, általános és szakdiplomáciai ismeretek, kultúr-diplomácia, konfliktus és válságkezelés, globális kormányzás] 5-40 kredit;
 - regionális-civilizációs tanulmányok [különösen: civilizációelmélet, regionális integrációk, Közép-Kelet-tanulmányok, Kína-tanulmányok, Balkán-tanulmányok, Latin-Amerika-tanulmányok, India-tanulmányok, Japán-tanulmányok, USA-tanulmányok, Délkelet-Ázsia-tanulmányok, Afrika-tanulmányok, Ausztrália-tanulmányok, Mediterrán-tanulmányok, Oroszország-tanulmányok, a posztszovjet térség és Közép-Ázsia, Európa-tanulmányok] 5-40 kredit;

- nemzetközi jog gyakorlata [nemzetközi jogi esettanulmányok, diplomáciai és konzuli jog, emberi és kisebbségi jogok, regionális nemzetközi szervezetek, nem kormányzati szervezetek] 5-40 kredit;
- nemzetközi gazdaságtan [fejlődésemleletek, nemzetközi fejlesztéspolitika, világgazdasági régiók, gazdasági integrációk elmélete és gyakorlata, Magyarország gazdasága és külgazdasági kapcsolatai, gazdasági kormányzás, a globalizáció gazdaságtana] 5-40 kredit;
- nemzetközi kapcsolatok elemzése [külpolitikai elemzések, összehasonlító gazdaságelemzés, migrációs folyamatok elemzése] 5-40 kredit;
- nemzetközi kapcsolatok és az EU szaknyelve, szakmai ismeretek idegen nyelven 5-30 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A szakmaspecifikus ismeretek kreditérték a képzés egészén belül legalább 30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény⁹⁷:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy élő idegen nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú és egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szükséges, amelyek közül legalább az egyik a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok vagy az államtudományi képzési területnek megfelelő szaknyelvi (nemzetközi kapcsolatok, diplomáciai, gazdálkodási menedzsment, gazdasági, idegenforgalmi, idegenforgalmi-vendéglátóipari, jogi és közigazgatási, katonai, kereskedelmi, közgazdasági, pénzügyi, üzleti) nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi ismeretkörökből:

- társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, pszichológia,
- jogi-igazgatási ismeretek: közjog és magánjog, alkotmánytan, közigazgatástan, közpolitika, gazdasági jog,
- gazdasági ismeretek: közgazdaságtan, makro-, mikroökonómia, vállalatgazdaságtan, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan,
- politikatudományi ismeretek: politikai gondolkodás, politikatörténet, nemzetközi tanulmányok,
- történeti, kulturális és nyelvtudományi ismeretek: gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti ismeretek, nyelvtudományi, filológiai ismeretek területein.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

97 Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 10. Hatályos: 2019. II. 19-től.

79. NÉPRAJZ

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology and Folkloristics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles néprajz mesterszakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist and Folklorist
- választható specializációk: folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, néprajzi kulturális örökség, vallási néprajz, vallásantropológia, táncfolklorisztika, táncantropológia, kulturális antropológia, néprajzi muzeológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a néprajz alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹⁸: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a kultúra sajátosságait a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely szűkebb, speciális területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁹⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.50.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A néprajz mesterszakos bölcsész

a) tudása

- Részleteiben átlátja a néprajztudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli kultúrákról; ismeri a néprajztudomány alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit és összefüggéseit.
- Érti és átlátja a néprajzi tudományos szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Ismeri a kulturális jelenségekről szerzett tudás – eredeti látás- és gondolkodásmód birto-
kában történő – gyakorlati alkalmazását.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a néprajztudományra jellemző hagyományos és elektro-
nikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a néprajztudomány és határtudományainak jellemző
kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Ismeri a néprajzi tudás mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szük-
séges megfelelő információkat és kutatási módszereket.
- Alaposan és átfogóan ismeri a néprajztudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos
és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- A néprajztudomány legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel
a szakterminológiára.

b) képességei

- A néprajztudomány szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az
egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes a néprajztudomány, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a
tudományos munka kritikus értékelésére.
- Képes a néprajztudomány mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris
elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei
megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek
kialakítására.
- Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, rele-
vans értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.
- A néprajzi információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint
dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

- Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a néprajztudomány szakmai problémáinak, szakmai kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak megfelelő humántudományi módszereket.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel néprajzi résztémája összefüggéseit.
- A néprajzi szakma műveléséhez két idegen nyelvet hatékonyan használ.
- A néprajztudomány területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodásra, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.
- Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.
- Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.
- Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.
- Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra a néprajzi szakterületén, legalább két idegen nyelven.
- Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.
- Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.
- Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.
- Képes irányítási feladatok ellátására.
- Néprajzi szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.
- Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.
- Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.
- Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

- Motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a néprajztudománnyal kapcsolatban.
- Néprajzi érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Felhasználja néprajzi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott a néprajztudomány kérdéseinek interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja a néprajztudományon belüli résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.
- Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukcióit.
- Kritikus tudatosság jellemzi a néprajztudományhoz kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.
- Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszertanulásért, érti ezek jelentőségét.
- Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz néprajzi szakterületén, tudományterületén.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
Néprajzi szakmai ismeretek 20-30 kredit:

- magyar és összehasonlító folklórisztika,
- az anyagi kultúra kutatása: az életmód és a tárgyi kultúra recens és történeti kérdései,
- társadalomnéprajz,
- kulturális antropológia.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya: A választható specializációk kreditértéke további 60-80 kredit:

Választható specializációk:

- a) folklorisztika: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatás-módszertani aspektusok, összehasonlító folklorisztika; európai folklór; történeti folklorisztika;
- b) anyagi kultúra: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései szóbeli gyűjtések, archivális és muzeális források, gyűjtemények feldolgozása alapján; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti;
- c) társadalomnéprajz: társadalomnéprajz az iparosodás előtti időszaktól kezdve egészen a jelenkorig; a társadalom szerveződési formái és tendenciái; lokális elvű csoportok; egyéb szolidáris csoportok identitáskutatások; az akkulturáció és az enkulturáció kérdései; a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatása;
- d) európai etnológia: a nemzeti és etnikai kisebbségek, az etnicitás és etnopolitika jelenségei; a források feltárása és kezelése; a globalizáció hatásai; magyar néprajzi kutatási hagyományok; közösségtanulmányok; az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok kutatási paradigmái; a jelenkori társadalom rétegződése; a réteg- és szubkultúrák;
- e) néprajzi kulturális örökség: a kultúra modernizációjának elméleti kérdései; a kulturális örökség, az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai; a kultúrpolitika történeti és aktuális kérdései; a kultúra megörökítésének, rögzítésének különböző lehetőségei;
- f) vallási néprajz, vallásantropológia: a vallási néprajz; a vallásantropológia; az európai társadalmak, az Európán kívüli társadalmak és a modern, posztmodern globális társadalom vallásiként értelmezhető jelenségei; a vallási kultúra; vallási néprajz, vallásantropológia, vallásszociológia;
- g) táncfolklorisztika, táncantropológia: a hagyományos és jelenkori tánckultúrák; a magyar és az európai táncfolklorisztika; a tánc mint kulturális jelenség; a Kárpátmedence hagyományos paraszti tánckultúrái, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival-mozgalmak; ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok; magyar és nemzetiségi táncok;
- h) kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a poszt-kolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;
- i) néprajzi muzeológia: néprajzi muzeológia: történeti, irodalomtörténeti, színháztörténeti, természettudományi kérdések; a muzeológia története, néprajz és muzeológia, a világ múzeumai – a múzeumok világa, modern muzeológia Európában (és Magyarországon), néprajzi tárgyismeret, az empirikus társadalomvizsgálat és a muzeológia kapcsolata, jelenkori tárgydokumentáció, múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdései.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturális antropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

80. NEVELÉSTUDOMÁNY

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: neveléstudomány (Educational Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles neveléstudomány szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educational Scientist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pedagógia, az andragógia, a közösség-szervező, a szociálpedagógia, a pszichológia, a konduktor, a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása⁹⁹: 142/0111

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkeznek a neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Képesek a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terén feladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

⁹⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.51.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A neveléstudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait.
- Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit.
- Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.

- Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítségére.
- Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.
- Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
- A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.
- Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a webes információszerzési technikákat.
- Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.
- Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni.
- Képes szakmai közösséget építeni.
- Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi.
- Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Törekszik a széles körű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.
- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az értékés tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához.

- Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományosszakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a neveléstudomány elméleti-fogalmi rendszere [elméleti és történeti pedagógia, pedagógiai (kultur)antropológia, összehasonlító pedagógia] 15-20 kredit;
- a nevelés, oktatás és képzés pszichológiai, társadalmi, politikai, jogi háttere és azok magyar és nemzetközi aspektusai, trendjei (a nevelés és intézményeinek társadalmi szociológiai, pszichológiai, jogi, irányítási és menedzsment alapjai) 15-20 kredit;
- nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatómódszertana (művelődés és oktatáskutatás, a neveléstudományi kutatások módszerei, a különböző kutatási stratégiák kutatómetodikai megalapozása) 15-20 kredit;

- nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái (a kisgyermekkor pedagógiája, iskolapedagógia, szakképzés, szociálpedagógia, felnőttképzés és tudásmenedzsment, felsőoktatás-pedagógia) 25-30 kredit;
- kötelezően választandó szakos specializáció 40-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző színterein, intézményeiben végzett terepmunka, amelynek időtartamát a specializációkhoz kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a pedagógia, pszichológia, andragógia, szociológia, jogi, társadalomtudományok, gazdaságtudományok, egészségtudományok ismeretköreiből.

81. OLASZ NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: olasz nyelv, irodalom és kultúra (Italian Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles olasz nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Italian Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe¹⁰⁰: a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak olasz szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű olasz nyelv és irodalom szak, olasz nyelvtanár szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁰¹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúrtörténeti ismereteik birtokában az olasz nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik Olaszország kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával a kulturális élet számos területén.

¹⁰⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.52. a).

¹⁰¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.52. b).

Szakmai ismereteiket képesek tágabb európai, illetve globális összefüggésrendszerben értelmezni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az olasz nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri az olasz nyelvet.
- Ismeri az olasz nyelv grammatikai rendszerét.
- Ismeri az olasz nyelv írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait.
- Ismeri az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.
- Ismeri az olasz irodalom és kultúra főbb ismeretanyagát.
- Ismeri az olasz nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.
- Ismeri azokat az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövőendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
- Ismeri a tudomány határterületén lévő szakmai problémákat, módszereket.
- Ismeri a fő európai szellemi és történelmi eseményeket, az európai identitást kialakító tényezőket.
- Az olaszon kívül ismer legalább még egy idegen nyelvet és a hozzá kapcsolódó legfontosabb tárgyi és módszertani kérdéseket.
- Ismeri az ezeréves olasz-magyar kapcsolatok főbb dokumentumait, a kutatások módszertanát.
- Ismeri a szak- és műfordítás alapjait.

b) képességei

- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.
- Képes szűkebb szakterületén jelentkező újabb ismeretek, irányzatok megítélésére, szakmai horizontjába, mindennapi szakmai gyakorlatába történő beépítésére és használatára.
- Képes önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint az olasz nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakörök ellátására.
- Képes olasz nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti magas szinten való bemutatására.

- Képes a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Képes szakterülete tényeinek történeti-kritikai szemléletére.
- Képes kritikusan értelmezni az európai identitás problémáit.
- Képes az olasz-magyar történelmi-szellemi kapcsolatok önálló továbbfejlesztésére, új eredmények elérésére.
- Képes fogalmi gondolkodásra és absztrakcióra.

c) attitűdje

- Elkötelezett és motivált az olasz nyelv és kultúra iránt.
- Magas fokú minőség tudat és sikerorientáltság jellemzi.
- Felismeri és kreatívan kezeli az olasz nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat.
- Gondolkodásmódja és látásmódja eredeti.
- Kritikai attitűd, együttműködési készség, kezdeményezőkészség és értékközpontúság jellemzi.
- Szakmai kérdésekben önálló döntéseket hoz.
- Önálló tanulási képességei útján önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai ismeretei elmélyítésére, új képességek kialakítására, területe belső törvényszerűségeinek minél mélyebb megismerésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját országa és Itália történeti, etnikai és kulturális környezetére.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi hovatartozását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
- A munkájáért, és annak eredményeiért személyes felelősséget vállal.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
irodalom művelődéstörténet 15-60 kredit, nyelvészet 15-60 kredit, romanisztika 510 kredit, fordításelmélet, komparatisztika 5-10 kredit, az alábbiak szerint:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (nyelvtudomány, irodalomtudomány, a kutatáselmélet fő irányai, kontrasztivitás, kapcsolattörténet, interdiszciplinaritás, európai összefüggésrendszer) 6-12 kredit;
- az olasz nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei 16-26 kredit:
 - irodalomtudomány: az irodalmi interpretáció, irányzatok, módszerek, monográfiák,

- a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei,
- általános és szaknyelvi fejlesztés, leíró nyelvtani (fonológia, morfológia, szintaxis) és nyelvfejlesztési ismeretek, a nyelvtudomány;
- a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 50-80 kredit, amelyekből a választható speciális programok 40-60 kredit:
 - választható szakos specializációk (olasz nyelvészet; olasz irodalom és művelődéstörténet; a szak- és műfordítás alapjai), a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);
- a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető jegyek:

A képzés olasz nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele olasz nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹⁰²:

Az olasz szakiránytól eltérő korábbi a romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a romanisztika alapképzési szak olasz szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

¹⁰² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.52. c).

82. OROSZ NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: orosz nyelv és irodalom (Russian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles orosz nyelv és irodalom szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Russian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak orosz szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁰³: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek az orosz nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek az orosz nyelv oktatásában és az orosz filológiai kutatásokban önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból a kutatás és fejlesztés terén, kommunikálni hazai és nemzetközi szakmai fórumokon az orosz nyelv és irodalom kutatásának, de tágabb értelem-

¹⁰³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.53. pont.

ben a szlavisztikának hazai eredményeit. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az orosz nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri az orosz nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- A hallgató összefüggéseiben is átlátja az orosz nyelv és irodalom elméleti problémáit, azok diakrón és szinkrón dimenzióit.
- Az orosz nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik, ismerve e területeknek a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns háttérét.
- Ismeri az irodalmi, nyelvi, nyelvészeti és kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módjait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni az orosz nyelv regionális változatait, rálátása van az orosz nyelv és irodalom fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az orosz nyelv és irodalom elsajátításához és kutatásához szükséges hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.
- Átfogóan ismeri az orosz nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűítő műfajokat.
- Az orosz nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb tudással is rendelkezik.
- Az oroszokon kívül még legalább egy idegen nyelvet tud használni az orosz nyelv és irodalom tudományos megismeréséhez és kutatásához szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Az orosz nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes elemezni az orosz nyelv és irodalom szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes az orosz nyelvre és irodalomra vonatkozó európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális megközelítésű szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszerek szerint vizsgálni, valamint azokhoz adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, módszertani tudatossággal képes új összefüggések feltárására.
- Képes szelektálni és tudatosan alkalmazni az orosz nyelv és irodalom értelmezési, kutatási, és alkalmazási problémáinak megoldásában kínálkozó módszereket.

- Véleményét képes szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett fel tud készülni önálló konferencia-előadás megtartására orosz nyelven, képes orosz nyelvű tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
- Szakmája művelése során az oroszon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli az orosz, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Az orosz nyelv és irodalom speciális helyzeténél fogva folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, az orosz-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése az orosz nyelv és irodalom iránt elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- Az orosz nyelv és irodalom különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban a szakmai normáknak megfelelően nyilvánul meg.
- Törekszik orosznyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvél kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányában is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiájának, módszertani sajátosságainak az elfogadása.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, orosz irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;

- a személyes képességeinek és érdeklődésének leginkább megfelelő szakterület műveléséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek, a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudomány, kultúra- és fordítástudományi ismeretek választható speciális programjai és kurzusai, amelyeknek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – az oroszon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele orosz nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés orosz nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele orosz nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az orosz szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges orosz nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúratörténeti ismeretekből.

83. PÉNZÜGY

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: pénzügy (Finance)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász pénzügy szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Finance

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pénzügy és számvitel, a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, a közszolgálati, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁰⁴: 343/0412

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja gazdasági szakemberek képzése, akik pénzügyi, közgazdaság-tudományi műveltségükkel, nemzetközi összehasonlításban is versenyképes, korszerű és magas színvonalú elméleti, módszertani és gyakorlati tudásukkal képesek önálló, kreatív, közgazdász szemléletű gondolkodásra, a gazdaság pénzügyi folyamatainak irányítására és elemzésére makro- illetve mikroszin-

¹⁰⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.9.

ten egyaránt. Üzleti és módszertani ismereteiknek, a tudatosan fejlesztett vezetői készségeiknek és képességeiknek birtokában alkalmassá válnak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein, az állami és magánszférában a pénzügyi feladatok ellátására, a pénzügyi szakirodalom feldolgozására és gazdagítására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Pénzügyi szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a sztenderd pénzügyi modelleket, különös tekintettel közgazdaságtan sztenderd modelljeire, azok alkalmazhatóságára.
- Ismeri a vállalati pénzügyi és beruházási döntések módszertanát, a vállalati beruházások és egyéb befektetések elemzésének módszertanát, a vállalatok finanszírozási és adóügyeinek lehetőségeit.
- A pénzügyi elmélet területén megszerzett biztos alapokon túl otthonosan mozog az olyan specializált témakörökben is, amelyek birtokában a hallgatók elhelyezkedhetnek a tágabb értelemben vett pénzügyi szférában (bankok, biztosítók, brókercégek, befektetési alap- és vagyonkezelők, illetve ezek felügyeleti szervei és a jegybank).
- Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

- Képes nagy és közepes vállalkozások pénzügyi funkcióit vezetni és irányítani, olyanokat is, amelyek tevékenységük vagy tőkeszerkezetük következtében kapcsolatban állnak a tőkepiaccal, illetve jelentős pénzügyi kockázatoknak vannak kitéve.
- Képes a vállalatok elemző, döntés-előkészítő, és döntéshozatali tevékenységének magas színvonalú ellátására.
- Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.
- Képes pénzügyintézeteknél, költségvetési intézményeknél, országos hatáskörű irányító szervezeteknél pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Nyitott az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre.
- Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.
- A pénzügyi világ társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdekelik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalás jellemzi.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (kvantitatív döntési módszerek, matematikai-statisztikai elemzés, pénzügyi közgazdaságtan, pénzügyi jog, kutatási módszerek) 30-50 kredit
- pénzügyi szakmai ismeretek (haladó vállalati pénzügyek, haladó pénzügytan, pénzügyi piacok elemzése, befektetések, kockázatok kezelése és mérése, adótan, pénzügyi kimutatások elemzése, pénzügyi elmélettörténet) 20-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve az alkalmazott vállalatértékelés, a vállalati válságkezelés, a pénzügyi kontrolling, a vállalati pénzügyi információs rendszerek, a stratégiai beruházások és reálopciók, a beruházási és finanszírozási döntések, a banküzemtan, a kötvény- és részvénytőkepiacok, a származtatott ügyletek, az empirikus pénzügyek, a monetáris politika, a közösségi pénzügyek, az adóelmélet és -politika, az ágazati költségvetési gazdálkodás, a szakirányú számvitel és kontrolling szakterületein szerezhethető speciális ismeret. A képző intézmény által ajánlott specializáció kredit aránya a képzés egészén belül 25-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezetgazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaságelmélet-történet, gazdaságmodelllezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti alapismeretek (vállalati gazdaságtan, számvitel, kontrolling emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, pszichológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (pénzügy, pénz- és tőkepiaci ismeretek, banküzemtan, pénzügypolitika, adózási ismeretek, vállalati pénzügyek, vállalatértékelés) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

84. POLITIKATUDOMÁNY

Állam- és Jogtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: politikatudomány (Political Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles politológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Political Scientist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: társadalomtudomány képzési területről a politológia, a politikatudományok, a nemzetközi tanulmányok, a társadalmi tanulmányok, az államtudományi képzési területről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban határozott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a társadalomtudomány képzési területről a kommunikáció- és médiatudomány, a kulturális antropológia, a szociológia, a gazdaságtudományok képzési területről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés, közszolgálati, az emberi erőforrások, a nemzetközi gazdálkodás, a bölcsészettudomány képzési területről a történelem, a szabad bölcsészet, az andragógia, a közösség-szervezés alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹⁰⁵: 313/0312

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A szak célja politológusok képzése, akik elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a társadalom politikai rendszerére és viszonyaira, azok főbb törvényszerűségeire vonatkozóan, és tájékozottak a politikai intézményekre, a politikai hatalom szerveződésére és a közpolitika formálására vonatkozó tudományos elméletek, valamint a gyakorlati alkalmazáshoz szükséges tudásanyag tekintetében. Felkészültek kutatási programokba való bekapcsolódásra, tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A politológus

a) tudása

- Ismeri egy adott tanulmányi vagy szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület kapcsolódását a rokon szakterületekhez.
- Részletekbe menően ismeri az adott szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri szakterületének sajátos kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait, legfontosabb formáit, módszereit és technikáit anyanyelvén, és egy idegen nyelven.
- Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar és az európai politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.
- Ismeri és konzisztensen használja a politikatudományi fogalmakat.
- Elmélyült politikaelméleti ismeretekkel rendelkezik.
- Elsajátította a politikai elemzés módszertanát.
- Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.
- Ismeri a politikai intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

b) képességei

- Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó különböző elképzeléseket elemezni, összefüggéseit szintetizálni, és ennek alapján politikai tendenciákat értékelni.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Magas szinten használja a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait.

¹⁰⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.10. a).

- Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.
- Képes a politikatudomány szakterületeinek megfelelő önálló elemző munka végzésére, illetve mások elemzésének elbírálására, vélemény megformálására.
- Képes a politika világára vonatkozó önálló kérdések és kutatási témák felvetésére.
- Képes a politikatudomány forrásainak használatára, adatok kikeresésére, illetve adatok generálására.
- Képes más tudományág képviselői előtt saját szaktudományuk tudásanyagának, megismerési szempontjainak és módszereinek bemutatására.
- Képes tudományos vitákban való részvételre.
- Képes szakmai témák megértésére, bemutatására angol nyelven, szóban és írásban egyaránt.
- Képes nyelvi ismereteinek elmélyítésére más idegen nyelvek elsajátításával.
- Képes politikával kapcsolatos szakértői anyagok elkészítésére és politikatudományi kutatások elvégzésére.
- Képes önálló szakmai vélemény kialakítására.

c) attitűdje

- Vállalja azt a szakmai identitást, amely szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét adja.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állításával kapcsolatosan.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.
- Lényeglátás, kreativitás, és módszertani tudatosság jellemzi.
- Kritikai módon viszonyul a politikai jelenségekhez.
- Elkötelezett a minőségi munka iránt.
- Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteltetésben tartására.
- Ismeri és gyakorlatorientáltan alkalmazza a politikai kommunikáció legújabb trendjeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

- Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal a képviselt döntések környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- A politikai kutatások során szerzett tudás és információk kezelése tekintetében felelősségteljes magatartást tanúsít.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományi alapismeretek [társadalomtörténet, közgazdaságtan, kommunikáció; értelmiségképző tárgyak, általános ismeretek (eszmetörténet, filozófia, pszichológia)] 15-20 kredit;
- politológiai szakmai ismeretek (politikaelmélet, politikatörténet, demokráciaelmélet, politikai gondolkodás részterületei, politikai gazdaságtan, politikai intézmények, összehasonlító politikatudomány, közpolitika és közigazgatás, a politikai kutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei, közgazdaságtan, szociológia, pszichológia, filozófia, jogtudomány, alkotmányjog, történettudomány, nemzetközi tanulmányok, kommunikációelmélet) 30-35 kredit;
- választható szakspecifikus ismeretek: 10-20 kredit.

9.1.2. A választható, sajátos kompetenciákat eredményező specializációkat is figyelembe véve a politikai kutatás módszertana, a komparatisztika, a politika intézményei (állam, kormányzat, pártok, pártrendszerek, választójog, választási tanulmányok), a közpolitika, a közigazgatás, a regionalizmus, az európai integráció, a politikai rekrutáció, elitek, a politikai kommunikáció, a média, a politikai menedzsment ismeretkörökben szerezhető speciális ismeret.

A választható specializációk kreditértéke további 23-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga és az Európai Unió egy másik hivatalos idegen nyelvéből vagy orosz nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹⁰⁶:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kredit-tek száma legalább 60 kredit a politikatudomány, a politikai gondolkodás, a politikatörténet, a nemzetközi viszonyok elmélete, az Európa-tanulmányok, az alkotmánytan, a közigazgatástan, a közpolitika ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

106 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.10. b).

85. PORTUGÁL NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: portugál nyelv, irodalom és kultúra (Portuguese Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles portugál nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Portuguese Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe¹⁰⁷: a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak portugál szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁰⁸: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúrtörténeti ismereteik birtokában a portugál nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a portugál nyelvű országok kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Jó portugál nyelvi tudással és a portugál nyelvű országok kultúrájában való jártassággal, a nyelvészetben és irodalomban szerzett, megalapozott tudományos és szakmai ismeretekkel képesek magas

107 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.54. a).

108 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.54. b).

szintű speciális portugál ismereteket igénylő munkák elvégzésére. Felkészültségük alkalmas arra, hogy új szakmai és tudományos területeket térképezzenek fel, képesek legyenek a tudományos munkára. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegenforgalom, a gazdasági élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A portugál nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő a portugál nyelvi tudása, tisztában van a portugál és a portugál nyelvű országok nyelvtani rendszerével, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságaival, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályaival, és ehhez megfelelő szókinccsel rendelkezik.
- Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik az európai, valamint a brazil és az afrikai portugál irodalom és kultúra fő területeiről, tisztában van a portugál nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseivel és magyarázatához szükséges kutatási módszerekkel, azokkal az új irodalmi, nyelvészeti és kultúrával kapcsolatos kutatásokkal, amelyek szükségesek lehetnek egy jövőendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti kérdéseit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Szakterületének legalább egy résztémájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Átlátja a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- A portugálon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten.

b) képességei

- Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes portugál nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, a szükséges ismeretek szakmai és laikus közönségnek történő szintű bemutatására.
- Képes a magyar és európai identitás konstrukcióinak kritikus elemzésére.
- Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.

- Az információkat, a különböző kulturális jelenségeket képes több szempont mérlegelésével, kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, új összefüggésekre rámutat.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is képes megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a portugál nyelv és a portugál nyelvű kultúrák iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Speciális szakmai érdeklődését folyamatosan fejleszti.
- Felhasználja szakmai tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában megfeleljen a normáknak.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel is folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.
- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány és az irodalomtudomány kutatási irányzatai és eredményei, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) legalább 6 kredit;
- a portugál nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány (nyelvtörténet), az irodalomtudomány, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;
- a szakmai törzsanyag kötelezően választható szakmai ismeretei: 66-74 kredit, az alábbiak szerint:
a választható speciális programok 58-62 kredit:
 - választható speciális programok [portugál nyelvészet (nyelvészet legalább 39 kredit, irodalom legalább 19 kredit); portugál irodalom és művelődéstörténet (irodalom legalább 29 kredit, művelődéstörténet legalább 12 kredit, nyelvészet legalább 17 kredit)]
 - a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek [iberoromanisztikai specializáció (nyelvészet legalább 27 kredit, irodalom legalább 31 kredit), újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak];
- a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 8-12 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy, a portugál nyelven kívüli idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés portugál nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹⁰⁹:

A portugál szakiránytól eltérő korábbi romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a romanisztika alapképzési szak portugál szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

¹⁰⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.54. c).

86. PROGRAMTERVEZŐ INFORMATIKUS

Informatikai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: programtervező informatikus (Computer Science)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles programtervező informatikus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computer Scientist

3. Képzési terület: informatika

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok ¹¹⁰:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a programtervező informatikus, a mérnökinformatikus, a gazdaságinformatikus alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az üzemmérnök-informatikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹¹¹: 481/0613

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja informatikus szakemberek képzése, akik a tudásuk fejlesztését hosszú távon biztosító elméleti alapokra építve informatikai rendszerek fejlesztési, létrehozási, alkalmazási, bevezetési, működtetési, szervizelési tevékenységét önállóan és csoportmunkában képesek magas szinten ellátni. Rendelkeznek továbbá az alkalmazási területük informatikai feladatainak megoldásához szükséges együttműködési és modellalkotási készségekkel, képesek informatikai

¹¹⁰ Megállapította: 31/2017. (XII. 5.) EMMI rendelet 2. §, 2. melléklet 5. Hatályos: 2017. XII. 6-tól.

¹¹¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.4.4.

célú kutatási feladatok ellátására, koordinálására. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A programtervező informatikus

a) tudása

- Komplex és aktuális ismeretekkel rendelkezik informatikai szakterületének innovatív, kutatói szintű műveléséhez szükséges általános, matematikai és számítástudományi elvek, szabályok, összefüggések terén, különösen – választott specializációjának megfelelően – a következő témakörökben: algebrai, lineáris algebrai, számelméleti módszerek és alkalmazásai, a matematikai analízis speciális területei, numerikus módszerek és alkalmazásai; diszkrét matematika, gráfelmélet, logika és alkalmazásai; sztochasztikus modellezés és statisztika elméleti alapjai és alkalmazásai; statisztikai adatelemzés első- és másodfajú módszerei, operációkutatás; algoritmikus módszerek a matematikában, a számítástudomány formális modelljei és eszközei, algoritmusok bonyolultság- és hatékonyság-elmélete, alkalmazási területek speciális algoritmusai.
- Átfogóan és naprakészen ismeri és érti az informatikai szakterületének általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen – választott specializációjának megfelelően – az alábbi területeken: programtervezés, szintézis és verifikálás, logikai programozás, programozási nyelvek, számítási modellek, számítógép-architektúrák, operációs rendszerek, számítógépes-hálózatok, osztott rendszerek, az adatbázis-kezelő rendszerek, információelmélet, kódelmélet, kriptográfia.
- Átfogóan és naprakészen ismeri az informatikai szakterületének tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak feladat-megoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen – választott specializációjának megfelelően – a következő területeken: programozási technológia, komplex szoftverrendszerek és korszerű adatbázisok tervezése, felépítése és menedzselése, szolgáltatásközpontú programtervezés, információs rendszerek tervezése, felépítése és menedzselése, internet eszközök és szolgáltatások tervezése és fejlesztése; adatbázis rendszerek tervezése, fejlesztése menedzselése, osztott rendszerek tervezése, felépítése, menedzselése, kriptográfia, adatbiztonság és adatvédelem.
- Rendelkezik az informatikai szakterület specifikus eszközeinek átfogó és naprakész ismeretével, különösen – választott specializációjának megfelelően – az alábbi területeken: numerikus számítási rendszerek, modellelemzés, tudományos számítási módszerek, számítógépes jel- és képfeldolgozás, mesterséges intelligencia módszerei, operációkutatás és optimalizálás szoftvertechnológia módszerei, modern programozási nyelvek és paradigmák, a korszerű programozási nyelvek használata, információs rendszerek elméleti alapjai és alkalmazásai, osztott és párhuzamos rendszerek, szakértői rendszerek, információs technológiai és alkalmazásbiztonsági ismeretek, térinformatika, egészségügyi informatikai rendszerek felépítése és szervezése, információmenedzselés és szervezés új módszerei, a szervezeti (vállalati, üzleti) információ-rendszerek, szervezeti (vállalati, üzleti) folyamatokat megvaló-

sító információ-rendszerek szolgáltatásai, számítógépes jel- és képfeldolgozás, komputergrafika, WEB-es és multimédia alkalmazások, médiainformatika.

- Rendelkezik az üzleti, szervezeti, vállalati folyamat-, információ-, adat-, szoftver és műszaki-technológiai architektúra elveinek ismeretével, az architektúra leírás és tervezés módszereinek ismeretével.
- Rendelkezik azokkal az alapvető szervezési és menedzselési, minőségbiztosítási és kontrolling ismeretekkel, amelyek segítségével szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el.
- Rendelkezik széles körű vállalkozási ismeretekkel, amelyek informatikai területen üzleti elemzésekre, vállalkozás létrehozására és működtetésére teszik képessé.
- Magas szinten, részleteiben ismeri, érti az informatikai szakterület szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és legalább angol nyelven.
- Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati tudásszervezés módszereit és eszközeit.
- Ismeri az informatikai rendszerekkel kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.

b) képességei

- Képes matematikai, számítástudományi, informatikai ismereteinek, újszerű megközelítési módot igénylő alkalmazására informatikai kutatási, fejlesztési feladatok során.
- Képes az informatikai szakterületen felmerülő komplex szakmai problémák formalizálására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a probléma megoldására.
- Képes tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási feladatok ellátására komplex szoftver rendszerek, adatbázis kezelő rendszerek, vállalati információs rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek működtetése esetében.
- Képes az informatikai szakterületéhez tartozó folyamatok átfogó, vezetői szintű értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes kezdeményező együttműködésre, projekt- (csoport-)munkára informatikai és más szakterületek szakembereivel.
- Képes felmérni a tervezett, megvalósított informatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelését, validálni az elkészült szoftverterméket.
- Képes elemezni és alkalmazni informatikai szakterületének új probléma megoldási módszereit és eljárásait.
- Képes informatikai ismereteit alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.
- Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább angolul írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni, tudományos, műszaki szakmai anyagokat (szakmai könyv, fejezet, cikk stb.) feldolgozni és alkotó módon hasznosítani.

- Képes az informatikai szakterületéhez tartozó minőségirányítási részfeladatok megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes a szakmai információforrások professzionális használatára, a megoldandó problémához szükséges ismeretanyag kinyerésére, annak kritikai értelmezésére, értékelésére.
- Képes szakmai irányítás mellett önálló tudományos kutatómunkát végezni, felkészülni tanulmányainak posztgraduális képzés keretében történő folytatására.

c) attitűdje

- Figyelemmel kíséri az informatikai szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést.
- Elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolás és értékelés iránt.
- Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás iránt, nyitott új informatikai szakmai kompetenciák elsajátítására.
- Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra, továbbá az informatikai tudományos kutatás etikai elveit.
- Saját tudását megosztja, fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás és társadalmi felelősségvállalás közvetítését és megvalósítását, az informatika eszközeivel elősegíti azt.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartatására és informatikai eszközökkel történő elemzésére.
- Nyitott a kezdeményező együttműködésre, az informatikai és más szakterületek szakembereivel.

d) autonómiája és felelőssége

- Informatikai tevékenysége során hozott szakmai döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a határidők betartására és betartatására.
- Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben) tevékenykedő munkatársai munkájáért.
- Működéskritikus informatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- matematikai és számítástudományi ismeretek 36-48 kredit;
- informatikai ismeretek, a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditértékkel együtt 72-84 kredit.

9.1.2. Differenciált, választható, sajátos kompetenciákat eredményező szakmai ismeretek aránya a képzés egészén belül 48-72 kredit.

Különösen javasolt specializációk és azok szakterületei:

- szoftvertechnológia (matematikai és számítástudományi ismeretek 6-12 kredit, informatikai ismeretek 36-66 kredit);

- információs rendszerek (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);
- térinformatika (földrajzi és térképészeti ismeretek 10-12 kredit, matematikai és számítástudományi ismeretek 12-26 kredit, informatikai ismeretek 26-48 kredit);
- matematika és számítástudomány (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);
- komputer grafika és képfeldolgozás (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit);
- modellalkotó informatika (matematikai és számítástudományi ismeretek 36-66 kredit, informatikai ismeretek 6-12 kredit);
- elosztott szoftverrendszerek (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek 24-48 kredit, vállalkozói ismeretek legfeljebb 32 kredit);
- kriptográfia: (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek) 24-48 kredit;
- adatbázis rendszerek tervezése, fejlesztése (matematikai és számítástudományi ismeretek 24-48 kredit, informatikai ismeretek) 24-48 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez bármely élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat egyéni vagy csoportmunkában erre alkalmas szervezetnél vagy a felsőoktatási intézmény gyakorlóhelyén teljesítendő, legalább hat hétig tartó (240 igazolt munkaórát tartalmazó) projekt-struktúrájú gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹¹²:

9.4.1. A 4.2 pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- matematika és számítástudomány (analízis, algebra, diszkrét matematika, algoritmuselmélet, valószínűségszámítás, statisztika) 30 kredit;
- számításelméleti és programozási ismeretek (algoritmuselmélet, szoftvertechnológia) 10 kredit;
- informatikai szakmai ismeretek (modellezés, számítógépes grafika és képfeldolgozás, adatbázisok, hálózati ismeretek) 20 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a felsorolt ismeretkörökben a 60 kreditet a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

¹¹² Megállapította: 31/2017. (XII. 5.) EMMI rendelet 2. §, 2. melléklet 6. Hatályos: 2017. XII. 6-tól.

9.4.2. A 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről: matematika és számítás-tudomány területéről 30 kredit, informatika területéről 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányokból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

87. PSZICHOLÓGIA

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: pszichológia (Psychology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles pszichológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Psychologist
- választható specializációk: kognitív pszichológia, munka- és szervezetszichológia, klinikai és egészségpszichológia, tanácsadás- és iskolapszichológia, fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia, interperszonális és interkulturális pszichológia, társadalom- és szervezetszichológia

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma ¹¹³: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹¹⁴: 311/0313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan pszichológus szakemberek képzése, akik a pszichológia tudományterületein megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak a pszichológia több ágában. Ismerik a pszichológus szakma módszereit és eszközeit, és képesek ezeket az egyének, csoportok vagy szervezetek megismerése és fejlesztése érdekében használni. Megfelelő végzettséggel rendelkeznek ahhoz, hogy a pszichológia különböző területein külön jogszabályban meghatározott további speciális szakképesítést szerezzenek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹¹³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.55. a).

¹¹⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.55. b).

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A kognitív pszichológia specializáción a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a kognitív pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- A kognitív pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan, a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazni, és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a kognitív pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes a kognitív pszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.

- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a kognitív pszichológiai irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.2. A munka- és szervezetszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetszichológia és társtudományok szakirodalmában.

- Részletes ismeretekkel rendelkezik a munka- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- A munka- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikk olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a munka- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes a munka- és szervezetpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a munka- és szervezetpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.3. A klinikai és egészségpszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a klinikai és egészségpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.

- A klinikai és egészségpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten ismeri.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a klinikai és egészségpszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a klinikai és egészségpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes a klinikai és egészségpszichológiában alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a klinikai és egészségpszichológiai irányultságnak megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.

- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.4. A tanácsadás- és iskolapszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a tanácsadás- és iskolapszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- A tanácsadás- és iskolapszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.

- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes a tanácsadás és iskolapszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a tanácsadás és iskolapszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.5. A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- A fejlődés- és klinikai gyermekpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikk olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.

- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően
- (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Képes pszichológusi tevékenység gyakorlására – megfelelő szupervízió mellett olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.6. Az interperszonális és interkulturális pszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik az interperszonális és interkulturális pszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- Az interperszonális és interkulturális pszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikkek olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.

- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.
- Képes az interperszonális és interkulturális pszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol az interperszonális és interkulturális pszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

8.1.7. A társadalom- és szervezetpszichológia területén a pszichológus

a) tudása

- Részleteiben átlátja a pszichológia tudományos elméleti problémáit, rálátással rendelkezik a tudomány történeti fejlődésére, és képes átlátni folyamatszerű összefüggéseket.
- Átfogó tájékozottsággal és ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia és társtudományok szakirodalmában.
- Részletes ismeretekkel rendelkezik a társadalom- és szervezetpszichológia területein, és integrálja a társtudományok ismereteit.
- Ismeri és érti a tudományos kutatás, szakmai önképzés és a hatékony kommunikáció módszereit.
- Ismeri azokat a kvantitatív és kvalitatív eljárásokat, amelyek alkalmasak a különböző pszichológiai és kulturális jelenségek vizsgálatára és értelmezésére.
- A társadalom- és szervezetpszichológiának megfelelő speciális ismeretanyagot magas szinten sajátítja el.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik egy általa választott szűkebb szakterületi témában.
- Ismeri és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit, ezek pszichológiai megközelítéseit, speciális ismereteit ebben a témában magas szinten alkalmazni képes.
- Ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak a pszichológia szakterületén.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, idegen nyelvű szakcikket olvasására képes.

b) képességei

- Képes a pszichológiai jelenségek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel.
- Képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak pszichológiai és kulturális jelenségek több szempontú vizsgálatára.
- Képes a kapott eredmények releváns értelmezésére.
- Képes adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására.
- Képes a kutatásaiban és elemzéseiben a kultúrák közötti különbségeket szem előtt tartani.
- Képes a pszichológia eszközeivel a magyar és európai identitás konstrukciók elemzésére és kritikus értelmezésére.
- Képes a pszichológia módszertani eszközeivel a kulturális jelenségek történeti elemzésére.
- Képes véleményét önállóan megfogalmazni a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is, és szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a társadalom- és szervezetpszichológia területén önálló munkára, sokoldalú és kritikai elemzésre.

- Képes a társadalom- és szervezetszichológia területén alkalmazott gyakorlati módszerek, elemző és beavatkozó eljárások használatára.
- Megfelelő szupervízió mellett képes pszichológusi tevékenység gyakorlására olyan nevelési, képzési, fejlesztő, gyógyító, rehabilitációs és kutatóintézményben, ahol a társadalom- és szervezetszichológia irányultságának megfelelő munka folyik.
- Képes alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására a képzettségének megfelelő területeken.
- Képes két idegen nyelvet hatékonyan használni a nemzetközi szakirodalom követésére, illetve képes nemzetközi konferenciákon, fórumokon aktívan részt venni.

c) attitűdje

- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a pszichológiai jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Törekszik arra, hogy speciális szakmai érdeklődését elmélyítse és megszilárdítsa.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja választott területének szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azokat a módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével.
- Választott szakterületének megfelelően fejleszti önismeretét.
- Az európai beágyazottságnak megfelelően képviseli szakmai, kulturális identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:
A pszichológusképzést meghatározó szakterületek 28-32 kredit:

- kognitív pszichológia, evolúciós pszichológia, fejlődéslélektan, személyiség-lélektan, szociálpszichológia
- további meghatározó ismeretkörök (a pályaszocializáció, pszichológus etika, módszertani készségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés).

9.1.2. A specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A specializációk differenciált szakmai ismeretek a pszichológia különböző területein. Szakterületei: társtudományi alapozás, mesterkurzusok, szakmai gyakorlati tevékenység, vezetett kutatómunka), amelynek kreditértéke 68-72 kredit.

Választható specializációk:

a) kognitív pszichológia:

- [Kognitív rendszerek (észlelés, emlékezet, nyelv, gondolkodás, tudat, magasabb rendű kognitív folyamatok), magatartásszabályozás, viselkedésvezérlés, neuropszichológia, pszicholingvisztika. Kognitív rendszerek fejlődése. Evolúciós és biológiai pszichológia. Alkalmazott fejlődéslélektan, szocializáció és mentalizáció, kognitív idegtudomány, neurogenetika és viselkedésgenetika, fejlődés- és neuropszichiátria.
- Módszer-specifikus gyakorlatok fejlődés- és evolúciós pszichológiából, fejlődéskutatás, kognitív fejlődés zavarai.];

b) munka- és szervezetpszichológia:

- [A munkapszichológia területei és elméletei (pszichológiai alkalmasság és kiválasztás, munkahelyi képesség- és készségfejlesztés, ergonómia, munkahelytervezés, munkahelyi szocializáció, munkahelyi egészségfejlesztés, munkapszichológiai kutatások módszertana, közlekedépszichológia). A szervezetpszichológia elmélete (humán erőforrás gazdálkodás, szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés, vezetéspszichológia, szervezeti igazságosság, szervezetpszichológiai kutatások módszertana, reklámpszichológia).
- Társtudományi alapozás (közgazdaságtan, munkajog, szociológia, közvélemény kutatás), szakmai, gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül (munkapszichológiai gyakorlat; szervezetpszichológiai gyakorlat).];

c) klinikai és egészségpszichológia:

- [A klinikai pszichológia és a tanácsadás alapjai. Pszichopatológia és klinikai pszichodiagnosztika. Életkorhoz kötődő pszichopatológia és pszichodiagnosztika. Pszichoterápiás elméletek és intervenciós módszertan. Az egészségpszichológia alapkérdései és társadalmi kontextusa. Klinikai egészségpszichológia, egészségpszichofiziológia és pszichoneuroimmunológia. Egészségmagatartás, egészségfejlesztés és egészségkommunikáció, stressz és megküzdés.
- Társtudományi alapozás (az egészség-pszichofiziológiai anatómiai és élettani alapjai, idegrendszer anatómiája, élettana és működési zavarai, neuropszichológia, pszichofarmakológiai és addiktológia alapismeretek, pszichiátria). Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül a klinikai és az egészségpszichológia területén, klinikai esetprezentációk, klinikai diagnosztika, komplex esetelemzések, egészségpszichológiai edukációs programok. Vezetett kutatás a klinikai- és egészségpszichológia területén.];

d) tanácsadás- és iskolapszichológia:

- [A tanácsadás elméleti irányzatai, életvezetési tanácsadás, krízis elméletek. Diagnosztikai módszerek az egyéni tanácsadásban. Pálya- és munkatanácsadás elmélete. Diagnosztikai módszerek a pálya- és munkatanácsadásban. Az iskolapszichológia elméleti irányzatai, feladatai, munkamódszerei. Preventív iskolai programok, az oktató – nevelő intézmények szervezeti sajátosságai. Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiában. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: iskolai konzultáció, életvezetési és pályatanácsadás, pályaszocializáció és jövőképtervezés, tanácsadás a felsőoktatásban, fejlődés- és kognitív pszichodiagnosztika, családi tanácsadás.
- Vezetett kutatómunka, nevelés- és oktatáspszichológiai vizsgálatok, tanulás tanítása, személyiségfejlesztő csoportmunka az iskolában, az iskola szervezetszichológiai vizsgálata, empirikus munka a tanácsadás területén.];

e) fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia:

- [Érzelmi, kognitív, motoros és szociális fejlődést bemutató, a fejlődési modellekkel megismertető kurzusok. A fejlődés lehetséges modelljei, a megismerés és a megértés folyamata. A pszichopatológia alapjai: általános pszichopatológia, fejlődési pszichopatológia, trauma és emlékezet, elaborációs mechanizmusok gyerekeknél (rajz, mese, játék). A kognitív fejlődés zavarai, evolúciós és neuropszichológiai összefüggések. Klinikai gyermekpszichológiai speciális kurzusok: addiktológia, narratív technikák a személyiség vizsgálatában, trauma és emlékezet.
- Társtudományi alapozás: evolúciós szemlélet a pszichológiában, fejlődéstani kognitív idegtudomány. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: kutatómunka, diagnosztikai eljárások (gyermek-pszichodiagnosztika, projektív technikák, diagnosztikai gyakorlatok, fejlődépszichológiai empirikus kutatások).];

f) interperszonális és interkulturális pszichológia:

- [A személyközi kapcsolatok elméleti modelljei. Interperszonális krízisek, csoportdinamika. Kulturális különbségek, a kisebbségek pszichológiája. Csoport- és családterápiás elméletek és módszerek, kommunikáció, konfliktuskezelés. Az intézmények világa, konfliktus és döntéshelyzetek. Fejezetek az interperszonális pszichológiához kapcsolódó területekből: társadalmi konfliktusok, kultúra és identitás, kultúra és tömegkommunikáció, közvélemény kutatás, reklámpszichológia, környezetpszichológia. Vallásos jelenségek, a valláspszichológia története, vallás- és családpaszichológia.
- Társtudományi alapozás. Szakmai gyakorlati tevékenység terepen, illetve intézményen belül: módszer-specifikus gyakorlatok az egészségügy területén, családközpontú terápiás megközelítések, az alapellátásban felmerülő problémák kezelésének technikái, pszichológiai tesztek fejlesztésének módszertana. Módszerspecifikus gyakorlatok tanácsadó cégek-nél, kommunikációs tréning];

g) társadalom- és szervezetszichológia:

- [A szociálpaszichológia elméleti modelljei, csoportdinamika, csoportközi viszonyok, csoportközi kommunikáció, szociális reprezentáció, narratív pszichológia. Az identitás személyes

és társas aspektusai, a kisebbségek pszichológiája. Történeti és politikai pszichológia, társadalmi és kulturális kérdések pszichológiai megközelítése. Szervezetelméleti modellek, szervezeti diagnosztika és szervezetfejlesztés, alkalmasság vizsgálat és kiválasztás. Pszichoanalitikus szociálpszichológia. Művészetpszichológia, a művészetek társas aspektusai.

- Társtudományi alapok: gazdasági, antropológiai, nyelvészeti, kommunikációs, történelmi és művészeti ismeretek. Szakmai gyakorlati tevékenységek terepen és intézményen belül, vállalati környezet, médiaelemzés, tréningek. Vezetett kutatómunka, a közgondolkodás reprezentációi, társadalmi kommunikáció, szervezet- és döntéskutatás, kulturális összehasonlító vizsgálatok.]

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez két idegen nyelvből – melyek közül egyik az angol – államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzőhelyen vagy külső intézményben, megfelelő tudományos fokozattal, illetve gyakorlati szakképesítéssel rendelkező pszichológus irányításával végzett gyakorlat. A terepgyakorlat formájában végzett szakmai gyakorlat és kutatómunka legalább 120 óra és kreditértéke minimum 10 kredit, melyet a képzés tanterve határoz meg.

88. RÉGÉSZET

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: régészet (Archaeology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles régész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Archaeologist
- speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyháztörténet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori ElőÁzsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a régészet alapképzési szak; a történelem alapképzési szak régészet szakiránya; történelem szak, régészeti specializációja.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 7 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹¹⁵: 225/0222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a régészet általános ismeretanyagából és a választott szakágak, illetve azok segédtudományainak területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a régész mesterség gyakorlására. A forrásfeltárás és -értelmezés régészeti módszereinek ismeretében legalább két korszak, illetve szakterület problémáival tisztában vannak. A végzettek alkalmasak régészeti források és lelőhelyek felkutatására, feltárására és feldolgozására, valamint ilyen jellegű múzeumi gyűjtemények kezelésére. A régészeti emléktárgyak mellett ismer-

¹¹⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.56.

rik a kulturális örökség más területeit is, és felkészültek arra, hogy ezen örökséggel kapcsolatos alapfeladatokat ellássanak minden olyan intézményben, amelynek feladata a kulturális örökség feltárása, védelme, feldolgozása és bemutatása. Emellett rendelkeznek olyan ismeretekkel, amelyek a közgyűjtemények régész-muzeológus munkakörének betöltéséhez szükségesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A régész

a) tudása

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik legalább két régészeti korszakról, vagy szakterületről.
- Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamat-szerű összefüggéseit.
- Jó ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatói kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Tisztában van az új megközelítésekkel és az azokkal kapcsolatos tudományos vitákkal.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik szakterületének hagyományos és elektronikus forrásairól, publikációiról, adatbázisairól és bibliográfiáiról.
- Szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik, és szakdolgozatában új tudományos eredményt ér el.
- Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a régészeti felderítés, ásatás és feldolgozás hagyományos és újabb módszertanáról.
- Jó elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik múzeumi és a tágabb örökségvédelmi munkáról.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Képes a kor követelményeinek megfelelő tudományos színvonalon önállóan vezetni régészeti felderítést és ásatást.
- Képes önállóan, vagy egy kutatócsoport tagjaként a felderített, vagy feltárt régészeti jelenség és leletanyag tudományos feldolgozására.
- Képes múzeumi gyűjtemények kezelésére, gyűjteményezésre, leltározásra, feldolgozásra, adatbázisok készítésére.
- Képes a magyar és idegen nyelvű szakirodalom folyamatos követésére.
- Képes a saját terep- és múzeumi munkából, illetve a szakirodalomból összegyűjtött információk birtokában új tudományos eredmények elérésére.
- Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni résztemája összefüggéseit.
- Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek és folyamatok elemzésére, az egymással kapcsolatban álló, és egymásra épülő közösségek és társadalmak megformálódásának és működésének kritikai értelmezésére.

- Önállóan és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának megfelelő interdiszciplináris módszereket, képes együttműködni természettudósokkal, illetve ilyen specialistaként képes módszereit a régészet igényeinek és kérdésfeltevéseinek megfelelően alakítani.
- Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás múltbeli előzményeit és a múltképek jelenben gyökerező konstrukcióit.
- Képes magyar és legalább egy idegen nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti, magas szinten való bemutatására.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a régészeti szakma iránt.
- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik az emberiség kulturális örökségének megóvása, és a következő korok számára való átadása iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti, kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai és szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi a nemzetközi szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- régészeti muzeológia, örökségvédelem, múzeumi munka gyakorlati ismeretei 5-15 kredit;
- régészetelméleti és módszertani ismeretek, egyéb speciális ismeretek 5-15 kredit;
- specializációs modul, legalább két régészeti szakterület követelményeinek teljesítésével 50-70 kredit.

9.1.2. Speciális modulokba szervezhető régészeti szakterületek: őskori régészet, antik régészet, római régészet, késő antik régészet, kora keresztény régészet, Barbaricum régészete, népvándorlás kori régészet, magyar őstörténet, bizánci régészet, egyháztörténet, középkori régészet, a középkori Közel-Kelet régészete, az ókori Elő-Ázsia régészete, az eurázsiai térség régészete, Ázsia régészete, archaeometria, roncsolásmentes régészet.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia, olasz, orosz vagy spanyol nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapképzés megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

Legalább kétszer két hét ásatási (feltárási és egyéb tereptani) és egy hónap múzeumi gyakorlat.

89. REKREÁCIÓ ¹¹⁶

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: rekreáció (Recreation)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles rekreáció irányító
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Recreation Expert

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a sporttudomány képzési terület alapképzési szakjai és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti testkulturális felsőoktatás szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a gazdaságtudományok képzési területéről a turizmus-vendéglátás, az egészségtudományi képzési területéről a gyógytornász alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹¹⁷: 813/1014

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A szak célja rekreáció irányító szakemberek képzése, akik az aktív, egészségorientált szabadidő kultúra kialakításán keresztül képesek a lakosság életmódját pozitív irányba befolyásolni, és ez által hatékonyan hozzájárulnak a különböző célcsoportok és egyének életminőségének javulásához. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹¹⁶ A felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről szóló 139/2015. (VI. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2020. szeptember 1-jei hatállyal történt módosítása értelmében a képzés kikerült a felsőoktatási képesítési jegyzékből.

¹¹⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.10.2.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A rekreáció irányító

a) tudása

- Ismeri az életminőség, az életmód és a rekreáció-kutatások legfontosabb területeit, elméleti kereteit, módszereit és eredményeit, valamint a hazai és a nemzetközi innováció főbb trendjeit.
- Ismeri a pszichoszomatikus fejlesztés specialitásait, megérti az egészségmagatartást és a szabadidős viselkedést befolyásoló biológiai, lélektani, társadalmi és környezeti tényezők szerepét és komplex hatásmechanizmusát.
- Felismeri a civilizációs ártalmakból, életmódhibákból adódó, egészségkárosító tényezőket, azok következményeit, és megnevezi az optimális korrekciós megoldásokat.
- Rendelkezik az egészséges életmód megvalósításához és a testkultúra fejlesztéséhez szükséges ismeretekkel, ismeri a különböző életkorok, személyiségtípusok, speciális élethelyzetek rekreációs tevékenységet befolyásoló jellemzőit.
- Rendelkezik a rekreáció egyes területeinek szervezéséhez, vezetéséhez és fejlesztéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, a vállalkozások működtetéséhez, projektek menedzseléséhez és események szervezéséhez szükséges szaktudással.
- Megfelelő módszertani és stratégiai tudással rendelkezik a rekreáció területén felmerülő konfliktusok és egyéb interakciós helyzetek hatékony megoldásához.

b) képességei

- Képes a rekreáció ismeretrendszerét alkotó multidiszciplináris tudásanyag analízisére, az általános és speciális összefüggések szintetizálására és értékelésére.
- Képes a szakmai problémák feltárására, valamint az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati megközelítések megfogalmazására.
- Felhasználja a rekreációhoz kapcsolódó tudományágak kutatási eredményeit az egyének egészség- és szabadidő-kultúrájának fejlesztésében.
- Képes egy adott célcsoport sajátosságaihoz igazodó, életminőség-javító, közösségépítő és rekreációs programok megszervezésére és lebonyolítására.
- Képes feltárni az életviteli hibákat, egyénre és közösségre szabott egészségmegőrző, preventív programokat dolgoz ki és irányít, továbbá rekreációs és életmódkultúra javítását célzó kutatásokban vesz részt.
- Képes az egészségtudatos szemléletmód és cselekvési kultúra kialakítására.
- Eredményesen kezeli a speciális helyzetben lévő személyek életviteli és rekreációs igényeit, elősegíti azok integrációs folyamatait.
- Képes a munkakörét érintő új módszerek, ismeretek szakszerű értékelésére és eredményes alkalmazására, felismeri szaktudása multidiszciplináris jellegét, azonosítja szakmai fejlődésének lehetséges irányait.

c) attitűdje

- Hiteles, mintaértékű életmódot folytat, az egészséges és kreatív életvitelre ösztönző szemléletmóddal rendelkezik, melyeket törekszik másoknak is átadni.

- Vállalja szakmai identitását, betartja a munkakörét érintő jogszabályokat és etikai normákat, szükség esetén hozzájárul azok fejlesztéséhez.
- Elfogadja a rekreáció társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségeit, az egyéni és környezeti adottságokat, azok pozitív befolyásolására, megalapozott döntéshozatalra és hatékony problémamegoldásra törekszik.
- Nyitott a szakmai kapcsolatépítésre, együttműködésre és kommunikációra, ezeket kezdeményezi is magyar és idegen nyelven.
- Munkája során tiszteletben tartja mások jogait, egyéniségét és szuverén döntéseit.
- Komplex szakmai feladatköröket ellátó csoportok, szervezetek vezetésére törekszik.
- Elkötelezett az élethosszig tartó tanulás szükségessége mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- A testi-lelki egészségről koherens, egyéni álláspontot alakít ki, terjeszti is ezeket szűkebb és tágabb környezetében egyaránt.
- Önállón dönt a munkakörét érintő kérdésekben és maximális felelősséget vállal munkája következményeiért, képes az önellenőrzésre, értékeli annak eredményességet és javítja hibáit.
- Kompetenciahatárainak biztos ismeretében felismeri a speciális szakemberhez (orvos, dietetikus, gyógytornász, pszichológus stb.) fordulás szükségességét.
- Egy szakmai közösség tagjaként elfogadja és alkalmazza az adott szakterület bevett eljárásait, etikai normáit, ugyanakkor alkotó módon részt vesz azok megújításában.
- Felelősséget vállal a természetes és épített rekreációs környezet állagmegóvásáért és fenntartható fejlesztéséért.
- Önállóan irányítja a fitness és wellness létesítmények, művelődési és közösségi házak, önkormányzatok, vállalatok egészségfejlesztő és rekreációs tevékenységét.
- Vezető szerepet lát el szakmai szervezetekben, csoportokban.
- Képviseli szakmáját fórumokon, teljes mértékben együttműködik szakmai és civil szervezetekkel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- sporttudomány 40-60 kredit;
- egészségtudomány 20-30 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia 10-20 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit;
- gazdálkodás- és szervezéstudományok 10-20 kredit;
- a rekreáció szervezés, rekreáció vezetés választható szakmai ismeretei 10-15 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett, legalább 100 óra időtartamot elérő, gyógyfürdőkben, szállodákban, sportegyesületekben, fitnesztermekben, közművelődési intézményekben végzett gyakorlat. Kreditértéke 6 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 50 kredit az alábbi területekről:

- sporttudomány területéről 10 kredit,
- egészségtudomány területéről 10 kredit,
- neveléstudomány és pszichológia területéről 15 kredit,
- társadalomtudományok (szociológiai tudományok, gazdálkodás és szervezés-tudományok, média és kommunikációs tudományok) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató az alapképzési tanulmányaiból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

90. ROMÁN NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: román nyelv, irodalom és kultúra (Romanian Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles román nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Romanian Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe¹¹⁸: a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak román szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹¹⁹: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a román nyelv és kultúra tudományának átfogó ismeretével rendelkező, a szakmán keresztül megnyilvánuló gyakorlati követelmények teljesítésére képes, a román nyelvben és kultúrában speciális jártassággal és felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése. Ismerik Románia kultúráját, történelmét és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával az idegenforgalom, a gazdasági

¹¹⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.57. a)

¹¹⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.57. b)

élet, a média, a sajtó, a közigazgatás és a kulturális élet számos területén hangsúlyozásával. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A román nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelő a románnyelvtudása, és készen áll írásban és szóban történő magas szintű használatára.
- Rendszerezett, elmélyült tudással bír a román nyelv, irodalom és kultúra egészéről.
- Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában van a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazásában, továbbá a román nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információk beszerzésében és a kutatási módszerek alkalmazásában.
- Tisztában van a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatával, mely képessé teszi az irodalomtudományban és a nyelvtudományban az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére, önálló kritikai attitűd kialakítására, és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

b) képességei

- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására. Képes alapos értelmiségi tájékozottságot, nagyfokú kreativitást, valamint a román nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Képes román nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony kommunikációra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönség számára különböző nézőpontok szerinti, magas szinten történő bemutatására.
- Saját tevékenységét képes kritikusan értékelni.

c) attitűdje

- A román nyelv és kultúra iránti magas fokú motiváció és elkötelezettség jellemzi, a fenti nyelvek és kultúrák használatának és átadásának fontosságát illető minőség tudatos és sikerorientált.
- Felismeri és kreatívan kezeli a román nyelvvel és kultúrával kapcsolatos problémákat.
- Munkája során együttműködő, kezdeményező és személyes felelősséget vállal.
- Döntést hoz összetett, előre kiszámíthatatlan helyzetekben.
- Törekszik szakmai ismereteinek bővítésére.
- Munkája során céltudatosan törekszik értékek kialakítására és megtartására.

d) autonómiája és felelőssége

- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (nyelvtudomány, irodalomtudomány és művelődéstörténet aktuális kutatási irányzatai és eredményei, a tudománysszakok közötti kapcsolatok, interferencia és interdiszciplináris megközelítés) 6-20 kredit;
- a román nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei, nyelvfejlesztés 20-31 kredit:
 - [(nyelvtudományi megközelítésmódok, diszciplínák és az adott nyelv rendszerszemléletű szerkezete, irodalomtudományi irányok, iskolák, az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei, irodalomtörténet, az adott kultúra egyes szinkrón és diakrón szemlélettel tárgyalt területei, nyelv, kultúra, irodalom kölcsönhatásai;
 - nyelvészeti (morfoszintaxis, lexikográfia, és nyelvtörténeti) ismeretek, irodalmi ismeretek (a román líra és epikai műfajok, míg a művelődéstörténeti szakmaterület a román kultúrtörténet ismerete); nyelvfejlesztés, szakfordítási képességek kialakítása].
- differenciált szakmai ismeretek 30-50 kredit
 - a filológiai diszciplína (nyelv- és irodalomtudomány, művelődéstörténet, a szak és műfordítás alapjai) elméleti és gyakorlati vetületei, valamint a tudományos kutatás területei és módszerei (szakmaterületek: magyar-román irodalmi és művelődéstörténeti kapcsolatok a reformációtól napjainkig, mű- és szakfordítás, textológia,)
 - a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek;
- választható speciális programjai (a képző intézmény által felkínált keretekben, a szakhoz kötődő területeken további ismeretek nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei) legfeljebb 20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a románon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés román nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele román nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹²⁰:

A román szakirányától eltérő korábbi a romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges román nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből.

120 Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.57. c)

91. RUSZISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: ruszisztika (Russian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles ruszisztika szakos bölcsész szakember;
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Russian Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak orosz szakiránya, továbbá a történelem, a politológia, a nemzetközi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a természettudomány, a jogi, az államtudományi képzési terület alapképzési szakjai, valamint a gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan alapképzési szakja.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹²¹: 225/0222

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik Oroszország múltját és jelenét, az ország geopolitikai helyzetét és az Európai Unióhoz fűződő viszonyát, az orosz történelem és kultúrtörténet tanulmányozásának és kutatásának elveit és módszereit. Képesek eligazodni Oroszország

¹²¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.59.

és Európa történelmileg determinált viszonyrendszerében, az orosz fejlődési sajátosságokban és a mai orosz valóságban, megszerzett ismereteik birtokában alkalmasak a változó társadalmi igények és feltételek, külpolitikai és külgazdasági viszonyok között orosz ügyek kezelésére, kapcsolatok fejlesztésére, az Európai Unió (és benne Magyarország) és Oroszország közötti közvetítésre társadalmi, államigazgatási, kulturális, tudományos, gazdasági téren. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az okleveles ruszisztika szakos bölcsész szakember

a) tudása

- Ismeri az orosz és szovjet történelem legfontosabb fogalmait, az orosz civilizáció sajátosságait.
- Ismeri az orosz és szovjet történelem nagy korszakait, legfontosabb eseményeit.
- Ismeri az orosz és szovjet történelem legfontosabb fejlődési törvényszerűségeit, kiemelkedő személyiségeit, értékrendjét.
- Ismeri az orosz és szovjet kultúra nagy korszakait és sajátosságait.
- Ismeri az orosz mentalitás történelmileg kialakult jellegzetességeit, sajátosságait.
- Ismeri a mai orosz valóság legfőbb színtereit, a politikát, a gazdaságot, a társadalmat, a kultúrát és a mentalitást.
- Ismeri Oroszország és Európa kapcsolatát a múltban és jelenben.

b) képességei

- Képes eligazodni az orosz és szovjet történelem bármely problémájában.
- Képes kutatni az orosz és szovjet történelem bármely problémáját.
- Képes eligazodni és eligazítani a mai orosz valóságban.
- Képes a mai orosz valóság elemzésére a társadalom, a politika, a kultúra, a média, a gazdaság és a mentalitás tekintetében.
- Képes Oroszország és az Európai Unió kapcsolatainak kutatására és fejlesztésére.
- Képes az írott és elektronikus sajtóval való együttműködésre.

c) attitűdje

- Önálló, invenciózus, történelmi trendekben gondolkodik.
- Kommunikáció és kapcsolatteremtés során empatikus. Elméleti munkáját igényesség és praktikus látásmód jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történelmi és kulturális beágyazottságára.
- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Történettudomány, kultúratudomány, civilizációs ismeretek, politológia, hagyományos műveltségi területek Oroszországra vonatkoztatva:

- bevezetés az orosz történelem és kultúra, az orosz sajátosságok tanulmányozásába 18-22 kredit;
- az orosz történelem, kultúratörténet szakmai ismeretei (a diploma munka készítésével együtt) 68-72 kredit:

(Az eurázsiai történelmi tér; a pravoszlávia; az orosz kultúra nagy korszakai; az orosz államszocializmus és az állam által irányított újkapitalizmus jellemzői, az orosz rendszerváltás; az orosz gazdaság múltja és jelene; a mai orosz társadalom, kultúra és politika, Oroszország és Európa-paradigma. Az orosz-szovjet történelmi fejlődés legfőbb sajátosságainak vizsgálata, az orosz civilizáció alapját képező ortodoxia bemutatása és kulturális kontextusba helyezése, a determináns történelmi tér bemutatása, a kontinuitás és diszkontinuitás elemzése az orosz és szovjet periódus, valamint a rendszerváltás között, az orosz gazdaság múltjának és jelenének, lehetőségeinek bemutatása. A mai orosz társadalom, kultúra és politikai rendszer alakulásának vizsgálata. Oroszország helye Európában.);

- a személyes képességeknek és érdeklődésnek megfelelő, szakterület műveléséhez alkalmas szakos specializációk 18-22 kredit:

Főbb témakörök: orosz és szovjet emberek és eszmék, a történelmi gondolkodás és legjelentősebb képviselői, orosz és szovjet művészet, hétköznapiak; napjaink orosz nyelve, irodalma; az orosz biztonság-, kül- és energetika politika, magyar-orosz kapcsolatok, a 21. századi orosz média és nyilvánosság, források, levéltárak, múzeumok.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez két államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol vagy német és orosz nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való belépés feltétele legalább olvasási szintű orosznyelv-tudás.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditok száma legalább 50 kredit a történelem alapképzési szak vagy a szlavisztikai alapképzési szak orosz szakirányának ismeretköreiből az alábbiak szerint

- történelemkutatási alapismeretek 8 kredit,

- egyetemes történelem 12 kredit,
- gazdaság- és társadalomtörténet 4 kredit,
- művelődéstörténet 4 kredit,
- orosz irodalomtörténet 10 kredit,
- szláv és orosz kultúrtörténet 12 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

92. SINOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: Sinológia (Chinese Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles sinológia szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Chinese Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak kínai szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹²²: 222/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a legkülönbözőbb területeken – az üzleti életben, tudományban, államigazgatásban, diplomáciában – kínai nyelv-tudásuk és Kínára vonatkozó ismereteik birtokában magas szintű szakmai munka végzésére képesek. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatásához.

¹²² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.60.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A sinológia szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a modern kínai írott és beszélt nyelvet legalább a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 5-s szintjén, illetve a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelv-vizsga szintjén.
- A klasszikus kínai írott nyelvet legalább középszinten ismeri.
- A sinológia alapvető ágainak, területeinek (történettudomány, irodalomtudomány, nyelv-tudomány, vallás- és filozófiatörténet, kultúra- és művészettörténet, filológia) legfontosabb ismereteivel rendelkezik.
- A kínai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkkal rendelkezik.

b) képességei

- Képes alkalmazni a kínai nyelv, irodalom, történelem és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.
- Eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában képes a nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségekről szerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Képes a fogalmi gondolkodás és az absztrakció értő használatára.
- Képes mind a sinológiában, mind interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére, a különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseiértékelésére, önálló kritika kifejlesztésére és szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.
- Képes kínai nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni.
- Képes az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint magas szinten bemutatni.
- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére, a megoldandó problémák megértésére és megoldása terén önálló tevékenység kifejtésére, eredeti ötletek felvetésére.

c) attitűdje

- A sinológia területének elmélyült tanulmányozása során kialakított kritikai attitűddel rendelkezik, melyet más területeken is alkalmaz.
- Együttműködő a kínai, illetve általában más kultúrák képviselőivel.
- A kínai nyelvvel, történelemmel és kultúrával kapcsolatos problémákat felismeri és kreatívan kezeli.
- A kínai történelem és kultúra tanulmányozása során szerzett ismereteket és megismert értékeket a szakmai élet egyéb területein is tudja használni.
- Az elsajátított történeti és kulturális ismeretek alapján érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Az itt elsajátított ismeretek nyomán igénye van egyéb Európán kívüli és európai kultúrák megismerésére.

- Motivált, elkötelezett és minőség tudattal rendelkezik a kínai nyelvet és kultúrát, illetve általában a saját kultúrától különböző kultúrákat illetően, az ezekről való felelős gondolkodás és megnyilatkozás készségeit elsajátította.

d) autonómia és felelőssége

- Magas szakmai színvonalú feladatokat is önállóan tervez és hajt végre.
- Igénye van saját tudásának magasabb szintre történő emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- nyelvi ismeretek (klasszikus kínai nyelv, modern kínai nyelv, modern kínai szakszövegolvasás, japán nyelv) 48-56 kredit
- történeti, nyelvészeti és kultúrtörténeti ismeretek (kínai történelem, kínai nyelvészet és nyelvtudomány, filológiai ismeretek, kínai filozófia- és vallástörténet, kínai irodalom- és művészet-történet) 20-28 kredit
- választható szakos specializációk a nyelvtudomány, a történettudomány, az irodalom- és művészettörténet köréből 12-18 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe történő belépés feltétele a Kínai Nyelvi Szintfelmérő Vizsga (Hanyu Shuiping Kaoshi, HSK) 4-es szintű ismerete, illetve államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél kínai nyelvből.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A kínai szakiránytól eltérő korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák kínai szakiránya történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

93. SKANDINAVISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: skandinavisztika (Scandinavian Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles skandinavisztika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Scandinavian Languages and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a germanisztika alapképzési szak skandinavisztika szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹²³: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik a skandináv országok irodalmáról, kultúrájáról, nyelveiről és társadalmáról átfogó ismeretekkel rendelkeznek. Megszerzett nyelvészeti, irodalom- és kultúratudományi ismereteik birtokában alkalmasak a kulturális élet számos területén és a közigazgatásban nyelvi és kulturális közvetítői feladatok ellátására. Képesek megszerzett ismereteik továbbfejlesztésére és magas szintű gyakorlati alkalmazására. Képesek megfelelni az Európai Unió intézményeiben támasztott követelményeknek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹²³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.61.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A skandinavisztika szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a dán, a norvég vagy a svéd nyelvet.
- Részleteiben átlátja a dán, norvég vagy svéd nyelvészet, irodalom és kultúratudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- Érti és átlátja a dán, norvég vagy svéd nyelvészeti, irodalmi és kultúratudományi jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a dán, norvég vagy svéd nyelvészetre, a dán, norvég vagy svéd irodalom- és kultúratudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
- Alaposan és átfogóan ismeri szakterülete jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.
- Választott szakterülete (dán, norvég vagy svéd nyelvészet, dán, norvég vagy svéd nyelvű irodalmak és kultúratudomány) legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a dán, norvég vagy svéd nyelv, irodalom és kultúra mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges kutatási módszereket.

b) képességei

- Képes a dán, norvég, svéd nyelvvel és kultúrával összefüggő elmélyült ismereteket igénylő munkakör ellátására.
- Képes szakmai és szépirodalmi szövegek magas szintű fordítására, tolmácsolására, dán, norvég vagy svéd nyelven a kor igényeinek megfelelően hatékony kommunikációra, továbbá információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint történő magas szintű bemutatására.
- Képes önálló kutatómunkára.
- Képes a dán, norvég, svéd és a magyar kultúra közti nyelvi közvetítésre a kulturális, gazdasági, politikai élet különböző területein.
- Képes különböző korok és kortárs iskolák elméleti megközelítéseinek értékelésére.
- Képes kritikai vélemény megfogalmazására, alternatív megoldások felvetésére, saját tudásuk fejlesztésére.
- Képes szakterülete belső törvényszerűségeinek megértésére, elmélyítésére és kritikai gondolkodásmódra.

c) attitűdje

- A dán, norvég, svéd nyelv és kultúra iránti magas fokon motivált és elkötelezett.
- Minőség tudat és kritikai látásmód jellemzi.
- A magyar és európai értékek, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságának tudatos és kritikus képviselője.
- Nyitott választott tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.

- Elmélyült kommunikációra, önálló vélemény kialakítására, együttműködésre törekszik.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására igyekszik.

d) autonómiája és felelőssége

- Olyan koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- A skandinavisztikai mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében is alkalmazza.
- Hatékonyan együttműködik a skandinavisztika területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a skandinavisztika területén dolgoznak, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (az adott nyelvhez kapcsolódóan nyelvtudományi, irodalomtudományi, valamint a kultúra- és médiatudományi kutatási irányzatok és eredmények, interdiszciplináris kapcsolódási pontok és megközelítések, módszertani ismeretek) 8-12 kredit;
- a skandinavisztika szak specifikus ismeretei (nyelvtudományi, irodalomtudományi, valamint kultúra- és médiatudományi ismeretek; nyelvtudományi megközelítésmódok; az adott (a dán, norvég és svéd) nyelv rendszerszemléletű szerkezete; irodalomtudományi irányzatok és iskolák; az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei; irodalomtörténeti ismeretek; a dán, norvég és svéd kultúra egyes, szinkrón és diakrón szemlélettel tárgyalt területei; a nyelv, a kultúra, az irodalom kölcsönhatása) 28-32 kredit;
- a szakmai törzsanyag kötelezően választható differenciált szakmai ismeretkörei 45-65 kredit, amelyekből
 - a választható szakos specializációk 35-45 kredit [dán, norvég vagy svéd kultúra, az adott filológiai diszciplína (nyelv-, irodalom- és kultúratudomány) elméleti és gyakorlati vetületei, a tudományos kutatás területei és módszerei; az adott program keretében választható modulok: irodalomtudomány, nyelvtudomány, kultúra- és médiatudomány, komparatiztika, textológia, fordítástudomány, szakfordítás, gyakorlati kultúratudomány];
 - a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei 10-20 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A mesterképzésbe való belépés feltétele dán, norvég vagy svéd nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A skandinavisztika szakiránytól eltérő korábbi germanisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a korábbi tanulmányok alapján a germanisztika alapképzési szak skandinavisztika szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

94. SPANYOL NYELV, IRODALOM ÉS KULTÚRA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: spanyol nyelv, irodalom és kultúra (Spanish Language, Literature and Culture)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Spanish Language, Literature and Culture

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe¹²⁴: a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak spanyol szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű spanyol nyelv és irodalom szak, spanyol nyelvtanár szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹²⁵: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan korszerű és jól hasznosítható, interdiszciplináris jellegű tudással rendelkező szakemberek képzése, akik a megszerzett nyelvészeti, irodalmi, és kultúrtörténeti ismereteik birtokában a spanyol nyelv és kultúra átfogó ismeretével rendelkeznek. Ismerik a spanyol nyelvű országok történelmét, társadalmi és politikai berendezkedését. Képesek megszerzett tudásuk

¹²⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.62. a)

¹²⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.62. b)

gyakorlati alkalmazására nyelvi közvetítői feladatok ellátásával a diplomácia, a kulturális élet, a nemzetközi kapcsolatokban érdekelt szervek és szervezetek, az idegenforgalom, a média, a sajtó, valamint a közigazgatás számos területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakos bölcsész

a) tudása

- Felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismeri a spanyol nyelvet, a spanyol nyelv grammatikai rendszerét, az írásbeli és szóbeli kommunikáció sajátosságait, az árnyalt és tudatos nyelvhasználat szabályait, valamint rendelkezik az ehhez szükséges aktív és passzív szókinccsel.
- Átfogó és alapos ismeretekkel rendelkezik az európai és az Európán kívüli spanyol nyelvű irodalmak és kultúrák mélyebb összefüggéseiről és magyarázatához szükséges kutatási módszerekről.
- A spanyol nyelvű kultúrák sokszínűsége kapcsán speciális ismeretekkel rendelkezik diszciplínája belső multikulturális jelenségeiről és a hispán világon belüli viszonyrendszerekről.
- Ismeri azokat az új nyelvészeti, irodalmi és kultúrával kapcsolatos kutatási irányzatokat, amelyek szükségesek lehetnek egy jövőendő kutatási stratégia kialakítása vagy kutatási együttműködés szempontjából.
- Alaposan és átfogóan ismeri a spanyol nyelvű irodalmi, filozófiai, politikai, stb. szövegek és kulturális jelenségek (film, média, stb.) vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Alaposan ismeri a spanyol nyelv stílusvariánsait, dialektusait és történetét.
- Részleteiben átlátja spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
- A spanyol nyelv, irodalom és kultúra szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- A spanyolon kívül legalább még egy idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A spanyol nyelv, irodalom és kultúra területén képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.
- Képes spanyol nyelven a kor igényeinek megfelelő hatékony írásbeli és szóbeli kommunikálásra, továbbá az információk, érvek és elemzések szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerinti, magas szinten való bemutatására.
- Képes kritikusan elemezni a magyar és európai identitás konstrukcióit.
- Képes az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- Képes az információkat kritikusan elemezni, önállóan kidolgozott szempontok szerint feldolgozni, és új összefüggésekre rámutatni.
- Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatoknak, stb.) megfelelő humántudományi módszereket.
- Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően idegen nyelven is megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes a megoldandó problémák megértésére és megoldása terén önálló tevékenységre, eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Résztemája összefüggéseit képes önállóan, kritikai szempontok szerint feltárni.
- Szakmája művelése során a spanyolon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Magas fokú motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik a spanyol nyelv és kultúra iránt.
- Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.
- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.
- Speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.
- Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítésére.
- Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.
- Szem előtt tartja résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére, új képességek kialakítására, képzési területük belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

- Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek (a nyelvtudomány, az irodalomtudomány, kultúratudomány, művelődéstörténet és nyelvi képzés) 6-20 kredit;
- a spanyol nyelv, irodalom és kultúra szak specifikus ismeretei (általános és szaknyelvi fejlesztés, a nyelvtudomány, az irodalomtudomány és az irodalmi interpretáció, valamint a művelődéstörténet kérdései, irányzatai, eredményei) 10-24 kredit;
- a szakmai törzsanyag differenciált szakmai ismeretkörei: 50-70 kredit, amelyekből
 - a választható speciális programok 40-60 kredit az alábbiak szerint:
 - választható szakos specializációk (spanyol nyelvészet, irodalom, művelődéstörténet, spanyol nyelvű irodalmak és kultúra, szak- és műfordítása alapjai),
 - a francia, olasz, portugál, román, spanyol közös specializációs ismeretek (újlatin nyelvészet; újlatin lexikográfia; középkori újlatin irodalmak);
 - a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei: 10-30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés spanyol nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele spanyol nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú államilag elismert nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei ¹²⁶:

A spanyol szakiránytól eltérő korábbi romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belé-

¹²⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.62. c)

péshez 50 kredit szükséges a romanisztika, illetve az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak spanyol szakiránya nyelvtudományi, irodalomtudományi és kultúratudományi ismeretköreiből.

95. SPORTMENEDZSER

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: sportmenedzser (Sports Management)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master, rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles sportmenedzser
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sports Manager

3. Képzési terület: sporttudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a sportszervező alapképzési szak, a sport- és rekreációs szervezés alapképzési szak sportszervező szakiránya, továbbá az 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű sportmenedzser, testnevelés-sportszervezés alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: A testnevelő-edző, az edző, a rekreációs szervezés és egészségfejlesztés, a sport- és rekreáció szervezés alapképzési szak rekreációs szervezés és egészségfejlesztés szakiránya, a gazdaságtudományok képzési területen a közszolgálati, a gazdaságelemzés, az alkalmazott közgazdaságtan, az emberi erőforrások, a gazdálkodási és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű szakadózó és rekreáció szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 813/1014

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja sportmenedzserek képzése, akik megalapozott speciális elméleti és gyakorlati ismeretek, készségek birtokában alkalmasak a rendelkezésre álló erőforrások tervezésére, vezetésére, valamint eligazodnak a sportra ható társadalmi és gazdasági tényezők és folyamatok között, akik képesek a testnevelés és sport legkülönbözőbb szervezetei számára meghatározni a sportvezetésnek a modern piacgazdaság viszonyai között betöltendő céljait, előírni feladatait. Jól eligazodnak a sportot átható társadalmi, gazdasági, jogi tényezők és folyamatok között. Képesek megkeresni, kitermelni és hatékonyan felhasználni a testneveléshez és a sporttevékenységekhez szükséges erőforrásokat. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A sportmenedzser

a) tudása

- A sportszervezetek működéséhez, működtetéséhez szükséges gazdasági, vezetéselméleti, és szervezéstudományi ismeretekkel rendelkezik.
- Rendelkezik a sporttudományi és a gazdaságtudományi elméletek, tények, fejlődési jellegzetességek és összefüggések teljes körű ismeretével a releváns társadalmi, gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra, a társadalmi, gazdaság ágazati szerkezetére és komplex rendszerére vonatkozóan.
- Ismeri a sportszervezetek struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, az érintett társadalmi, gazdasági szereplők viselkedését meghatározó külső és belső környezeti tényezőit, a társadalmi, gazdasági viselkedés, döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri a szakterületének bonyolultabb ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, valamint részletekbe menően ismeri a sporttudományi kutatás módszertanát, a sport finanszírozás kérdéseit, a szponzorálással és sportmarketinggel kapcsolatos folyamatokat, sportfejlesztési stratégiákat.
- Ismeri a sportban adekvát konfliktuskezelő módokat, kommunikációs stratégiákat, és módszereket.
- Ismeri a tiltott teljesítménynyfokozás eszközeit és módszereit, valamint ismeri ezek egészségkárosító hatását.

b) képességei

- Képes a szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések mély analízisére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és adekvát értékelő tevékenységére.
- Képes magas szinten megtervezni és végrehajtani a sportvezetői feladatokat a sport szervezeteinél, önkormányzatoknál, háttérintézményeknél.
- Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya építésre vonatkozóan önálló tervet, pályaképet dolgoz ki, ezt folyamatosan fejleszti, és szervezi a szükséges tudás megszerzését.

- Képes az elsajátított szakmai, gazdasági, szervezési, vezetési, sportdiplomáciai és jogi ismeretek leghatékonyabb alkalmazására.
- Felismeri a testkulturális terület speciális problémáit, kiválasztja és helyesen alkalmazza a sporttudományi kritériumoknak megfelelő adat- és információ-felvételi, elemző és kiértékelési módszert.
- Képes megosztani tudását az egyénekekkel és közösségekkel az egészséges életmódról, megőrzésének módszereiről.

c) attitűdje

- Elfogadja a sport társadalmi, gazdasági, kulturális jelenségeit és törekszik azok pozitív befolyásolására, valamint nyitott a kapcsolatteremtésre, együttműködésre és kommunikációra.
- Törekszik a sport területéhez kapcsolódó pályázati feladatok meghatározására, ellátására mérlegelve azok lehetséges társadalmi, gazdasági kulturális következményeit.
- Igyekszik mások véleményét, a sportágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik mások sportszakmai fejlődését elősegíteni, magas szintű munkavégzését támogatni.
- Teljes mértékben tiszteletben tartja és védi a gyermeki és emberi méltóságot és jogokat a testkulturális területen végzett munkája során.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai kérdésekben együttműködést kezdeményez és tart fenn a testkulturális és gazdasági területen található hazai és nemzetközi szervezetekkel.
- Vezető szerepet lát el szakmai szervezetekben, csoportokban.
- Képviseli szakmáját hazai és nemzetközi fórumokon, teljes mértékben együttműködik szakmai és civil szervezetekkel.
- Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi és – szükség szerint – szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottait is segíti ebben.
- A munka világán túl, a társadalmi életben saját maga és mások iránt felelősséggel vesz részt.
- Vezet és közreműködik hazai és kisebb nemzetközi kutatási, fejlesztési projekteken, a testkulturális területen belül stratégiai problémák megoldására.
- Komplex szakmai feladatköröket ellátó csoportok vagy szervezetek vezetésére törekszik a testkulturális területen belül.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- sporttudomány 40-60 kredit;
- közgazdaság- és jogtudomány 15-30 kredit;
- szervezés- és vezetéstudományok 15-30 kredit;
- társadalomtudomány 10-20 kredit;

- nevelés- és pszichológiatudomány 10-20 kredit;
- egészségtudomány 2-10 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény:

Az oklevél megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél és sportszaknyelvi nyelvtudás szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzési időszakhoz igazodó bontásban szervezett legalább 100 óra időtartamot elérő gyakorlat. Kreditértéke 6 kredit a sporttudomány tudományág részeként.

9.4. A 4.2 és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- sporttudomány területéről 10 kredit;
- egészségtudomány területéről 10 kredit;
- neveléstudomány és pszichológia területéről 10 kredit;
- társadalomtudományok területéről 10 kredit;
- közgazdaság- és jogtudomány 10 kredit;
- szervezés és vezetéstudományok területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányokból a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

96. SURVEY STATISZTIKA ÉS ADATANALITIKA ¹²⁷

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: survey statisztika és adatanalitika (Survey Statistics and Data Analysis) ¹²⁸

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése ¹²⁹:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles survey statisztika és adatanalitikai szakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Survey Statistician and Data Analyst

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudományok képzési területéről a társadalmi tanulmányok, a szociológia, a gazdaságtudományok képzési területéről az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaság- és pénzügy matematikai elemzés, a kereskedelem és marketing alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a természettudomány, a műszaki, az agrár, az informatika képzési terület alapképzési szakjai, valamint a gazdaságtudományok és a társadalomtudomány képzési terület további alapképzési szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹³⁰: 462/0542

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja statisztikusok képzése, akik társadalomtudományi elméleti és gyakorlati, valamint matematikai, statisztikai ismereteik birtokában felkészültek a társadalom- és piackutatásban

¹²⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.11. a).

¹²⁸ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 11. Hatályos: 2019. II. 19-től.

¹²⁹ Megállapította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 11. Hatályos: 2019. II. 19-től.

¹³⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.11. b).

alkalmazott statisztikai adatelemzésre, rendelkeznek a nagy adatbázisok kezeléséhez és elemzéséhez (adatbányászat) szükséges alapvető ismeretekkel. Képesek új eljárások elsajátítására és alkalmazására, statisztikai tudásuk szakirányú kiegészítésével egyéb tudományterületek, így például közgazdaságtan, egészségügy területén statisztikai elemzések végzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A survey statisztikus és adatanalitikus¹³¹

a) tudása

- Megértette és elsajátította a társadalom- és piackutatásban alkalmazott statisztikai matematika alapismereteit, a vektorterek alapfogalmait, lineáris leképezéseket és mátrixokat, a matematikai analízis alapfogalmait, a deriválást és integrálást egy- és többváltozós esetben.
- Ismeri a társadalomtudományok alapvető összefüggéseit a mai magyar társadalom szerkezete, demográfiai helyzete, a társadalmi egyenlőtlenségek, a társadalmi változásokat leíró elméletek, a piaci mechanizmusok működésének közgazdasági szabályai vonatkozásában.
- Ismeri a piac- és a társadalomkutatásban, illetve döntés előkészítésben alkalmazott statisztika elméletét és módszertanát, a legfontosabb nemzetközi szakirodalmat, és ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a valószínűségi mező, egy- és többváltozós valószínűség-eloszlások és momentumaik, a feltételes várható érték általános fogalma, statisztikai mező, statisztikai becslés és hipotézisvizsgálat, a többváltozós normális eloszlás tulajdonságain alapuló összefüggés-vizsgálati és dimenziócsökkentő eljárások, a normalitás feltételének elvetése mellett alkalmazható nemparaméteres és robusztus eljárások, számítógépes szimuláción alapuló eljárások, kategoriális változókra vonatkozó eljárások, grafikus modellek és hatásvizsgálatok tekintetében.
- Elsajátította a kvantitatív társadalomtudományi, a szociológiai és a piackutatás módszerekhez kapcsolódó ismereteket, ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat és ismeri a vonatkozó angol nyelvű szakkifejezéseket a statisztikai mintavétel elmélete, egyszerű véletlen minta, rétegzett és többlépcsős mintavétel és panelkutatás területén.
- Elsajátította a kvalitatív társadalomtudományi, a szociológiai és a piackutatás módszereihez kapcsolódó ismereteket, ismeri a vonatkozó nemzetközi szakirodalmat és az angol szaknyelvi kifejezéseket az interjúkészítés, fókuszcsoportos kutatás, egyéb kvalitatív technikák vonatkozásában.
- Rendelkezik a társadalomtudományi, szociológiai és piackutatás gyakorlati megvalósításához szükséges ismeretekkel a kutatástervezés és szervezés, a mintavétel gyakorlati megvalósítása során fellépő kérdések, számítógépes adatkezelés módszerei területén.
- Alkalmazói szintű ismereteket szerzett a számítógépes kommunikációban, programozásban, és magas szintű ismereteket szerzett a statisztikai és adatbányászati programcsomagok segítségével végzett adatelemzésben a statisztikai programcsomagok használata és prog-

¹³¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.11. c).

ramozása, az R statisztikai programnyelv ismerete, a számítógépes prezentáció eszközei tekintetében.

- Rendelkezik az üzleti és tudományos szóbeli és elektronikus kommunikációra, valamint tárgyalási technikákra vonatkozó ismeretekkel.

b) képességei

- Képes a megszerzett statisztikai ismeretek gyakorlati alkalmazására, új elemzési módszerek elsajátítására, és gyakorlat igényei szerint új eszközök és módszerek kifejlesztésére.
- Képes a tudományos, az államigazgatási vagy az üzleti megrendelő felől érkezett kutatási kérdés átfogalmazására a statisztika nyelvére; a kérdésnek megfelelő vizsgálat teljes megtervezésére, az adatgyűjtés módszerének, a mintavétel módjának kidolgozására.
- Képes egy társadalomtudományi, illetve piackutatással kapcsolatos empirikus kutatás megszervezésére, teljes körű lebonyolításának felügyeletére, minőségbiztosítására.
- Képes az adatelemzés során megfelelő statisztikai elemzési technika megválasztására és ennek megfelelő informatikai eszközzel történő megvalósítására.
- Képes az eredmények megfelelő bemutatására és társadalomtudományi, illetve piackutatási kontextusban történő interpretálására, beleértve a kutatási jelentés írását és a megrendelőnek nyújtott prezentációt.
- Képes az empirikus kutatások átfogó, statisztikai és gazdasági hatékonyság szempontú értékelésére.
- Képes nagy adatbázisok kezelésére és statisztikai elemzésére, az elemzések eredményének interpretálására.
- Képes R nyelvű programok írására, illetve legalább egy statisztikai programcsomag magas szintű alkalmazására.
- Képes a statisztika területén megjelenő angol nyelvű szakirodalom értelmezésére és felhasználására, illetve a tanult területhez kapcsolódó angol szaknyelv alkalmazására.

c) attitűdje

- Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.
- Kritikusan ítéli meg az empirikus kutatások objektivitását, követhetőségét, korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.
- Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, azokat támogatja és alkalmazza, amelyek szakmai értékelése szerint megfelelnek a megbízhatóság és érvényesség követelményének.
- Messzemenőig törekszik érvényesíteni a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek által megfogalmazott minőségbiztosítási irányelveket.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.
- Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit, amennyiben azok nem ütköznek jogi korlátokba.
- Kiáll a kutatásokkal kapcsolatos adatok, elemzések lehető legszélesebb körének nyilvánossága mellett, különösen, ha azt a közérdek megköveteli.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekvégyesítő fórumok munkájában.
- Védi a kutatásokban résztvevők személyiségi, különösen személyes adatokhoz fűződő jogait.
- Különböző fórumokon, valamint tudományos közösség, megrendelők, a társadalom bármely tagjai előtt, a csoportok tagjaitól elvárható tudásnak megfelelően, de a szakmai korrektség messzemenő érvényesítése mellett számol be az általa végzett elemző, kutató tevékenységről, és annak eredményéről.
- Részt vesz a szakma módszereinek fejlesztésében, a tudományos közösség számára közre adja a szakmai szempontból jelentős eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

- matematika 10-12 kredit;
- valószínűségi számítás és matematikai statisztika 10-12 kredit;
- alkalmazott statisztika és kutatás módszertan 16-22 kredit;
- piac- és közvélemény-kutatás 10-14 kredit;
- informatika és kommunikáció 8-12 kredit;
- társadalomtudományi alapismeretek és tudománytörténet 6-8 kredit;
- haladó alkalmazott statisztika, nagy adatbázisok kezelése, adatbányászat, hálózatelemzés, gépi szövegelemzés 10-12 kredit;
- a piac- és társadalom-kutatás haladó eszközei, online kutatás, web-analitika, hatásvizsgálat 10-12 kredit;
- az informatika statisztikai alkalmazásának kiegészítő és haladó eszközei 4-6 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterképzésbe való belépés feltétele államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol nyelvből

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat nyolc hét időtartamot elérő egybefüggő szakmai gyakorlat az adatgyűjtés, az adatelemzés, a statisztikai alapú döntés-előkészítés, a piac- és közvéleménykutatás területén működő vagy más releváns statisztikai tevékenységet végző cégnél, intézménynél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a korábbi tanulmányok alapján az alábbi ismeretkörökből:

- társadalomtudományi ismeretek (társadalomtudományi és közgazdasági elméleti és gyakorlati ismeretek) legalább 30 kredit;
- matematikai statisztikai és alkalmazott statisztikai ismeretek (statisztika, lineáris algebra és analízis, valószínűség számítás, adatelemzés, társadalomkutatási módszertan) legalább 30 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 35 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

97. SZÁMÍTÓGÉPES ÉS KOGNITÍV IDEGTUDOMÁNY

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: számítógépes és kognitív idegtudomány (Computational and Cognitive Neuroscience)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles számítógépes és kognitív idegtudományi kutató
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Computational and Cognitive Neuroscientist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány képzési területről a pszichológia, a szabad bölcsészet alapképzési szak filozófia specializációja az informatika képzési területről a mérnökinformatikus, a programtervező informatikus, a természet-tudomány képzési területről a biológia alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³²: 311/0313

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja kutatók és gyakorlati szakemberek képzése, akik az agyműködés megértésére a számítógépes és kognitív idegtudomány kísérleti pszichológiai, idegtudományi, nyelvészeti és matematikai eszközeit és elméleteit alkalmazzák. E tudományok módszereivel hajtják végre az emberi megismerés és a tudás komplex vizsgálatát. Felkészültek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatására.

¹³² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.16.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Az idegtudományi kutató

a) tudása

- Magas szintű átfogó és részletekre is kiterjedő ismeretekkel rendelkezik a kísérleti pszichológia és kognitív pszichológia elméleti kereteiről beleértve észlelési folyamatokat, a figyelem szerepét, memória folyamatokat, az alvás neuropszichológiáját, nyelvi folyamatokat, érzelmi folyamatokat és ezek zavarait.
- Kutatómunka professzionális elvégzését lehetővé tevő tudása van a szakmai-etikai normákat és azok alkalmazási feltételeit illetően.
- Felsőfokú szinten ismeri a neurobiológia és idegtudomány tartalmi kereteit, problémaköreit és kutatási irányait, az agyi aktivitás monitorozására és a jelfeldolgozás kutatására irányuló módszereket és értelmezési kereteket.
- Alapos, kritikai szemléletet is magában foglaló tudása van a tudásszerveződés elmefilozófiai megközelítésének elméleteiről és módszereiről valamint a megismerés-tudomány hosszabb távú, filozófiai megközelítésű problémaköreiről.
- Kutatómunka végzésére alkalmas szintű ismeretei vannak az emberi nyelv mint gondolati és kommunikációs eszköz szerepéről a megismerés folyamataiban és a tudásszerveződésben, valamint az ehhez kapcsolódó kurrens kutatási irányokról.
- Részleteiben ismeri a megfelelő matematikai és statisztikai alapelveket és ezek alkalmazási lehetőségeit a kognitív tudomány valamennyi fenti problémakörének kutatásában.
- Alapszinten tisztában van informatikai alapelvekkel és ezek alkalmazási lehetőségeivel a megismerési folyamatok műszeres mérésében és számítógépes modellálásában.
- Alapos gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a kutatáshoz és tudományos munkához szükséges, széles körben alkalmazható problémamegoldó technikákról és kísérleti módszerekről.
- Magas szinten érti és használni tudja a tudományos kutatás, az önképzés és a kommunikáció magas szintű módszereit.

b) képességei

- Képes informatikai, matematikai, pszichológiai és filozófiai megközelítések szintézisére és felhasználására az idegrendszer vizsgálatában.
- Képes viselkedési mutatók (észlelés, figyelem, emlékezés, nyelv) komplex műszeres vizsgálatára és elemzésére.
- Képes a mért viselkedési mutatók multidiszciplináris értelmezésére (pl. neurobiológiai, pszichológiai és filozófiai megközelítések szintézise).
- Képes a szerzett elméleti és informatikai ismeretek felhasználására a mérnöki tudományok releváns területein, mint például a robotika, biztonságtechnika és építészet.
- Képes a szerzett idegtudományi ismeretek és mérés technológiai ismeretek felhasználására a fizikai tudományok releváns területein, mint például a biofizika, orvosi fizika, fizikai filozófia és kaoszelmélet.

- Képes magyar és nemzetközi kognitív tudományi tudományos folyóiratok közleményeinek kritikus elemzésére és eredményeinek felhasználására elméletek értékelésében és önálló kutatómunka tervezésében.
- Képes a tudományterületek (észlelés, figyelem, memória, nyelv) jelenleg megoldatlan kérdéseinek megválaszolására irányuló önálló, empirikus kutatási munkák megtervezésére és végrehajtására.
- Képes a fenti tudományterületeken végzett empirikus kutatási adatok módszeres kvantitatív és kvalitatív feldolgozására és szakszerű értékelésére, illetve a szakmai tudás nyilvánosság előtti szakszerű megjelenítésére.
- Szakterülete problémáit szakemberek és laikusok számára egyaránt szakszerűen megfogalmazza.
- Szakterületén képes megkülönböztetni a tudományosan megalapozott és a kellően alá nem támasztott állításokat.
- Képes az észlelésre, figyelemre, memóriára és nyelvre vonatkozó humán kutatások módszertani és etikai szempontból megfelelő kezelésére.
- Tisztában van a tudományos gondolkodás, a pontos fogalomalkotás fontosságával, véleményét ezek figyelembe vételével alakítja ki.

c) attitűdje

- Jellemző tulajdonságai a kreativitás, divergens gondolkodás, nyitottság és rugalmasság.
- Törekszik a multidiszciplináris, több szempontú gondolkodásra és problémaelemzésre.
- Jellemzi a környezettel szembeni érzékenység, a szakmai továbbképzéshez szükséges pozitív hozzáállás, és elkötelezettség a minőségi munkára.
- Tudatosan és felelősséggel vállalja a multidiszciplináris természettudományos világnézetét.
- Tudományos kutatásait a legmagasabb etikai normák figyelembe vételével végzi.
- Folyamatosan törekszik ismeretei bővítésére, új képességek megszerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- A modern kognitív tudomány területén nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében és megindoklásában.
- Rendelkezik kezdeményező, döntéshozatali képességgel és személyes felelősségvállalással.
- Magas szintű szakmai ismeretei, valamint kritikai és rendszerszintű gondolkodásmódja birtokában felelősen működik együtt szűkebb szakterületének, továbbá más tudományterületek szakmai képviselőivel.
- Munkatársaival aktívan együttműködik, konstruktív módon vesz részt csoportmunkában, kellő gyakorlat esetén vezetői feladatokat lát el.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó természettudományi, pszichológiai ismeretek (matematika, informatika, statisztika, neurobiológia, kísérleti pszichológia) 21-39 kredit;

- a modern kognitív tudomány szakmai ismeretei (kognitív tudományi kutatási módszerek, szenzoros és motoros feldolgozás, neuropszichológia, fizikai jelfeldolgozás, nyelv és gondolkodás, evolúciós pszichológia, tudományfilozófia, intelligens rendszerek, az érzelmek hatása a gondolkodási folyamatokra) 24-41 kredit.

9.1.2. A képzés követelményei specializáció nélkül vagy specializációs modul felvételével teljesíthető. A választható ismeretek aránya a képzés egészén belül 10-32 kredit.

Az idegtudományi kutatók – a várható specializációkat is figyelembe véve – az alábbi szakterületekről kapnak speciális ismereteket:

a) specializáció választása nélkül

társas megismerés, magasabb rendű kognitív folyamatok, kognitív neuropszichiátria, emlékezet és a tanulás pszichológiája; kognitív informatika az emberi látásban, Matlab programozás, pragmatika és kognitív nyelvszemlélet, kurrens témák a pszicholingvisztikában, beszédkommunikáció, a tudományos gondolkodás történeti rekonstrukciója, tudományelmélet, elmefilozófia;

b) specializáció választása esetén

a specializáció a kognitív tudomány egyes ágainak műveléséhez szükséges, a képző intézmény által ajánlott speciális elméleti, módszertani modul, amelynek kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit. Egy adott specializáció teljesítésének feltétele az intézmény által kínált témakörökben meghirdetett tárgyakból legalább 30 kredit teljesítése. Egy specializáción belül legfeljebb 45 kredit megszerzése lehet követelmény.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma összesen 30 kredit a matematika, a statisztika, az informatika, a filozófia, a logika, a nyelvészet, illetve élettani ismeretek területeiről.

98. SZÁMVITEL

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: számvitel (Accountancy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász számvitel szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Accountancy

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pénzügy és számvitel alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem és marketing, a nemzetközi gazdálkodás, a turizmus-vendéglátás, az emberi erőforrások, az üzleti szakoktató alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³³: 344/1015

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja számviteli szakemberek képzése, akik a nemzetközi összehasonlításban versenyképes, korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a gazdálkodó egységek számviteli folyamatainak irányítására, ellenőrzésére és elemzésére. Elméleti és gyakorlati, üzleti és módszertani ismereteik, a tudatosan fejlesztett vezetői készségek és képességek birtokában alkalmasak a hazai és a nemzetközi gazdasági élet különböző területein közép- és felsővezetői

¹³³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.12.

feladatok ellátására, a számvitel nemzetközi és hazai szakirodalmának feldolgozására, annak gazdagítására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Számvitel szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit.
- Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek vezetési-irányítási és koordinálási feladatait, elveit, technikáit és módszereit.
- Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

- Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére.
- Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.
- Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására, elemzésére.
- Képes a gazdálkodó egységek költségvetési kapcsolatainak ellenőrzésére, elemzésére.
- Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére – döntés-előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.
- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szűkebb szakmai és a szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- A gyorsan változó jogszabályi környezetben – a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan – belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.
- A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek (matematikai-statisztikai elemzés, kvantitatív döntési módszerek, vállalati pénzügyek, vállalkozások jogi környezete, kutatási módszerek) 20-30 kredit;
- számviteli szakmai ismeretek (haladó vezetői számvitel, pénzügyi kimutatások elemzése, haladó vállalati pénzügyek, pénzügyi instrumentumok számvitele, nemzetközi számviteli beszámolási rendszer, konszolidált beszámoló összeállítása és elemzése, vállalkozások adózása és költségvetési kapcsolataik ellenőrzése) 30-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a számvitel elmélet és kutatás, a költség- és teljesítményszámolás, a stratégiai vezetői számvitel, a pénzügyi kontrolling, a számvitel számítógépes támogatása, az alkalmazott vállalatértékelés, a számviteli esettanulmányok, a számvitel szabályozása, a könyvvizsgálat rendszere, a költségvetési szervek és költségvetési támogatások ellenőrzése, a hitelintézetek ellenőrzése, a könyvvizsgálat számítógépes támogatása, a vállalatirányítás és számvitel, az ellenőrzési esettanulmányok szakterületein szerzhető speciális ismeret.

A képző intézmény által ajánlott specializáció kreditaránya 25-45 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági alapismeretek (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaságelmélet-történet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (vállalati gazdaságtan, pénzügy, pénzügyi számítások és pénzügyi piacok, vezetői számvitel, pénzügyi számvitel, éves beszámoló összeállítása és elemzése, hitelintézeti és költségvetési számvitel, konszolidált beszámoló, számviteli informatika, vállalati pénzügyek, adózási ismeretek, vállalatértékelés, pénzügyi jog) területéről 15 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

99. SZEMIOTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szemiotika (Semiotics)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szemiotika szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Semiotician

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudományi képzési terület alapképzési szakjai.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a társadalomtudomány, az informatika, a jogi, a természettudomány és a művészet képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁴: 220/0220

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az alapvetően bölcsészettudományok területén megszerzett interdiszciplináris ismereteik birtokában alkalmasak elméleti kutatásokra, a kultúra és társadalomtudományok különféle területeihez kapcsolódó, illetve tudományközi szférákban folytatott interdiszciplináris szakértői elemzések végzésére, alkalmazott szemiotikai tevékenység-

¹³⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.63.

gek művelésére, népszerűsítésére és társadalmi kommunikációjára, alkalmazott jelrendszerek értelmezésére, fejlesztésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szemiotika szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a jeltudományi fogalmi rendszereket, elméleteket, irányzatokat és módszereket.
- Átfogó ismeretei vannak a nemzetközi és magyar szemiotika történetének folyamatáról és egyes szakaszairól.
- A szemiotikai tanulmányokba bevont tudományterületekről megbízható ismeretekkel rendelkezik, specifikus ismeretei vannak a jeltudományi szemantika, szintaktika és pragmatika egyes szakterületeiről.
- Tisztában van a jelek és jelrendszerek működésének sajátosságaival a hagyományos és modern kultúrákban.
- A magyar kulturális szemiotika jelenségeit átfogó kultúraszemiotikai kontextusban tudja értelmezni és kutatni.
- A kultúrát a maga szemiotikai rendszerszerűségében szemlélve a kultúraszemiotika ágazatait, a zeneszemiotikát, vizuális szemiotikát, irodalomszemiotikát, film- és színházzemiotikát, etnoszemiotikát azok egymással való összefüggésében tudja kezelni.
- A kultúra tanulmányozásába be tudja vonni a kulturális kommunikáció problémáját és a szemiotikai szövegtan elméleti és alkalmazási kérdéseit.
- Ismeri az interdiszciplináris gondolkodásra alkalmas elemzési módokat és azok tudományos értékeléseit, valamint a komparatistikai vizsgálati módszereket.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szemiotika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és friss nemzetközi bibliográfiákról.
- Egy szemiotikai résztémában, szakdolgozatának tárgyában elmélyült kutatási tapasztalatok birtokában van.

b) képességei

- Képes jeltudományi szempontú empirikus kultúravizsgálatra.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre és eredeti ötletek felvetésére, valamint a feladatok szakmailag magas szinten és önállóan történő megtervezésére és végrehajtására.
- Képes alapos értelmiségi tájékozottság és nagyfokú kreativitás alapján az elméleti ismereteknek az alkalmazás gyakorlati problémáival való összekötésére.
- Képes az aktuális kutatások és tudományos munkák kritikai értelmezésére, az egyes tudományterületek és a szemiotika történeti és elméleti kontextusba való helyezésére, szükség esetén alternatív megoldások felvetésére.

- Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.
- Képes szakkutatás végzésére.
- Képes interdiszciplináris témaköröket illetően a szemiotika szempontjainak érvényesítésére.
- Képes interdiszciplináris alkalmazási körök kimunkálására és teljesítésére, a szemiotika összekapcsolására más bölcsészettudományi diszciplínákkal, szakokkal, kreatívan hozzájárulva a gondolkodás új területeinek megnyitásához különböző interdiszciplináris szemiotikai nézőpontok mentén.
- Képes ismeretei tudományos fórumokon való megjelenítésére.
- Képes elméleti és alkalmazott gyakorlati ismereteinek érvelés, bemutatás, elemzés útján történő hatékony közvetítésére a nem szakmabeli közönség számára.

c) attitűdje

- A szemiotika mesterképzési szakon végzett szakember a jelelmélet és az interdiszciplináris szak keretében tanulmányozott diszciplínák művelésében magas fokú motivációval és minőség tudattal rendelkezik és tisztában van a résztudományterületekhez tartozó ismeretek művelésének és átadásának fontosságával.
- A szemiotikával és az érintett interdiszciplináris tudományterületi elemekkel kapcsolatos problémák felismerésére és kreatív kezelésére irányuló képességét képes a gyakorlatba átültetni.
- Fokozott együttműködési készséggel tudja gyakorolni hivatását olyan munkakörökben, melyekhez az interdiszciplináris szemiotikai gondolkodás elengedhetetlen az elmélet és a gyakorlat összehangolásához.
- Szakmai érdeklődése a szemiotikán belül elkötelezett és folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok, jelenségek megértésére használja fel kreatív elemzésekben.
- Lépést tart a nemzetközi tudományos élet jelentős eredményeivel, és alkalmazza az új módszereket.

d) autonómiája és felelőssége

- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Tisztában van a tudományközi szférákban folytatott interdiszciplináris szakértői elemzéseknek a társadalmi önértékelésben betöltött szerepével.
- Autonóm módon elkötelezett alkalmazott jelrendszerek kreatív értelmezésére és fejlesztésére.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányában is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- az alapképzésben megszerzett ismeretekre ráépülő szemiotikaelméleti és -történeti, kulturális jeltörténeti bevezető tanulmányok, amelyek képesek általános kultúra- és tudománytörténeti kontextusba helyezni a szemiotikát 8-15 kredit;
- szemiotikai szakmai ismeretek (a verbális és vizuális kommunikáció, a szemiotikai szövegtan, a kulturális szemiotika különböző ágazatai, valamint a szemiotikai komparatiztika rész-szakterületei, ideértve a jeltudományi szemantika, a jeltudományi szintaktika, valamint a jeltudományi pragmatika területeit, azok elméleti és gyakorlati vonatkozásaival) 40-75 kredit;
- választható speciális kurzusok és programok a kulturális szemiotika elméleti és gyakorlati területeiről, valamint a szemiotikához kapcsolódó társtudományok és az alkalmazott szemiotikai stúdiumok köréből 8-35.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvétől eltérő nyelvből, vagy államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy oklevél szükséges az alapképzési szak megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga nyelvéből.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az esztétikai, filozófiai, történettudományi, nyelvtudományi, irodalomtudományi, kulturális és művészeti ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

100. SZERB NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szerb nyelv és irodalom (Serbian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szerb nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Serbian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak szerb szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁵: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szerb nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szerb nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szerb nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹³⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.64.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szerb nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a szerb nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Összefüggéseiben is átlátja a szerb nyelv és irodalom elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A szerb nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szerb nyelv regionális változatait, rálátása van a szerb nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szerb nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, adattárakról és bibliográfiákról.
- Átfogóan ismeri a szerb nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- A szerb nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A szerben kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szerb nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A szerb nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a szerb nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a szerb nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szerb nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínáló módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a szerben kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szerb, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A szerb nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szerb-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a szerb nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A szerb nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik szerbnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelv ismeretének elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseihez kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:**9.1. Szakmai jellemzők:**

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szerb irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a szerben kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szerb nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés szerb nyelven folyik. A mesterképzésbe való felvétel feltétele szerb nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A szerb szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szerb nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

101. SZÍNHÁZTUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: színháztudomány (Theatre Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles színháztudomány szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Theatre Studies Expert

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott képzési területek

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a bölcsészettudomány, a művészet és a művészetközvetítés képzési területek alapképzési szakjai.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a pedagógusképzés, a társadalomtudomány, a jogi, a gazdaságtudományok és az informatika képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 8 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212/0215

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan színháztudományi szakemberek képezése, akik elméleti és történeti nézőpontból is képesek mind szóban, mind írásban reflektálni a színházi esemény mibenlétére. Részletes ismeretekkel rendelkeznek az európai és a magyar dráma-, illetve színházkultúra történetileg és szociológiailag változó formáiról, kialakulásának folyamatáról. Tisztában vannak a különböző diszciplínák színháztudományi vonatkozásaival, járatosak a színházi üzem és menedzs-

ment kérdéseiben, illetve megfelelő ismeretekkel rendelkeznek színháztörténeti kutatómunka végzéséhez. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A színháztudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a színháztudomány sajátos kutatási, ismeretszerzési és problémamegoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Ismeri a színháztudomány terminológiáját, az írott és beszélt szaknyelv sajátosságait magyar nyelven.
- Ismeri a színháztudomány tárgyát, célját, módszereit, elméleti előfeltevéseit és történetét.
- Ismeri a magyar és az európai színház történetét.
- Ismeri a színjátéktípusokat és azok történetét.
- Ismeri a dramatikus szöveg és a színházi előadás elemzéséhez szükséges interpretációs stratégiákat.
- Ismeri a színháztörténet-írás, a színházi szakírás és a színházi kritika műfajait, gyakorlatát.
- Ismeri a scenográfia és a vizuális kommunikáció elméletét, történetét.
- Ismeri a művészet- és a médiatörténet, illetve -elmélet alapvetéseit.
- Ismeri a színházi menedzsment, üzem és jog alapjait.
- Ismeri a színház(tudomány) és a társzművészetek, -tudományok kapcsolatát.
- Ismeri a színház és a kultúra, illetve a társadalom kapcsolatának sajátosságait.

b) képességei

- Képes a társzművészetek, társ médiumok vonatkozásában is a színházi kommunikáció sajátosságainak önálló értelmezésére és kutatására.
- Képes a színház történeti és szociokulturális meghatározottságának árnyalt reflexiójára.
- Képes a színházi aktivitás művészeti, társadalmi és gazdasági vonatkozásainak komplex feltárására.
- Képes szűkebb szakterületét a tudományos életben kommunikálni (konferenciákon való részvétel, publikációs tevékenység szakfolyóiratokban).
- Képes ismeretterjesztő és tudományos írásművek létrehozására, a szakterület problémáinak és eredményeinek a szélesebb közönséggel történő megismertetésére.
- Képes az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat összehasonlítani és értékelni, a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldásokat kiválasztani.
- Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, együttműködésre alapuló, kreatív alkalmazására.
- Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.
- Képes a színháztudomány legfontosabb kérdései kapcsán integrálni a nemzeti és európai értékekre támaszkodó szemléletmódot, és átlátni az Európán kívüli világgal való kapcsolat jelentőségét is.

c) attitűdje

- A szakterület iránt magas fokú érdeklődést és elkötelezettséget tanúsít.
- Szakmai és művészi kérdésekben olyan egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
- A színháztudomány mesterképzésben szerzett ismereteit önművelésében, önismeretében is alkalmazza.
- Törekszik minél szélesebb műveltség megszerzésére, ily módon igényli a folyamatos szakmai továbbképzést.
- Kezdeményezéseit a problémaorientáltság, a kreativitás, az intuíció és a módszeresség jellemzi, ami elmélyült és minőségi, egyéni, illetve team-munka során valósul meg.
- Kritikus nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz szakterületén: kutatást, fejlesztést tervez, vezet; a szükséges innovációkhoz tudományos érveket hoz, azokat alátámasztja.
- Szakterülete legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári, műveltségi elemeket.
- A nyitott kommunikáció és a kritikus gondolkodás jegyében vállalja a mindenkori szabályrendszer betartását és betartatását.
- Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közös szolgálatában áll.
- Hitelesen közvetíti a szakterület kialakult, illetve formálódó etikai szabályait és vonatkozó normarendszerét.
- A termékeny vitában született és konszenzus eredményét tükröző, szakmai etikai normákat vállalja, továbbadja és alkalmazza szakmai problémák megoldásában, a szakmai együttműködésben és a kommunikációban egyaránt.

d) autonómiája és felelőssége

- Hatékonyan együttműködik a színháztudomány területéhez kapcsolódó hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
- Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a színháztudomány területén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
- Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
- Tevékenyen vesz részt projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban.
- A projektmenedzsmenttel összefüggő tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.
- Könnyedén bekapcsolódik a különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható, általános humán tájékozottságot igénylő munkákba.
- Megszerzett ismeretei által jelentős mértékű önállósággal és felelősséggel lát el a színház művészi és üzemszerű működéséhez kapcsolódóan színháztörténész, színházi kritikus, művészeti vezetői vagy titkári, közönség szervezői, rendezőasszisztensi, napi- vagy hetilapoknál, folyóiratoknál színházi munkatársi, TV- és rádiószerkesztőségekben színházi munkatársai feladatokat.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kultúratudomány 3-10 kredit;
- társzművészetek és -tudományok 2-10 kredit;
- magyar és európai dráma- és színháztörténet 30-50 kredit;
- teatrológia - színházi szakírás és színháztörténet-írás, színház- és drámaelmélet, színjátéktípusok 10-20 kredit;
- dráma- és előadáselemzés 10-20 kredit;
- színház és vizualitás 2-6 kredit;
- színházi menedzsment, üzem és jog 2-4 kredit;
- kutatás-módszertani ismeretek 1-4 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga és egy másik idegen nyelvből alacsony fokú (B1), szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott szakmai (színházi) gyakorlat.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 10 kredit az irodalomtörténet és -elmélet, művészettörténet és -elmélet, kultúratörténet és -elmélet, kommunikációelmélet és -gyakorlat, látványtervezés, drámatörténet-dramaturgia, színházi nevelés, rendezés, színészmesterség ismeretkörökből.

102. SZLAVISZTIKA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlavisztika (Slavic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szlavisztika szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slavic Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szlavisztika alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév.

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁶: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlavisztika művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlavisztika oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlavisztika, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹³⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.66.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szlavisztika szakos bölcsész

a) tudása

- A hallgató összefüggéseiben is átlátja a szlavisztika elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A szlavisztika vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módjait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a specializációjának megfelelő nyelv regionális változatait, rálátása van a szláv nyelvek fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlavisztika tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
- A felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismer egy szláv nyelvet.
- Átfogóan ismeri a szláv nyelvekre jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűítő műfajokat.
- A szlavisztika legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A választott specializáció nyelvén kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlavisztika tanulmányokhoz szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A szlavisztikában képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történetiösszehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a szlavisztika szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a szlavisztika szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlavisztika problémáinak megoldásában kínáló módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Hathatós oktatói iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.
- Szakmája művelése során egy vagy több szláv nyelven kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szláv, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A szlavisztika speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza az összes szláv kultúrát, a szláv-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a szlavisztikán belül elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A szlavisztika különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik szlávnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szláv irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelyek kreditaránya 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a választott specializáció nyelvén kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele az adott szláv nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés valamely szláv nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele valamely szláv nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szláv nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszerezhet.

103. SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlovák nyelv és irodalom (Slovakian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szlovák nyelv és irodalom szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slovakian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak szlovák szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁷: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlovák nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlovák nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlovák nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹³⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.67.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szlovák nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Összefüggéseiben is átlátja a szlovák nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A szlovák nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturálisszövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módjait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szlovák nyelv regionális változatait, rálátása van a szlovák nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlovák nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
- Átfogóan ismeri a szlovák nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűítő műfajokat.
- A szlovák nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- Ismeri a szlovák nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- A szlovákon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlovák nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A szlovák nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a szlovák nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a szlovák nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlovák nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínákozó módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a szlovákon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szlovák, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A szlovák nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szlovák-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a szlovák nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A szlovák nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik szlováknyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szlovák irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a szlovákon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szlovák nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés szlovák nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele szlovák nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A szlovák szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szlovák nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszereshet.

104. SZLOVÉN NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szlovén nyelv és irodalom (Slovenian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szlovén nyelv és irodalom szakos bölcész;
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Slovenian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: szlavisztika alapképzési szak szlovén szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁸: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek a szlovén nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek a szlovén nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a szlovén nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹³⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.68.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A szlovén nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Összefüggéseiben is átlátja a szlovén nyelv és irodalom elméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- A szlovén nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturális szövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módjait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni a szlovén nyelv regionális változatait, rálátása van a szlovén nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szlovén nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
- Ismeri a szlovén nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Átfogóan ismeri a szlovén nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- A szlovén nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- A szlovéneken kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer a szlovén nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- A szlovén nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni a szlovén nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes a szlovén nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségei teltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni a szlovén nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínáló módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során a szlovénon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli a szlovén, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A szlovén nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, a szlovén-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése a szlovén nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- A szlovén nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik szlovén nyelvtudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, szlovén irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelynek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy – a szlovénon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele szlovén nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés szlovén nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele szlovén nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A szlovén szakiránytól eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges szlovén nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszereshet.

105. SZOCIÁLIS MUNKA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociális munka (Social Work)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociális munkás
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Worker
- választható specializációk: általános szociális munka, klinikai szociális munka

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával figyelembe vehető: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti általános szociális munkás, a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a szociológia és a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása¹³⁹: 762/0923

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja szociális munkás szakemberek képzése, akik képesek az emberi viselkedésre és a társadalmi rendszerekre vonatkozó elmélyült ismereteik és speciális szakmai kompetenciáik birtokában az emberi jogokon és a társadalmi igazságosság elvein alapuló, a társadalmi integ-

¹³⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.12.

ráció és a demokratikus viszonyok erősítését, a humán fejlődést szolgáló szociális munka végzésére és annak megújítására. Képesek szakmai döntési alternatívákat megalapozó kutatások kidolgozására és megvalósítására, szolgáltatások tervezésére, menedzselésére, értékelésére, a szakma képviselőjére. Szakképzettségével szemben támasztott követelmények megfelelnek a szociális munkára, illetve a képzésre vonatkozó hazai, nemzetközi tudományos eredményeknek és szakmai elvárásoknak. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A szociális munkás

a) tudása

- Ismeri a szociális terület működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit.
- A szociális munka elmélete és gyakorlata területén alapos történeti, elméleti és gyakorlati ismeretekkel bír, érti és értelmezi a szakmai összefüggéseket.
- Magabiztos tudással rendelkezik a szociális munka korszerű elméleteiről és gyakorlatáról.
- Felkészült a tudományos, gyakorlati, jogi, politikai törekvések, különös tekintettel a társadalom tagjainak esélyegyenlőségét, mobilitási lehetőségét, jólétét érintő folyamatok kritikus értékelésére.
- Magabiztos és elmélyült tudással, valamint gyakorlattal rendelkezik a beavatkozásra, az együttműködés kialakítására, a szociális problémák megelőzésénél és kezelésénél alkalmazható módszerekről, eljárásokról, modellekről.
- Magabiztos tudással rendelkezik a szolgáltatási rendszerről, a társszakmák kompetenciaköréről, valamint megfelelő ismeretekkel rendelkezik az esetmenedzseri feladatok ellátásához.
- Ismeri és érti a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok feltárási lehetőségeit, kritikus elemzésének módszereit, a beavatkozás módszertanát.
- Érti és átlátja a szakmai, metodológiai innováció lehetőségeit és perspektíváit.
- Magabiztosan alkalmazza a szociális munka körülményeit és feltételeit meghatározó társadalmi és szakmai folyamatok tudományosan megalapozott vizsgálatához szükséges ismereteket.
- Birtokában van a kutatáshoz és a tudományos munka végzéséhez szükséges módszerek, eljárások és technikák körének.
- Felkészült a szociális szolgáltatások működtetéséhez és fejlesztéséhez szükséges szakmai, kutatási, menedzsment ismeretekből.

b) képességei

- Képes a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló és javító, konstruktív problémakezelés módszereinek és technikáinak alkalmazására egyéni, családi, csoport és közösségi szintereken, a források és a kockázatok elemzésével.
- Képes esetmenedzseri feladatok ellátására, szolgáltatások működésének folyamatos monitorozására, önálló értékelésére és elemzésére, szükségletfelmérések, hatásfelmérések,

értékelő kutatások végzésére, a szociális szolgáltatások fejlesztésének, megújításának tervezésére.

- Képes a hazai és külföldi szociális munka elméleti és gyakorlati források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
- Képes a munkafolyamatokat irányítani, eredményes a hatékony szociális munkához szükséges interdiszciplináris, interprofesszionális együttműködésekben.
- Képes szakmai team-et létrehozni, működtetni, annak feladatait tervezni, szervezni és folyamatosan értékelni.
- Képes a szakmai feladatok megvalósítását segítő hálózatok kiépítésére és működtetésére.
- A szociális területen, elmélyült ismereteire, valamint kommunikációs képességeire és készségeire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának és kezelésének munkálataiba.
- Képes az elméleti ismeretek és kutatási eredmények, valamint gyakorlati tapasztalatok integrált kritikai elemzésére és hasznosítására.
- Képes a szakmai munkához kapcsolódó innovációk, projektek kidolgozására, megvalósítására, az ehhez szükséges együttműködések kialakítására és a kollégák felkészítésére.
- Képes a szakmai alapelvek hatékonyabb megvalósítását célzó változásokhoz alkalmazkodni, az ezt segítő folyamatokban aktív szakmai szerepet vállalni.

c) attitűdje

- Elkötelezetten képviseli a szociális szakma értékeit és alapelveit, valamint saját szakmai elképzeléseit.
- Kritikusan ítéli meg a társadalom tagjainak esélyegyenlőségét csökkenteni, mobilitási lehetőségeit szűkíteni, jólétét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.
- Különös figyelemmel van a szolgáltatások fenntarthatósági kérdéseire.
- Nyitott, befogadó szemléletet képvisel a változó szükségletekre reagáló szakmai innovációs folyamatokban, szolgáltatások kialakításában, megvalósításában.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok kiépítésében és fenntartásában.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai továbbképzés szükségességének kérdésében, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmájának gyakorlása során és különböző szintű társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a szakma alapelveit és értékeit, az általa képviselt társadalmi csoportok érdekeit.
- Önállóan vesz részt kutatási tervek kialakításában és menedzselésében, a kutatási tapasztalatokból adódó feladatok meghatározásában és gyakorlati megvalósításában.
- Figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi szakmai folyamatokat, képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviseletére.

- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, az azt segítő, megalapozó szervezeti és adminisztrációs feladatok meghatározásában és ellátásában, szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: társadalomtudományok (szociológia, jog- és államtudomány, multidiszciplináris társadalomtudományok) 100-115 kredit a diplomamunka készítésével együtt az alábbiak szerint:

- szociális munka elmélete és gyakorlata 55-75 kredit;
- társadalom- és szociálpolitika; 12-18 kredit;
- bölcsészettudomány (pszichológia) és orvostudomány (egészségtudomány) 6-18 kredit;
- választható speciális programok, elsősorban szociális munka elmélete és gyakorlata területéről legfeljebb 15 kredit.

9.1.2. Sajátos kompetenciákat eredményező specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya:

A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül 30-40 kredit:

a) általános szociális munka

- szociológia, szociálpolitika területén 10-15 kredit;
- szociális munka elmélete és gyakorlata területén 20-25 kredit;

b) klinikai szociális munka

- szociális munka elmélete és gyakorlata a klinikai szociális munka területén 20-25 kredit,
- bölcsészettudomány (pszichológia) a klinikai szociális munka területén 10-15 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat részét képezik a külső terepen folyó terepgyakorlatok, továbbá a nem terepen folyó képzési formák közül a kiscsoportos készség- és képességfejlesztő tréningek, a kutatási terepmunka és a kutatást feldolgozó szeminárium, a műhelyszemináriumok és projektgyakorlatok, valamint a gyakorlatokhoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szemináriumok.

A hallgatóknak a képzésben legalább 200 óra közvetlen klienskapcsolatban folyó, az önálló munkavégzés képességének fejlesztését szolgáló szociális munka gyakorlatot kell teljesítenie. A szakmai gyakorlat a képző intézmény által szervezett vagy jóváhagyott képzési program alapján folyó gyakorlat. A hallgató – az intézmény döntése alapján – külső terepen folyó szakmai gyakorlatának legfeljebb 50 százalékát teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szükséges minimális kreditok száma

- a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredit a szociális munka és a szociálpolitika megalapozását szolgáló társadalomtudományi és pszichológiai alapismeretekből,
- a 4.3. pontban szereplő meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 60 kredit társadalomtudományi és bölcsészettudományi ismeretekből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15 kredittel,
- a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó kreditet a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

106. SZOCIÁLPEDAGÓGIA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociálpedagógia (Social Pedagogy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociálpedagógus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Pedagogue

3. Képzési terület: társadalomtudományi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával figyelembe vehető: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti általános szociális munkás, a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alap és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 14 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴⁰: 761/0922

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja szociálpedagógusok képzése, akik a társadalom működéséről és zavarairól, a személyközi kapcsolatokról, devianciákról, a speciális szükségletű csoportokról, a köznevelési, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátási környezetben történő nevelésről, fejlesztésről és szociális szakmai segítségnyújtásról szóló elméleti ismeretek felhasználásával nyújtanak segítséget. Elsősorban a gyermek- és ifjúsági korosztály, valamint családjuk, csoportjaik és közösségeik társadalmi beilleszkedését, a hátrányos helyzetűek, szociális ellátásra szoru-

¹⁴⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.13.

lók életesélyeit és életminőségét javítják. Tevékenységük az egyéni és közösségi felelősségre, a társadalmi igazságosságra, a demokratikus gondolkodásmódra, az emberi, gyermeki jogokra alapozva a társas, szociális kapcsolatok helyreállítását célozza. További cél, olyan magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik a szociálpedagógiai színtereken önállóan, vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A szociálpedagógus

a) tudása

- Ismeri a szociálpedagógia történetét, korszerű elméleteit és módszereit.
- Ismeri a társadalom működésének szabályszerűségeit, értelmezi annak összefüggéseit, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket előidéző okok feltárásának lehetőségeit.
- Ismeri a gyermek-, család- és ifjúságvédelmi, valamint a szociális szolgáltatások vezetéséhez, minőségbiztosításához szükséges szakmai ismereteket.
- Ismeri a sajátos szükségletű csoportok, a nemzetiségek szociológiai ismérveit, a szociálpedagógiai beavatkozás tervezésének lehetőségeit.
- Ismeri a hátránykezelés hazai trendjeit, jó gyakorlatait.
- Ismeri a szociálpedagógia témájában megjelent aktuális tudományos publikációkat, eredményeit.
- Ismeri a társadalmi jelenségek, a szociális problémák kutatási és elemzési módszereit; rendelkezik kutatás módszertani ismeretekkel.
- Ismeri a társadalmi döntéshozás mechanizmusát, a különböző érdekérvényesítési csatornákat, az érdek-ütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának etikus módszereit.
- Ismeri a korábban elsajátított idegen nyelven a szociálpedagógiai szakkifejezéseket.
- Ismeri a szociálpedagógiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait.
- Ismeri a szociálpedagógia területén az infokommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit és a lehetséges kockázatait a köznevelési és egyes felnőttképzési intézményi szintű problémák sokoldalú feltárására, elemzésére.

b) képességei

- Képes szakmai állásfoglalás kialakítására és kutatási feladatok elvégzésére.
- Képes szakmai tapasztalatait, tudományos igénnyel összefoglalni, elemezni.
- Képes ágazati szintű minőségbiztosítási feladatok elvégzésére és irányításra.
- Képes konfliktusok kezelésére, a mediáció, a helyreállító és jóvátételi gyakorlatok alkalmazására.
- Képes hátránykezelő, sajátos szociálpedagógiai nevelési, oktatási fejlesztési stratégiák tervezésére és megvalósítására.

- Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
- Képes a társadalmi jelenségek tudományos elemzésére, és a kutatási módszerek szakszerű alkalmazására.
- Képes a személyközi kapcsolatokban hatékony kommunikációra; intézményen belüli és kívüli partnerekkel való interdiszciplináris és interprofesszionális együttműködésre.
- Képes az idegen nyelvű szociálpedagógiai szakkifejezések használatára, és a nemzetközi szakirodalom elsajátítására.
- Képes a társtudományok tudományos ismeretanyagát alkalmazni.
- Képes az infokommunikációs eszközök tudományos célú alkalmazására.

c) attitűdje

- Rendelkezik a saját szakterületének multidiszciplináris szemléletével, kialakult szakmai identitással, hivatástudattal.
- Rendelkezik szakmai önbizalommal, megfelelő önértékeléssel, szakmai elképzeléseit képviseli, a szakmai kritikát építő jelleggel fogalmazza meg.
- Rendelkezik a folyamatos tanulásra, önfejlesztésre és a szociális szakma fejlesztésére irányuló elkötelezettséggel.
- A szakmai minőség iránt elkötelezett, a szociális terület sajátos minőségbiztosítási irányelveit figyelembe veszi.
- Támogatja a fenntartható fejlődés elméleti és gyakorlati erőfeszítéseit, szakmai elképzeléseinek megvalósítása során azt figyelembe veszi.
- Nyitott az újszerű szakmai ismeretek megszerzésére, a szociális innovációkra, az innovációk eredményeit kritikusan szemléli, a szakterületet szakmai és etikai értékrendjével összhangban alkalmazza azokat szakmai munkája során.
- A társadalmi esélyegyenlőség javításának és mindenfajta előítélet, hátrányos megkülönböztetés elutasításának elkötelezett híve a szakmai és közéleti tevékenysége során egyaránt.
- A hazai szakmai kapcsolatok ápolása mellett a nemzetközi szakmai kapcsolatok kialakítására, nemzetközi szakemberekkel való együttműködésre nyitott.
- Nyitott a szakmai konferenciákon való részvételre, szakmai folyóiratokban való publikálásra és ismeretei megosztására.
- Betartja a szociális munka és a tudományos kutatás etikai elveit.
- Szociális szakmai tevékenysége során a nemzetközi és a nemzeti értékeket integráltan képviseli.
- Határozottan kiáll a globális és lokális szociális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a szociálpedagógusként végzett munkájáért.
- A köznevelési vagy szociális intézményi szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelően részt vesz az intézményi szakmai egységek kialakításában, működtetésében, irányításában.

- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, felelősségteljesen építi fel saját szakmai karrierjét.
- Felelős az irányítása alá tartozók szakmai életpályájának alakulásáért, támogatja a munkatársak szakmai fejlődését, segíti karrierjük kibontakoztatását.
- A szociálpedagógus szakmai érdekeket legjobb tudása szerint képviseli és elkötelezetten szolgálja.
- Részt vesz és felelős szerepet vállal a szociálpedagógia hazai és nemzetközi szervezeteinek működésében, a szociálpedagógiai szakmai érdekérvényesítő fórumok munkájában.
- Szociálpedagógiai szakmai tudását, befolyását felelősséggel érvényesíti annak érdekében, hogy az intézményben, szervezetben végzett minőségi munkavégzést elismertesse.
- A társadalmi egyenlőség elveit szem előtt tartva a szociális ellátórendszer korszerűsítésében, továbbfejlesztésében önállóan, felelősségteljesen vesz részt.
- Szociálpolitikai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában, megvalósításában részt vesz.
- Személyes felelősséggel van munkájában és munkatársai tekintetében a szakmai és etikai elvek betartása iránt, kliensei és kutatási alanyai biztonsága és személyes adatainak védelme iránt.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, összesen 60-100 kredit az alábbiak szerint:

- társadalomtudományi kutatás elmélete és gyakorlata 9-12 kredit;
- szervezés- és vezetéselmélet 3-7 kredit;
- szociológia és társadalomismeret 9-16 kredit;
- etika 3-7 kredit;
- pszichológia 9-16 kredit;
- pedagógia 9-16 kredit;
- szociálpedagógia, szociális munka elmélete és módszertana 15-19 kredit;
- társadalom és szociálpolitika 3-7 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elisme, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat, szociálpedagógiai szinteken végzett kutatási terv alapján, az oktató közvetlen irányítása mellett.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditok száma 50 kredit a szociálpedagógiai képzés szempontjából releváns ismeretkörökből, az alábbiak szerint:

- pszichológiai témakörökből legalább 14 kredit;
- pedagógiai témakörökből legalább 14 kredit;
- szociológia témakörökből legalább 12 kredit;
- egyéb társadalomtudományi tárgyak ismeretkörökből legalább 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 25 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

107. SZOCIÁLPOLITIKA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociálpolitika (Social Policy)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociálpolitikus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Policy Expert
- választható specializációk: foglalkoztatáspolitikai, területi szociálpolitika

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak.

4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a politikatudományok alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴¹: 762/0923

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja szociálpolitikai szakemberek képzése, akik a megszerzett elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek a társadalom- és szociálpolitika területén a szakpolitika alkotásában való részvételre, az ellátórendszer működtetésében való közreműködésre, a társadalmi

¹⁴¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.14.

érdekek képviselőit, valamint a társadalom- és szociálpolitika elméleti művelésére, kutatására és oktatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A szociálpolitikus

a) tudása

- Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.
- Ismeretekkel rendelkezik különösen a társadalmi egyenlőtlenség, a társadalmi igazságosság, a társadalmi kockázatok, az emberi és állampolgári jogok összefüggéseiről.
- Ismeri és érti a szociálpolitika elméletét megalapozó társtudományok, a szociológia, a jóléti közgazdaságtan, az állam- és jogtudomány, a politikatudomány fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a társtudományoknak azokkal a részterületein, melyek szükségesek a szociálpolitika műveléséhez.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a szociálpolitika minden fontosabb szegmenséről, érti az annak működését meghatározó folyamatokat, ezek közé tartoznak különösen a szociálpolitika korszerű elméletei, felfogásmódjai, a történeti és jelenkori modelljei, a hazai és nemzetközi szociálpolitikai rendszerek felépítését és működését befolyásoló ideológiai, gazdasági, politikai tényezők, a szociális biztonság és a szociális védelem intézmény- és ellátórendszerei, továbbá az azok felépítését és működését befolyásoló elméleti, módszertani és más tényezők.
- Birtokában van a szociálpolitikai szakmai munkában közvetlenül alkalmazható módszertani tudástartalmaknak, különösen a szociálpolitikai kutatás és elemzés, a szociálpolitikai tervezés és politikaalkotás, szociális közszolgáltatások és intézmények szervezése és vezetése területén.
- Ismeri és érti a szociálpolitikai intézmény- és eszközrendszert érintő metodológiai fejlesztések lényegét, átlátja a főbb fejlődési tendenciákat.
- Ismeri és érti a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, ismeretei birtokában képes értelmezni a társadalmi problémák létrejöttét, hatásait, értelmezését, kezelését befolyásoló tényezőket.
- Ismeretei kiterjednek különösen azoknak a tényezőknek a szerepére, amelyek gátolják fontos szükségletek kielégítését, az erőforrások méltányos és funkcionális elosztását.
- Ismeretei birtokában eligazodik a társadalmi döntéshozatali mechanizmus működési módjában és hatásaiban, továbbá képes értelmezni az érdekütköztetés és az érdekérvényesítés szociálpolitikában jelentőséggel bíró fajtáit és alkalmazásuk módját.
- Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát, ennek birtokában képes idegen nyelvű szakmai forrás felhasználására.

- Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely magabiztos szellemi, műveltségi háttérrel ad a társadalomtudományok magasabb szintű műveléséhez, az eredményes és hatékony értelmiségi munkához.

b) képességei

- Ismeretei birtokában képes a társadalmi folyamatok, különösen a társadalmi szükségletek, problémák és kockázatok tudományos igényű és interdiszciplináris elemzésére.
- Képes a szociálpolitika szakmai feladatainak megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.
- Képes azoknak a tényezőknek az elemzésére, amelyek a szociálpolitikára hatást gyakorolhatnak.
- Képes a szociálpolitikai tevékenység társadalmi, gazdasági hatékonyságának, társadalmi elfogadottságának mérésére.
- Képes társadalom- és szociálpolitikai rendszerek, szociális védelmi és ellátórendszerek komplex elemzésére.
- Rendelkezik a racionális elemzés, problémamegoldás, döntéshozatal, érvelés képességével, melynek birtokában képes a szociálpolitika területére tartozó szakmai feladatok megoldására.
- Képes beavatkozási folyamatok és szakpolitikai döntések tervezésére, menedzselésére, megvalósítására.
- Képes közösségek szervezésére és fejlesztésére, érdekeik képviselésére, szociális közigazgatási tevékenységekre, szociális ellátórendszerek szervezésére, szociális intézmények fenntartói, illetve vezetői feladatainak ellátására.
- Képes társadalmi szervezetek létrehozásában és működtetésében való közreműködésre.
- A társadalom- és szociálpolitika területén képes a hazai és külföldi tudományos és szakmai források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.
- Szakterületének egyes részterületein képes kutatási tervek, fejlesztési programok, tervezetek, dokumentumok, kidolgozására.
- Képes a sikeres kommunikációra különböző személyekkel, csoportokkal, illetve a nyilvánossággal.
- Képes a szervezeten belüli és a szervezeten kívüli együttműködésre; így különösen szervezeten belüli folyamatok irányítására, interdiszciplináris teamben, nemzetközi együttműködésben folyó tevékenységekre, projekt keretében történő munkavégzésre.
- Rendelkezik az önálló, kreatív munkavégzés képességével, mely alapján képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, ismeretei és szakmai nézőpontja megújítására, koncepciójának képviselésére és mások koncepciójának elfogadására.

c) attitűdje

- Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományokra, különösen pedig a szociálpolitikára vonatkozó felfogásokat.

- Tisztában van a szociálpolitika tényalapú, továbbá érdek- illetve értékelkötelezett felfogásmódjaival, ezért reflexív szakemberként kialakítja és képviseli saját nézőpontját.
- Felismeri a társadalomtudományok, különösen pedig a szociálpolitika-tudomány nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő törekvéseket, és képviseli tudományterületét.
- Felismeri a szociálpolitika művelése szempontjából releváns társadalmi értékeket, és a társadalmi igazságosságot és esélyegyenlőséget középpontba helyezve képviseli ezeket.
- Felismeri a szociális védelem és biztonság intézményrendszerét torzító politikai, bürokratikus, jogi, gyakorlati törekvéseket, és képviseli szakmai meggyőződését.
- Törekszik a globális és helyi viszonyok komplex megértésére, azok egymásra tekintettel történő kezelésére.
- Szakterületén nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, figyelembe veszi azok tényalapú, érték- és érdekkötött szempontjait.
- Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.
- Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsé tudását, ismereteit.

d) autonómiája és felelőssége

- Szakmai tevékenysége során önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szociális szakpolitika alakításában.
- A hazai és nemzetközi szakmai folyamatok ismeretében képes szakmai állásfoglalás kialakítására és képviseletére.
- Elkötelezett szociálpolitikus szakemberként önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szociálpolitikai rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében.
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja a szociálpolitika által képviselt társadalmi és szakmai érdekeket.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek, szolgáltató szervezetek létrehozásában és irányításában.
- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
- Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

8.1.2. Foglalkoztatáspolitikai specializáción továbbá a szociálpolitikus

a) tudása

- Ismeri és érti a munka világának változásait és ennek társadalmi, gazdasági összefüggéseit, a társadalmi hátrányok munkaerőpiaci gyökereit.

- Ismeri és érti a foglalkoztatást meghatározó tényezőket, a munka világával összefüggő politizálást, igazgatást és közszolgáltatást.
- Ismeri és érti a munkaerőpiaci folyamatokat és a foglalkoztatáspolitikát befolyásoló eszköz-rendszert.

b) képességei

- Módszertani ismeretei birtokában képes a munkaerőpiaci és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzésére, szakpolitikai elemzés és értékelő kutatás készítésére.
- A munkaerőpiaci és foglalkoztatáspolitikai elemzések körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projektmunkára, érdekképviselési tevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

8.1.3. Területi szociálpolitika specializáción a szociálpolitikus

a) tudása

- Ismeri és képes értelmezni a területi tényezők társadalmi szerepét, a területi tényezők társadalmi, gazdasági, foglalkoztatási és más hatásait, a társadalmi hátrányok területi összefüggéseit, és a politizálás, igazgatás, közszolgáltatás területi, illetve helyi kereteit.
- Magas szinten ismeri a területi szociálpolitikát meghatározó tényezőket, típusait és hatás-rendszerét.

b) képességei

- Képes a területfejlesztésre, illetve a területi szociális ellátásra irányuló rendszerek komplex elemzésére a területfejlesztési politikák és eszközök, vidékfejlesztés, humán erőforrás fejlesztés, regionális, kistérségi és települési szociálpolitika működése területén.
- Módszertani ismeretei birtokában képes a területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében szakpolitika-elemzés, értékelő kutatás, illetve más értékelő módszer alkalmazására.
- A területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projektmunkára, érdekképviselési tevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, társadalomtudományok (szociológia, multidiszciplináris társadalomtudományok) 70-90 kredit, amelyből

- társadalom- és szociálpolitika 50-70 kredit,
- állam- és jogtudomány, gazdaságtudomány, bölcsészettudomány 10-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációk a szakterület műveléséhez:

- a) foglalkoztatáspolitikai,
- b) területi szociálpolitika.

A választható specializációk minimális kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a szociálpolitika műveléséhez kapcsolódó, projektszerű, külső terepen végzett, összesen legalább 240 óra intenzív szakmai munkát jelent, amelynek kreditértéke 8-12 kredit. A külső terepen folyó terepgyakorlatokon kívül a terepgyakorlat részét képezik a nem terepen folyó képzési formák is (kutatási terepmunka és a kutatást feldolgozó szeminárium, műhelyszeminárium és projektgyakorlat, a gyakorlathoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szeminárium). A terepgyakorlat feladata, hogy a hallgató képessé váljon az elméleti, módszertani ismeretek, valamint a képzés során megszerzett új gyakorlati tapasztalatok integrálására; továbbá hogy a hallgató elsajátítsa a mesterképzési szakon megszerezhető gyakorlati kompetenciákat. A hallgató – az intézmény döntése alapján – a gyakorlatnak legfeljebb egyharmad részét teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:

- a 4.2. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében 30 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből,
- a 4.3. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében legalább 60 kredit a szociális munka, a szociálpolitika, a szociológia és a jogtudomány alapismereteiből, amelyből legalább 15 kredit a szociális munka és legalább 15 kredit a szociálpolitika területéről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján

- a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15 kredittel,
- a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

108. SZOCIOLÓGIA

Társadalomtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociológia (Sociology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles szociológus
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Sociologist

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴²: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja magas szintű szociológiai felkészültséggel rendelkező szakemberek képzése, akik a társadalmi élet különböző területein (kutatás, oktatás, kultúra, média, politika, gazdasági élet, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalompolitika) önállóan vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési, feladatok felelősségteljes elvégzésére képesek. A végzettek korszerű társadalomelméleti, kutatás-módszertani és gyakorlati tudással, interdiszciplináris ismeretekkel és nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁴² Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.3.15.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A szociológus

a) tudása

- Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat.
- Rendelkezik a szakmai munkában alkalmazható magas szintű kvantitatív és kvalitatív módszertani tudástartalmakkal, követi a társadalomtudományi módszertan főbb fejlődési tendenciáit.
- Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait.
- Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit.
- Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat.
- Ismeri és érti a szakma műveléséhez szükséges legalább két idegen nyelv szaknyelvi anyagát.
- Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez.

b) képessége

- Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében.
- Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésére.
- Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére.
- Képes a magyar és idegen nyelven közzétett kutatási eredmények saját szakterületen történő alkalmazására.
- A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni.
- Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel.
- Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett.
- Szakterületén képes projektlehetőségek felkutatására, projekttervezési, vezetési és végrehajtási feladatok elvégzésére, a projektpartnerekkel való együttműködésre.

- Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában.

c) attitűdje

- Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.
- Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.
- Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.
- Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben.
- Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.
- Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt.
- Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra.
- A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra.
- A tudományos korrektség elve alapján jár el, kerülve minden hátrányos megkülönböztetést.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Felelősségteljesen támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának alakulását.
- Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket.
- Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni.
- Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében.
- Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.
- Tiszteletben tartja munkatársai és tanítványai jogait.
- Fokozott felelősséggel tartozik a kutatási alanyok biztonsága, anonimitása és személyes adataik védelme iránt.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: klasszikus és kortárs társadalomtudományi elméletek 10-35 kredit;

- kutatómódszertan (emelt szintű kvantitatív és kvalitatív módszerek, informatikai alkalmazások) 10-50 kredit;
- differenciált szakmai ismeretek (így oktatás, kultúra, média, politika, gazdaság, egészségügy, környezetvédelem, településgazdálkodás, társadalompolitika) 20-60 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlható specializációhoz tartozó tantárgyakhoz rendelhető kreditérték legfeljebb 30 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy – angol, francia vagy német nyelvből szerzett államilag elismert legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga, továbbá egy másik élő idegen nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex nyelvvizsga szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat, amelynek kreditértéke 2-6 kredit.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 60 kredit a szociológiai képzés szempontjából releváns társadalomtudományi területről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 20 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

109. TÁRSADALMI BEFOGADÁS TANULMÁNYOK

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: társadalmi befogadás tanulmányok (Social Integration)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles társadalmi befogadás tanácsadó
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Integration Counsellor

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a pszichológia, a pedagógia, a gyógypedagógia, a szociológia alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a társadalomtudomány képzési területéről a szociális munka, a szociálpedagógia, a politológia, a nemzetközi tanulmányok, a kommunikáció és médiatudomány, a bölcsészettudomány képzési területéről a közösségszervezés, a szabad bölcsészet, a történelem, romológia, a pedagógusképzés képzési területéről az óvodapedagógus, a tanító alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴³: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik elmélyült kulturális és kultúraközi pszichológia és pedagógia, valamint a kapcsolódó diszciplínák terén szerzett tudásuk, kompetenciájuk és

¹⁴³ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.69.

felelősségvállalásuk révén tudatosan kezelik a társadalmakban megjelenő értékek sokféleségét, elősegítve a társadalmi integrációt, a különféle kisebbségi és többségi csoportok együttélését és együttműködését. Képesek az előítéletek társadalmi okainak elemzésére, következményeik tudatosítására és az egyenlő esélyeket biztosító törekvések támogatására a különböző intézményekben, a pedagógia interkulturális és multikulturális aspektusainak ismerete révén egyebek mellett az oktatás világában is. Nyitottak és toleránsak mások véleményének megismerésében, képesek olyan helyzetek teremtésére, amelyek az emberi jogok elfogadását és a kulturális sokféleség pozitív hozamának a társadalmi befogadás érdekében történő kiaknázását segítik, mindközben a fellépő konfliktusokat eredményesen kezelik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A társadalmi befogadás tanácsadó

a) tudása

- Átfogóan ismeri és összefüggéseiben látja a pedagógia, a pszichológia, az antropológia, a szociológia, a jog és a kommunikáció diszciplináknak a szakterületre vonatkozó főbb elméleti megközelítéseit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.
- Ismeri és érti a különböző kultúrák értékeinek és nézetrendszerének fő sajátosságait.
- Ismeri a társadalmi befogadás és az akkulturáció elméleti és gyakorlati vonatkozásait.
- Ismeri a csoportközi és kultúrközi kapcsolatok sajátosságait és azok alakításának lehetőségeit.
- Ismeri a különféle domináns és nem domináns csoportok egymáshoz való viszonyának történeti és kulturális vetületeit.
- Ismeri a hazai kisebbségeket, és a rájuk vonatkozó jogi dokumentumokat.
- Ismeri a kisebbségi és többségi identitás pszichológiáját.
- Ismeri a társadalmi-kulturális érintkezés multikulturális elméleteit, azok kritikáit és a működőképes gyakorlatokat.
- Ismeri a nemzetközi migráció fő okait és fontosabb elméleteit.
- Ismeri a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és a társadalmi sikeresség összetevőit.
- Ismeri a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és az oktatás összefüggéseit.
- Ismeri az interkulturális kommunikáció alapvető folyamatait, és ismer olyan módszereket, amelyek elősegítik az interkulturális kompetencia fejlődését.
- Ismeri és érti a sztereotípiák, előítéletek működését, és ismer olyan módszereket, amelyek elősegítik az előítéletek csökkentését.
- Ismeri és érti mindezeknek az oktatás világában releváns vetületeit.
- Ismeri az emberi jogokra vonatkozó alapidokumentumokat és azok történeti és jogi alapjait, az emancipációs és polgári jogok mozgalmak társadalmi háttérét és eredményeit.
- Ismeri a tanácsadásnak a szakterületre vonatkozó főbb elméleti és gyakorlati megközelítéseit.

b) képességei

- Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.
- Tevékenységében figyelembe veszi az alapvető emberi jogokat, a különféle kultúrák értékeinek és nézetrendszereinek sajátosságait, és az értékek átalakulásának folyamatát is.
- Képes az elsajátított interkulturális szemléletet munkájában körültekintően és toleránsan közvetíteni.
- Multikulturális ismereteit képes gyakorlattá formálni, azaz a társadalmi befogadás és a társadalmi integráció előmozdítását szolgáló tevékenységeket, programokat kezdeményezni, ezek megtervezésében és megvalósításában tevőlegesen részt venni.
- Képes a csoportközi és a kultúrközi kapcsolatok megértésére és alakítására.
- Képes támogatni a pozitív kisebbségi és többségi identitás kialakítását.
- Képes a szocio-kulturális-ökonómiai háttér és a társadalmi befogadás közötti összefüggések differenciált észlelésére, befogadására és kezelésére.
- Képes az interkulturális kommunikáció sajátosságainak megértésére, azok gyakorlati alkalmazására, partnerei munkájának eredményes szervezésére, a folyamat közben fellépő konfliktusok hatékony kezelésére.
- Képes elősegíteni a kulturális sokféleség pozitívumainak kiaknázását a társadalmi befogadás érdekében.
- Reflektál a saját kultúrájának rejtett feltételezéseire, képes azonosítani saját előítéleteit és etnocentrizmusát, és azokhoz kritikusan viszonyul, továbbá ezt az önreflexiót képes másokban is előmozdítani.
- Képes elősegíteni olyan munkakörnyezet megteremtését, amelyben a partnerek kölcsönösen figyelembe veszik egymás kulturális háttéréből eredő különböző perspektíváit és szemléletmódját.
- Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.
- Rendelkezik a másokkal való hatékony együttműködés képességével.
- Rendelkezik a saját személyisége állandó fejlesztésére, valamint a szakmai önképzésre irányuló képességekkel.
- Rendelkezik a kezdeményezés, az önálló döntéshozatal képességeivel.

c) attitűdje

- Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértéséhez.
- Nyitott mások és más kultúrák, értékvilágok elfogadására.
- Tiszteletben tartja az emberi jogokat és az egyenlő emberi méltóságot.
- Elismeri a kulturális különbségek kölcsönös legitimitását, a kulturális identitás jelentőségét minden ember életében, és elfogadja minden ember identitásának összetettségét.
- Elfogadja, hogy a társadalmi befogadás és a kultúrák találkozása együtt járhat a társadalmi élet minden területén konfliktusok keletkezésével, amelyek egy plurális társadalomban a

társadalmi egyezkedési folyamatok kölcsönösen konstruktív kezelése módjával megoldhatóak.

- A kulturális sokféleséget alapvetően egy olyan pozitív lehetőségnek látja, amelynek hozadékai a társadalmi integráció és fejlődés szolgálatába állíthatóak.
- Rendelkezik társadalmi érzékenységgel, a globális értékek lokális alkalmazásának képességeivel, és törekszik ezeknek a szempontoknak a figyelembe vételére munkája során.
- Emberi kapcsolataiban humánus, etikus és toleráns.
- Reális önismerettel, önértékeléssel és önkontrollal rendelkezik a munkavégzés során is.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni és közösségi felelősségvállalással, felelősségtudattal.
- Felelősséget vállal az elvégzett munkáiért, tudatában van azok lehetséges következményeivel, magas fokú a teherbíró-képessége. Tudatosan képviseli a társadalmi befogadás értékeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Pszichológia, pedagógia, ezeken kívül a kapcsolódó diszciplínák: kulturális antropológia, kultúratudomány, kommunikációelmélet, jogtudomány, szociológia:

- a képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek
 - (a kultúra fogalma és dimenziói, kisebbségek a társadalomban, a multikulturalizmus és kritikái, az emberi és kisebbségi jogok, többségi és kisebbségi identitás, előítéletek és ideológiák) 18-20 kredit;
 - a társadalmi befogadás, az interkulturalitás pszichológiai, pedagógiai szakmai ismeretei [globalizáció és migráció; interkulturális kommunikáció és interkulturális kompetencia; társadalomtudományi kutatás; kvantitatív és kvalitatív módszerek; szenzitivitás tréning; interkulturalitás-tréning (választható: interkulturális kompetencia; demokratikus értékek; konfliktusmegoldás; identitás; gender); kutatómódszertan gyakorlat; idegen nyelvű szakszövegolvasás] 20-25 kredit;

9.1.2. A képzés részeként, a felsőoktatási intézmény által ajánlott speciális programok választhatók, amelynek kreditértéke további 45-50 kredit.

A választható speciális program területét tekintve lehet:

- kulturális és kulturális összehasonlító pszichológia: társas viselkedés; gyermekfejlődés; gyermeknevelés és szocializáció; nemek közötti kapcsolatok; nemi szerepek; a nemmel kapcsolatos nézetek;
- interkulturális és összehasonlító pedagógia: az oktatás globális és lokális, európai és Európán kívüli dimenziói;
- kultúrák találkozása és az oktatás;
- kisebbségi oktatási modellek a világban és a hazai kisebbségek oktatása; társadalmi csoportok reprezentációja a médiában; interkulturális pszichológia: előítéletek;
- sztereotípiák és csoportközi viszonyok elméletei; társadalmi konfliktusok;

- interkulturalitás a gyakorlatban: család; iskola; tanácsadás; egészség; szervezet és kultúra; konfliktuskezelés; tárgyalás; béke; fenntartható fejlődés; segélyszervezetek; roma, cigány-gyerekek az iskolában;
- gondolkodás; tanulás és társas viselkedés: kelet-ázsiai és euro-amerikai minták; iskolai gyakorlat;
- terepgyakorlat, szakdolgozatkísérő szeminárium.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a 3. és 4. félév során oktatási, nevelési, kulturális, társadalmi intézményben, szervezetben vagy egyéb szervezeteknek a társadalmi-kulturális sokféleség szempontjából releváns tevékenységeihez kapcsolódva összesen 90 órányi terepen töltött tanévközi gyakorlatot, valamint további 90 órában konzultációkat és egyéni munkát tartalmaz, mindösszesen 6 kredit értékben.

A szakmai gyakorlat két részre oszlik. A 3. félévben, iskolákban, tanodákban, egyéb oktatási intézményekben, általában az oktatás világában, a 4. félévben pedig további területeken működő intézményekben töltik gyakorlati idejüket a hallgatók. A két félév során különböző területeken szereznek szakmai, gyakorlati tapasztalatokat: a közigazgatásban, felsőoktatásban, köznevelésben, nemzetközi és hazai, profitorientált, non-profit és civil szervezetekben, nagyvállalatoknál.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 15 kredit pszichológia, pedagógia, kutatómódszertan, szociológia, kommunikációelmélet, antropológia, kultúratudomány témakörökből.

110. TÉRKÉPÉSZ

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: térképész (Cartography)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles térképész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Cartographer

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a földtudományi alapképzési szak térképészet és geoinformatika specializációja.

4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a földtudományi alapképzési szak további specializációja; a földrajz, a környezettan, az agrár képzési területről a tájrendező és kertépítő mérnöki, földmérő és földrendező mérnöki, a műszaki képzési terület-ről az építőmérnöki, a környezetmérnöki, az informatika képzési területéről a programtervező informatikus alapképzési szak.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴⁴: 581/0732

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja térképész szakemberek képzése, akik megfelelő kartográfiai szemlélettel, valamint magas szintű elméleti és gyakorlati szaktudással rendelkeznek, képesek kartográfiai és geoinformatikai célú kutatási feladatok ellátására és koordinálására. Rendelkeznek a térképészet hagyományos és informatikai alapú feladatainak megoldásához szükséges ismeretekkel és készségekkel. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁴⁴ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.17.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A térképész

a) tudása

- Komplex ismeretekkel rendelkezik a térképészet és geoinformatika szakterületének műveléséhez szükséges általános kartográfiai, geográfiai, matematikai és informatikai elvek, szabályok, összefüggések terén, különösen a következő témakörökben: felméréstan (geodézia, topográfia, távérzékelés, fotogrammetria), térképszerkesztés- és tervezés, vetülettan, tematikus kartográfia, geovizualizáció, geoinformatika, térinformatikai rendszerépítés.
- Átfogóan ismeri és érti a térképészet szakterületének legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit, tényanyagát és az ezekhez szükséges felépítő fogalomrendszert, különösen az alábbi területeken: tematikus kartográfiai ábrázolások, térképszerkesztési elvek, kartográfiai szoftverek alkalmazási lehetőségei, webes térképszolgáltatások kartográfiai elvei, vizualizációs megoldásai.
- Átfogóan ismeri a geoinformatika szakterületének tervezési, fejlesztési, működtetési folyamatainak feladat-megoldási elveit, módszereit és eljárásait, különösen a következő területeken: operációs rendszerek és adatbázis-kezelés, webes geoinformatikai eszközök és szolgáltatások tervezése és fejlesztése; a geoinformatikához kapcsolódó programozási elvek, térinformatikai alkalmazásfejlesztés.
- Rendelkezik a térképészet és geoinformatika szakterülete specifikus eszközeinek ismeretével, a különböző rendeltetésű térképek matematikai és kartográfiai szerkesztési alapelveivel, képes a felmérési eljárások, az ábrázolási megoldások és a különféle sokszorosítási technológiáinak alkalmazására.
- Rendelkezik az alapvető szervezési és menedzselési, vezetői ismeretekkel, amelyek segítségével szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el, rendelkezik továbbá olyan vállalkozási ismeretekkel, amelyek térképészeti és geoinformatikai területen üzleti tanácsadásra, vállalkozás létrehozására és működtetésére teszik képessé.
- Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati térképészeti és geoinformatikai tudásszervezés módszereit és eszközeit. Képes hazai és külföldi, régi és új térképek, valamint más térképészeti kiadványok (föld- és éggömbök, dombortérképek stb.) értékelésére, forrásanyagként való felhasználására, adattári adatbázis jellegű feldolgozására.
- Ismeri a térképészet és geoinformatika, állami alapfeladatként vagy piaci szereplőként való alkalmazásával kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.
- Képes olyan térképek, geoinformatikai rendszerek létrehozására, amelyeket a gazdasági ágazatok, illetve a megrendelők a kívánt szakterületen hasznosíthatnak.

b) képességei

- Képes a kartográfia és geoinformatika szakterülete ismeretanyagának kreatív, vezetői szintű alkalmazására.
- Képes a kartográfia és geoinformatika szakterületén felmerülő komplex szakmai problémák értelmezésére és formalizálására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és a probléma megoldására.

- Képes tanácsadói, problémamegoldási, tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási feladatok ellátására térképészeti és geoinformatikai rendszerek, döntéstámogató rendszerek, szakértői rendszerek működtetése esetében.
- Képes a térképészet és geoinformatikai szakterületéhez tartozó folyamatok értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes kezdeményező együttműködésre, projekt- (csoport-) munkára a térképészet és geoinformatika, a társtudományok és más szakterületek szakembereivel (így geodézia, geológia, geofizika, földrajz, meteorológia, csillagászat, statisztika, történelem, régészet, nyelvtudomány).
- Képes felmérni a tervezett, megvalósított geoinformatikai rendszerek üzleti, piaci és innovatív értékét, a felhasználói, társadalmi igényeknek való megfelelését, validálni az elkészült fejlesztéseket.
- Képes megismerni és alkalmazni szakterületének új probléma-megoldási módszereit és eljárásait. Képes a tanultakat alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.
- Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább egy világnyelven írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni.
- Képes a térképészet és geoinformatika szakterületéhez tartozó minőségirányítási részfeladatok megértésére, megtervezésére és kivitelezésére.
- Képes a térképészet és geoinformatika szakterületének szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és legalább egy világnyelven tárgyalási szinten használni.

c) attitűdje

- Figyelemmel kíséri a szakképesítésével, a térképészet és a geoinformatika szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést és azokat a lehetőségeket, amelyek képessé teszik az állami szférában, különféle cégeknél való munkavégzésre vagy önálló vállalkozás létrehozására és működtetésére irányulnak.
- Nyitott és elkötelezett az önvizsgálaton alapuló kritikai visszacsatolásra és értékelésre. Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit, különös tekintettel a térképészethez és geoinformatikához kapcsolódó szerzői jogi környezetet.
- Saját tudását megosztja, fontosnak tartja a térképészeti és geoinformatikai szakmai eredmények közvetítését.
- Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását, a fenntartható fejlődés támogatását és azt a térképészet és geoinformatika eszközeivel elősegíti.
- Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betarttatására (pontosság, elkötelezettség).

d) autonómiája és felelőssége

- Önálló informatikai munkakör betöltésére alkalmas, melyben saját maga által megszabott módon és ütemben végzi feladatait, szakmai kérdések végiggondolását, kidolgozását.

- Felelősséget érez a határidők betartására és betartatására. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben tevékenykedő) munkatársai munkájáért.
- Működéskritikus térképészeti és geoinformatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- földrajzi ismeretek: 22-30 kredit;
- műszaki, matematikai ismeretek: 18-26 kredit;
- informatikai ismeretek: 22-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk kreditaránya a képzés egészén belül legalább 30 kredit:

- a) térképészeti specializáció, amelyben geoinformatikai ismereti modul legalább 15 kredit;
- b) geoinformatikai specializáció, amelyben térképészeti ismereti modul legalább 15 kredit

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat terepi kartográfiai feladat megoldása nyári terep-, illetve szakmai gyakorlaton, ahol a hallgató megismerkedik a terepi munkával (előkészítés a terepi adatgyűjtés, felmérést követő kiértékelés és feldolgozás). Választható hazai üzemi szakmai gyakorlat is.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- természettudományi alapismeretek (matematika, fizika, kémia, biológia, informatika) területéről 10 kredit;
- földtudományi alapismeretek (földtan, földrajz, meteorológia, csillagászat, kartográfia) területéről 10 kredit;
- egyéb és alkalmazott földtudományi ismeretek (geoinformatika, földi és térképi koordináta-rendszerek, szakmai terepgyakorlat) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek [térképészet alapjai, műholdas helymeghatározás, térképészeti földrajz, domborzattan, topográfiai térképrendszerek, digitális kartográfia (alapismeretek), geoinformatika a térképészetben, térképészeti számítások, térképrajz és -technológia, földrajzi nevek] területéről 30 kredit;

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

111. TÖRTÉNELEM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: történelem (History)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles történész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historian

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a társadalomtudomány, a jogi képzési terület szakjai.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴⁵: 225/0225

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A mesterképzési szak célja olyan szakemberek képzése, akik az egyetemes és a magyar történelem, a rokon és segédtudományok területén megszerzett ismereteik birtokában képesek a történetész mesterség gyakorlására. Felkészültek történelmi, illetve társadalmi és politikai kérdésekben egyaránt. Ismerik a magyar és egyetemes történet nagy korszakait és fontos összefüggéseit. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁴⁵ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.71.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A történelem

a) tudása

- Ismeri a történelem teljességét, és az egy általa részleteiben is tanulmányozott történelmi korszak elméleti problémáit, ezek folyamatszerű összefüggéseit.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az Európán kívüli kultúrákról, érti és képes azok történelmi összefüggéseit átlátni.
- Érti és átlátja történelmi, filozófiai, politikai szövegek, és a filmen és egyéb médiák útján megjelenő kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, valamint a segéd- és rokontudományaira jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, adatbázisokról és keresőprogramokról, katalógusokról és bibliográfiákról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és igen kiterjedt határtudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Alaposan és átfogóan ismeri a tágon értelmezett történettudományt jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat, és azok kontextusait.
- A tágon értelmezett történettudomány legalább egy részterületén elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Legalább két idegen nyelvet, s közülük egyet a történettudomány műveléséhez szükséges szinten ismer, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Képes a kulturális jelenségek történelmi-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikai elemzésére és értelmezésére.
- Képes kritikusan értelmezni a magyar és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat.
- Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.
- Képes különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgálni.
- Képes az információk kritikus elemzésére, új összefüggésekre feltárására.
- Képes önállóan szelektálni és tudatosan alkalmazni a megfelelő tudományos módszereket, munkája során eredeti meglátásokra törekszik.
- Képes véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Szakmai vezetéssel képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan és önállóan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, akár idegen nyelven is.
- Képes önállóan és kritikai szempontok szerint feltárni résztémája összefüggéseit, problémáit.
- Szakmája művelése során képes idegen nyelveket is hatékonyan használni.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A történelmi felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.
- Az történettudományon belüli speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.
- Az történettudományra jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
- A történettudományi tanulmányai során szerzett szakmai tudását felhasználja és segíti a jelenkori társadalmi változások megértésére és megértetésére.
- Szakmai kommunikációjában a történettudomány szakmai normáknak megfelelően nyilvánul meg.
- Szem előtt tartja történettudományi kutatási résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történelmi és kulturális beágyazottságára.
- Megszerzett történelmi tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzést alapozó ismeretkörök (historiográfia, történetfilozófia, kutatómódszertan, történelemelmélet) 10-20 kredit;
- a történetképzés szakmai ismeretei (politikai strukturák, államok, gazdaság-, társadalom-, demográfia-, életmód-, kultúra-, gondolkodástörténet) 10-50 kredit.

9.1.2. A képzésben sajátos kompetenciákat eredményező szakspecifikus specializációk választhatók három témakörből, amelyek kreditaránya további 30-70 kredit:

- a) kronológia szerint: ókor, középkor, újkor, jelenkor, koraújkori magyar és egyetemes történet, medievisztika, a hidegháború korszaka, 20. századi egyetemes történet, 20. századi magyar történet és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;
- b) terület szerint: Európa története, Európán kívüli világ, Kárpát-medence története, a Pannon régió története, Mediterráneum története, Kelet-Európa története, Közép-Európa története, Kelet-Közép-Európa összehasonlító története és további, a képzés tanterve által kínált specializációk;
- c) tematika szerint: gazdaság- és társadalomtörténet, politikai eszmék és intézmények, művelődéstörténet, diplomáciatörténet, hadtörténet, életmódtörténet, egyháztörténet, társadalmi krízisek és uralmi technikák, globalizáció és regionalizmus, interetnikus kapcsolatok és konfliktusok, kremlinológiatörténet, további, a képzés tanterve által kínált specializációk.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a történelem alapképzési szak ismeretköreiből.

112. TÖRTÉNETI MUZEOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: történeti muzeológia (Historical Museology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles történeti muzeológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Historical Museologist

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a történelem alapképzési szak muzeológia szakiránya.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a bölcsészettudomány, a jogi, az államtudományi, a társadalomtudomány, az orvos- és egészség-tudomány, az agrár, a műszaki és a természettudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴⁶: 225/0222

7. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A történeti muzeológia mesterszak képzési célja olyan szakemberek képzése, akik képesek országos, megyei vagy kisebb szak- és más múzeumok, gyűjtemények, kiállítóhelyek tudományos munkatársi vagy vezetői feladatainak ellátására, továbbá szakáguk elméletének és módszertanának saját kutatásaik segítségével történő továbbfejlesztésére alkalmasak. Megszerzett történeti, valamint általános és szakmuzeológiai ismereteik birtokában képesek a gyűjteménygyarapítás,

¹⁴⁶ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.72.

nyilvántartás, megőrzés, a tudományos feldolgozás, illetve a bemutatás és a közművelődési hasznosítás teljes körű és önálló végzésére, valamint e tevékenységek összehangolására, irányítására. Képesek önálló kutatásra és kutatási eredményeik, következtetéseik megvédésére, tudományos publikációk létrehozására. Alkalmazhatók a média, a kulturális igazgatás területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A történeti muzeológus

a) tudása

- A történelem alapképzési szak áttekintő szintjén ismeri a történelem teljességét, továbbá a történeti muzeológia elméleti problémáit, ezek folyamatszerű összefüggéseit.
- Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az Európán kívüli kultúrákról, érti és képes azok történeti összefüggéseit átlátni.
- Érti és átlátja történeti, filozófiai, politikai szövegek, és a filmen és egyéb médiák útján megjelenő kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a történelem, annak segéd és rokntudományaira jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, adatbázisairól, bibliográfiáiról.
- Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a történettudomány és a muzeológia, valamint ezekhatártudományainak kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.
- Alaposan és átfogóan ismeri a tágan értelmezett történettudományt és a muzeológiát jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat s azok kontextusait, a korszerű múzeumi technikákat.
- Ismeri a kulturális javak megőrzésének és közönség elé tárásának megfelelő formáit, a muzeológia tudományterületén megjelenő új ismeretanyagot és annak alkalmazását, a múzeumi szakmai funkciók teljességét és ellátásuk módszertani fogásait a gyűjteményi, tudományos-publikációs, és közönségkapcsolati tevékenységcsoportban, ismeri a fenti tevékenységeket szabályozó törvényeket, rendeleteket és etikai normákat, a korszerű nemzetközi és hazai muzeológiai gyakorlatot.
- Ismeri és alkalmazza az elsődleges forrásul szolgáló tárgyi kultúra anyagának feltárására, begyűjtésére, nyilvántartásba vételére, megőrzésére, tudományos feldolgozására-elemzésére, logikai rendszerezésére és értékelésére, hozzáférhetővé tételére vonatkozó szakmai elvárásokat, és eljárásokat.
- Legalább két idegen nyelvet ismer a történeti muzeológia műveléséhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.
- Szakterületén szerzett tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére is felhasználja.

b) képességei

- Képes a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, világképek megformálódásának kritikai elemzésére és értelmezésére.

- Kritikusan képes értelmezni a magyar és az európai történelem szempontjából releváns identitás-konstrukciókat.
- Képes az európai és az Európán kívüli kultúrák szintetizáló elemzésére.
- Képes tájékozódni saját múzeumi szakterülete minden részletében, rendszerező képességgel rendelkezik a gyűjtemények feldolgozásában, tudományos kutató munkájukhoz szükséges látóköre széles, problémamegoldó képességgel rendelkezik.
- Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával képes vizsgálni.
- Képes az információk kritikus elemzésére, önállóan kidolgozott, a történettudományban és a muzeológiában elfogadott szempontok szerinti feldolgozására, új összefüggések felismerésére.
- Véleményét képes a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően megfogalmazni, szakmai fórumokon megvédeni.
- Képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, hatásosan érvelni saját álláspontja mellett, mások álláspontját kritikusan vizsgálni, magyar és idegen nyelven egyaránt.
- Kommunikációs és előadói képességgel rendelkezik mind a muzeológia hagyományos formái, a tárlatvezetés, előadások, múzeumi foglalkozások és vetélkedők esetében, mind a modern eszközök és média, filmek és digitális hordozók használatakor.
- Résztémája összefüggéseit, problémáit képes önállóan, kritikai szempontok szerint feltárni.
- Képes a különböző szakmai besorolású, országos-, hely- vagy szaktörténeti gyűjtőkörű muzeális intézmények tevékenységének bármely területén jelentkező aktuális feladatok ellátására.
- Szakmája művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.
- Szakmai kommunikációjában képes a történeti muzeológia szakmai normáinak megfelelő megnyilvánulásra.

c) attitűdje

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- A történeti muzeológusi felkészültségénél fogva folyamatosan tanulmányozza az Európán kívüli kultúrákat, ismereteit továbbfejleszti.
- Történeti muzeológusi hivatása iránt motivált és elkötelezett, speciális szakmai érdeklődése elmélyült, megszilárdult.
- A történettudományra és a történeti muzeológiára jellemző specifikumokból következően törekszik a problémák interdiszciplináris megközelítésére.
- A történeti és muzeológiai tanulmányai során szerzett szakmai tudását felhasználja és segíti a jelenkori társadalmi változások megértésére és megértetésére.
- Szem előtt tartja történeti muzeológiai résztémájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.
- Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

- Kreatív, térlátását és esztétikai érzékét a kiállítás-rendezésben kapcsán folyamatosan fejleszti.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Megszerzett történeti és muzeológiai tudását felhasználva felelős európaiként képviseli szakmai és szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a történeti muzeológia szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.
- Önállóan szelektálja és tudatosan alkalmazza a megfelelő tudományos módszereket.
- Problémafelismerő és problémamegoldó, önálló ítéletalkotó képességgel rendelkezik a tudományos és publikációs tevékenységben, alkalmas elmélyült és igényes, önálló értékeléseket eredményező kutatói munkára a muzeológiai tevékenységek intézményen belüli és kívüli területein egyaránt.

8. A mesterképzés jellemzői:

8.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a magyar és egyetemes történet ágai (gazdaság-, társadalom-, művelődéstörténet), történelem segéd és rokontudományai, különösen a tárgyi emlékek, történeti földrajz és helytörténet (a középkortól a jelenkorig), technika-, művelődés- és kultúrtörténet (a középkortól a jelenkorig), tekintettel az anyagi, tárgyi kultúra magyarországi darabjainak termelésére és fogyasztói használatára 24-28 kredit.
- muzeológiai szakismeretek [az alapképzésben elsajátított (orvostörténeti, agrár- és néprajzi, műszaki- és közlekedési, technika- és iparművészet-történeti) muzeológiai ismereteken felül további szakmuzeológiai anyagismeret (különösen kerámia, textília, fémek, fa, papír), termelés és használat-történeti ismeretek (munka- és használati eszközök, lakáskultúra, bútorok, háztartási eszközök, a mindennapi élet tartozékai ruházkodástól a szokásrendben használt tárgyakig, szerszám és pénzhasználat), korabeli ábrázolások, képi anyagok ismerete, hangsúlyosan az újkori emléanyagban megmaradt fotó-, illetve fotózástörténetre (fényképek, sokszorosított dokumentumok), szakmuzeológiai forrásismeret (hangzó és más technikai források), múzeumi gyűjtés, nyilvántartás, megőrzés, a kutatás és annak kiszolgálása] 20-28 kredit;
- múzeumi és kiállításmenedzsment-ismeretek (a múzeumügy és a kultúrpolitika, a kiállítás-rendezés elmélete, módszertana, múzeumi és kiállítás-menedzsment, múzeumi marketing, gyakorlati kiállítás-rendezés) 16 kredit;

- múzeumi közművelődés, múzeumpedagógia, közönségkapcsolatok [(„látogatóbarát” múzeum, a múzeumi ismeretközlés lehetőségei, múzeumpszichológia) informatika lehetőségei a múzeumban, a kulturális örökség és múzeumügy Európában és Magyarországon, a mai magyarországi vonatkozó jogszabályok] 10-14 kredit;
- szakmai gyakorlat 10-12 kredit.

8.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább két idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése vagy egy idegen nyelvből felsőfokú komplex típusú állami nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A két idegen nyelv választása során választható nyelv lehet a latin nyelv is.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat két, egyenként 150 órás múzeumi szakmai gyakorlat elvégzéséből áll, melyre a szakmuzeológiai stúdiumok minimumának elvégzése után kerül sor egy helytörténeti gyűjteményben vagy szakmúzeumban, illetve egy országos (történeti) múzeumban. A két szakmai gyakorlat kreditértéke 5-5 kredit.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

A szak nemcsak az örökség védelemét és ápolását, hanem ezek mellett kifejezetten a múzeumi gyűjtést, megőrzést, nyilvántartást, bemutatást és történeti elemző kutatás munkáját végző szakembereket képez, ezért a képzés során nagy súlya van az országos, szak- és helyi múzeumokban töltött gyakorlati felkészülésnek.

8.5. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a korábbi tanulmányok alapján forrástani, magyar művelődés és kultúrtörténeti, iparművészeti, technikátörténeti és általános muzeológiai ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján ezekből legalább 20 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

113. TURKOLÓGIA

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: turkológia (Turkic Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles turkológia szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Turkic Studies
- választható specializációk: török filológia, oszmanisztika

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány képzési terület alapképzési szakjai.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁴⁷: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan turkológus bölcész szakemberek képzése, akik török filológiai vagy oszmanisztikai ismeretekkel rendelkeznek. A török filológia területén specializálódók a mai török nyelv mellett ismerik a klasszikus oszmán és a csagatáj nyelvet, a törökség történetét, irodalmát és kultúrájának egyéb aspektusait. Az oszmanisztikai speciális ismeretekkel rendelkezők pedig a mai török nyelv mellett ismerik az oszmán török nyelvet, az Oszmán Birodalom és a magyar-

¹⁴⁷ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.73.

országi hódoltság, a későbbi magyar- oszmán kapcsolatok, valamint a Török Köztársaság történetét és művelődéstörténetét. A végzetek a tanulmányaik során szerzett speciális jártasságok és elmélyült műveltség birtokában képesek gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az államigazgatásban és a kulturális élet területein. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A turkológia szakos bölcsész

a) tudása

- Átfogóan ismeri a turkológia vagy az oszmanisztika tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, és szakterületének legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri a turkológia vagy az oszmanisztika tudományterületének fontosabb kutatási területeit, a nyelvtörténetet, irodalmat, történelmet és kultúrát, illetve azokat a fontosabb kutatásokat, amelyek ma meghatározzák e tudomány prioritásait, a fentebbiek jelentőségét a gondolkodástörténetben és az egyetemes civilizációs folyamatokban.
- Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, így a nyelv- és irodalom-, illetve történettudomány különböző módszereinek alkalmazhatóságát a tanult török nyelvek, irodalmi alkotások, műfajok, kulturális és történeti jelenségek stb. megismerésében.
- A török filológia specializáción végzett ismeri a török népekre vonatkozó nyelvtörténeti, irodalomtörténeti, vallástörténeti és történeti kutatásokat, a források közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait.
- Mindkét specializáción végzetek a felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjének megfelelően ismerik a török nyelvet.
- az oszmanisztika specializáción továbbá
- Ismeri az Oszmán Birodalomra, a magyarországi hódoltságra, a későbbi magyar-oszmán kapcsolatokra, és a Török Köztársaságra vonatkozó történeti, kultúratörténeti és vallástörténeti kutatásokat, az elbeszélő források és az oszmán iratok közti tájékozódást és azok szövegkritikai feldolgozását, a szövegértés és szövegértelmezés módozatait, illetve a köztársaságkor főbb kérdéseit.

b) képességei

- Képes a rovás-, az ujjur és/vagy az arab írásos török nyelvemlékek, történeti szövegek feldolgozására.
- Képes a turkológia egyes területein szerzett speciális jártasságok és műveltség birtokában gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására az állam- és közigazgatásban, a közgyűjteményekben, a diplomáciai testületekben.
- Képes magas szintű töröknyelv-tudása következtében tolmácsolási, fordítói, műfordítói és idegenvezetői feladatok ellátására.

- Képes a törökországi török nyelvre, kultúrára és társadalomra vonatkozó ismeretek közvetítésére.
- Képes az önálló kutatómunkára, kritikai vélemény megfogalmazására, idegen nyelven előadás tartására.

c) attitűdje

- Kommunikációs képessége fejlesztésére törekszik az elsajátított nyelveken.
- Képviseli saját és a tanulmányozott török népek kultúrájának sokszínűségét.
- Törekszik a tanulmányozott török közösségek kultúrájával kapcsolatos problémák felismerésére és azok megoldására.
- Az egyes kultúrák közötti különbségek és hasonlóságok feltárását szem előtt tartja.
- Fejleszti elemzőképességét.
- Önműveléssel törekszik új ismeretek szerzésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során kezdeményezi az együttműködést az európai és az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel.
- Szűkebb és tágabb szakmája kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli és publikálja saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- török nyelvi elmélyítő képzés 32-36 kredit;
- nyelvi, történet- vagy irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi tárgykörök (nyelvtudományi megközelítésmódok; a török nyelvek rendszerszemléletű szerkezete; irodalomtudományi irányzatok és iskolák; az irodalmi interpretáció kérdései és módszerei; irodalomtörténeti ismeretek; történettudományi irányzatok és iskolák; a történeti megismerés módszerei és lehetőségei; törökség kultúrájának egyes jelenkori és történeti kérdései) 58-62 kredit;

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei:

A választható specializációk a nyelvi, történet- vagy irodalom- és nyelvtudományi, valamint kultúra- és vallástudományi tárgykörökben:

- a) török filológia: filológiai, irodalomtudományi, nyelvtudományi alapismeretek, különböző korokból származó török nyelvemlékek és írások ismerete, történeti török közösségek ismerete.

b) oszmanisztika: történettudományi alapismeretek, az Oszmán Birodalom, ezen belül a magyarországi török hódoltság történetének, a későbbi magyar-oszmán történeti kapcsolatok főbb irattípusainak és írásainak forrásszintű ismerete, oszmán elbeszélő történeti források ismerete, tájékozottság a Török Köztársaság történetében.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol, német, francia vagy orosz nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges. A záróvizsga letétele felsőfokú (C1), komplex nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja török nyelvből.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek:

Az oktatás nyelve magyar, azonban a tanulmányok során az órák egy részét anyanyelvi lektor tartja török nyelven.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A török szakiránytól eltérő, korábbi keleti nyelvek és kultúrák alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 50 kredit szükséges a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakirányának nyelvtudományi, irodalomtudományi, történelemtudományi, valamint vallás- és művelődéstörténeti ismeretköreiből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató ezekből legalább 25 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

Az 50 kredit belépési tanulmányi követelmény középfokú moderntörök- vagy oszmántörök-nyelvtudás birtokában is teljesíthető úgy, hogy a mesterszakra történő belépéshez a keleti nyelvek és kultúrák alapképzési szak török szakirányának nyelvés irodalomtudományi vagy történelemtudományi, oszmanisztikai ismeretköreiből 25 kreditet szereznek. Ezen ismeretek a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerint a mesterképzési tanulmányokkal párhuzamosan is teljesíthetők.

114. UKRÁN NYELV ÉS IRODALOM

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: ukrán nyelv és irodalom (Ukrainian Language and Literature)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles ukrán nyelv és irodalom szakos bölcész
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Ukrainian Language and Literature

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe szlavisztika alapképzési szak ukrán szakiránya.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹⁴⁸: 222/0231

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik változó korunk legkülönbözőbb, gyakorlati és elméleti kihívásait is szem előtt tartva megfelelő szaktudományos és alkalmazói tudással rendelkeznek az ukrán nyelv művelése és alkalmazása terén. Képesek az ukrán nyelv oktatásában és kutatásában önálló kutatói, alkalmazói feladatokat ellátni, továbbá részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és fejlesztés terén feladatokat elvégezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon az ukrán nyelv és irodalom, de tágabb értelemben a szlavisztika hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

¹⁴⁸ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.75.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Az ukrán nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

- Összefüggéseiben is átlátja az ukrán nyelv és irodalomelméleti problémáit, annak diakrón és szinkrón dimenzióiban.
- Az ukrán nyelv és irodalom vonatkozásában tudományos megalapozottságú tudással rendelkezik annak a magyar és az európai identitás kulturális és szellemi konstrukciói szempontjából is releváns hátterével.
- Ismeri az irodalmi, a nyelvi, nyelvészeti és a kulturálisszövegek és jelenségek vizsgálatának eljárásait és az értelmezés lehetséges módozatait.
- Pontosan felismeri a stílusvariánsokat, le tudja írni az ukrán nyelv regionális változatait, rálátása van a ukrán nyelv fejlődésére.
- Alapvető ismeretekkel rendelkezik az ukrán nyelv- és irodalomtudomány területére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, adattárairól és bibliográfiáiról.
- Ismeri az ukrán nyelvet felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga szintjén.
- Átfogóan ismeri az ukrán nyelvre és irodalomra jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos, közéleti és népszerűsítő műfajokat.
- Az ukrán nyelv és irodalom legalább egy résztemájában elmélyültebb ismeretekkel is rendelkezik.
- Az ukránon kívül még legalább egy idegen nyelvet ismer az ukrán nyelv és irodalom ismeretéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

b) képességei

- Az ukrán nyelvi és irodalmi ismeretei alapján képes az irodalmi, a nyelvi és a kulturális jelenségek történeti-összehasonlító elemzésére, valamint az azokban megnyilvánuló folyamatok értelmezésére.
- Képes helyesen értelmezni az ukrán nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns magyar, európai és egyéb identitásképződési konstrukciókat.
- Képes az ukrán nyelv, irodalom és kultúra szempontjából releváns európai és Európán kívüli kulturális jelenségek multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.
- Képes a nyelvi regiszter változatos szövegtípusait és kulturális jelenségeit eltérő szempontrendszer szerint vizsgálni, valamint ehhez adekvát értelmezési stratégiákat rendelni.
- A megszerzett ismeretekhez kritikusan viszonyul, képes új összefüggések feltárására.
- Képes megválasztani és tudatosan alkalmazni az ukrán nyelv és irodalom problémáinak megoldásában kínálgató módszereket.
- Véleményét képes a minimálisan szükséges szakmai-tudományos elvárások szerint megfogalmazni, valamint a korosztályának megfelelő szakmai fórumokon megvédeni.
- Hathatós oktatói iránymutatás mellett képes önálló konferencia-előadást tartani, tudományos publikációt készíteni, elfogadható szinten érvelni saját álláspontja mellett, lehetőségeihez mérten mások álláspontját kritikusan vizsgálni.

- Szakmája művelése során az ukránon kívül még egy idegen nyelvet hatékonyan használ.

c) attitűdje

- Elkötelezetten és kritikusan képviseli az ukrán, a magyar és európai értékeket, vallja a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Az ukrán nyelv és irodalom speciális helyzete miatt folyamatosan tanulmányozza a többi szláv kultúrát, az ukrán-magyar kulturális kapcsolatokat, ez irányú ismereteit folyamatosan bővíti.
- Szakmai érdeklődése az ukrán nyelv, irodalom és kultúra mellett elkötelezett, folyamatos.
- Megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális folyamatok és jelenségek megértésére használja fel.
- Az ukrán nyelv, irodalom és kultúra különféle jelenségeinek és problémáinak megértésében az interdiszciplináris megközelítésre törekszik.
- Szakmai és hétköznapi megnyilatkozásaiban az adekvát normákat követi.
- Törekszik ukránnyelv-tudása folyamatos tökéletesítésére, valamint egy másik idegen nyelvvél kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Folyamatosan reflektál saját beágyazottságára, megpróbálja önmagát történeti és kulturális dimenziókban is látni és láttatni.
- Elkötelezetten képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Munkája során igyekszik kapcsolati rendszerét az európai és az Európán kívüli szakmai és nem szakmai közösségek irányába is kiterjeszteni.
- Tudásszintjének megfelelően szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Kellő felelősségérzettel rendelkezik a szakterületén alkalmazott módszerek vonatkozásában, evidencia számára más tudományágak autonómiája, módszertani sajátosságai.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal az általa létrehozott szellemi termékekért, saját tudományos eredményeit meg tudja védeni.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- képzést alapozó bölcsészettudományi és társadalomtudományi ismeretek, ukrán irodalomtudományi, nyelvtudományi, kultúratudományi szakmai ismeretek, továbbá nyelvi képzés 50-90 kredit;
- a szakhoz kötődő nyelvtudományi, irodalomtudományi vagy kultúratudományi ismeretek választható speciális programjai, amelyek kreditaránya a 20-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy- az ukránon kívüli – idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges. A záróvizsga letétele ukrán nyelvből felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga-követelmények teljesítését igazolja.

9.3. A képzés megkülönböztető speciális jegyek:

A képzés ukrán nyelven folyik. A mesterképzésbe való belépés feltétele ukrán nyelvből középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

Az ukrán szakirányától eltérő korábbi szlavisztika alapképzési tanulmányok esetén és más alapképzési oklevél birtokában a mesterképzésbe való belépéshez 30 kredit szükséges ukrán nyelvi, nyelvészeti, irodalomtudományi, kultúrtörténeti ismeretekből, amelyeket a hallgató a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint utólag is megszereshet.

115. VALLÁSTUDOMÁNY

Bölcsészettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: vallástudomány (Religious Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles vallástudomány szakos bölcész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Religious Studies

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szabad bölcsészet szak vallástudományi specializációja.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a bölcsészettudomány képzési területéről a magyar, a történelem, a néprajz, az ókori nyelvek és kultúrák, az andragógia, a szabad bölcsészet, a társadalomtudomány képzési területéről a nemzetközi tanulmányok, a politológia, az informatikus könyvtáros, a kommunikáció és médiatudomány, a kulturális antropológia, a szociológia, a társadalmi tanulmányok alapképzési szak, valamint a hitéleti képzési terület szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ¹⁴⁹: 221/0221

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan bölcészek képzése, akik ismerik az alapvető vallási jelenségeket, a világvalóságokat, azok történelmi megjelenési formáit, az egyetemes emberi kultúrára gyakorolt hatásait,

¹⁴⁹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.2.77.

valamint a társadalomban betöltött szerepeit, és jártasságot szereznek a felekezeti semlegesség alapján a vallási jelenségeknek a bölcsészettudományok és a társadalomtudományok módszer-tanára épülő, interdiszciplináris keretek között folyó tanulmányozásához, felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A vallástudomány szakos bölcsész

a) tudása

- Ismeri a vallástudományi szakterület általános és specifikus jellemzőit.
- Ismeri a vallástudományi diszciplína más társadalomtudományi és teológiai diszciplínáktól való elkülönítésének elméleti és történeti módozatait.
- Ismeri a vallástudományi elméletalkotás határait és legfontosabb fejlődési irányait, a szakterület interdiszciplináris kapcsolódását a rokon bölcsész- és társadalomtudományi szakterületekhez.
- Ismeri a vallástudomány művelésének módszertani lehetőségeit, a bölcsész- és társadalomtudomány leíró és empirikus eljárásait.
- Részletekbe menően ismeri a nagyobb vallási hagyományokat, ezek történetét és kulturális hatásait.
- Behatóan ismeri a kortárs vallási jelenségeket, illetve a vallástudomány elméleti összefüggéseit, és az ezeket felépítő terminológiát.
- Ismeri a vallás tudományos vizsgálatának sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Jól ismeri szakterülete szókincsét és az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait: legfontosabb formáit, módszereit, és technikáit anyanyelvén és egy idegen nyelven.

b) képességei

- Képes a vallástudomány témaköreinek tudományos szintű művelésére.
- Képes a vallástudomány hazai és nemzetközi színtereire és műhelyekre kiterjedő autonóm, alkotó továbbépítésére.
- Képes a vallástudomány témaköreinek oktatására a felsőoktatás különböző színterein.
- Képes a vallástudomány témaköreinek az ismeretterjesztés, közművelődés, írott és elektronikus sajtó és média útján történő közvetítésére.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel képes azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Képes magas szinten használni a szakterület ismeretközvetítési technikáit, és a vallástudományi és a kapcsolódó tudományterületek magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait feldolgozni.
- Szakterületének egyes résztemáiról képes önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni.

c) attitűdje

- Törekszik a társadalom és a kultúra vallási dimenzióinak felekezetszemleges megközelítésére.
- Törekszik a vallásokkal szembeni tolerancia, illetve kritikai érzék elmélyítésére.
- Önkritikusan fejleszti szakmai identitását, amely szakterületének sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotja.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Nyitott és fogékony új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével dönteni.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is közvetít.

d) autonómiája és felelőssége

- Jelentős önállósággal végzi átfogó és speciális vallástudományi kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Beosztott kutatóként kreatív önállósággal végzi el a rá szabott feladatokat.
- Felelősséget vállal a szakvéleményében közölt megállapításokért és szakmai döntéseiért, az általa, illetve irányítása alatt végzett munkafolyamatokért.
- Kialakított szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: Általános vallástudományi ismeretek 65-70 kredit az alábbiak szerint:

- jelentős vallási hagyományok mítoszai, tanításai, rítusai, története, intézményrendszere és kortárs jelenléte,
- a vallástudomány elmélete, nemzetközi és hazai tudománytörténete, a vallástudomány módszertana,
- vallástudományi szakágak (vallásszociológia, valláslélektan, vallásfilozófia, vallásantropológia, vallásjog, valláspolitikológia, vallásesztétika, vallási néprajz) és ezek társadalomtudományi megalapozása.

9.1.2. A választható szakmai modulok, speciális programok területei és ismeretkörei a képzést alapozó tárgyak diszciplínáinak bármelyikéhez tartozó résztémák, kutatómódszertani, idegen

nyelvű szakszövegolvasásra és tudományos dolgozatírásra felkészítő kurzusok (jellemzően szeminárium, illetve kutatószeminárium), amelynek kreditaránya további 25-35 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kredittek száma

- a 4.2. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 15 kredit vallástörténeti és valláselméleti ismeretkörökből,
- a 4.3. pont szerinti oklevéllel rendelkezők esetében legalább 30 kredit vallástörténeti, valláselméleti, valamint társadalomtudományi ismeretkörökből.

116. VEGYÉSZ

Természettudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: vegyész (Chemistry)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles vegyész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Chemist

3. Képzési terület: természettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok::

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a kémia, a műszaki képzési területről a vegyészmérnök alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehetők: a természettudomány képzési területről a biológia, a fizika, a földrajz, a földtudományi, a környezettan, a matematika, a műszaki képzési területről a biomérnöki, az anyagmérnöki, a környezetmérnöki, a molekuláris bionika mérnöki alapképzési szak, az orvos- és egészségtudomány képzési területről az orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus alapképzési szak, valamint az orvosi diagnosztikai analitikus alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁵⁰: 442/0531

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a szakterület, a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő vegyészek képzése, akik szakterületükön magas szintű elméleti és gyakorlati kémiai ismeretekkel, a rokon

¹⁵⁰ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.11.18.

szakterületeken (matematika, fizika, informatika, szakmai idegen nyelv) megfelelő szintű tudással rendelkeznek. Alkalmasak – elsősorban a kutatás és a műszaki fejlesztés területén – a választott tudományterületük feladatainak és problémáinak önálló tanulmányozására és megoldására, valamint anyagok előállítására és kémiai átalakítására, azok minőségi, mennyiségi vizsgálata, szerkezetük meghatározására. Önálló és irányító munkaköröket láthatnak el a vegyipari termelésben és más gazdasági ágazatokban, igazgatási területeken, a környezetgazdálkodásban és környezetvédelemben, valamint minőségbiztosítási és minőségellenőrzési területeken. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. A vegyész

a) tudása

- Rendszerszinten ismeri a kémiai szakterület összefüggéseit, törvényszerűségeit és az ezekre alkalmazott elméleti és gyakorlati módszereket.
- Ismeri a kémia tudományos eredményein alapuló, a kémiai kötésre, a vegyületek szerkezetére, reakcióira, a kémiai kölcsönhatásokra vonatkozó legújabb elméleteket, modelleket és a hozzájuk kapcsolódó számítógépes módszereket.
- Tisztában van a kémia és a vegyipar lehetséges fejlődési irányjaival és annak korlátaival.
- A kémiai ismereteken túl rendelkezik átfogó természettudományos ismeretekkel, és azokat rendszerezni is tudja.
- Átlátja, ismeri és alkalmazza a kémiai laboratóriumi, vegyipari módszereket, valamint a hozzájuk kapcsolódó eszközöket és biztonságtechnikai ismereteket.
- Birtokában van annak a tudásnak, amelyre szüksége van a kémiai folyamatok pontos értelmezéséhez, valamint a természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek kémiai szakterületre jellemző gyakorlati problémák megoldásához.
- Anyanyelvén magabiztosan használja a kémiai folyamatokat leíró fogalomrendszert és terminológiát.
- Átlátja szűkebb szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit. Szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.

b) képességei

- Képes a kémiai kutatásban, a fejlesztésben, innovációban használt meghatározó elméleti és gyakorlati ismeretek, eszközök és eljárások alkalmazására, továbbá a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok részletes elemzésére.
- Képes a kémia eredményeinek objektív értékelésére, átfogó és speciális összefüggések felismerésére.
- Képes a kémiai szakterületen megkülönböztetni a tudományosan megalapozott, illetve a kellően alá nem támasztott, áltudományos állításokat.
- Képes a kémia legújabb elméleteinek és elveinek kritikus gyakorlati alkalmazására, önálló laboratóriumi vizsgálatok, valamint vegyipari műveletek megtervezésére.

- A vegyész mesterképzés területén szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, új vegyületek előállítására, szerkezetének meghatározására, valamint új reakciók, jelenségek széles körű analitikai ismereteken alapuló igazolására.
- Képes a mérési eredmények önálló kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és ezekből következtetések levonására, új kutatási, fejlesztési irányok kijelölésére.
- Képes szakterületének problémáit mind vegyész szakemberekkel, mind műszaki és természettudományos területen dolgozó szakemberekkel történő konzultáció során szakszerűen megfogalmazni.
- Képes a kémia területén szerzett tudását magas szintű gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.
- Szakmai vitákban képes álláspontját tudományos érvekkel alátámasztani szóban és írásban egyaránt.
- Képes a kémiai tudományterületen megszerzett tudás és ismeretei alkalmazására a tudományos kutatásban, részt tud venni új eredmények létrehozásában.
- Képes a szakmája sikeres gyakorlásához szükséges szaknyelvi ismereteinek fejlesztésére, kommunikációképes szint elérésére.

c) attitűdje

- Elfogadja azt a szakmai identitást, amely a természettudományok sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét adja.
- Kémiai laboratóriumi és vegyipari tevékenysége során elkötelezett a környezettudatos viselkedés iránt, ezt munkatársai felé is képviseli.
- Törekszik a kis környezetterheléssel járó módszerek laboratóriumi és vegyipari alkalmazására.
- Szakmájának etikai normái szerint kezeli a saját és a mások által létrehozott műszaki-tudományos, szellemi eredményeket.
- Fogékony az új vegyipari technológiák, környezettechnológiák bevezetése és használata iránt. Vállalja szakmai eszmecserék kezdeményezését, azokban aktívan részt vesz.
- Szemléletmódja révén nyitott a szélesebb szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén, kritikus, de nyitott a gazdaságtudomány és a környezetvédelem újabb kémiai vonatkozásait érintő változásai iránt.
- Példaképnek tekinti a vitatkozó és kétkedő természettudós ideálját.
- Szívesen képviseli a természettudományos világnézetet és közvetíti azt a szakmai és nem szakmai közönség irányában.
- Elkötelezett új ismeretek, kompetenciák elsajátítására és világképének szélesítésére, belső késztetést érez folyamatos szakmai továbbképzésre.
- Nem él vissza szakmai ismereteivel, betartja a szakma és a társadalom etikai normáit.

d) autonómiája és felelőssége

- Önállóan cselekszik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében.

- Szakmai tudásának birtokában felelősséggel együttműködik a kémiai, vegyipari, valamint további természettudományi és műszaki szakterületek szakembereivel.
- Önállóan kialakítja saját munkájára vonatkozó egyéni állásfoglalását, és vállalja nézeteit, valamint döntéseinek és cselekedeteinek következményeit.
- Tisztában van a kémiai laboratóriumi és vegyipari műveletek közvetett és közvetlen veszélyeivel, ennek megfelelő körültekintéssel jár el.
- Az irányítása alá tartozó ipari és laboratóriumi munkatársainak munkáját szakmai felelősséggel értékeli.
- Tisztában van saját szakmai kijelentéseinek jelentőségével és vállalja azok következményeit. Felelősen működteti a kémiai laboratóriumi, valamint vegyipari berendezéseket, eszközöket, illetve irányítja ezek működtetőit.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a képzéshez kapcsolódó természettudományi alapozó ismeretek 6-18 kredit;
- vegyészi szakmai ismeretek (szervetlen kémia legalább 4 kredit, szerves kémia legalább 4 kredit, fizikai kémia legalább 4 kredit, analitikai kémia legalább 4 kredit, műszaki kémia legalább 4 kredit) 30–50 kredit;
- speciális kémiai laboratóriumi és elméleti, valamint interdiszciplináris szakmai ismeretek 20–40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez egy államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges angol, német, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei:

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott legfeljebb hat hetes szakmai tevékenység.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból elvárt minimális kreditek száma 65 kredit az alábbi területekről:

- természettudományos ismeretek (matematika, fizika, informatika; biológia, földtudomány, környezettan) területéről 15 kredit;
- szakmai ismeretek (általános és szervetlen kémia legalább 10 kredit, szerves kémia legalább 10 kredit, analitikai kémia legalább 10 kredit, fizikai kémia legalább 10 kredit) területéről 50 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a korábbi tanulmányai alapján a hallgató legalább 40 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

117. VEZETÉS ÉS SZERVEZÉS

Gazdaságtudományi Kar

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: vezetés és szervezés (Management and Leadership)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász vezetés és szervezés szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Economist in Management and Leadership

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a kereskedelem és marketing, a gazdálkodási és menedzsment, a nemzetközi gazdálkodás, a pénzügy és számvitel, a turizmus-vendéglátás, az emberi erőforrások, az alkalmazott közgazdaságtan, a gazdaságelemzés, az üzleti szakoktatás, a közszolgálati alapképzési szak.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása¹⁵¹: 345/0413

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák:

A képzés célja a vállalkozások, valamint a közszféra szervezetei számára olyan közgazdászok képzése, akik megalapozott és integrált szakmai ismeretekkel rendelkeznek a menedzsment széles területén. Megszerzett tudásuk birtokában képesek elemezni, tervezni, irányítani a versenyszektor és a közszféra szervezeteinek munkafolyamatait. Képesek újonnan felmerülő problé-

¹⁵¹ Módosította: 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet 12. §, 7. melléklet 35.6.15.

mákat felismerni, elemezni és megoldani, miközben az egyéni és szervezeti tanulás megismert formáit használják, valamint az innovációra és a kreatív gondolkodásra való képességeiket hasznosítják. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1.1. Vezetés és szervezés szakon a közgazdász

a) tudása

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a vezetés- és szervezéstudomány és gyakorlat korszerű irányzatait és eredményeit.
- Ismeri a korszerű informatikával és know-how-val támogatott vezetési és szervezési módszereket és azok gyakorlati alkalmazását.
- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módzatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket.
- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.

b) képességei

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót képes ellátni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a vezetés-szervezés tudományágában a kutatások és azok eredményeinek kritikus értékelésére.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

c) attitűdje

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.
- Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

d) autonómiája és felelőssége

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

9. A mesterképzés jellemzői:

9.1. Szakmai jellemzők:

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (marketingmenedzsment ismeretek, pénzügyi ismeretek, matematikai-statisztika módszerek és elemzések, kvantitatív döntési módszerek, kutatási módszertan, vezetői üzleti gazdaságtan, gazdaságpolitika) 15-30 kredit;
- vezetés és szervezés szakmai ismeretek (szervezetelmélet, szervezeti magatartás és vezetés, stratégiai menedzsment, változás- és tudásmenedzsment, projektek menedzselése, termelés- és folyamatmenedzsment, integrált információs rendszerek irányítása, controlling) 20-30 kredit.

9.1.2. A választható specializációk, szakmai modulok képzésen belül kreditaránya 30-40 kredit.

9.2. Idegen nyelvi követelmény:

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági ismeretek (mikro- és makroökonómia, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaságelmélet-történet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (vállalati gazdaságtan, gazdasági jog, marketing, pénzügy, számvitel, döntésselmélet és módszertan, üzleti etika, üzleti kommunikáció, adózási ismeretek, vállalati pénzügyek) területéről 15 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (európai uniós ismeretek, közpolitikai ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia, pszichológia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek (értékteremtő folyamatok menedzsmentje, vezetés és szervezés, üzleti tervezés, vállalkozásmenedzsment, stratégiai tervezés, controlling, emberi erőforrás gazdálkodás, vezetői készségfejlesztés, információs rendszerek) területéről 10 kredit.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.